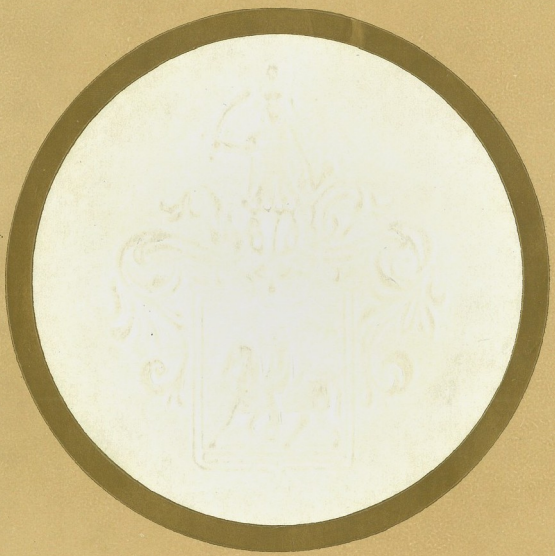
A VESZPRÉMI VEGYIPARI EGYETEM

JUBILEUMI ÉVKÖNYVE

1949-1974

25

A Veszprémi Vegyipari Egyetem
jubileumi évkönyve

K 378 VES
92524

A Veszprémi Vegyipari Egyetem jubileumi évkönyve

1949—1974

Veszprém, 1974

Szerkesztette:
DR. SCHULTHEISZ ZOLTÁN
egyetemi adjunktus

Lektorálta:
DR. DÉRI MÁRTA
egyetemi tanár

Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont
247453
Pannon Egyetem
Veszprém

Felelős kiadó: DR. NEMECZ ERNŐ rektor
Felelős szerkesztő: DOBOS DEZSŐNÉ SZABÓ ÉVA okl. vegyészmérnök

Előszó

Fennállásának huszonötödik évfordulójához érkezett a Veszprémi Vegyipari Egyetem. Úgy tűnik, az elmúlt negyedszázad túl rövid idő a történelmi visszapillantáshoz, hiszen a kezdettől eltelt események a személyes élmények friss erejével élnek bennünk. Rövid ez az idő azért is, mert az egyetem alapításában részes oktatók és dolgozók többsége ma is itt tevékenykedik, az Alma Mater ünneplésére egybesereglett öregdiákok pedig úgy érzik, mintha csak tegnap szakadtak volna el Veszprémtől.

A Veszprémi Vegyipari Egyetem ugyanakkor a felgyorsult idő sodrában halad. Rövid fennállása óta nagyon nagy utat tett meg, s olyan gyors fejlődésen ment keresztül, ami korábbi generációknak egy emberöltő alatt sem adatott meg. A fejlődés impozáns külső jele, hogy az induláskor rendelkezésre álló egyetlen félig kész épület köré az évek folyamán egész egyetemi városrész épült fel, és ez az építés ma is szakadatlanul folyik tovább. Az egyetem felépítésén túl hazánk dolgozó népének áldozatkészsége lehetővé tette, hogy intézményünket a legmodernebb tudományos igényeknek megfelelő készülékekkel és berendezésekkel felszerelve a kitűzött cél, a nehézvegyipari mérnökképzés szolgálatába állíthassuk.

Az elért eredmények igazolták az előlegezett bizalmat, és így nyugodtan állíthatjuk, hogy a második világháborút követő műszaki-technikai és tudományos forradalom során nemcsak a magyar nehézvegyipar nőtt naggyá, hanem vele együtt megszületett, és a magyar mérnökképzés nemzetközileg is elismert rangjára emelkedett a Veszprémi Vegyipari Egyetem.

A jubileumi Évkönyv megjelenésével kapcsolatban kívánatosnak látszik néhány körülmény rögzítése. A mű elgondolása különbözik más nagy múltú egyetemek rendszerint jóval hosszabb időszakokat átfogó kiadványaitól. Benne az évkönyv és az almanach elemei ötvöződnek.

Az évkönyv szerkesztési munkálatait technikai okokból az 1972. december 31. állapotnak megfelelően zártuk le. Kiegészítéseket csak a korrektúra szűk keretei között és csak néhány elkerülhetetlen esetben eszközöltünk. Nem meglepő ezért, hogy a megjelenésig számos változás ment végbe. Az ily módon elkerülhetetlen aktualitás-változások nem a szerkesztés fogyatékosságai, hanem az igen gyors evolúció velejárói és következményei.

Jubileumi évkönyvünket volt és jelenlegi oktatóinknak, munkatársainknak, öregdiákjainknak és mindazoknak ajánlva adjuk közre, akik a Veszprémi Vegyipari Egyetem sorsát és további fejlődését szívükön viselik.

Veszprém, 1973. december 31.

Nemecz Ernő
akadémikus, rektor

Bevezetés

A Veszprémi Vegyipari Egyetem rendkívül kedvező történelmi körülmények között jött létre. A második világháborút követően az ország újrafelépítésének első fázisa egybeesik a magyar ipar, ezen belül a kiemelt súllyal rangsorolt vegyipar újjáépítésének kezdeti szakaszával. E feladat nemcsak a meglevő, de romokban heverő vegyipari objektumaink termelésének újraindítását jelentette, hanem ezen túl sokkal többet, nevezetesen új üzemek létesítését, a legmodernebb technológiák és eljárások bevezetését, korunk műszaki-tudományos és technikai színvonalán álló korszerű magyar vegyipar kibontakoztatását is magában foglalta. A gazdasági előfeltételek és az ipar igényeinek egybeesése előnyös konstellációt jelentett az új felsőfokú oktatási intézmény létrehozásához.

A Budapesti Műszaki Egyetem Nehézvegyipari Kara néven megszervezendő új vegyészmérnöki fakultás felállításának tervét Kossa István, országgyűlési képviselő, az egyetem kollégiumának névadója 1949 tavaszán Pápán az MDP nagygyűlésén jelentette be az ország közvéleményének. Az új kar a Budapesti Műszaki Egyetem nemzetközileg elismert tekintélyére támaszkodva, annak szellemi kincseiből merítve kezdhetett hozzá feladatai megoldásához. A kezdeti nehézségek áthidalását nagyban megkönnyítette, hogy az egyetemszervezés szálai a kitűnő szervező, Polinszky Károly kezében futottak össze, aki olyan munkatársakra támaszkodhatott mint Benedek Pál, Fejes Tóth László, Nemecz Ernő, Straub Gyula, Varga Dezső és mások.

Az egyetemmé szerveződésben igen fontos tényező Veszprém megye és a város párt és állami vezetése részéről megnyilvánuló segítőkészség. A város nemcsak befogadta az új egyetemet, hanem ennél jóval továbbmenve, otthont adott számára, és olyan kedvező légkört teremtett, ami az alkotó tevékenység kibontakoztatásának egyik fő forrásává lett.

Az egyetem alapítása egybeesik más fontos objektumok, a Magyar Ásványolaj- és Földgáz Kísérleti Intézet és a Nehézvegyipari Kutató Intézet létrehozásával. A két ipari kutatóintézet munkájának megindulása egyrészt nagyban hozzájárult a vegyipar terén felmerült legégetőbb problémák eredményes megoldásához, másrészt az egyetem és a kutatóintézetek közti igen szoros együttműködést eredményezett. A kutatók örömmel kapcsolódtak be az egyetemi oktatómunkába, ugyanakkor az oktatók a kutatóintézetek műszerparkjának igénybevételével végezhették kísérleteiket. A kezdet kezdetén az egyetem adott otthont a Nehézvegyipari Kutató Intézetnek is, a későbbiek során viszont laborgyakorlatok, pl. az első ásványolaj-analitikai praktikum lefolytatására a MÁFKI laboratóriumaiban, az oktatók és az intézet kutatóinak együttes irányítása mellett került sor. A kedvező külső körülmények és a pozitív hatású tényezők szükségszerűen a Nehézvegyipari Kar megerősödését eredményezték, és két oktatási év elteltével, 1951 őszén már elvezettek az anyaintézettől független Veszprémi Vegyipari Egyetem megszervezéséhez.

Az egyetem a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Kara nyolc féléves képzési rendszerének alapvető elemeit felhasználva, ugyanezen évben kezdte el az ágazati képzést ellátó, ún. „kerettanszékek" felállítását. A Szén- és ásványolajfeldolgozó iparok tanszéke élére VARGA JÓZSEF kétszeres Kossuth-díjas akadémikust, a nemzetközileg elismert tudóst és kiváló pedagógust, a nagynyomású hidrogénezés úttörőjét sikerült megnyerni, a Szervetlen kémiai technológiai tanszéket POLINSZKY KÁROLY szervezte meg, a szilikátkémiai ágazati képzést BERECZKY ENDRE Kossuth-díjas professzor neve fémjelezte. Az ágazati tanszékek felállításával lezárult az egyetemépítés első szakasza, s hozzá lehetett látni az előremutató feladatok megoldásához.

Az egyetem oktató-nevelő tevékenységét kezdettől fogva a bátor kezdeményezés, az új igényekhez való alkalmazkodás, a tananyag korszerűsítése, sikeresen végrehajtott és megoldott tartalmi és metodikai reformkísérletek egész sora jelzi.

Az oktatási rendszerben az első feszültség az alaptárgyak vonalán jelentkezett. Ennek áthidalására a képzési időt előbb kilenc félévre kellett felemelni. Ebből következik, hogy 1955-ben nem volt végzős évfolyam az egyetemen, 1957-től pedig a ma is érvényben levő tíz féléves képzési rendszer került bevezetésre. E látszólag formai jellegű változás voltaképpen olyan tartalmi kérdéseket takar, mint az üzemben tevékenykedő vegyészmérnökök számára elengedhetetlen gépészeti ismeretek bővítése, a fizikai-kémia és termodinamika modern előadásmódja, a mérnöki szemlélet kialakításában jelentős gyártási alapműveletek c. tárgy oktatásának bevezetése, továbbá az ágazati tanszékek üzemkísérleti csarnokainak megépítése, ahol először nyílt alkalom technológiai kísérletek elvégzésére. Mindezek a változások azt eredményezték, hogy az alaptárgyi képzés részaránya az eredeti négy félévről hat félévre bővült, az ágazati képzés négy féléves részidejének változatlanul hagyása mellett.

Az oktatási rendszer fejlesztésében jelentős állomás a metodikai reform, más néven a tantárgy-szakaszos oktatás bevezetése. Az itt nyert tapasztalatok képezték alapját pl. a koncentrált laborpraktikumokban rejlő előnyök felismerésének, és ez a kísérlet vezetett el korábban az esti, a későbbiek során a levelező tagozaton ma is élő koncentrált oktatási formához.

Egyetemünk élen járt a tananyag-korszerűsítési törekvések megvalósítása terén is. Utalnunk kell itt pl. a szervetlen kémia kvantumkémiai alapon való tárgyalásának bevezetésére. A tananyag tartalmi korszerűsítéséhez professzoraink és oktatóink számos egyetemi tankönyv és kézikönyv megírásával járultak hozzá, amelyek közül több mű külföldön is osztatlan sikert és elismerést aratott.

Az oktatási spektrum kiszélesedését új tanszékek és ágazatok életrehívása mutatja. Az ipar részéről jelentkező új igények kielégítése, illetve a tudomány és technika fejlődése jegyében szervezte meg a Radiokémia tanszéket, illetőleg a radiokémiai ágazatot STRAUB GYULA, egyetemünk egyik legrégibb oktatója és professzora, aki már az egyetem alapításánál és az Analitikai tanszék megszervezéséből is oroszlánrészt vállalt magára.

Az egyetem egyik legfiatalabb tanszéke a LÁSZLÓ ANTAL Kossuth-díjas professzor vezette Vegyipari műveletek tanszéke, amely a Vegyipari folyamatszabályozási és a Vegyipari rendszermérnöki ágazaton képzi a szakembereket. A Nehézvegyipari szakon belül így a választható ágazatok száma hatra emelkedett.

Európában is egyedülálló az a kezdeményezés, ami a Veszprémi Vegyipari Egyetem és a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem között az utóbbi években jött létre. A mezőgazdaság kemizálása kapcsán szükségessé vált agrár-vegyészmérnökképzést a két egyetem — az Agrárkémiai szak létrehozásával — úgy oldja meg, hogy a kémiai alapképzést a hallgatók Veszprémben kapják, a szakstudiumokat Keszthelyen végzik.

Oktatási rendszerünk továbbfejlesztésének újabb eredménye a több fokozatú vegyészmérnökképzés megindítása. Ennek az új képzési formának az alapjait először nálunk vázolták fel, majd a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Karával közösen kidolgozva a részleteket, kísérleti jelleggel 1969 őszén mindkét karon egyszerre vezették be. A végzett vegyész-üzemmérnökök iránti kereslet és igény növekvő tendenciát mutat. A többlépcsős képzési rendszer továbbépítése napjaink, sőt a jövő feladatai közé tartozik.

A legújabb idők fejleménye, hogy 1973 őszétől külön beiskolázás alapján Vegyipari szervezőmérnöki szak alakult. Jelenleg tehát — a levelező tagozaton kívül — a nappali tagozat három szakának nyolc ágazatán folyik a vegyészmérnökképzés.

Veszprém nemcsak a vegyészmérnökképzés egyik fontos bázisává lett, hanem ezen túlmenően tudományos centrummá is fejlődött. A Veszprémi Vegyipari Egyetem, NEVIKI, MÁFKI együtteséből álló oktató-kutató bázis jelentősen bővült a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Kutató Intézetének felállításával.

Említést érdemel, hogy ennek a kutatóintézetnek a magvát a Kémiai technológia tanszék kebelén belül létrehozott kutatócsoport képezte, és amely intézmény székháza a Magyar Tudományos Akadémia, különböző tárcák, vállalatok, intézmények országos, megyei és helyi szervek anyagi és erkölcsi támogatásával az egyetemmel közösen építve előreláthatóan a jubileumi ülésszak idejére kerül tető alá.

A tudományos tevékenység felpezsdítői a tanszékek mellett működő kutatócsoportok, amelyeket a Magyar Tudományos Akadémia, illetőleg a Művelődésügyi Minisztérium támogatásával hoztak létre.

Külön hangsúllyal kell szólni arról, hogy a Magyar Tudományos Akadémia létrehozta a Veszprémi Akadémiai Bizottságot, amelynek célkitűzése a Közép- és Északdunántúlon folyó tudományos tevékenység támogatása és koordinálása, az e területen működő szakemberek és társadalmi szervek összefogása, a regionális és területi gazdasági, műszaki és kulturális tervek megvalósítása a társadalmi erők mozgósításával.

Az oktatási rendszer sokrétű kiterebélyesedése és a kutatási profil kialakulása az egyetem, s ezen belül a tanszékek belső fejlődésével kölcsönhatásban és párhuzamosan ment végbe. Ebbe a munkába folyamatosan bekapcsolódtak a végzett hallgatók legjobbjai, melynek eredményeképpen ma a professzori kar mellett a tanszékek oktatógárdájának gerince, helyenként annak teljes egésze a Veszprémben végzett vegyészmérnökökből áll. Hasonló jelenség figyelhető meg a vonatkozó iparágak, kutató- és tervezőintézetek, megyei vagy országos szintű intézmények esetében is. Nem pusztán egyfajta természetes utánpótlási és feltöltődési folyamatról van itt szó, sokkal inkább arról, hogy a Veszprémben képzett vegyészmérnökök a legkülönbözőbb feladatkörök betöltéséhez szükséges előképzettséggel, szakmai rátermettséggel és emberi adottságokkal rendelkezve, az élet minden területén megállják a helyüket. A veszprémi képzési profilhoz tartozó több iparág számos üzemében a vegyészmérnöki helyek többségét volt hallgatóink töltik be.

Az egyetemen az 1973-ig terjedő időszakban hozzávetőleg 2500-an szereztek diplomát, s a volt tanítványok körében szép számmal akadnak vállalati igazgatók és főmérnökök, kutatóintézeti igazgatók, igazgatóhelyettesek, a kémiai tudományok kandidátusai, a kémiai tudományok doktorai, egyetemi docensek, egyetemi tanárok, KGST-tanácsadók, sőt rektorhelyettes is.

Az oktatók és hallgatók között fesztelenebb, közvetlenebb, barátibb hangulat alakult ki, mint az más nagylétszámú egyetemeken megfigyelhető. Ez a kapcsolat a későbbiekre is kihat, s így az egyetemet igen gyakran keresik fel a volt tanítványok a környező üzemekből és az ország távolabbi részeiből egyaránt szakmai

problémáikkal. A kidolgozásra kerülő diplomafeladatok egy része, a vegyész-üzemmérnöki szakdolgozatok jelentős hányada az ipar által felvetett aktuális problémák megoldását célozza. Évről évre számos diplomadolgozatot dolgoznak ki a MÁFKI-ban, NEVIKI-ben és más kutatóintézetekben.

Az egyetem és a volt hallgatók kapcsolatainak ápolására megalakult a Veszprémi Vegyipari Egyetem Baráti Köre, amelynek első nagy seregszemléje egybeesik az egyetem fennállásának 25. évfordulója alkalmából rendezett jubileumi ünnepségekkel.

Részt vállal az egyetem a város és a megye kulturális életében is. A Balatoni Nyári Egyetem pl. a jubileum évében tizenhetedszer nyitja meg kapuit a hazai és külföldi vendégek előtt. A város, amely a XIII. században hazánk egyik tudományos és kulturális centruma volt, az elmúlt századokban csak hellyel-közzel tudott hozzájárulni az ország szellemi életének fejlesztéséhez. A felszabadulást követően az egyetem, a kutatóintézetek létesítésével és ezekre támaszkodva az MTESZ szervezése is olyan lendületet kapott, hogy a kémiai tudományos élet mellett a matematikai, fizikai, bányászati, közgazdasági, mezőgazdasági szakegyesületek szervezett munkája is könnyen megindult.

E bevezetésben a teljesség igénye nélkül csupán néhány kiemelt és fontosnak vélt esemény és eredmény tükrében igyekeztünk az Alma Matert bemutatni. Tettük ezt azért, hogy ezen keresztül kimondatlanul is köszönetet mondjunk mindazoknak, akik az elért eredmények kikristályosítását a szürke hétköznapok kitartó munkájával elősegítették, de tettük azért is, hogy az elmúlt huszonöt év foglalatát adva, a figyelmet a jövő feladataira irányítsuk.

Az egyetem szervezetének fejlődése

Az egyetem alapítása

A Veszprémi Vegyipari Egyetem, mint a Budapesti Műszaki Egyetem egyik kihelyezett kara, 1949 szeptemberében kezdte meg működését.

A Budapesti Műszaki Egyetem szervezetének módosításáról szóló 1949. évi XXII. törvény (kihirdetés napja 1949. augusztus 19.) úgy rendelkezett, hogy a felsőfokú műszaki szakképzés bővítése céljából a Budapesti Műszaki Egyetem keretében Veszprémben nehézvegyipari kart kell létesíteni. A kar tanulmányi és vizsgarendjét, valamint doktori szabályzatát a vallás- és közoktatásügyi miniszter a Budapesti Műszaki Egyetemre vonatkozó szabályokkal összhangban állapítja meg.

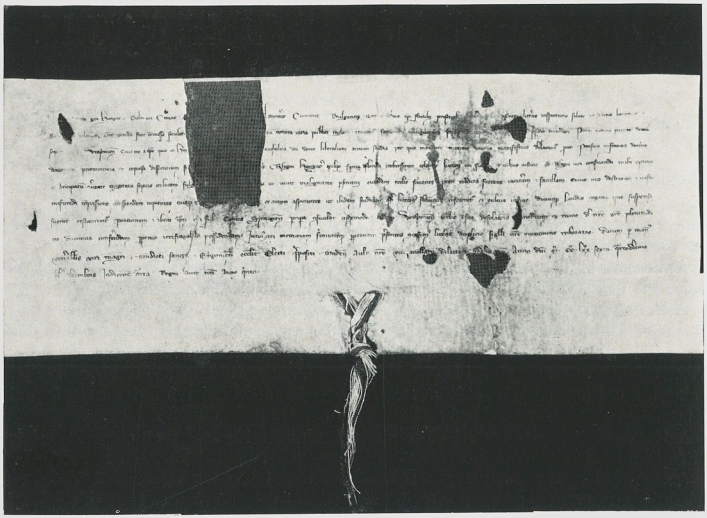
A törvényjavaslattal együtt előterjesztett miniszteri indoklás az alapítás és telepítés körülményeire vonatkozóan kifejti, hogy a Budapesti Műszaki Egyetem vegyészmérnöki osztálya egymagában nem tud eleget tenni a vegyészmérnökképzés feladatának és a népgazdaság mérnökutánpótlását számszerűen se tudja kielégíteni, ezért szükséges annak nehézvegyipari karral való kibővítése.

Az új kar telepítésekor azért esett a választás Veszprémre, mivel itt a város környékén számos vegyipari üzem működik, ami lehetőséget ad az elméleti oktatás gyakorlati kiegészítésére. Várható volt, hogy ez az elhelyezés ellenkező értelemben is visszahat, és a későbbiekben elő fogja mozdítani a Dunántúl további iparosodását, illetve a kar átalakulását önálló műszaki egyetemmé.

Ez a szervezeti fejlődés 1951 őszén következett be a Veszprémi Vegyipari Egyetem felállításáról szóló, 1951. szeptember 9-én közzétett 1951. évi 25. számú törvényerejű rendelet alapján. Az idézett rendelet kimondja, hogy az új kar kiválik a Budapesti Műszaki Egyetem szervezetéből és Veszprémi Vegyipari Egyetem elnevezéssel önálló egyetemként folytatja működését. A Veszprémi Vegyipari Egyetemre az egyetemek szervezetére vonatkozó hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a rektor, illetőleg a rektorhelyettesek feladatkörébe utalt ügyekben további rendelkezésig a dékán, az egyetemi tanács feladatkörébe tartozó ügyekben pedig a kari tanács jár el.

Veszprém középkori főiskolája

Veszprémnek nem a jelenlegi egyetem az első felsőoktatási intézménye. A város a középkorban kimagasló kulturális központ volt. Az 1200 körül már működő híres káptalani főiskolában a „hét szabad mesterségen" (filozófia, grammatika, retorika, dialektika, aritmetika, geometria, asztronómia) kívül jogot is tanítottak. Ez a főiskola volt az akkori magyar diplomaták nevelésének műhelye. IV. László király

A középkori egyetemre vonatkozó okirat

LADISLAUS DEI GRATIA HUNGARIE, DALMATIE, CROATIE, RAME, SERVIE, GALLICIE, LODOMERIE, CUMANIE, BULGARIEQUE REX... PROINDE NOTITIE PATEAT UNIVERSORUM, QUOD IN WESPRIMIENSI CIVITATE A TEMPORE, QUO IN HUNGARIA FIDES INCEPIT CATHOLICA, DEI DONO LIBERALIUM ARTIUM STUDIA, PER QUE MANDATA MAXIME DIVINA MANIFESTIUS DECLARANTUR, PROUT PARISUIS IN FRANCIA, DOCTRINE DOCENTIUM PREEMINENTIA ET COPIOSA DISCENTIUM FREQUENTIA PRE TOTIUS REGNI HUNGARIE ECCLESIIS FAMA FLORIDA CREBRESCENTE CELEBRITER HACTENUS CORRUSCARUNT ET CULTUS IUSTITIE AD REGNI IURA CONSERVANDA INIBI OPTINUIT PRINCIPATUM...

ANNO DOMINI MCCLXX. SEXTO,
XIV. KALENDIS DECEMBRIS

László, Isten kegyelméből Magyarországnak, Dalmáciának, Horvátországnak, Rómának, Szerbiának, Galíciának, Ladomériának, Kúnországnak, Bulgáriának a királya...
Tudja meg mindenki, hogy Veszprém városában attól az időtől fogva, amidőn Magyarországon a katolikus hit meggyökerezett, Isten kegyelméből a szabad mesterségeket, amelyek kiváltképpen az isteni parancsokat világosabban megmagyarázzák, miként Párisban Franciaországban, a tanítók tudományának kitűnősége és a tanulók tömeges látogatása folytán egész Magyarország egyházai fölött a virágzó hírnév eddig egyre növekedő fénnyel ragyogta be és az ország jogainak megőrzését szolgáló jogtudomány művelése ugyanott az első helyet foglalta el.
Az Úr 1276. esztendejében, november hónap 18-adikán.

1276-ból származó, a veszprémi püspöki levéltárban ma is látható eredeti, latin nyelvű oklevele szerint „a veszprémi iskola a többi magyarországi egyházi iskolák között tanítóinak kitűnősége és tanulóinak száma miatt úgy tündöklik, mint Párizs iskolája a franciaországi iskolák között". A XIII. század végén, illetőleg a XIV. század elején az említett főiskola elpusztult, és újjáépítésére többé már nem került sor. Ezt követően hosszú évszázadokat kellett várni arra, hogy a város újra egyetemmel büszkélkedhessék.

A Veszprémi Vegyipari Egyetemen 1949. szeptember 26-án 16 oktatóval és 107 hallgatóval kezdődött meg az oktatás.

Főhatóságok

A veszprémi nehézvegyipari kar főhatósága 1949-től 1951-ig a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium volt; 1951 őszén, önállóvá válásával egyidejűleg az egyetem a megfelelő ipari szaktárca, a vegyipar felügyeletét is ellátó Bánya- és Energiaügyi Minisztérium, majd az ebből később kiváló Vegyipari Minisztérium irányítása alá került. 1953 januárjában létrejött a Felsőoktatási Minisztérium, amely átvette a Veszprémi Vegyipari Egyetem teljes felügyeletét. Minthogy a Felsőoktatási Minisztérium rövid idő múlva megszűnt, az 1953—54. tanévet az Oktatásügyi Minisztérium felügyelete alatt kezdte el az egyetem. Ez időtől kezdve a Veszprémi Vegyipari Egyetem az Oktatásügyi, illetve annak átszervezése után, 1957-től kezdve a Művelődésügyi Minisztérium főhatósága alá tartozik.

Belső szervezeti felépítés

Az egyetem egészének szervezeti függésében az elmúlt 25 esztendő alatt végbement változások megtalálhatók az intézmény belső felépítésében, szervezetében is. Ez a folyamat természetesnek tűnik, ha figyelembe vesszük, hogy erre az időszakra esik a magyar felsőoktatás struktúrájának reformja a szocializmus építése követelményeinek megfelelően.

Az egyetem belső szervezete az évek során fokról fokra alakult ki. Felépítése nagy vonalakban megfelelt és megfelel a szokásos egyetemi szervezetnek, de egyes egységek működésének alakulása részleteiben eltér nagy múltú, régi egyetemeink szervezetétől.

Szervezeti és működési szabályzatok. A szervezeti fejlődést az egyetem szervezeti és működési szabályzatai tükrözik. Az 1952-ben, 1955-ben, 1962-ben és 1970-ben elfogadott ilyen szabályzatok az egyetem egyszemélyi vezetése, a testületi szervek, a tanszékek, az egyetemi bizottságok, az oktatók, a hallgatók, a hivatali apparátus vonatkozásában meghatározták és meghatározzák a szervezeti felépítést, a feladatokat és a jogköröket.

Az egyetem állami vezetői

Az egyetem életének szervezeti alakulását vázlatosan és csak a fő irányokat követve, a következő fejlemények bemutatásával jellemezhetjük. Az egyetem irányítását kezdetben (1949—51) a kari kurátor, illetve 1951 januárjától a kormány által kinevezett dékán látta el. Egykarú egyetem lévén, a dékán rektori jogkört gyakorolt, és munkájáért közvetlenül az illetékes miniszternek volt felelős. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelete értelmében 1962. szeptember 1-től kezdve az egyetem élén rektor áll.

Az egyetem eddigi dékánjai, illetve rektorai:

Polinszky Károly egyetemi tanár 1949. augusztus 19-től 1952. július 31-ig;
Berecky Endre egyetemi tanár 1952. augusztus 1-től 1953. szeptember 30-ig;
Nemecz Ernő egyetemi tanár 1953. október 1-től 1954. szeptember 14-ig;
Polinszky Károly egyetemi tanár 1954. szeptember 15-től 1963. december 31-ig;
László Antal egyetemi tanár 1964. január 1-től 1966. július 31-ig;
Káldi Pál egyetemi tanár 1966. augusztus 1-től 1971. július 31-ig;
Nemecz Ernő egyetemi tanár 1971. augusztus 1-től jelenleg is.

Az egyetemek szervezetének módosításával 1952 őszén létrehozták a rektorhelyettesi és dékánhelyettesi tisztséget is. A Veszprémi Vegyipari Egyetemen — bizonyos időbeli megszakításokkal — egy dékánhelyettesi tisztség került betöltésre. Az 1962—63. tanév kezdetétől az egyetem rektorát munkájában három rektorhelyettes támogatta, akik — az időszerű fő követelményeknek megfelelően — az oktatási-nevelési, a tudományos, a külügyi, a gazdasági és fejlesztési munkaterületek közvetlen irányítását tartották kézben. A rektorhelyettesek egyike megbízás alapján az általános rektorhelyettesi teendőket is ellátta.

Az egyetem eddigi dékánhelyettesei:

Lengyel Sándor egyetemi docens 1953. január 1-től 1954. augusztus 1-ig;
Nemecz Ernő egyetemi tanár 1955. október 1-től 1956. december 31-ig;
Bodor Endre egyetemi docens 1957. január 1-től 1957. szeptember 1-ig;
Varga Dezső egyetemi docens 1959. szeptember 1-től 1962. november 1-ig.

Az egyetem eddigi rektorhelyettesei:

Varga Dezső egyetemi docens 1962. november 1-től 1965. július 31-ig, illetve 1971. február 15-től jelenleg is;
Halász Aurél egyetemi docens 1962. augusztus 1-től 1968. június 30-ig;
László Antal egyetemi tanár 1963. április 1-től 1963. december 31-ig;
Bodor Endre egyetemi tanár 1964. január 1-től 1965. július 31-ig;
Straub Gyula egyetemi tanár 1965. augusztus 1-től 1966. július 31-ig;
Déri Márta egyetemi tanár 1965. augusztus 1-től 1969. július 1-ig;
Pungor Ernő egyetemi tanár 1966. augusztus 1-től 1970. május 31-ig;
Korcsog András egyetemi docens 1968. július 1-től jelenleg is;
Nemecz Ernő egyetemi tanár 1969. június 1-től 1971. július 31-ig;
Péchy László egyetemi tanár 1971. július 1-től jelenleg is.

Kari tanács, egyetemi tanács

Az egyetem legfőbb testületi szerve 1951-ig a kari tanács volt, ettől kezdve pedig az egyetemi tanács. Az egyetemi tanács 1970-ig a rektor tanácsadó szerveként működött és az egyetemi élet fontos kérdéseinek elemzése során kialakított véleményével, állásfoglalásával iránymutatást adott a rektornak döntései meghozatalához. Ebben az időben a rektori tanács munkájában a hivatalbeli tagok (az egyetem állami és társadalmi szerveinek vezetői) mellett csak néhány tanszékvezető működött közre, akiket évenként a főhatóság nevezett ki erre a tisztségre.

Az egyetemi demokrácia kiszélesítése és az önállóság fokozása jegyében 1969-ben

igen fontos kormány- és miniszteri rendeletek láttak napvilágot. Ezek alapján 1970-ben életbe lépett az egyetem új, jelenleg is érvényben levő szervezeti és működési szabályzata, amely több területen, így az egyetemi tanács vonatkozásában is lényeges fejlődést eredményezett. Ezek közül ki kell emelni, hogy ez a testületi fórum több fontos kérdésben döntési jogkört kapott; hatásköre kiszélesedett, létszáma az oktatók rétegeinek választott képviselőivel és külső szakemberekkel, közéleti személyiségekkel gyarapodott, s benne a tanuló ifjúság képviseletének aránya jelentősen megnőtt. Valamennyi tanszékvezető hivatalból tagja lett az egyetemi tanácsnak. Megszervezték az egyetemi főtitkári funkciót azzal a céllal, hogy az egymást követő rektorok munkáját olyan személy támogassa, akinek állandó beosztásánál fogva az egyetemi ügyvitel egészéről megfelelő áttekintése van.

Minthogy a nagylétszámú egyetemi tanács gyakori összehívása nehézségekbe ütközött, szükségessé vált egy szűkebb körű és nem annyira elvi, mint inkább gyakorlati kérdésekkel foglalkozó testület kialakítása is. Így alakult meg 1956-ban a dékáni tanács, mely 1962—63. tanévtől kezdve rektori tanács néven működik. 1970-ben a rektori tanács szerepét az egyetemi tanács elnöksége vette át; azóta a rektori tanács a rektor konzultatív szerveként főleg operatív jellegű ügyekkel foglalkozik.

Párt- és tömegszervezetek

Az egyetem szervezetében és életében betöltött kiemelt szerepük miatt külön kell hangsúlyoznunk az egyetemi párt- és a szakszervezet, valamint ifjúsági szövetség tevékenységét.

Az egyetemi pártszervezet meghatározó jellegű irányító munkájával, javaslataival, kezdeményezésével és építő bírálatával kezdettől fogva folyamatosan segítette az állami vezetés munkáját, az egész egyetemi élet színvonalának emelését. Különösen értékes irányító támogatást kapott az állami vezetés az egyetemi pártszervezettől a mindenkori fő feladatok megoldásában. A pártszervezet és a pártvezetőség jó munkája, egyetemi életünk és tevékenységünk valamennyi eredményében tükröződik.

A Pedagógus Szakszervezet egyetemi szervezete az egyetem állami- és pártvezetőségével szoros együttműködésben végezte és végzi munkáját. A szakszervezeti jogok kiszélesítését jellemzi az a megállapodás, amelyet az állami és szakszervezeti szervek együttműködésének alapelvei és a szakszervezeti jogosultságok gyakorlásának rendje tárgyában az egyetem rektora és a szakszervezeti bizottság elnöke 1971. január 5-én írt alá.

Az egyetem ifjúsági szervezete (a MEFESZ, DISZ, majd a KISZ) alapításától fogva fontos szerepet tölt be egyetemi ifjúságunk eszmei-politikai nevelésében, fejlődésében és érdekeinek képviseletében. A KISZ egyik legfontosabb tevékenységi területe az egyetemi diákotthon, illetve kollégium, amelynek vezetésében a KISZ irányítása mellett az egyetem vezetőségének támogatásával diákönkormányzat érvényesül.

A tanszékek

Az egyetem szervezetének gerincét a tanszékek alkotják. A tanszékek felállítása az egyetem fejlődéséhez igazodva folyamatos volt. Kezdetben csak az alaptárgyakat oktató tanszékeket szervezték meg, 1951-től kezdve fokozatosan kezdték meg működésüket a technológiai, a művelettani és üzemgazdaságtani tárgyak tanszékei. Az egyetemnek jelenleg 16 oktatási szervezeti egysége van. Ezek létrehozásáról, történetéről és működéséről szóló adatokat külön fejezetben tárgyaljuk.

Esti és levelező tagozat, szakmérnökképzés

Az egyetem alapításának első évében a tanszékekhez hasonló oktatási egység volt az egyetem szervezetében az akkor még önálló Állami Műszaki Főiskola veszprémi tagozata. Az első tanév befejezése után, 1950 szeptemberében ezt a tagozatot visszahelyezték Budapestre, és az alapképzést az Állami Műszaki Főiskola keretében, majd a Budapesti Műszaki Egyetem esti tagozatán, a szakképzést pedig a Veszprémi Vegyipari Egyetem budapesti esti tagozatán nyerték el hallgatóik.

A helyi és környéki igények kielégítésére 1956 őszén Veszprémben is indult esti tagozat, amely gyakorlatilag csak 1957 februárjában kezdte meg működését. Ez után az egyetem budapesti tagozatán fokozatosan befejeződött az oktatás, Veszprémben pedig ez az oktatási forma 1962-ben levelező tagozattá alakult át, azzal az igénnyel, hogy hallgatóit nemcsak a közvetlen környékről, hanem az ország egész területéről fogadhassa.

1962-ben indult meg a szakmérnökképzés. E kérdés részleteit az oktató-nevelő munkáról szóló fejezet tartalmazza.

Az oktatás további fejlődése

A meglevő nehézvegyipari szakon kívül 1971 őszétől az egyetem rendszermérnöki szakán is elkezdődött az oktatás.

1972-től — az Esztergom-kenyérmezői Felsőfokú Vegyipari Gépészeti Technikum fokozatos megszüntetése folytán — az intézmény Budapesten működő üzemszervezési szakának esti és levelező hallgatóit is a Veszprémi Vegyipari Egyetem vette át.

1971 őszétől folyik az agrárkémia szakon tanuló hallgatók oktatása a Keszthelyi Agrártudományi Egyetemmel megvalósított közös képzés keretében.

Központi könyvtár

Az egyetemi oktatási munkában kezdettől fogva igen jelentős szerep jutott az egyetem könyvtárának, amely nélkülözhetetlen segítője az oktató-nevelő és tudományos munkának. Népszerű reprográfia és műszaki dokumentációs szolgálata, hazai és külföldi könyvtárközi kapcsolatai, számítógépes kémiai szakirodalmi-figyelő szolgálata nemcsak belső, egyetemi, de országos igények kielégítésére is alkalmas.

Hivatali, műszaki apparátus

Az oktató-nevelő és tudományos munkát biztosító igazgatási és gazdasági tevékenység ellátására kezdettől fogva különböző hivatali és műszaki szervezeti egységek szolgáltak. Feladatuk, hogy a mindenkor felmerülő szervezési, beruházási, pénzügyi, műszaki és egyéb adminisztratív feladatokat ellássák. E szervezeti egységek egymás közötti viszonya, elnevezése, felépítése — a mindenkori követelményeknek megfelelően — az idők folyamán többször változott. Az igazgatási, ügyviteli teendőket a rektori hivatal (tanulmányi osztály), a gazdasági-műszaki feladatokat a gazdasági hivatal, később a gazdasági igazgatóság látta el. Ezeknek a hivataloknak a belső, osztályokra és csoportokra tagozódása is különböző átalakuláson ment át.

Jelenleg a hivatali apparátus az 1971-től hatályos egységes hivatali és gazdasági szervezeti-működési szabályzat alapján fejti ki tevékenységét a rektori hivatal, illetve a gazdasági-műszaki főigazgatóság szervezeti keretében, az egyetemi főtitkár, illetve a gazdasági-műszaki főigazgató közvetlen irányítása alatt.

Egyetemi bizottságok

A szervezeti egységeken kívül a mindenkori igényeknek megfelelően különféle bizottságok segítik az egyetem állami vezetőjének és a testületi szerveknek a munkáját. Ezek a bizottságok (tudományos, tanulmányi és módszertani, oktatási, világnézeti, illetve könyvtárbizottság, gazdasági, egyeztető, kulturális és a diákjóléti bizottság) az elmúlt 25 év különböző időszakaiban fontos szerepet töltöttek be az egyetem belső életében. 1970-től két egyetemi főbizottság működik egy-egy rektorhelyettes irányítása alatt: az oktatási és nevelési, valamint a tudományos és külügyi bizottság. Ezeknek számos albizottsága (nevelési, módszertani, könyvtárbizottság, utazási, illetve az ipari megbízások vállalását véleményező bizottság stb.) munkálkodik meghatározott feladatok előkészítésében.

Veszprémi vegyipari tudományos intézmények

A Veszprémi Vegyipari Egyetem számára nagy segítséget jelent a Veszprémbe telepített vegyipari kutatóintézetek — a Nehézvegyipari Kutató Intézet (1949), a Magyar Ásványolaj- és Földgáz Kísérleti Intézet (1952) és a MTA Műszaki Kémiai Kutató Intézete (1960) — működése, a közöttük és velük kialakult sokoldalú kooperációs és szoros kapcsolat, bár közvetlen szervezeti összefüggés nincs az intézmények között. Ez a kölcsönös segítőkészség szervezett formában jut kifejezésre a veszprémi vegyipari tudományos intézmények szocialista együttműködési szerződésében, amelyet az intézmények vezetői 1969. július 3-án írtak alá.

A felsoroltak mutatják, hogy a Veszprémi Vegyipari Egyetemnek — vidéki telepítése folytán — sajátos profilja alakult ki, ami járulékos feladatok vállalásában is kifejezésre jut. Mindezek alapján elmondhatjuk, hogy a Veszprémi Vegyipari Egyetem eredményesen tölti be szerepét az ország, a szűkebb környezet, a megye és a város szakmai, társadalmi és kulturális életében.

A Veszprémi Vegyipari Egyetem tanácsa

Tagjai tisztségük alapján:

Nemecz Ernő tanszékvezető egyetemi tanár, rektor, az egyetemi tanács elnöke
Péchy László tanszékvezető egyetemi tanár, rektorhelyettes
Varga Dezső tanszékvezető egyetemi docens, rektorhelyettes
Korcsog András egyetemi docens, rektorhelyettes
Gárdos György egyetemi docens, párttitkár
Harmath Jenő főtitkár, az egyetemi tanács titkára
Hőgyészi János gazdasági-műszaki főigazgató

Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont
247453
Pannon Egyetem
Veszprém

A Veszprémi Vegyipari Egyetem tanácsának meghívott tagjai

Dobos György

Habuda Ádám

Kisgergely Lajos

Lengyel Béla

Pap János

Simon Pál

Vajta László

László Alfréd egyetemi docens, SZB-elnök
Szekeres Imre egyetemi hallgató, KISZ-titkár
Káldi Pál tanszékvezető egyetemi tanár, előző rektor
Bakos Miklós egyetemi tanár, a Vegyipari Rendszertechnikai Intézet igazgatója
Bodor Endre tanszékvezető egyetemi tanár
Déri Márta tanszékvezető egyetemi tanár
Dévay József tanszékvezető egyetemi tanár
Halász Auréll tanszékvezető egyetemi tanár
Inczédy János tanszékvezető egyetemi tanár
László Antal tanszékvezető egyetemi tanár
Markó László tanszékvezető egyetemi tanár
Straub Gyula tanszékvezető egyetemi tanár
Beszteri Béláné tanszékvezető egyetemi adjunktus
Vándor Józsefné tanszékvezető egyetemi docens
Egyed László vezető nyelvtanár
Győri Pál vezető testnevelő tanár

Tagjai választás alapján:

Ratkovics Ferenc egyetemi docens
Marton Gyula egyetemi adjunktus
Sziklai Géza egyetemi adjunktus
Lehossy Antalné nyelvtanár
Dencs Béláné egyetemi tanársegéd
Váradi Sándor egyetemi tanársegéd

Egyetemi hallgató tagok választás alapján:

Fazekas István V. évf. egyetemi hallgató
Rideg István V. évf. egyetemi hallgató
Sirokmán Ferenc IV. évf. egyetemi hallgató
Búza Balázs III. évf. egyetemi hallgató
Varga Katalin II. évf. egyetemi hallgató

Az egyetemi tanács tagjai meghívás alapján:

(szakemberek, közéleti személyiségek)

Dobos György, a Magyar Alumíniumipari Tröszt vezérigazgatója
Habuda Ádám, a Finomkerámiaipari Országos Vállalat vezérigazgatója
Kisgergely Lajos, a Péti Nitrogénművek igazgatója, országgyűlési képviselő
Lengyel Béla akadémikus, egyetemi tanár, az MTA Kémiai Tudományok Osztályának elnöke
Pap János, az MSZMP KB tagja, a Veszprém megyei Pártbizottság első titkára, országgyűlési képviselő
Simon Pál címzetes egyetemi docens, az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt vezérigazgatója
Vajtha László egyetemi tanár, az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt vezérigazgató-helyettese

Meghívás alapján tag az SZB által javasolt nem oktató beosztású dolgozó:

Horváth Géza tanszéki mechanikus

Tanácskozási jogú tagok:

Kováts Zoltán könyvtárigazgató
Meskó Gábor egyetemi docens, kollégiumi igazgató
Horváth József személyzeti osztályvezető
Magyari Miklós, az ált. igazgatási osztály vezetője
Boros Aba III. évf. levelező egyetemi hallgató
Korondán Péter II. évf. agrokémikus egyetemi hallgató

Az egyetem építése

A Veszprémi Vegyipari Egyetem mai *A* épületét, amely eredetileg a pénzügyigazgatóság részére épült, 1949. június 16-án vette át az akkori Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium a Pénzügyminisztériumtól, és kereken száz nappal később, szeptember 26-án ebben az épületben hangzott el az új egyetem első előadása. Gondolni lehet, milyen összehangolt, mennyire szervezett munkára volt szükség, hogy egy lényegében irodaháznak indult építkezés menet közben olyannyira módosuljon, hogy három hónap múlva komplett felszerelt laboratóriumi épület álljon a helyén. Az a 16 oktató, aki nappal előadást tartott vagy gyakorlatot vezetett, a napi munka után szerelvényekről, építési anyagokról gondoskodott, hogy másnap — esetleg óraszünetben — tervrajzokkal a kezében ellenőrizze beépítésüket a megfelelő helyre.

Az azóta szinte megszakítás nélkül folyó egyetemi építkezések történetét — részben már bizonyos távlatból szemlélve — megvalósítási szakaszokra osztva célszerű tárgyalni. A tájékozódás elősegítésére az egyetemi létesítmények helyszínrajzát az 1. ábrán szemléltetjük. Az egyes épületek számozása általában az építkezés sorrendjét követi.

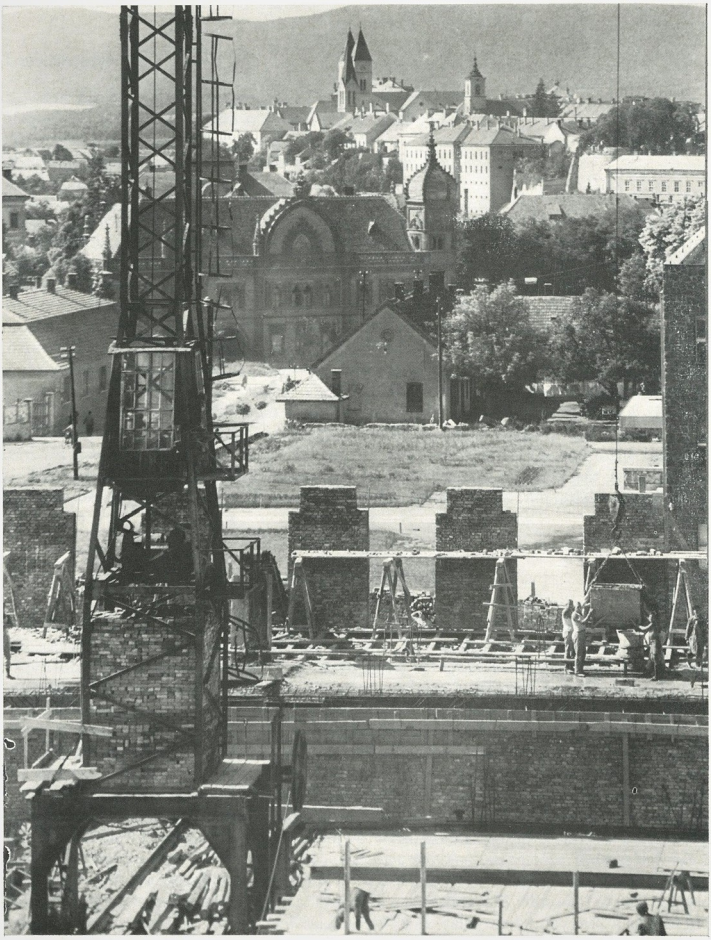
Az építkezés szakaszai

Az alapberuházáshoz az *A*, *B*, *C*, *D*, *E*, *F* és a *G* épület, valamint a kazánház és a transzformátorház megépítése tartozik. Az első tanévben 120, a másodikban 250 első éves hallgató oktatása sürgette a megfelelő nagyságú tantermek megvalósítását.

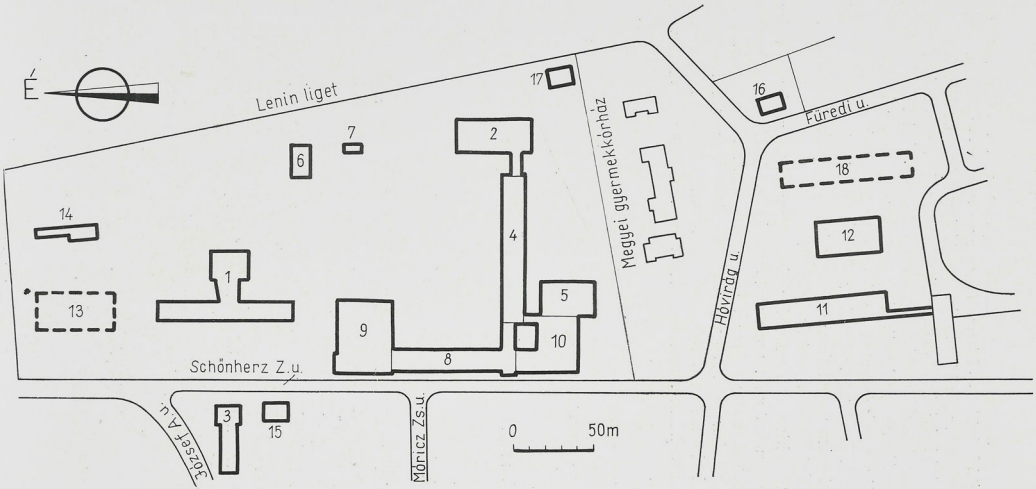
Az irodaépületnek készült *A* épület szerkezeti adottságai miatt nem volt alkalmas megfelelő nagyságú előadótermek kialakítására, ezért a kérdést leggyorsabban az *A* épülethez csatlakozó tantermi toldalékszárny megtervezése és felépítése útján lehetett megoldani. A tantermi toldalékszárny, amely két 250 fős előadótermet, két kisebb előadótermet és kiszolgáló helyiséget foglal magában, viszonylag rövid idő alatt megépült, és 1951 februárjában már megindult benne az oktatás.

Közben a legkülönbözőbb fórumokon és szinteken folyt a további épületek elhelyezésére a beépítési tervek kidolgozása és jóváhagyása. A helyszíni adottságokból, a rendeltetésből származó, sokszor egymásnak ellentmondó kívánalmak merültek fel, s nem minden esetben a legcélravezetőbb megoldásokat fogadták el. A beruházás kezdeti üteme lelassult. Bonyolította a helyzetet az is, hogy a Nehézvegyipari Kutató Intézet és a Magyar Ásványolaj- és Földgáz Kísérleti Intézet telephelyét az egyetem szomszédságában, a Schönherz Zoltán utca jobb oldalán szanálási kötelezettséggel terhelt területen kívánták kijelölni.

Végül is a kutatóintézetek telepítését beépítetlen területen, az egyetemtől néhány száz méter távolságban határozták el. A huzavona károsan befolyásolta a kutató-

Az aula építkezése (foto MTI)

1. ábra. Az egyetem létesítményeinek helyszínrajza

1 A tanulmányi épület; *2 D* üzemkísérleti csarnok; *3 E* tanulmányi és kulturális épület; *4 C* tanulmányi épület; *5* transzformátor- és kazánház; *6 F* tűzveszélyes raktár; *7 G* savraktár; *8 B* tanulmányi szárny; *9 B* aula épület; *10* tornacsarnok; *11* „Kossa István" kollégium; *12* menza; *13* épülő *I* tanulmányi épület és MTA MÜKKI székház; *14* sportépület; *15* bölcsőde; *16* napközi otthonos óvoda; *17* garázs; *18* tervezett diákszálló. Az épületeket általában az építkezések sorrendjében számoztuk.

intézeti építkezések ütemét is, így egyetemünk az *A* épület II. emeletén jó ideig otthont adott a Nehézvegyipari Kutató Intézetnek.

Végül is kialakult a további épületek elhelyezési terve. Eszerint az egyetem főépületének számító *B* épület — három tömegre megosztva — a Schönherz Zoltán utca hosszában épül az aulával, a központi igazgatási egységek irodáival, valamint oktatási célokat szolgáló helyiségekkel és auditorium maximummal. A zömmel laboratóriumokat magában foglaló 9 szintes *C* épületet észak-déli tájolással a Schönherz Zoltán utcára merőlegesen helyezik el. Ehhez kapcsolódik a beépítési terv szerint a *D* üzemkísérleti csarnok épülete a Lenin-liget szomszédságában.

A harmadik tanév kezdetéig, alig fél év alatt a *C* és *D* épület már nem készülhetett el. Az egyetemi tanács megoldásként javasolta, hogy haladéktalanul kezdjék el a kisebb méretű *E* épület tervezését és építését.

Az Országos Tervhivatal 1951 májusában tárgyalta az ország valamennyi új egyetemi építkezésének ügyét. Ezen az ülésen hozott határozat először az *E* és *D*, majd a *C* épület felépítését fogadta el. Az *E* épület az év végére elkészült, és ez enyhített a tanszékek és igazgatási egységek elhelyezésének gondjain.

A *D* üzemkísérleti csarnok építése 1952 tavaszára fejeződött be. Mindkét épület gyors kivitelezésében jelentős szerepe volt az egyetem hallgatói által végzett társadalmi munkának.

Egyetemi épületek

Közben elkészültek a *C* laboratóriumi épület tervei. Az építkezés 1951 nyarán kezdődött meg, és viszonylag igen rövid idő alatt, 1953 őszén be is fejeződött.

Az alapberuházás soron következő tagja, a hármas tagozódású *B* épület építése 1953 tavaszán indult meg, de már ugyanezen év őszén a munka az akkori kormányprogram értelmében lelassult, sőt 1954 tavaszán teljesen le is állt.

Az egyetem eredetileg évi 250 fő beiskolázására készült, ennek feleltek meg a *B* épület tervei is. Időközben a népgazdaság szakemberigényeinek ismételt felmérése folytán a hallgatólétszám csökkenésének megfelelően szükségessé vált a *B* épület terveinek felülvizsgálata és módosítása. Az egyetemi tanács 1955 januárjában részletes módosító javaslatot dolgozott ki a *B* épület és egyúttal az egész egyetem építkezésének befejezésére. Az elfogadott javaslat értelmében a *B* épületet három ütemben fejezték be.

Az építkezés első szakasza. Az első ütemben a beruházási programban tanulmányi célokra előirányzott középső épületrész és a *C* épületi összekötőszárny készült el megváltozott rendeltetéssel. A *B* épület tanulmányi szárnyában az eredetileg tervezett tantermek és tanulókörök feleslegessé váltak. Az 1954. évben tető alá hozott épületet átdolgozott tervek alapján 1957 tavaszára sikerült befejezni, és diákotthonként üzembe helyezni. Egyúttal megszűntek a város különböző pontjain régi épületekben levő diákszállók, így a hallgatóság étkeztetése, valamint elszállásolása első ízben valósulhatott meg az egyetem területén.

A *B* épület befejezésének második ütemében az aula készült el. A központi igazgatási egységek helyiségeit magában foglaló első emeletet már 1958 nyarán használatba vettük. 1960 márciusára a második és a harmadik emeleten a központi könyvtárat és olvasótermet adták át. Végül az 1961. évben készült el az aula épület belső díszcsarnokának kőfaragó munkája.

Az első építkezési szakasz végén — az eredeti elképzelések szerint 460 fő befogadására alkalmas reprezentatív kivitelű auditorium maximum helyére — lelátóval felszerelt tornacsarnok épült számos kiszolgáló helyiséggel. A tornacsarnok építése 1961-ben kezdődött, és azt az 1963. évben helyezték üzembe.

Az Országos Atomenergia Bizottság által nyújtott hitelből az *A* épület II. emeletén 1958—59-ben B-szintű izotóplaboratórium létesült.

Az alapberuházás körébe tartoztak még a központi kazánház, transzformátorház, garázs, tűzveszélyes- és savraktár felépítése.

Az építkezés második szakasza. Még javában tartott a tornacsarnok építése, amikor már megindultak a második építkezési szakasz előkészítési munkálatai.

Időközben a nappali tagozat létszáma mintegy 700 főre növekedett. Ezek elhelyezésére a *B* épületben kialakított diákotthon nem volt megfelelő. Főhatóságunk és az Országos Tervhivatal ezért előbb 600 fős diákotthon, majd 1800 adagos menza létesítésének beruházási programját hagyta jóvá.

Az új diákotthon és a menza az egyetem meglevő területén nem volt elhelyezhető. Helyüket az egyetem közvetlen közelében, az új Kiss Lajos lakótelep város felőli bejáratánál jelölték ki. A kollégiumi épület megvalósítása 1962 őszén kezdődött meg, és 1964 augusztus végére hallgatóinknak beköltözhettek a minden tekintetben korszerű új diákotthonba, mely ma Kossa Istvánról elnevezett kollégiumként működik. Az új diákotthon üzembe helyezése után a *B* épületben eddig használt épületszárnyat oktatási célokra (tanulókörök, rajztermek, tanszéki helyiségek) alakítottuk át.

A korszerű, önkiszolgáló rendszerben működő, 1800 adagos menza kivitelezését 1966 őszén kezdték meg, és 1968 novemberében helyeztük üzembe.

Ezzel befejeződött az egyetem létesítésének második szakasza, az alapberuházás kiegészítése.

Eközben megkezdődtek a harmadik szakaszra tervezett beruházások előkészítési munkálatai.

Az építkezés harmadik szakasza. Számos tényező szükségessé tette az oktatás céljára rendelkezésre álló tanszéki területek növelését, elsősorban az oktatás színvonalának fejlesztése, az oktatható tudományágak számának növelése céljából.

Az egyetem fejlesztési igényeihez szerencsésen kapcsolódott az, hogy a Magyar Tudományos Akadémia és a Művelődésügyi Minisztérium között az 1963. év során megegyezés jött létre, mely szerint a Műszaki Kémiai Kutató Intézetet Veszprémben fejlesztik, és az intézmény székházát az egyetemi beruházások részeként valósítják meg. Az együttes telepítés és fejlesztés együttműködést tesz lehetővé, s a közös megvalósítás anyagi előnyökkel jár.

Közös fejlesztési koncepciók alapján készültek el az *A* épülettől északra telepítendő tízemeletes *I* épület kiviteli tervei. Az épület mintegy fele-fele arányban a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Kémiai Kutató Intézete, illetve az egyetem részére készül. Az épület egyetemi szintjeire speciális laboratóriumokat igénylő tanszékeket telepítünk át, valamint központi kezelésű, egyedi nagyműszerek intenzív kihasználását elősegítő laboratóriumokat hozunk létre. Az egyetemi rész megvalósításához különböző intézmények és vegyipari vállalatok jelentős összegű anyagi támogatást nyújtanak. Egyetemünk eddigi legnagyobb beruházásainak megvalósítása 1970 januárjában kezdődött meg, és előreláthatólag 1975-ben fejeződik be.

A levelező- és szakmérnökképzéssel kapcsolatban felmerült helyiségigények kielégítését összekapcsoltuk az egyetem dolgozói üdülési lehetőségeinek bővítésével, színvonalának növelésével. Ennek érdekében a veszprémi vegyipari tudományos intézményekkel (NEVIKI, MÁFKI, MTA MÜKKI) társulás keretében közös beruházással Balatonalmádi Budataván diákotthont, illetve üdülőt létesítünk 128 férőhellyel, amelyből 88 férőhely fűthető kivitelben készül. A beruházáshoz konyha és étterem is tartozik. Az épületek alapozása 1971 őszén kezdődött meg, és a tervek szerint 1974 szeptemberében a levelező- és szakmérnökhallgatók már elfoglalhatják új otthonukat.

Egyéb létesítmények

A Veszprém Városi Tanács VB az általa létesített városi stadiont az 1967. évben átadta az egyetemnek, s azóta ez a létesítmény kiegészíti az egyetemi tornacsarnok adta sportolási lehetőségeket.

Átadás, illetve vétel útján jutottak egyetemi kezelésbe a bölcsőde és óvoda épületei, amelyek az egyetem, valamint a társintézmények dolgozói gyermekeinek elhelyezését szolgálják.

Lakásépítés. Az egyetemalapítás különös súllyal helyezte előtérbe a letelepedő egyetemi oktatók és dolgozók lakáskérdésének megoldását. Ez kezdetben az ugyancsak Veszprémbe települő kutatóintézetek lakásproblémáival együtt jelentkezett.

1951-ben a NEVIKI, a MÁFKI és az egyetem két lakóépületben 36 lakást, 1953-ban ugyancsak 36 lakást kapott. Hosszabb szünet után 1963-ban 15 lakást juttatott az Országos Tervhivatal az egyetemnek. Tárcahitelből az 1965. évben 21 lakás készült el. A megyei Tanács VB három nagyméretű professzori lakással segítette egyetemi dolgozóink lakáshelyzetének javítását.

Az egyetem építői

Az épületek és egyéb létesítmények szerteágazó tervezési munkálatait az egyetemmel szorosan együttműködve döntő mértékben a Középülettervező Vállalat végezte. A kollégium, a menza, a budatavai üdülő, illetve diákotthon terveit a Lakóépülettervező Vállalat, az izotóplaboratórium terveit az Iparterv készítette.

Az irányító tervezők sorából ki kell emelnünk Gádoros Lajos Ybl-díjas, Halászy Jenő (†), Janáky István (†) Ybl-díjas, Márton István Ybl-díjas és Reischl Péter építészek tevékenységét.

A kivitelezést a Veszprémi Magasépítő Vállalat — későbbi nevén Veszprém megyei Állami Építőipari Vállalat — mint generálkivitelező kezdte meg, és végzi ma is az egyetem kívánságainak messzemenő figyelembevételével.

Az egyetem arculatának kialakításához hozzájárult az épületekben és a környező szabad területeken elhelyezett számos képzőművészeti alkotás. A teljesség igénye nélkül néhány mű ezek közül: *Lenin* bronz mellszobor Pátzay Páltól a *B* aula díszcsarnokában, *Kossa István* bronz emléktábla Götz Jánostól, *Táncoló leányka* bronzszobor Mikus Sándortól a Kollégiumban, *Fiatalok* szoborcsoport Várady Sándortól a Kollégium előtti téren, *Wartha Vince* és *Varga József* bronz mellszobra Bory Jenőtől és Szomor Lászlótól.

A jelenlegi és a kitűzött új fejlesztési irányok már érlelik a soronkövetkező beruházási feladatok megvalósítását. Ezek között első helyen említendő a számítástechnikai központ fejlesztése, amely különösen a rendszerszervező ágazat létesítése óta kapott fokozott jelentőséget.

A *C* épülettől délre új üzemkísérleti berendezések építését tervezzük részben a szabadban, részben zárt épületben. Ide sorolhatók továbbá az egyre nagyobb feladatokat ellátó központi műhely fejlesztésére, valamint a különböző karbantartó egységek számára új épület létesítésére irányuló tervek.

Az egyetem tudományos tevékenysége

Egyetemünk életében — az alapítást követő első éveket leszámítva, amikor érthetően az oktatás feltételeinek megteremtése volt a szinte minden más tevékenységet kizáró feladat — a tudományos kutatómunka mindig jelentős szerepet töltött be, és fontossága különösen az utóbbi években tovább növekedett. Saját tapasztalataink is megerősítik azt a felfogást, hogy színvonalas egyetemi oktatás nem képzelhető el aktív tudományos tevékenység nélkül, ezért sokoldalúan igyekszünk támogatni oktatóink tudományos munkáját.

A kutatómunka feltételei Veszprémben sok szempontból kedvezőek, ezzel kapcsolatban elsősorban a három kutatóintézet (a Magyar Ásványolaj- és Földgáz Kísérleti Intézet, a Műszaki Kémiai Kutató Intézet és a Nehézvegyipari Kutató Intézet), valamint az egyetem oktatói, kutatói közötti együttműködés lehetőségét kell kiemelnünk. A négy tudományos intézményben felhalmozott szellemi kapacitás és felszerelés nemcsak a bonyolult kutatási feladatok megoldásának objektív feltételeit biztosítja, hanem egyben az alkotó tudományos tevékenységhez szükséges „atmoszférát" is megteremti.

Jelentős színfoltok a Veszprémi Vegyipari Egyetem tudományos életében az utóbbi években részben akadémiai, részben minisztériumi támogatással létrehozott kutatócsoportok (MTA Petrolkémiai tanszéki kutatócsoportja, 1965; MTA Elektrokémiai tanszéki kutatócsoportja, 1966; MTA Veszprémi analitikai kémiai tanszéki kutatócsoportja, 1966; Szilikátkémiai kutatócsoport, 1972). Ezek szoros egységet alkotó kollektívákká forrtak össze a megfelelő tanszékekkel, és kutatási iskolák kialakulásának teremtik meg az alapját egy-egy szűkebb tudományterületen belül.

Az egyetem tudományos színvonalának legfontosabb záloga azonban a múltban és a jövőben is oktatóink tudományszeretete és ambíciója volt és marad. Tisztában vagyunk azzal is, hogy a tudományos munkához — ha az alapvető tárgyi feltételek meg is vannak — elsősorban nyugodt munkakörülményekre és az aktív kutató eredményeinek elismerésére, törekvéseinek megbecsülésére van szükség. Lényeges törekvésünk az oktatási és kutatási tevékenység összhangjának megteremtése, amiben a legjobb biztosítékát látjuk annak, hogy egyik tevékenységi forma sem szorítja háttérbe a másikat. Ehhez a célhoz visz közelebb az egyetemi hallgatóknak a tudományos munkában való részvétele is, amit ezért fokozottan szorgalmazunk.

Kutatási témáink megválasztásakor hangsúlyozottan kapnak szerepet az országosan vagy egy-egy főhatóság által kiemelt feladatok. Ugyanakkor határozottan támogatjuk oktatóink saját kezdeményezésű témáit is, mert úgy véljük, hogy elsősorban az egyetemen kell biztosítani a sokszínű és a tudományág fejlődését rugalmasan követő kutatás lehetőségét.

Az elmúlt 25 év alatt egyetemünkön elért jelentősebb kutatási eredmények, valamint az itt művelt kutatási irányok ismertetése nem feladatunk, mivel ezekre az egyes tanszékekről szóló beszámolók térnek ki. Ebben a fejezetben általános képet kívánunk adni a Veszprémi Vegyipari Egyetem tudományos életéről.

A Veszprémi Vegyipari Egyetem eredményei a tudósképzésben

Egyetemünk az elmúlt 25 év alatt sokoldalú tevékenységet fejtett ki a tudósképzésben. Első helyen kell talán megemlítenünk az egyetemi oktatók és kutatók tudományos fokozatok megszerzésére irányuló önképzését, mely különösen az utóbbi években mutat fel szép eredményeket. Az elmúlt időszakban egyetemünkön kilenc akadémikus működött, akik közül Fejes-Tóth Lászlót, Polinszky Károlyt, Pungor Ernőt és Nemecz Ernőt itteni működésük alatt választották meg levelező tagnak. Rajtuk kívül jelenleg hat oktató rendelkezik a tudományok doktora és mintegy 30 pedig a tudományok kandidátusa fokozattal.

1959 tavaszán avattuk az első műszaki doktorokat és azóta több százan szereztek műszaki doktori címet a Veszprémi Vegyipari Egyetemen. Egyetemünk tudatosan törekedett a doktori értekezések és szigorlatok színvonalának állandó emelésére; ennek eredményeként a műszaki doktori fokozat megbecsülése és értéke növekszik. Ez a fokozódó érdeklődés egyértelműen mutatja fiatal szakembereink ambícióját, a tudományos munka iránti fogékonyságát. Megbecsülésnek örvend a műszaki doktori cím egyetemünk oktatói és kutatói körében, és jelenleg saját diplomásaink közül is egyre többen szerzik meg a doktori címet.

Viszonylag új vonása az egyetemi tudományos életnek az összefoglaló névvel „posztgraduális képzés"-nek nevezhető tevékenység, amelyen a különböző ösztöndíjakkal egyetemünkön kutatómunkát végző fiatal szakemberek továbbképzését értjük. Ide soroljuk a Művelődésügyi Minisztérium kétéves ösztöndíjasait, akik első ízben 1970-ben kezdték meg munkájukat, valamint a különböző vállalati ösztöndíjakkal 1—2 éven át az egyetemen kutatómunkát végző fiatal diplomásokat. Itt kell megemlítenünk a Tudományos Minősítő Bizottság ösztöndíjas aspiránsait is, akik egy-egy tudományosan minősített oktató mellett dolgoznak kandidátusi témájukon. Ez utóbbiak között rendszeresen találkozunk külföldi (NDK-beli, egyiptomi, angol, indiai stb.) aspiránsokkal is. 1972 végéig 32 fő vett részt ilyen formában az egyetemen folyó tudósképzésben.

Részvételünk a nemzetközi és a hazai tudományos életben

A Veszprémi Vegyipari Egyetem már megalakulása óta igyekezett aktív kapcsolatot kialakítani külföldi egyetemekkel és tudományos intézetekkel. Az együttműködés kezdetben csak rövid tanulmányutakra vagy külföldi szakemberek fogadására szorítkozott, az utóbbi években azonban egyetemünk már sokoldalú együttműködést alakított ki számos európai és tengerentúli ország egyetemével. A rövidebb időtartamú, ismerkedő jellegű tanulmányutakat hosszabb, több hónapos tanulmány-

utak követték, amelyeknek célja a legtöbb esetben közös kutatások végzése vagy tudományos fokozat megszerzése volt. Eddig több mint 40 oktatónk vett részt három hónapnál hosszabb tanulmányúton Angliában (Glasgow, Birmingham, Oxford, Brighton, Cambridge), Franciaországban (Párizs, Nancy), Olaszországban (Róma, Milánó, Pisa), az NSZK-ban (Darmstadt, Mühlheim, München, Aachen), az NDK-ban (Merseburg, Halle, Berlin, Lipcse), a Szovjetunióban (Moszkva, Leningrád), Norvégiában (Trondheim), Ausztriában (Bécs) és Svédországban (Stockholm).

Oktatóink hosszabb-rövidebb külföldi tanulmányútjainak száma jelenleg éves átlagban megközelíti a százat és egyetemünket meglátogató külföldi szakembereket átlagosan 100—120 alkalommal fogadunk évente. Több oktatónk levelező aspiráns szovjet, illetve NDK-beli egyetemeken. Külföldi szakemberek végezték, és végzik egyetemünkön tudományos kutatásaikat. Disszertánsaink között az EAK, az Egyesült Királyság és az NDK, valamint a Szovjetunió, India mérnökei is megtalálhatók.

Külön kell szólnunk a szocialista országok azon egyetemeiről, amelyekkel tudományos együttműködési szerződést kötöttünk: 1962-ben a moszkvai Mendelejev Vegyipari Egyetemmel, 1963-ban a gliwicei Sziléziai Műszaki egyetemmel és a pardubicei Vegyipari Egyetemmel, 1964-ben a leuna-merseburgi „Carl Schorlemmer" Vegyipari Egyetemmel, 1966-ban a leningrádi Lenszovjet Műszaki Egyetemmel és 1967-ben a burgaszi Vegyipari Egyetemmel.

Egyetemünk első díszdoktorát 1962-ben avatta Giacomo Fauser olasz mérnök személyében, aki kezdetben a novarai vegyipari laboratórium vezetője, majd később a Montecatini tröszt alelnöke volt. Ezt követően 1963-ban N. M. Zsavoronkov akadémikust, a moszkvai Mendelejev Vegyipari Egyetem professzorát, majd 1968-ban V. V. Kafarov és M. E. Pozin professzorokat, (leningrádi Lenszovjet Műszaki Egyetem) avattuk tiszteletbeli doktorokká. Professzoraink közül Polinszky Károly, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a leningrádi Lenszovjet Műszaki Egyetem díszdoktora, Káldi Pál egyetemi tanár pedig a burgaszi Vegyipari Egyetem akadémiai tanácsának tiszteletbeli tagja. Többen tevékenykedtek vendégprofesszorként különböző európai (Szovjetunióban, Franciaországban, NDK-ban, Svájcban) és amerikai egyetemeken.

Figyelmet fordítottunk arra is, hogy vezető szakembereink aktívan résztvegyenek a különböző hazai és nemzetközi tudományos szervezetek életében. Oktatóink ilyen irányú tevékenysége széleskörű és hazai vonatkozásban felöleli az akadémiai bizottságokat és munkabizottságokat, a Tudományos Minősítő Bizottságot és szakbizottságait, a MTESZ és számos tagegyesülete vezető szerveit, folyóiratok szerkesztő bizottságait stb. Számos rangos külföldi tudományos szervezet és szerkesztő bizottság munkájába is bekapcsolódunk, ilyenek pl. az International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC), az Association International pour l'Étude des Argiles, az International Mineralogical Association, a Comission on New Minerals and Mineral Names, az International Committee of Studies of Bauxites and Aluminium-oxide-hydroxides, a Combustion Institute, a KGST Korróziós Tudományos Tanácsa, illetve a Reviews in Analytical Chemistry, az Inorganica Chimica Acta, az Aspects of Homogeneous Catalysis. Közel ötven munkatársunk több mint száz tisztséggel képviseli egyetemünket ezeken a fórumokon.

Az oktatómunkát nagymértékben elősegítette, hogy az 1960-as évek elejétől termelési gyakorlatra küldünk hallgatókat a csereegyezmény alapján társegyetemeinkre. Merseburggal 1963-tól, Gliwicével 1964-től kezdve, Moszkvával és Leningráddal 1967-től, Weimarral 1968-tól és Burgasszal 1969-től bonyolítottunk le hallgató-cserét. Ezek célja egyetemi hallgatóink szakmai ismereteinek bővítése, az egyes külföldi

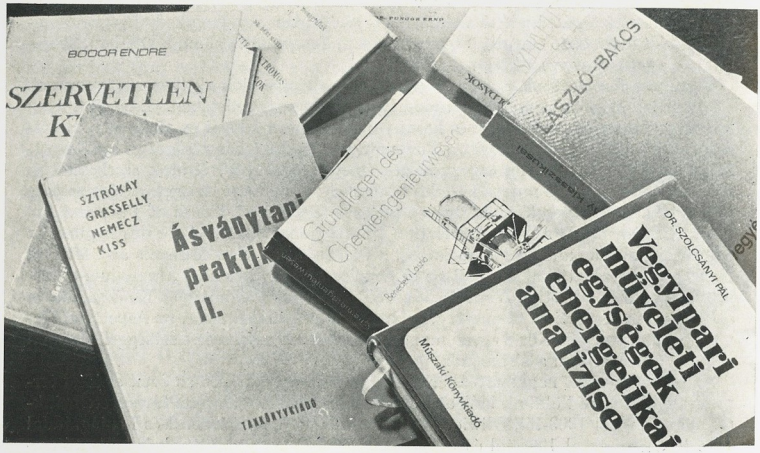
államok iparának, nyelvének és életének megismerése. Jelenleg egyetemünk évente átlag 60 hallgatót küld ilyen üzemi gyakorlatra, egyetemi oktatók irányításával.

Számos környező országbeli és fejlődő országból jött hallgató tanul egyetemünkön: Szíriából, Ceylonból, a Szovjetunióból, Jugoszláviából, Lengyelországból, Vietnamból stb. Az itt végzett hallgatók később is tartják a kapcsolatot egyetemünkkel, pl. doktori értekezésüket nálunk készítik.

Tudományos tevékenységünk a számok tükrében

Az egyetem önálló kutatómunkájának kezdetét tulajdonképpen a *C* épület elkészülésétől (1953-tól) számíthatjuk. Az első évekről csak összesített számok állnak rendelkezésünkre, azonban ezek mutatják, hogy oktatóink dokumentált tudományos tevékenysége már ebben az időszakban is jelentősnek mondható. 1957-ig pl. a hazai folyóiratokban magyar nyelven megjelent 217 közleményen kívül 45 idegen nyelvű közlemény is napvilágot látott, továbbá 145 magyar és 8 idegen nyelvű (nagyrészt külföldön tartott) előadás számolt be a tudományos eredményekről. Az azóta eltelt időszakban oktatóink publikációs tevékenysége tovább bővült. Örvendetes az idegen nyelven megjelent közlemények és külföldön tartott előadások számának egyenletes növekedése, és külön kiemelendő, hogy az idegen nyelven megjelent publikációk közül kereken félszáz — külföldi kutatókkal végzett közös munka eredménye. Mindkét tény azt bizonyítja, hogy a Veszprémi Vegyipari Egyetem egyre inkább bekapcsolódik a nemzetközi tudományos életbe.

Tudományos tevékenységünk egyik lényeges területe az oktatóink által írt szakkönyvek is. Eddig összesen 49 könyvet írtak szakembereink egészben vagy részben, és ezek közül hét idegen nyelven is megjelent.

Oktatóink által írt tankönyvek

Saját kiadású folyóirataink

Az egyetemen folyó tudományos kutatás az 1950-es évek közepétől kezdve vált olyan színvonalúvá, ami indokolttá tette egy saját szerkesztésünkben megjelenő folyóirat megindítását. Ezért az egyetem 1957-ben „A Veszprémi Vegyipari Egyetem Közleményei" címmel nyomdai úton előállított, 500 példányban megjelenő tudományos folyóiratot indított. A magyar nyelvű cikkekről három nyelven (oroszul, angolul és németül) rövid összefoglalót is közölt a lap. Így lehetővé vált, hogy a folyóiratot könyvtárunk a külföldi társegyetemekkel kiépített kapcsolat keretében cserepéldányként is értékesítse. A Közleményekben megjelent valamennyi cikket ismertették a nagy referáló lapok (Chemical Abstracts, Chemisches Zentralblatt). Az önálló publikációkon kívül függelékben megjelentettük az egyetemen kidolgozott akadémiai doktori és kandidátusi disszertációk téziseit, valamint az egyetemen elfogadott valamennyi műszaki doktori értekezés néhány oldalas összefoglalóját is.

Folyóiratunkból 1973-ig összesen 12 kötet jelent meg mintegy 4500 oldal terjedelemben. A publikációk témaköre felölelte az egyetem tanszékein folyó tudományos kutatás területét a matematika, kémia, a vegyészmérnöki tudomány és a gépészet tudományágakban, az alapkutatásoktól kezdve az alkalmazott ipari kutatásokig. A mintegy 280 teljes publikáción kívül 350 tézist és műszaki doktori disszertáció összefoglalóit közöltük.

Az utóbbi években egyre súlyosabb gondot okozott a nyomdai átfutási idő megnövekedése. Amíg az első időkben évenként tudtuk megjelentetni a négy füzetből álló egy-egy kötetet, 1965-től kezdve két évre húzódott el egy-egy kötet megjelenése. Ezzel egyidőben az is egyre világosabbá vált, hogy teljes publicitást csak akkor tudunk biztosítani közleményeinknek, ha cikkeinket a világnyelvek egyikén jelentetjük meg. Ugyancsak célszerűnek látszott a profil szűkítése is. Ezért 1972-ben az egyetem a három veszprémi tudományos kutatóintézettel együtt úgy határozott, hogy 1973-tól kezdődően közös folyóiratot indítunk „Hungarian Journal of Industrial Chemistry (Veszprém)" címmel. Ez az új lap a négy világnyelv (angol, orosz, német vagy francia) egyikén írt olyan dolgozatokat közöl, amelyek a vegyipari folyamat-, eljárás- vagy művelettan tárgykörébe tartoznak, illetve a vegyipart közvetlenül érintő kémiai célú feladatok megoldásával foglalkoznak. A gyorsabb átfutás előmozdítására ez a lap rotaprint eljárással készül.

Konferenciák, rendezvények

A Veszprémi Vegyipari Egyetem negyedszázados működése alatt harminc nemzetközi vagy hazai konferenciát és tudományos rendezvényt szervezett. A sort 1955 márciusában az egyetem fennállásának ötödik évfordulója alkalmából rendezett első Egyetemi napok tudományos ülésszaka nyitotta meg, ahol a fiatal egyetem oktatói 23 előadásban számoltak be a megindult tudományos kutatómunka eredményeiről. Még ugyanebben az évben jelentős nemzetközi konferencia színhelye is volt egyetemünk. A Veszprémi Vegyipari Egyetem, a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Kémikusok Egyesülete 1955 augusztusában közösen rendezte meg az I. Magyar—csehszlovák polarográfiai konferenciát. E konferenciának különös rangot adott az a tény, hogy azon számos magyar akadémikus mellett Jaroslav Heyrovsky

professzor is résztvett, akit a Magyar Tudományos Akadémia ebből az alkalomból tiszteletbeli tagjává választott.

1956-ban az V. Fizikus vándorgyűlés, 1960-ban a III. Magyar emissziós színképelemző vándorgyűlés házigazdája volt az egyetem. 1965 júliusában itt rendezték meg első ízben a Dunántúli analitikai konferenciát, amelyen oktatóink tíz előadást tartottak. Az ország analitikai kémiával foglalkozó szakembereinek e jelentős, azóta is folytatódó konferenciasorozatának ötödik találkozóját 1969-ben ismét egyetemünk szervezte meg. 1967 augusztusában a Magyar Kémikusok Egyesületével közösen rendeztük meg a II. Nemzetközi oszcillometriás szimpóziumot, amelyen angol, cseh, német, japán, olasz és szovjet kutatók is beszámoltak munkájukról. A nemzetközi jelentőségű tudományos rendezvények sora 1967-ben még egy fontos eseménnyel gyarapodott: a KGST Korróziós Tudományos Tanácsának 6 napos ülésszaka Veszprémben zajlott le és a szervezés, valamint a lebonyolítás nagy körültekintést igénylő munkájába az egyetem is bekapcsolódott.

Újabb színt jelentett a konferenciák sorában a VII. Közgazdász vándorgyűlés (1968 júliusában). 1971 augusztusában került sor Veszprémben a II. Alkalmazott fizikai-kémiai konferencia megrendezésére. Ez a nemzetközi tudományos találkozó a Veszprémi Vegyipari Egyetem, a Magyar Kémikusok Egyesülete és a Magyar Gyógyszervegyészeti Társaság közös rendezvénye volt. A 330, jelentős részben külföldi szerző által tartott előadásból közel harminc az egyetem oktatói és kutatói részéről hangzott el. Az egyetemen folyó tudományos munka nemzetközi elismerésének szép bizonyítéka, hogy 1972 májusában tizennégy országból mintegy száz kutató vett részt a „Hidroformilezés és rokon reakciók kémiája" tárgyköréből tartott nemzetközi szimpóziumon.

A fentiek mellé kell még sorakoztatnunk az Egyetemi napokhoz kapcsolódó tudományos ülésszakokat, és a veszprémi társintézményekkel (MÁFKI, NEVIKI, MÜKKI) közösen rendezett számos jubileumi ülésszakot, amelyek a Veszprémi Vegyipari Egyetem tudományos munkájának fejlődésében egy-egy fontos állomást jelentettek. A következő összeállításban soroljuk fel mindazokat a Veszprémben eddig lebonyolított rendezvényeket, amelyek megszervezésében egyetemünk aktívan vette ki részét.

A Veszprémi Vegyipari Egyetemen tartott konferenciák és tudományos rendezvények jegyzéke

1955 I. Egyetemi napok tudományos ülésszaka
1955 Hiperszorpciós ankét (a Magyar Kémikusok Egyesülete rendezésében)
1955 I. Magyar—csehszlovák polarográfiai konferencia
1955 Nehézvegyipari napok (a Magyar Kémikusok Egyesülete rendezésében)
1956 II. Egyetemi napok tudományos ülésszaka
1956 V. Fizikus vándorgyűlés
1957 Veszprémi tudományos ülésszak
1958 Egyetemi napok műszaki tudományos konferencia
1959 Technológiai eljárások és műveletek konferenciája
1959 Ankét a 3 éves tervben a vegyiparra háruló feladatok sikeresebb megoldásának elősegítésére (a Magyar Kémikusok Egyesülete rendezésében)
1959 10 éves Veszprémi Vegyipari Egyetem Jubileumi tudományos ülésszaka

1960 Veszprémi Vegyipari Egyetem Tudományos ülésszaka
1960 III. Magyar emissziós színképelemző vándorgyűlés
1962 Egyetemi napok vegyészkonferenciája
1963 Művelettani és technológiai konferencia
1964 Jubileumi tudományos ülésszak (Veszprémi Vegyipari Egyetem, Nehézvegyipari Kutató Intézet, Magyar Kémikusok Egyesülete rendezésében)
1965 I. Dunántúli analitikai konferencia
1965 Szilikátipari konferencia (Veszprémi Vegyipari Egyetem és a Szilikátipari Tudományos Egyesület rendezésében)
1967 II. Nemzetközi oszcillometriás szimpózium
1967 II. Országos operációkutatási konferencia
1967 A KGST Korróziós Tudományos Tanácsának ülésszaka
1968 „Tudomány a vegyipar szolgálatában" konferencia (Veszprémi Vegyipari Egyetem, Nehézvegyipari Kutató Intézet, Magyar Ásványolaj és Földgáz Kísérleti Intézet rendezésében)
1968 VII. Közgazdász vándorgyűlés
1969 V. Dunántúli analitikai konferencia
1970 A Magyar Szocialista Munkáspárt Veszprém megyei bizottsága által rendezett elméleti ülésszak
1970 Gépipari Tudományos Egyesület színképelemző szakbizottságának ankétja
1970 A Műszaki Kémiai Kutatóintézet jubileumi tudományos ülésszaka
1970 VII. Műszaki fejlesztési konferencia (a Kommunista Ifjúsági Szövetség által szervezett Vegyipari védnökségi konferencia)
1971 II. Alkalmazott fizikai-kémiai konferencia
1972 Symposium on the Chemistry of Hydroformylation and Related Reactions

Az egyetem oktató-nevelő munkája

Az 1949. év alapvető változásokat hozott az élet minden területén. A tervgazdálkodás és a vele kapcsolatos iparfejlesztés nemcsak nagy létszámú, de alapos képzettségű mérnököket is igényelt. Ez szükségessé tette az egész műszaki felsőoktatás rendszerének átalakítását.

A felsőoktatási reform több feladat megvalósítását tűzte ki célul: ezek közül az egyik legfontosabb volt, hogy minél nagyobb számban lehetővé tegye azon munkás- és parasztszármazású diákok felsőfokú tanulmányainak elvégzését, akik a felszabadulás előtt — nem tehetségük vagy szorgalmuk, de anyagi feltételek hiányában — ettől a lehetőségtől szinte reménytelenül el voltak zárva. Szervezett és széles körű anyagi segítséget kellett biztosítani számukra az új ösztöndíj- és tandíjrendszer bevezetésével, valamint a kollégiumok létrehozásával, amelyekben a hallgatóság jelentős részének elhelyezésére nyílt mód.

A felsőoktatási reform másik fontos célkitűzése a felsőoktatás tartalmi átalakítása volt. Az egyetemek oktatási programjai idővel elavultak, korszerűtlenekké váltak: fontos új iparágak alakultak ki, amelyek ismeretanyagai addig nem kaptak oktatási lehetőséget. A gyorsan fejlődő magyar ipar megkövetelte az oktatási anyag bővítését. A nagyarányú iparfejlesztés miatt szükségessé vált, hogy a végzett fiatal mérnökök minél hamarabb bekapcsolódhassanak a termelésbe. A régi, általános képzés nem tette lehetővé az erősen kiszélesedett tudományágak és a különböző szakterületek részletes áttekintését, ezért 1949-ben a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Karán az addig egységes képzést három szakra bontották: kialakult a Szervetlen technológia, a Szerves technológia, valamint a Mezőgazdasági és élelmiszeripari szak.

A Veszprémi Vegyipari Egyetem létesítésekor a felsőoktatási reform megvalósítása már folyamatban volt. Az új kar oktatási rendje — ha tartalmában és módszereiben különbözött is az anyaintézetétől — alapelveiben a hagyományos műegyetemi oktatási formát követte. Ennek legfőbb jellemzője a teljesen kötött tanulmányi rend volt: a tanterv teljes egészében előírta a felveendő tárgyakat, az oktatott szaktudományok elsajátításában jelentős szerepet kaptak a laboratóriumi gyakorlatok, a tantervben előírt tárgyakból adott időszakban kollokviumokat, illetőleg összefoglaló szigorlatokat kellett tenni, az egyetemen folyó elméleti és gyakorlati képzést üzemi termelési gyakorlatok egészítették ki. Az oklevél megszerzése diplomamunka készítéséhez volt kötve, amit a hallgatók a választott témában az utolsó félévben dolgoztak ki, és állami vizsgáztató bizottság előtt védtek meg.

A legelső évfolyam felvételi vizsgáit a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Karán kellett lebonyolítani, mert Veszprémben akkor még nem volt vizsgáztató tanszemélyzet, de hiányoztak a vizsgáztatás egyéb feltételei is. A második tanévtől

kezdve a felvételi vizsgákat már az új kar, később az önálló egyetem — a mindenkori előírásoknak és szabályoknak megfelelően — saját tanerőkkel bonyolította le.

Az önállóság természetesen nagyobb felelősséget, mindenekelőtt azonban újabb feladatokat és gondokat jelentett. Ezek közül a legsúlyosabb az volt, hogy a második tanévben a felveendők létszámát közel 250 főre emelték fel. Sőt felmerültek olyan igények is, hogy a kezdő évfolyam létszámát 1950 januárjában, mintegy 120 hallgatóval induló keresztféléves évfolyammal egészítsék ki. Az *A* épület Lenin-liget felé eső toldalékszárnya a két nagy előadóval csak 1951 elejére készült el, ezért a második tanév egy részében a fél-fél évfolyamnak párhuzamosan kellett megtartani az előadásokat is. Ez a túlzott létszámnövelésre való törekvés, amely csak az első ötéves terv mérnökigényét vette figyelembe, de nem volt tekintettel az egyetem teherbíró képességére, csak 1953-tól szűnt meg fokozatosan. Pedig a fiatal egyetemnek számos alapvető feladatot kellett megoldania. Az évfolyamok számának növelésével évről évre újabb tanszékek megszervezése vált szükségessé. Induláskor csupán három tanszék működött: a Matematika, az Általános és szervetlen kémia, valamint az Ásványtan tanszék. A második tanévben kezdte meg tevékenységét az Analitikai kémia, a Géptan és a Fizikai-kémia tanszék. E munkákkal párhuzamosan kidolgozásra került a teljes négyéves képzés tanterve és részletes oktatási programja.

Az első tantervek

A tantervkészítéshez a kiindulást az oktatási profil adta, amely az egyetem, illetőleg a kar létrehozását elrendelő kormányhatározatban is kifejezésre jutott. Az új létesítményt nem a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Kara másaként hívták létre, hanem az volt a feladata, hogy az oktatási reform célkitűzéseinek megfelelően a vegyészmérnöki tudományok egy nagyobb részterületét önállóan oktassa és művelje. Ezért a Budapesti Műszaki Egyetem Szervetlen technológiai szakán már kidolgozott programot nem lehetett egyszerűen átvinni az új Nehézvegyipari Karra; az eltérő képzési cél számos strukturális változtatást és tematikai bővítést kívánt a műegyetemi tantervhez képest. Az új kar oktatómunkájának bázisa a nehézvegyipar lett: a kőolaj- és szénfeldolgozó, a szilikátkémiai, az elektrokémiai, valamint a szervetlen kémiai ipar részére kellett vegyészmérnököket képeznie.

Az alapvető profil eldöntése után a gyakorlat igazolta azt a véleményt, hogy a vegyészmérnökképzés alapstúdiumainak, szinte függetlenül a ráépülő technológiai képzés irányától, lényegében azonosnak kell lenniük. Így alakult ki a Veszprémi Vegyipari Egyetem *első önálló tanterve*, amely — bár nyolc féléves képzési időtartamra készült — csak az első két évfolyamra vonatkozóan látszott többé-kevésbé állandónak, a felsőbb évfolyamokra csak hozzávetőlegesnek volt tekinthető.

Az egyetem munkájában mindmáig a legnagyobb nehézséget a szinte folytonosan változó tantervek okozták. Túlzások mutatkoztak a tantervek megvalósításában is, elsősorban a hallgatók túlterhelése miatt. A tanterv átlag heti 42 kötelező elméleti és gyakorlati órát írt elő, de a hallgatóság egyéb kötött elfoglaltságát is figyelembe véve, a valóságos terhelés a heti 50 órát is meghaladta. Ez az irreális igénybevétel abból az elképzelésből fakadt, hogy a tananyag feldolgozása, ismétlése, begyakorlása a tanulócsoportok közös munkája eredményeképpen jöjjön létre, hogy a közösség lendülete magával ragadja a gyengébbeket, és emellett lehetővé váljék a tanulmányi munka teljes ellenőrzése.

A legégetőbb bajok orvoslását központi intézkedés tette lehetővé. Már régebben számolni kellett azzal, hogy a tananyag a leggondosabb kiválogatás ellenére is egyre növekszik; az oktatás színvonalának folyamatos emelése pedig ezt a gondot még fokozta. Ezért a kormányzat 1951-ben elhatározta a vegyészmérnökképzés tanulmányi idejének *kilenc félévre* való felemelését.

Ez a rendelkezés — azonkívül, hogy az említett hibákat kiküszöbölte — lehetővé tette a tanterv továbbfejlesztését is. Az általános alapképzés négy félévről öt félévre emelkedett, így az egyes tárgyak logikai sorrendje jobban érvényesülhetett. De megerősítette és határozottabbá tette az új tanterv a szakosítást is. Az 1952 tavaszára elkészült *D* üzemkísérleti csarnokkal — a vegyészmérnökképzés történetében először — olyan komplex laboratóriumokat kapott a négy szakágazatot vezető tanszék, amelyekben az egyes technológiai folyamatokat a hallgatók kis- vagy félüzemi méretben tanulmányozhatták. Ezáltal lehetővé vált a kormány által előírt célkitűzés, a nehézvegyipari mérnökképzés. Nagy jelentőségű volt az új tantervnek az a pontja, amelynek értelmében a tanrendi elfoglaltság heti 35 körüli óraszámra csökkent. Változás állt be a vizsgarendszerben is: a tanterv a kötelező félévi kollokviumokon kívül a második, harmadik és negyedik tanév végén a legfontosabb tantárgyakat magába foglaló három szigorlatot írt elő. Később a technológiai tárgyakból összeállított harmadik szigorlat jelentősége fokozatosan csökkent: az államvizsga középpontjába a diplomamunka megvédése került, és csak a diplomatémához közvetlenül kapcsolódó technológiai ismereteket kérték számon.

Új előírás volt a tantervben a kötelező üzemi termelési gyakorlatok bevezetése: a 6. és 8. félév végén a hallgatók hat-hat hétig különböző üzemekben ipari gyakorlattal egészítették ki ismereteiket.

Sajnálatos, hogy a tantervek, illetve oktatási programok finomítása során negatív elemek is jelentkeztek. Amennyire szükséges és örvendetes volt a hallgatóság terhelése szempontjából a heti óraszám erős csökkentése, annyira előnytelen volt az a kísérlet, hogy eltöröljék a szigorlatokat, egyedül a diplomavédést hagyva meg az oklevél megszerzése végső feltételeként.

A szóban forgó tanterv 1955-ig volt érvényben. Azok a nehézségek, amelyek az ötvenes évek elején az egész népgazdaságban jelentkeztek, rövidesen az egyetemi oktatásban is éreztették hatásukat. Bebizonyosodott, hogy olyan, viszonylag kis volumenű iparral bíró országban, mint hazánk, nem lehet még csak közelítően sem megadni az egyes iparágak szakmérnökigényét. Következésképpen a vegyészmérnökképzés szakosítása sem lehet azonos a nagy és fejlett vegyiparral rendelkező országokéval.

Az eddig említett tantervek erőteljes *szakosításra* épültek. A négy szak hallgatói egymás tananyagából csak igen rövid áttekintést kaptak. Ennek a képzési elvnek a hiányosságai már akkor megmutatkoztak, amikor hallgatóink magasabb évfolyamra kerülve, komplex feladatokat kaptak, vagy éppen a diplomamunka elkészítése során támadtak nehézségeik ismereteik szűk és elhatárolt volta miatt. Még kellemetlenebb volt a tanterv kihatása a diploma megszerzése után, mivel a különböző szakokon végzett fiatal vegyészmérnökök nem minden esetben tudtak a szűkebb szakképzettségüknek megfelelő iparágban elhelyezkedni.

Így osztatlan egyetértés fogadta azt a miniszteri rendelkezést, amely 1954 őszén új tantervek készítését írta elő, és ezzel módosításokat tett lehetővé. Az új tanterv elsősorban strukturális változásokat hozott, legfőbb jellemzője a túlzott szakosítás megszüntetése volt. Emellett más változtatásokra is sor került. Jelentős ezek között az alaptárgyi képzés újabb bővülése (részben a hatodik félévre is áthúzódott), továbbá az önálló fizikai-kémiai és szerves kémiai laboratóriumi gyakorlatok beve-

zetése. Fontos szempont volt a szétaprózottság csökkentése: egy-egy félévben kevesebb tantárgy szerepelt a tanrenden, de nagyobb óraszámban. Igen lényeges változás volt, hogy visszaállították a szigorlatok rendszerét.

Az ötvenes évek közepére az egyetem oktatómunkája teljesen kialakult: 1953-ban bocsátott ki először diplomásokat, 1955 tavaszán pedig (némi késéssel) ötéves fennállását ünnepelte. Közben az oktatói tevékenységgel párhuzamosan kialakultak a tanszékek tudományos kutatási területei is, és ezáltal az ismereteket kezdetben csupán oktató intézményből tudományszeretetre nevelő, tudományágakat művelő és fejlesztő intézmény, igazi egyetem lett.

Egyetemünk minden téren fejlődő munkáját, egész életét visszavetette az 1956 őszén kitört ellenforradalom. A demagóg jelszavak azonban a hallgatóságnak és az oktatógárdának csak kisebb részében találtak visszhangra, ezért a vártnál gyorsabb volt a konszolidáció. Az oktatás több mint kéthónapos szünet után 1957 januárjában indult meg újra; márciusban megalakult az egyetemi pártszervezet, majd májusban létrejött az ifjúság új szervezete, a KISZ.

Az 1957—58-as tanévben már *tíz féléves tanterv* szerint kezdődött meg az oktatás. A diplomamunka kidolgozására a tizedik félévben került sor. A szakosítás határai még inkább bővültek, s a szakokat a kisebb mérvű specializálódást jelentő *ágazatok* váltották fel. Ettől kezdve a hallgatók az egyetem profiljába tartozó valamennyi szaktechnológiával megismerkedtek. Így maga az egyetem jelentett önálló szakot. Az egyes ágazatok hallgatói viszont az utolsó évben, heti hat órában hallgattak az ágazatuknak megfelelő *speciálkollégiumokat.*

Közben újabb területekkel gyarapodott az egyetem oktatásköre: az Analitikai kémia tanszék keretében megindult a radiokémia, a Fizikai kémia tanszék keretében pedig a vegyipari műveletek című tárgy oktatása. Az így kialakult két tanszéki csoport 1962-ben vált önálló tanszékké, ellátva a később megszervezett radiokémiai, illetve folyamatszabályozási ágazat irányítását is.

Reformtantervek, metodikai kísérletek

Az egyetem fennállása óta már többször felmerült az a kérdés, miképpen lehetne az egyetemi képzés időszakát a mérnöki tevékenység előiskolájává tenni. Az eddigi tantervek az ötéves tanulmányi időre mindössze 12—16 hét üzemi gyakorlatot iktattak programba. Az a metodikai kísérlet, amelynek első vázlatát 1959 őszén fogalmazták meg Veszprémben, mindenekelőtt az egyetemi tanulmányok és a termelőmunka kapcsolatának szorosabbá tételében kereste a fenti probléma megoldását. Az I. évfolyam oktatása 1960 őszén már az új tanterv szerint indult meg.

A metodikai kísérletet a következő fontosabb vonások jellemezték: a leendő elsőéveseket már augusztus közepére berendelték, s kéthetes előkészítő foglalkozásokon vettek részt. Az oktatás megkezdésével a hallgató kötött elfoglaltsága heti 44 óra. Az évfolyamon egyidejűleg két tantárgy párhuzamos oktatása folyik: egy-egy stúdium lezárása után kétnapos egyéni tanulás, majd kollokvium következik, és a befejezett tárgy helyébe nyomban másik lép. A vizsgák így az egész tanévre széthúzódnak, ezáltal fölöslegessé válik, és elmarad a vizsgaperiódus. A heti tanulmányi idő kétnapos ciklusokra oszlik: minden ciklus egy kétórás előadásból, egy kétórás szemináriumból, valamint 12 órás egyéni tanulásból áll. Egyedül a szombat délután szabad, ezért a harmadik ciklus csak 8 órás tanulást tartalmaz. A nyelvoktatás oly

módon épült be a tantervbe, hogy minden ciklus egyéni tanulási idejéből 1—1 órát, tehát heti 3 órát fordítottak nyelvtanulásra. A testnevelési órák helyett a reformtervezet naponta 20 perces reggeli tornát írt elő. A pedagógiai munka hatékonyságának növelése végett valamennyi hallgató számára (beleértve a helybelieket is) kötelezővé tették a diákotthonban való bentlakást. Minden tanulócsoport kizárólagos használatra külön tanulóköri helyiséget kapott: ebben tartották a szemináriumi foglalkozásokat, s itt folyt az egyéni tanulás is.

A metodikai kísérlet legproblematikusabb része a 32 órás közös tanulás volt, amit a hallgatóság és az oktatók tekintélyes hányada is kezdettől fogva ellenzett. Az I. évfolyam második félévében, éppen a fent említett okokból már némileg módosult a tanrendi időbeosztás: a hetet az eddigi három ciklus helyett két ciklusra osztották. A szabaddá tett szerda délutánnal egyrészt szimmetrikussá vált a két ciklus, másrészt fakultatív előadások tartására nyílt lehetőség. A heti előadási órák számát hatról nyolcra emelték, és a szemináriumok mellé tárgyanként két-két óra számítási gyakorlatot is beiktattak. A reggeli kötelező tornán kívül minden tanulócsoport heti egy testnevelési órát is kapott. Ugyancsak egy órát biztosítottak az orosz nyelv oktatására, a második két nyelvórát pedig egyéni tanulásra, begyakorlásra kellett fordítani.

A második reformfélévre esett a IV. évfolyam új típusú üzemi gyakorlatainak megkezdése is. Az első évfolyam fele márciustól júliusig, a másik fele pedig augusztustól decemberig vett részt öt-öt hónapos termelési gyakorlaton. A hosszúra nyúlt gyakorlatok a legjobb előkészítés ellenére sem tudtak a kitűzött célnak megfelelni.

A tapasztalatok első átfogó értékelésére 1961 tavaszán került sor. A tanév végén az egyetemi tanács a kísérlet eredményeit pozitívnak minősítette, s elhatározta a metodikai kísérletnek a II. évfolyamon való folytatását.

A metodikai reform nemcsak a hallgatóság tevékenységét kényszerítette szoros korlátok közé, de a tanszékek munkáját is. Az egyes tárgyak koncentrált oktatása új típusú előadásokat és jegyzeteket követelt. Az előadási óraszám nagymérvű csökkenése folytán, csak a legfontosabb anyagrészek voltak előadhatók. Ezért részletes, a teljes tananyagot felölelő jegyzetekre volt szükség, amelyekből a hallgatóság a szemináriumokra és — a kötelező tanulás egy részében biztosított — konzultációkra támaszkodva sajátíthatta el az ismeretanyagot. A metodika megkövetelte a hallgatóktól az egyéni jegyzetelést, és ezt időnként ellenőrizték is. A jegyzetkészítés elsajátításának megkönnyítésére az előadók az első hat hét előadásainak vázlatát előre elkészítették, és mintaként a hallgatóság rendelkezésére bocsátották.

A második reformtanév az elsőtől főleg a sokat kifogásolt közös tanulást illetően hozott változást. Az „órarendi" tanulás rendszerét eltörölték. A tanulmányi munka ellenőrzésére gyakori zárthelyiket iktattak programba. Ismét változott a heti előadási óraszám: az őszi félévben tárgyanként ötre, a tavaszi félévben tárgyanként hatra, azaz heti tíz, illetve tizenkét órára emelkedett.

A kötöttségek további lazulását, a terhelés újabb csökkentését jelentette 1962 tavaszán az a rendelkezés, amely szerint a délutánokra legfeljebb nyelvi és testnevelési órák tehetők. Ugyanakkor eltörölték a kötelező reggeli tornát is. Ezekkel a módosításokkal indult a reform harmadik tanéve: a hallgatóság maximális terhelése ekkor már csak heti 24 óra volt, amelyet két párhuzamosan futó tantárgy különböző oktatási formái töltöttek ki.

A reformkísérlet összesített tapasztalatainak megvitatására 1963 májusában összoktatói értekezletet hívtak össze. Ezen az értekezleten két javaslatot fogadtak el: egyrészt a vizsgák sűrítését a tanulmányi félévek végére, másrészt az addigi kettő helyett több tárgy párhuzamos oktatását.

A reformbizottság 1963-ban átadta funkcióját a tanulmányi bizottságnak. A metodikai kísérlet — bár módszereiben nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket — tartalmi vonatkozásaiban fejlődött tovább. A 60-as évek elején egymásután készültek a tananyagot korszerűen tárgyaló jegyzetek és tankönyvek, amelyek az ország határain túl is elismerést, megbecsülést hoztak szerzőiknek és az egyetemnek egyaránt. Mindenekelőtt a kémiai alaptárgyak és vegyészmérnöki tudományok tematikája korszerűsödött, s az eddigi leíró jellegű kémiákat modern, struktúrkémiai tárgyalásmód és mérnöki szemlélet váltotta fel.

A tartalom megváltozásával együtt járt néhány kisebb tantervi módosítás. Az eddig mindig első évben oktatott szervetlen kémia pl. a második évre került, mert új szemléletében komoly fizikai, még inkább matematikai alapokat igényelt. Hasonló szellemben változott a többi alaptárgy programja is. A technológiai tárgyak elsősorban a gyakorlatok terén nyújtottak újat néhány, ún. nagyműszernek, illetve komplett üzemi modellberendezésnek a képzés szolgálatába állításával.

A több fokozatú képzés

A magyar felsőoktatásban a több fokozatú műszaki képzés a 60-as évek elején, a felsőfokú technikumok hálózatának kialakításával kezdődött. A hazai tapasztalatok azt mutatták, hogy egyre több, a termelést közvetlenül irányító szakemberre van szükség. Ugyanakkor a tudomány és technika rohamos fejlődése a vegyészmérnökképzést is szükségszerűen a tudományos orientációjú szakemberek felé tolta el.

A vegyipar területén (a Vegyipari gépész és az Élelmiszeripari szakokat kivéve) nem alakult ki a felsőfokú technikumi hálózat. Ezért 1966-tól napirendre került az a kérdés, hogy a vegyész-üzemmérnökök képzését külön erre a célra létesítendő főiskolákon, vagy az egyetemek főiskolai karain, illetve magukban a vegyészmérnökképző intézményekben, több fokozatú képzési rendszerben célszerű-e megoldani?

A Veszprémi Vegyipari Egyetem és a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Karának tanácsa az egyetemen belül megvalósítandó több fokozatú képzésre terjesztett elő javaslatot a Művelődésügyi Minisztériumnak. Az Országos Oktatási Tanács 1969 nyarán hozott határozatában egyetértett a javaslattal, és a Művelődésügyi Minisztérium elrendelte a kétfokozatú képzésnek az 1969—70-es tanévtől kezdődő kísérleti jellegű bevezetését.

Az új képzési rendszer alapvető oktatási dokumentumainak (tantervek, tantárgyprogramok) kidolgozásához főhatóságunk a tantervi irányelvek kiadásával nyújtott segítséget. Ezekben meghatározta a több fokozatú oktatás képzési célkitűzéseit, továbbá az alap- és szakképzés, az ágazati képzés, valamint az elméleti és gyakorlati képzés arányait az egyes fokozatokon.

A több fokozatú képzés modelljeiről a főhatóságok szakbizottságai, a Magyar Tudományos Akadémia kémiai tudományok osztálya, a szakminisztériumok, szakmai, társadalmi fórumok (Magyar Kémikusok Egyesülete oktatási bizottsága, ipari szakemberek ankétja) mondták el kritikusan, de minden esetben segítőkészen a véleményüket, javaslataikat.

A Veszprémi Vegyipari Egyetemen kidolgozott és bevezetett új képzési rendszer háromfokozatú. A fokozatok egymáshoz való kapcsolatát tekintve, az egymásra épülő, ún. *soros modell* került megvalósításra.

Az I. fokozat célja a vegyész-üzemmérnökképzés. Az üzemmérnök, ismeretei birtokában képes üzemi szintű technológiák irányítására, továbbá vegyipari folyamatok technológiai tervezése és fejlesztése, valamint új vegyipari eljárások kidolgozása terén képes részfeladatok ellátására.

A II. fokozat célja az okleveles vegyészmérnökképzés. Ez — részben vagy egészben — az üzemmérnökképzésre épül, de annál átfogóbb és általánosabb. Ismeretei birtokában az okleveles vegyészmérnök képes az üzemeltető, fejlesztő, tervező, kutató és alkalmazástechnikai funkciók ellátására, irányító szinten is.

A képzés időtartama az I. fokozat nappali tagozatán három év, a levelező tagozaton négy év; a II. fokozaton további két év mindkét tagozaton. A II. fokozat megkezdésének alapfeltétele az üzemmérnöki képesítés (oklevél) megszerzése. Az I. fokozat hallgatói a második és negyedik félév, a II. fokozat hallgatói pedig az első tanév lezárása után egy-egy hónapos üzemi termelési gyakorlaton vesznek részt. Az I. fokozat tanulmányai szakdolgozat készítésével és háromtárgyas államvizsgával, a II. fokozaté diplomamunka készítésével és kéttárgyas államvizsgával zárulnak.

Az egyetemen két szakon, a nehézvegyipari és a vegyipari szervezőmérnöki szakon folyik a képzés. Az első fokozaton nincs ágazódás az egyes szakokon belül: a hallgatók általános, jó alapképzettségű vegyész-üzemmérnökként, illetve üzemszervező mérnökként helyezkednek el.

Előadáson

A nehézvegyipari szak II. fokozatán (a korábbinál szűkebb keretek között) ágazati képzés is folyik, éspedig szervetlen kémiai technológiai, radiokémiai, szilikátkémiai, petrolkémiai és vegyipari folyamatszabályozási ágazatokon. A hallgatókat az egyes fokozatokra képességeiket, adottságaikat figyelembe vevő komplex rendszer alapján irányítják: a nappali tagozaton a 6., a levelező tagozaton a 8. félévben.

A több fokozatú képzési rendszer III. fokozata — az előző fokozatokra közvetlenül épülő — posztgraduális képzés, s mint ilyen, az okleveles vegyészmérnökök számára nyújt tudományos, a műszaki doktori rendszerrel szervesen összekapcsolt továbbképzést.

A nappali tagozaton az 1969—70-es tanévtől kezdődően folyamatos az áttérés a több fokozatú oktatásra: a kezdő évfolyamok az új képzési rendszerben kezdték tanulmányaikat, míg a korábban indult évfolyamok a hagyományos módon végeztek. A levelező tagozaton az 1972—73-as tanévben kezdődött meg a több fokozatú képzés, szintén folyamatos átmenettel.

A több fokozatú oktatás bevezetésével egyidejűleg nagyobb súlyt kaptak az oktató-nevelő munka kérdései. Többször szerepelt napirenden állami, párt- és KISZ-fórumokon egyaránt a kísérleti oktatás tapasztalatainak részletes elemzése, értékelése. A kezdeti feszült hangulat — párhuzamosan az új képzési rendszer egyre több tanszéket érintő előrehaladásával — fokozatosan enyhült. Az oktatók és hallgatók többségének meggyőződésévé vált, hogy a több fokozatú képzési rendszer korszerűbb a hagyományosnál, ugyanakkor nagy lehetőségeket kínál az oktatás tartalmi és módszertani fejlesztéséhez.

Az első üzemmérnökök kibocsátása után, az 1972—73-as tanévben lehetővé vált a több fokozatú képzés tapasztalatainak összefoglalása. A hiányosságokra, a meg-

Ünnepség az aulában

A kollégium épülete

oldandó feladatokra fényt derítő értékelés szükségességét indokolta a párt oktatáspolitikai határozatának megjelenése, amely egyúttal nagy segítséget is jelentett ebben a munkában.

A tapasztalatok széles körű feldolgozása és az átfogó értékelés után megállapítható, hogy az egyes fokozatok képzési célkitűzéseinek megfelelő ismeretanyag kialakítása nagyrészt sikerült, a tanterv felépítése korszerűbbé vált, szorosabb lett az egyes tantárgyak kapcsolata. A tanulmányi eredmények és a lemorzsolódási adatok a kezdeti nehézségek után megnyugtatóan alakultak. A végzett vegyész-üzemmérnökök elhelyezkedési tapasztalatai és a felkészültségükről, helytállásukról kialakult munkahelyi vélemények egyaránt biztatóak.

Az elért eredmények tanulmányozása azt mutatta, hogy a különböző típusú feladatok ellátására alkalmas műszaki szakemberek képzése megoldható ugyanazon felsőfokú intézmény keretei között, továbbá megállapíthattuk, hogy a felvetődött problémák korrelálnak az oktatáspolitikai határozat által a felsőoktatás elé kitűzött

továbbfejlesztési feladatokkal. A nehézségek és gondok tartalmi kérdésekre, tantervi problémára vezethetők vissza, és a párthatározat is éppen ezekre a feladatokra irányította a figyelmet. Mindezek alapján az egyetem vezetősége a Művelődésügyi Minisztériumhoz felterjesztett beszámoló jelentésében 1973 márciusában határozati javaslatot tett a kísérlet folytatására, rövid- és hosszútávú intézkedési tervekben jelölve meg a további feladatokat: nevezetesen az oktatási folyamat egészének minőségi—tartalmi korszerűsítését, a kísérleti modell további finomítását, valamint az oktatás és nevelés cél- és eszközrendszerének fejlesztését.

Agrárkémiai és vegyipari szervezőmérnöki szak

A gyorsan fejlődő magyar mezőgazdaság nagyfokú kemizálása egyre sürgetőbben igényelte a megfelelő szakemberek képzését. A Keszthelyi Agrártudományi Főiskola (1970 óta Agrártudományi Egyetem), amely elsőként ismerte fel ezt a tényt, a követelményeknek megfelelő oktatást technikai adottságai — pl. az igen szűkös laboratóriumi kapacitás — miatt teljes egészében megvalósítani rövid időn belül nem tudta. Így merült fel az a gondolat, hogy a képzést a segítségét készséggel felajánló Veszprémi Vegyipari Egyetemmel *közösen* végezze. Ezt a megoldást mind a népgazdasági érdekek, mind pedig a két Veszprém megyei város földrajzi helyzete is alátámasztották.

A tematikák, programok kimunkálása még 1968/69-ben elkezdődött. A két egyetem végül is olyan közös tantervet dolgozott ki, amelynek értelmében az agrárkémiai szak hallgatói a teljes második tanévet Veszprémben töltik, és itt sajátítják el a szükséges kémiai ismereteket. A második év tanterve szervetlen, szerves, analitikai és fizikai-kémiából előadásokat, valamint tantermi és laboratóriumi gyakorlatokat tartalmaz, továbbá műtrágyaipari szaktechnológiai előadások hallgatását írja elő.

E programnak megfelelően 1970 őszén Keszthelyen, illetőleg 1971-ben Veszprémben megindult a képzés. Az alig hároméves tapasztalatok máris azt mutatják, hogy a két egyetem együttműködésének ez a formája — amely tudomásunk szerint először valósult meg a felsőoktatás történetében — beváltotta a hozzáfűzött reményeket, és a jövőben, a képzés más területein is járható út lehet.

A közelmúlt egy másik, nem kisebb jelentőségű feladata volt a *vegyipari szervezőmérnök-képzés* tanterveinek kimunkálása. A kétfokozatú képzés első fokozatának célja a vegyipari szervező üzemmérnökképzés. A szervezőmérnök a hároméves képzés során elsajátított ismeretei birtokában képes elemezni a gyártási eljárásokat, az üzemi termelőrendszereket, és javaslatot tud tenni azok megfelelő módosítására a munkaerő, a berendezések, valamint a nyers- és segédanyagok jobb kihasználása céljából. Javaslatot tud készíteni a munkafolyamatok átszervezésére a gazdasági mutatók javítása érdekében. Képes továbbá tervezési, fejlesztési és szervezési részfeladatok ellátására.

A második fokozat képzési célja az okleveles vegyipari szervezőmérnök-képzés. Ez részben az üzemmérnökképzésre alapozott, annál átfogóbb és általánosabb képzés, amelynek birtokában az okleveles vegyipari szervezőmérnök irányító szinten is képes a vegyipari rendszerek kutatásával, tervezésével, létrehozásával, fejlesztésével és irányításával kapcsolatos feladatok megoldására.

A vegyipari szervezőmérnök-képzés bevezetésének előfeltételei fokozatosan jöttek létre egyetemünkön. Az idevezető szálak lényegében a hatvanas évek elejéig nyúlnak

vissza — amikor előbb a veszprémi tudományos intézmények számítógépeinek felhasználásával —, majd 1968-tól folyamatosan az egyetem ODRA típusú berendezésein, megindult a számítástechnika oktatása. 1971-ben már 20—25 diplomamunkában szerepeltek kisebb-nagyobb súllyal számítógépes megoldások. Elsősorban természetesen a Vegyipari műveletek tanszéken végző folyamatszabályozási ágazat hallgatói használták ki az új lehetőségeket. Időközben az egyetem számos oktatója részesült számítástechnikai képzésben, így a technikai bázison kívül a szellemi kapacitás is fokozatosan rendelkezésre állt számítástechnikában járatos, speciális ismeretekkel rendelkező vegyészmérnökök képzésére.

A szervezőmérnök-képzés tulajdonképpen az 1971-ben létrehozott vegyipari rendszermérnöki ágazat keretében, a III. évfolyamból jelentkezett hallgatókkal, kb. 20 fős csoporttal indult meg átmeneti tantervek szerint. Mivel a speciális kurzus a negyed- és ötödévre esik, jelenleg részben még a többi *ágazathoz* hasonló keretek között folyik az oktatás. Önálló *szakként* (külön beiskolázás alapján, kétfokozatú formában) 1973 szeptemberétől kezdte meg működését.

Tudományos diákkörök

Az egyetemi Szakkörök és a Tudományos diákkörök megalakulása az 50-es évek derekára esik. Az első *szakkörök* az alaptárgyi tanszékeken működtek. Munkájuk szorosan kapcsolódott a tananyaghoz, és céljuk a tananyag kiegészítése, elmélyítése volt. Ezzel szemben a *tudományos diákkörök* kifejezetten kutatásjellegű feladatokat tűztek maguk elé, tevékenységük tehát a tanszékek tudományos munkájához kapcsolódott. A szakkörök néhány évi működés után megszűntek, viszont a tudományos diákkörök ma is talán a legfontosabb — mindenesetre a legeredményesebb — műhelyei az önálló munkára, tudományos gondolkodásra való nevelésnek.

Az egyetemeken folyó szervezett tudományos diákköri tevékenységet a Felsőoktatási Minisztérium 1953-ban kelt rendeletével hívta életre. Érthető, hogy az akkor mindössze néhány éve működő Veszprémi Vegyipari Egyetemen a felhívás élénk visszhangot keltett. Elsőként a szervetlen kémiai és az analitikai kémiai diákkörök alakultak meg, amelyeket hamarosan a többiek is követtek. 1953-ban már kiírtuk az első házi pályázatot, amelyen tizenkilenc diákköri tag tíz dolgozattal szerepelt. E dolgozatok közül hármat a Magyar Tudományos Akadémia jutalomban részesített. További lendületet adott a diákköri munkának az 1955 áprilisában Budapesten megtartott I. Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK), ahol a vegyész szekció tizenkét előadásából ötöt a nemrég alakult veszprémi diákkörök tagjai tartottak. Talán e figyelemreméltó eredmény következménye volt, hogy a II. Országos Tudományos Diákköri Konferenciát 1956 márciusában egyetemünk rendezte.

Az 1959—60-as tanévben már nyolc tanszéken működtek tudományos diákkörök, kereken hatvan fővel. Öt dolgozattal vettek részt az ebben az évben Budapesten megrendezett III. Országos Tudományos Diákköri Konferencián. A Marxizmus-leninizmus tanszék a Tanácsköztársaság kikiáltásának 40. évfordulójára pályázatot írt ki, amelyre tizennégy dolgozat (hat díjazott) érkezett be. A diákkörök V. Országos Tudományos Diákköri Konferenciáján (1962) Veszprémben a vegyész szekcióban hallgatóink tíz, az ideológiai és politikai szekcióban három előadást tartottak.

Ettől az időtől kezdve az egyetemen végzett diákköri munka kiterjedt a filozófiát, a politikai gazdaságtant és a tudományos szocializmust érintő témákra is. E témák

kidolgozását a Marxizmus-leninizmus tanszék irányította. Így 1965-ben a VII. Országos Tudományos Diákköri Konferencián Budapesten, húsz ideológiai tárgyú dolgozat került bemutatásra Veszprémből. Ez a nagy részvételi arány a későbbi országos konferenciákra is jellemző maradt. A VIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia (1967) debreceni, társadalomtudományi szekcióján a szakegyetemeken készült dolgozatok előtt a veszprémi előadás kapta a nagydíjat. 1970-ben a szaktanszékeken és a Marxizmus-leninizmus tanszéken működő diákkörök kereken másfélszáz tagot számláltak. Így érthető, hogy a IX. OTDK (1970) kémiai tudományok szekcióján Veszprémben és a társadalomtudományi szekcióban Budapesten, hallgatóink ötvenhat dolgozattal szerepeltek.

A fejlődés legújabb állomását a X. OTDK (1972) jelentette, ahol Debrecenben (kémiai szekció) és Gödöllőn (társadalomtudományi szekció) a bemutatott dolgozatokat három nagydíjjal, több második és harmadik díjjal jutalmazták. Hasonlóképpen eredményes volt a Budapesten megrendezett XI. OTDK (1973) is, ahol több országos helyezés mellett, kémiai nagydíjat nyertek hallgatóink.

A legjobb diákköri tagok közül kerültek ki azok a hallgatók, akik demonstrátori megbízást kaptak. Bár a *demonstrátorok* díjazásukat inkább csak eszmeinek tekinthették, mégis nagy lelkesedéssel végezték a tanszékvezetők által rájuk bízott munkát. A kutatási témák egy-egy részfeladatán önállóan dolgoztak, de kivették részüket az oktatómunkából is, pl. ellátták az alsóbb évfolyamok laboratóriumi gyakorlatai felügyeletét. Így az OTDK mozgalom, illetve a hozzá szorosan kapcsolódó demonstrátori rendszer részben megoldotta a tanszemélyzet utánpótlásának kérdését is.

Esti és levelező tagozat

Az eddigiek során az egyetem oktató-nevelő munkájának csak a fő területével, nevezetesen a *nappali tagozatok* képzésének alakulásával, tartalmi és metodikai fejlődésével foglalkoztunk. A nappali tagozatokon kívül esti, illetve levelező tagozatok is működnek egyetemünkön.

Az első *esti tagozat* — mint a budapesti Állami Műszaki Főiskola Nehézvegyipari tagozata — még 1949-ben indult. A tagozatot egy év elteltével visszahelyezték ugyan Budapestre, de továbbra is a Veszprémi Vegyipari Egyetem keretében és felügyeletével működött. Első hallgatói, hároméves tanulmányaik befejezése után, 1952-ben kapták meg oklevelüket. A helyi és a környékbeli igények kielégítésére 1957-ben indult ismét esti tagozatos képzés Veszprémben. Ennek tanterve, a Műegyetem Vegyészmérnöki Kara esti tagozatáéhoz hasonlóan, 12 féléves tanulmányi időre épült.

Az időszakosan indított esti tagozatokat, amelyek veszprémi irányítással továbbra is Budapesten működtek, 1962-től folyamatosan felváltotta a *levelező képzési forma*. Az első levelező évfolyamra 83 hallgató iratkozott be, akik 20—35 fős csoportokban, félévenként kétszer egy-egy hetet töltöttek az egyetem balatonakarattyai üdülőjében, ahol a soron következő tárgyakból konzultációs foglalkozásokon vettek részt. A laboratóriumi gyakorlatokat, háromhetes veszprémi tartózkodással, a tanévek végén végezték. Így kialakult a levelező képzésnek egy sajátosan veszprémi, részben bentlakásos formája, amely igen előnyösen hatott a hallgató-oktató kapcsolatokra és ezen keresztül a tanulmányi színvonalra is. Jóllehet a közel kéthónapos veszprémi tartózkodás — az egyetemnek az utóbbi években mutatott több

irányú fejlődése folytán — nem volt mindig zavartalan, de remény van arra, hogy a veszprémi tudományos intézmények Balatonalmádiban felépült, téli használatra is alkalmas üdülőjének elkészülte után, a levelező hallgatók elszállásolási gondjai is megoldódnak.

A levelező tagozaton a képzési idő szintén 12 félév: a tanulmányok diplomamunka készítésével, illetve annak megvédésével és államvizsgával zárulnak. Az első levelező évfolyam 1968-ban fejezte be tanulmányait. A későbbi évek levelező tagozatai már kisebb létszámmal, 30—50 fős csoportokkal kezdtek, és 1972-től a nappali tagozatos hallgatókhoz hasonlóan, *kétfokozatú képzés*ben részesülnek.

Mérnöktovábbképzés, szakmérnökképzés

A Veszprémi Vegyipari Egyetem képzési profilja elsősorban a néhézvegyipar egyes ágazatainak szakember-utánpótlását szolgálja. Az ebbe a témakörbe tartozó szakismeretek egyre növekvő mérvű felhalmozódása, valamint az ipar és a kutatás konkrét igényei, sürgetően követelik az általános képzés további elmélyítését.

E célkitűzések teljesítését két ismeretközlő forma, nevezetesen a legaktuálisabb problémák rövid, összefoglaló felvázolását célzó mérnöktovábbképző tanfolyamok, illetőleg a szakismereteket elmélyítő szakmérnökképzés rendszere és gyakorlata szolgálja.

A *mérnöktovábbképző* tanfolyamok egyik legrégibb formája az évenként megismétlődő és két hétig tartó petrolkémiai mérnöktovábbképző tanfolyam, amelyen az ásványolaj- és szénfeldolgozó ipar, valamint a petrolkémia legújabb eredményeivel ismertetik meg a hallgatóságot. Ehhez hasonló időszakos tanfolyamok más iparágak területéről ugyancsak megrendezésre kerülnek. Régebben ezeket a Mérnök Továbbképző Intézet szervezte, de megszűnése után ennek a funkciónak a betöltése is az egyetemi tanszékeken szervezett szaktanfolyamokra hárult.

A továbbképzést mélyíti el a *szakmérnökképzés* is. Egyetemünkön az elmúlt időszakban analitikai, elektrokémiai, korróziós, nitrogénipari és petrolkémiai szakmérnökképző stúdiumok indultak. Ezek a tanfolyamok négy féléves elméleti és gyakorlati továbbképzést foglalnak magukban. A továbbképzést, a levelező oktatáshoz hasonlóan, Veszprémben bonyolítjuk le. Az oktatási idő alatt a már mérnöki diplomával rendelkező hallgatók specialistáivá lesznek a választott szakterületnek. A tanfolyam államvizsgával, illetve gyakorlati munkát jelentő szakdolgozat elkészítésével zárul, amelyet a jelölt — a minősítő bizottság egyetértő elbírálása esetén — műszaki doktori dolgozatként védhet meg.

Említést érdemel, hogy 1973-ban vegyipari rendszertechnikai szakmérnöki, 1974-ben pedig közel 120 jelentkező részvételével környezetvédelmi szakmérnökképző tanfolyam indult, ami egyedülálló és előremutató kezdeményezés a hazai posztgraduális mérnökképzés területén.

Az egyetem tanszékei

Általános és szervetlen kémia tanszék

A tanszék az egyetem három alapító tanszékének egyike; 1949 őszén alakult, s az első évfolyamtól kezdve fő feladatként a vegyészmérnökképzés alaptárgya, az általános és szervetlen kémia oktatását végzi.

A veszprémi Nehézvegyipari Kar szervezésekor olyan rövid idő — mintegy öt hónap — állt rendelkezésre, hogy a tanszék kezdetben még nem volt kialakult oktatási egység. Mint az első kémiai tanszék, saját keretei kiépítésén túl alap volt a később létesítendő szaktanszékek szervezéséhez.

A tanszék első vezetője Polinszky Károly intézeti tanár (1949—52) egyidejűleg az új kar szervezője és vezetője is volt, és ilyen irányú elfoglaltsága miatt a tanszéki munka irányításában tapasztalt segítőtársakra kellett támaszkodnia. Ezért az általános és szervetlen kémia tárgy előadásait Straub Gyula látta el, aki előbb mint meghívott előadó, majd mint intézeti tanár működött a tanszéken; a laboratóriumi gyakorlatokat Ochsenfeld Vilmos adjunktus irányította mindaddig, míg 1951-ben a Szervetlen kémiai technológia tanszék előkészítési munkálataira megbízást nem kapott.

Polinszky Károly később átvette a megalakult Szervetlen kémiai technológia tanszék irányítását (1952); Straub Gyula pedig már ezt megelőzően (1950) az Analitikai kémia tanszékét. Utóbbi az Általános és szervetlen kémia tanszéken 1953-ig előadóként, egyidejűleg 1954 áprilisáig adminisztratív vezetőként működött.

1954 tavaszán került a tanszék élére jelenlegi vezetője: Bodor Endre, aki ezt megelőzően évekig a BME Vegyészmérnöki Karán Plank Jenő professzor, majd Erdey László akadémikus munkatársa volt.

Alapvető oktatási feladatként a tanszék mindvégig a szervetlen kémia tanítását látta el; az előadásokon kívül számítási és laboratóriumi gyakorlatokat vezetve, az utóbbi keretében szervetlen kémiai aspektussal a minőségi kémiai analízis megismertetése és begyakoroltatása is folyt. Az oktatott tananyag és az oktató tevékenység az évek során — egymással összefüggésben — nagyfokú dinamikus változáson ment át. Kezdetben, az előző évek kialakult gyakorlatának megfelelően az általános és szervetlen kémia oktatása leíró jellegű volt, alapos és széleskörű számítási gyakorlatokkal. A laboratóriumi munka előkészítéseként a minőségi analízis előadásai is helyet kaptak a programban. A vegyészmérnöki oktatás strukturális változásai, a szükséges új tárgyak és laboratóriumi gyakorlatok bevezetése miatt az alaptárgyak óraszámát csökkenteni kellett. Ebben a folyamatban nagy szerepe volt a szervetlen kémia szemléletmódjában az 1940-es évektől bekövetkezett változásoknak, a kvantumkémiai szemlélet elterjedésének. A szervetlen kémia anyagának részletes, leíró jellegű tárgyalása a tapasztalat szerint nem nyújtott annyit a kémiai gondolkodásmód fejlesztése és a gyakorlat szempontjából, ami arányban állt volna a ráfordított idővel. A két tényező együttes hatására az 1960-ban kísérletként beveze-

tett oktatási reform során a szervetlen kémia óraszáma jelentősen csökkent, illetve az elméleti órák egy részét szemináriumi foglalkozásokká szervezték át.

Már előbb (1958-ban) megindult a felsőbb évesek számára fakultatív tárgyként az elméleti szervetlen kémia, illetve a szervetlen kémiai folyamatok oktatása. Az 1960-tól kidolgozott új tantervben pedig — elsőként az ország egyetemei közül — bevezettük az alaptárgyi szervetlen kémia tárgyalását korszerű, kvantumkémiai alapon, ezt Bodor professzor az 1962—63. tanévtől kezdve a II. évfolyamon tartotta, építve a hallgatók I. évfolyamon szerzett matematika és fizika tanulmányaira.

Jelenleg a szervetlen kémia oktatása több formában folyik: a vegyészmérnökképzés mindkét fokozata nappali és levelező tagozatain, valamint 1971 őszétől az agrárkémiai szakon, amelynek képzését a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem és a Veszprémi Vegyipari Egyetem együttműködés keretében közösen végzi. Itt a tárgy oktatását a szak veszprémi vezetője, Meskó Gábor docens látja el. A széleskörű oktatási feladatok ellátása nem kis igénybevételt jelentett és jelent az oktatógárdának, amely jelenleg a legnagyobb létszámmal működik, összesen 14 fővel. A kevesebb oktatót számláló években gyakorlatvezetésre nemegyszer másodállásban, illetve óraadóként működő kutatóintézeti kollégákat kellett bevonni. Ennek ellenére a szokásosnál nagyobb gondot igénylő levelező oktatást mindig a tanszék legtapasztaltabb oktatói: Bodor Endre tanszékvezető egyetemi tanár, Mohai Béla docens, Jónás Klára, Makranczy József és Maleczki Emilné adjunktusok látták el. Az oktatás e fő vonalát időnként fakultatív tárgyak egészítették ki, de mintegy tíz éven keresztül innen került ki Meskó Gábor személyében a műanyag- és mezőgazdasági kémiai technológiai kompendium előadója is.

A tanszék oktatói egyidejűleg komoly gondot fordítottak a megfelelő segédeszközök kimunkálására; számos jegyzeten, laboratóriumi segédkönyvön kívül az első időszakban elvégezték Nyekraszov Általános kémiájának átültetését magyar nyelvre (1950). A már említett új szemléletű tárgyalásmód megismertetésére először egyetemi jegyzet (Bodor Endre: Szervetlen kémia I—III., többször átdolgozott kiadás), majd tankönyv jelent meg (Bodor Endre: Szervetlen kémia, Tankönyvkiadó, Bp., 1968, ill. 1972), továbbá az ide vonatkozó kémiai számítások begyakorlására a jegyzet alakjában már szintén több kiadásban használt segédkönyv (Maleczkiné Szeness M.: Szervetlen kémiai feladatok és megoldások, Tankönyvkiadó, 1972) jelzi a mindennapi gyakorlaton túlnövő igényt és feladatvállalást.

A tudományos kutatótevékenység érthetően némi késéssel indult, s a későbbiekben is komoly nehézségekkel kellett szembenézni. Természetesen Bodor Endre professzornak előző munkahelyén, Plank és Erdey professzorok irányításával végzett széleskörű tudományos tevékenysége nem sorolható forma szerint a tanszék munkásságához, habár az első időszakban komoly inspirációt jelentett az alakuló tudományos munkához (polarográfiai vizsgálatok), emellett nemzetközi figyelmet keltő új analitikai módszerként (aszkorbinometria) értékelt munkák szerepeltek a megjelent dolgozatok között.

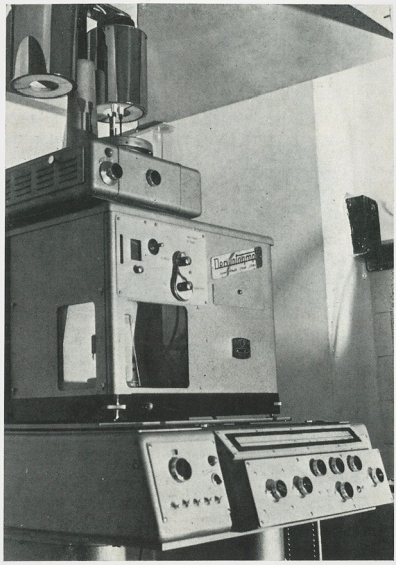
Az első határozott irányú vizsgálatokat, amelyek tipikusan szervetlen kémiai területre (karbonilvegyületek előállítása és szerkezetének vizsgálata) vonatkoztak, Bor György és Mohai Béla adjunktusok kezdték meg. Néhány érdekes megállapításukra Hieber professzor reagált, miután azok külföldi lapokban (Research, Naturwissenschaften) is napvilágot láttak. Sajnos a témakör folytatásának feltételei később megszűntek.

Bodor Endre régebbi munkásságának folytatásaként széleskörű vizsgálatok indultak a polarográfia tárgyköréből. Az évek során mintegy 15 előadás és 22 dolgozat készült ebből a témából tanszékünkön. Ezeknek a kutatásoknak jelentős állomása

volt a *Nobel*-díjas HEYROWSKY professzor részvételével rendezett magyar—csehszlovák és csehszlovák—magyar polarográfiai konferencia (1955, Veszprém, ill. 1958, Prága).

A tanszék jelenleg is művelt témakörei: az átmenetifém-cianokomplexek és helyettesített származékainak vizsgálata (MOHAI BÉLA docens irányításával); gázabszorpciós vizsgálatok (jelenleg MAKRANCZY JÓZSEF adjunktus vezetésével), valamint a bór—nitrogén vegyületek előállítása és vizsgálata (témavezető JÓNÁS KLÁRA adjunktus). E három tématerületen az eddigi eredményeket ötvennél több előadás és dolgozat, ill. egy kandidátusi disszertáció jelzi. Előbbiek közül több nemzetközi konferenciákon hangzott el (XIII. International Conference on Coordination Chemistry. Krakkó-Zakopane, 1970), a dolgozatok közül pedig nem egy nagy tekintélyű külföldi szaklapokban látott napvilágot (J. Inorg. Nucl. Chem.; Radiochem. Radioanal. Letters; J. Therm. Anal.; Z. anorg. allg. Chem.).

A tudományos munka jellegének megfelelően, valamint a vizsgálati módszerek bővülésével több hazai és külföldi intézettel és kutatóval alakult ki együttműködés. A tanszékvezető tagja a MTA Szervetlen kémiai bizottsága koordinációs kémiai munkabizottságának, ezért érthető, hogy e testület érdeklődéssel figyeli a komplex vegyületekkel foglalkozó témákat, és tagjainak személyén keresztül hazai intézetekkel konkrét munkakapcsolat is létrejött. Így pl. a Kossuth Lajos Tudományegyetem Szervetlen kémiai, ill. Fizikai kémiai intézete, az Eötvös Loránd Tudományegyetem

Derivatográf

A tanszék oktatói

Bodor Endre

Meskó Gábor

Mohai Béla

Makranczy József

Maleczkiné Szeness Márta

Papp Sándor

P. Nagyné Jónás Klára

Rusz László

Vizi Béla

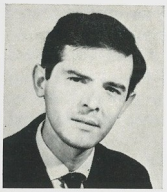
Balogné Megyery Katalin

Patyi Lajos

Sebestyén Attila

Szabó Béla

Weltherné Sándor Mária

Személyi adatok

Bodor Endre. *Szül.:* Pápa, 1921. szeptember 26. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1943); műszaki doktor (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1949). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1957). *VVE oktatója:* 1954—; tanszékvezető egyetemi tanár: 1963—; dékánhelyettes: 1957; rektorhelyettes: 1964—1965.

Meskó Gábor. *Szül:* Miskolc, 1924. január 17. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1946). *VVE oktatója:* 1950—; egyetemi docens: 1964—; kollégiumi igazgató: 1964—.

Mohai Béla. *Szül.:* Gyönk, 1927. július 7. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1951); műszaki doktor (VVE; 1971). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1970). *VVE oktatója:* 1951—; egyetemi docens: 1970—.

Makranczy József. *Szül.:* Debrecen, 1932. augusztus 23. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1954); műszaki doktor (VVE; 1962). *VVE oktatója:* 1959—; egyetemi adjunktus: 1961—.

Maleczkiné Szeness Márta. *Szül.:* Budapest, 1931. április 20. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész. (Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen; 1954); műszaki doktor (VVE; 1963). *VVE oktatója:* 1953—; egyetemi adjunktus: 1962—.

Papp Sándor. *Szül.:* Biri, 1936. március 9. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1959); műszaki doktor (VVE; 1962). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1973). *VVE oktatója:* 1959—; egyetemi adjunktus: 1964—.

P. Nagyné Jónás Klára. *Szül.:* Kiskunfélegyháza, 1926. szeptember 23. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1948); tudományegyetemi doktor (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1959). *VVE oktatója:* 1954—; egyetemi adjunktus: 1961—.

Rusz László. *Szül.:* Soltvadkert, 1940. február 18. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1963); műszaki doktor (VVE; 1966). *VVE oktatója:* 1963—; egyetemi adjunktus: 1968—.

Vizi Béla. *Szül.:* Jászapáti, 1936. május 6. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1961); műszaki doktor (VVE; 1966). *VVE oktatója:* 1961—. egyetemi adjunktus: 1967—.

Balogné Megyery Katalin. *Szül.:* Tiszakürt, 1945. szeptember 2. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1969). *VVE oktatója:* 1969—; egyetemi tanársegéd: 1970—.

Patyi Lajos. *Szül.:* Kiskunmajsa, 1948. július 28. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Mendelejev Kémiai Technológiai Intézet, Moszkva; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

Sebestyén Attila. *Szül.:* Zálnok (Románia), 1943. június 12. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1966); műszeres analitikai szakmérnök (VVE; 1972); műszaki doktor (VVE; 1972). *VVE oktatója:* 1970—; egyetemi tanársegéd: 1970—.

Szabó Béla. *Szül.:* Nagykálló, 1944. szeptember 28. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1968); műszaki doktor (VVE; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

Weltherné Sándor Mária. *Szül.:* Szolnok, 1942. november 27. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1966); műszaki doktor (VVE; 1970). *VVE oktatója:* 1966—; egyetemi tanársegéd: 1967—.

Szervetlen és analitikai kémiai intézete újonnan előállított vegyületek cseréjével, speciális műszereken végzett mérésekkel tették lehetővé bizonyos vizsgálatok elvégzését.

A Fémipari Kutató Intézettel való régi kutatási együttműködés során, a bauxit és vörösiszap vizsgálatából kiindulva általánosabb téma kutatása kezdődött meg tanszékünkön: a szilárd fázisú anyagok infravörös vizsgálata (JÓNÁS KLÁRA adjunktus közreműködésével).

A cianokomplex téma kiterjesztése foszfin- és szerves foszfinszármazékok előállítására és vizsgálatára a hallei egyetemmel, nevezetesen ISSLEIB professzorral hozott létre kooperációt, aki egyúttal PAPP SÁNDOR adjunktus aspiráns témavezetője. A bór—nitrogén-kötést tartalmazó vegyületek vizsgálata NÖTH professzor (München) elismert szakterülete: a vezetése alatt álló intézetben JÓNÁS KLÁRA adjunktus végzett vizsgálatokat. VIZI BÉLA adjunktus 1968-ban CYVIN docenssel (Trondheim, Techn. H.) kezdett elméleti molekulaszerkezeti számításokat. Ez a munka azóta is szoros kapcsolatban, együttes dolgozatokat eredményezve (részben Acta Chem. Scand.; J. Mol. Struct.; Z. Naturforschung) folytatódik.

A tudományos munkát csupán szerény műszerpark támogatja. Úgynevezett nagyműszerként egy *Zeiss* infravörös spektrofotométer, egy PAULIK—PAULIK—ERDEY-féle derivatográf és egy *Carlo—Erba* gázkromatográf működik, a többi felszerelés kommersz laboratóriumi műszernek minősül.

Analitikai kémia tanszék

Az Analitikai kémia tanszék, egyetemünk egyik legrégibb tanszéke, 1950-ben alakult. Szervezője és első vezetője STRAUB GYULA intézeti tanár, a Nehézvegyipari Kutató Intézet főosztályvezetője volt, aki feladatát kezdetben másodállásban látta el, és ideiglenesen az általános és szervetlen kémiai előadásokat is tartotta. STRAUB GYULA 1953. decemberétől került főfoglalkozású oktatóként az egyetemre, és eleinte mint docens, majd mint egyetemi tanár a tanszék 1963-ban bekövetkezett kettéválásáig, azaz a Radiokémia tanszék megalakulásáig látta el a tanszékvezető feladatát.

Az analitikai kémia elméleti és laboratóriumi jegyzetek már az első félévben megjelentek. Az előbbit STRAUB GYULA, az utóbbit HALÁSZ ANDRÁS állította össze. Ezekben a jegyzetekben jelentős helyet kapott a műszeres analitika; ezek minőségi változást hoztak a régebben szokásos klasszikus analitika oktatásával szemben. A fejlődést jelzi ezen a területen, hogy a műszeres analitika már néhány év múlva külön tárgy lett a tanmenetben a IV. évesek számára. 1955-ben kétkötetes önálló műszeres jegyzet jelent meg, mely alapja volt STRAUB GYULA 1961-ben megjelent „A műszeres kémiai analízis eszközei" című könyvének.

Az 1959—60. tanévtől kezdve a tanszék átvette a fizika oktatását is. A fizikának egyetemünkön eredetileg önálló tanszéke volt, mely szintén 1950-ben alakult HALMÁGYI LÁSZLÓ intézeti tanár vezetésével. 1952—55 között a Fizika tanszék irányítását másodállásban GOLL GYÖRGY docens, a fűzfői Nitrokémia Ipartelepek fizikai laboratóriumának vezetője vette át. A tanszék fennállása alatt fizika jegyzet és BACSKAY SÁNDOR által összeállított feladatgyűjtemény jelent meg. GOLL GYÖRGY távozásával 1955-ben a tanszék megszűnt, s az oktatók — a laboratóriumi gyakorlatok vezetése miatt részben már előbb — az Analitikai, illetőleg Fizikai kémia tanszéken kaptak beosztást. A fizika oktatását ezután a Fizikai kémia tanszék látta el, előadója SZOLCSÁNYI PÁL volt. Ezt követően az Analitikai kémia tanszéken BENKŐ ISTVÁN tartotta a fizika előadásokat, és tartja jelenleg is. BACSKAY SÁNDOR időközben Mosonmagyaróvárra távozott, ahol az Agrártudományi Egyetem Fizika tanszékének vezetésére kapott megbízást, meghívott előadóként azonban jelenleg is ellátja levelező hallgatóink fizikaoktatását. A Fizika tanszék fennállásához fűződik az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Veszprém megyei csoportjának megalakulása, melynek elnöki tendőit 1952 óta BENKŐ ISTVÁN látja el.

Az analitika és fizika szoros kapcsolata a laboratóriumi gyakorlatok akkori, a szokásostól eltérő koncepciójára vezethető vissza. A gyakorlatok nem tanszéki, hanem évfolyam keretben folytak. A II. éves hallgatók laboratóriumi gyakorlatai a munka többségének analitikai jellege miatt az Analitikai tanszéken folytak HALÁSZ ANDRÁS irányításával. Ebben a keretben folytak technológiai jellegű vizsgálatok, fizikai, fizikai-kémiai, elektrokémiai mérések is, amelyek vezetésében a Fizika tanszék ok-

Pungor Ernő

tatói is részt vettek. Így adódott, hogy egyes fizikus kollégák — mint már említettük — átkerültek az Analitikai kémia tanszékre. Az említett mérésekből egyre több műszeres analitikai gyakorlat fejlődött ki, és 1955-ben az előadások mellett már a műszeres analitikai gyakorlatok is önálló tárgyként szerepeltek a tanmenetben IV. éves hallgatók számára, természetesen továbbra is meghagyva az alapvető méréseket a II. évesek „komplex" laboratóriumában. Ezeken a gyakorlatokon a hallgatók többnyire igen egyszerű, házilag összeállított készülékeken dolgoztak, amelyek azonban didaktikai szempontból igen hasznosak voltak. Itt folytak először elektronikus és radiokémiai mérések is. A gyakorlatok vezetője Benkő István volt, aki az első önálló műszeres analitika gyakorlati jegyzetet is elkészítette.

1955-től kezdve Benkő István színképelemzés címmel előadásokat és gyakorlatokat, Házi Endre pedig atomfizikai előadásokat, 1957-től gyakorlatokat is tartott, kezdetben fakultatív, majd Straub Gyulával együttműködve, radiokémia címen kötelező jelleggel. A radiokémiai ágazat 1958 óta áll fenn, 1958 és 1962 között analitikai ágazatunk is volt. A tanszék oktatói Halász András, Benkő István, illetve Házi Endre vezetésével megoszlottak egy szorosabb értelemben vett analitikai, egy spektrográfiai és egy radiológiai csoport között. A hallgatók is ennek megfelelően választhattak tudományos diákköri és diplomatémát.

A tanszék oktatói kezdetben a Nehézvegyipari Kutató Intézet analitikai, fizikai-kémiai és korróziós osztályain végeztek kutatómunkát, ahol természetesen az intézet által megjelölt témákon dolgoztak. A tanszéken ebben az időben sem hely, sem felszerelés nem volt az önálló tudományos munkához. A kutatótevékenység csak az ötvenes évek második felében indult meg tanszéki keretek között, továbbra is szoros kapcsolatban a Nehézvegyipari Kutató Intézettel. A munka az említett 3 csoport szakterületének megfelelően folyt: az analitikai csoport elsősorban ritkafémek analitikai módszereinek kidolgozásával, új spektrofotometriás reagensek bevezetésével, a spektrográfiai csoport egyes ritkafémek tisztaságának viszgálatával, valamint nem vezető anyagok, pl. szénhamuk és bauxitok nyomelemvizsgálati módszereinek kidolgozásával, a radiológiai csoport pedig a radiometrikus korróziós módszerek kidolgozásával és alkalmazásával foglalkozott.

1959—60-ban igen jelentős beruházásra, a tanszék izotóp laboratóriumának megépítésére és felszerelésére került sor Házi Endre tervei szerint és irányításával. Így az 1960-ban bevezetett oktatási reform keretében lehetővé vált a radiokémiai laboratóriumi gyakorlatok kötelezővé tétele valamennyi hallgató számára. Szintén a reform alapján szűnt meg a régebbi „komplex labor" és ettől kezdve önálló fizikai gyakorlatok folytak.

A tanszék szakterülete már ebben az időben is mind az oktatás mind a kutatás területén igen szerteágazó volt, és így időszerű volt szervezetileg való szétválasztása is. A tanszék szorosabb értelemben vett analitikai részlegéből további munkatársakkal kiegészítve, 1962-ben előbb Műszaki analitikai tanszéki csoport, majd 1963 februárjában önálló tanszék alakult meg. A csoport, majd az újjászervezett Analitikai kémia tanszék vezetésére Pungor Ernő egyetemi tanár kapott megbízást, aki 1966—70 között egyetemünk rektorhelyettesi tisztségét is ellátta. Az eredeti

tanszék másik két csoportja — továbbra is Straub Gyula egyetemi tanár vezetésével — Radiokémia tanszék néven alakult új szervezeti egységgé.

Pungor Ernő az Eötvös Loránd Tudományegyetem Szervetlen és analitikai kémia tanszékéről került egyetemünkre, ahol Schulek Elemér professzor közvetlen munkatársaként dolgozott. Munkássága kiterjedt a klasszikus és műszeres analitika számos ágára; speciális szakterülete elsősorban a lángban végbemenő folyamatok, illetve az elektrokémiai módszerek elméleti vizsgálata és analitikai alkalmazása volt. Ezt tanúsítják „A lángfotometria elméleti alapjai" és „Oszcillometria és konduktometria" című könyvei (1962, 1963), melyek angol kiadók közreműködésével nemsokára nemzetközileg is ismertté váltak. Itt említendő meg az Akadémiai Kiadó „A kémia újabb eredményei" sorozatában megjelent Pungor Ernő—Szász Ágnes: „A lángfotometria újabb fejlődése" című monográfia is.

Az újjászervezett tanszék oktató munkája jelentős változáson ment át. Az előadások és gyakorlatok most már teljes egészükben analitikai tárgyúak voltak, és a tantervben elfoglalt helyük (III. év) lehetővé tette, hogy a tanszékvezető koncepciójának megfelelően, sokkal egzaktabb fizikai-kémiai alapokon épüljenek fel. A tanszék munkaközössége Pungor professzor irányításával új elméleti és gyakorlati jegyzetet állított össze, amelyek közül az előbbi az anyag lexikonszerű feldolgozásával új színfoltot jelentett egyetemünk jegyzetkiadásában.

A diploma utáni továbbképzés jelentős helyet kapott a tanszék tevékenységében. Évenként kéthetes műszeres analitikai továbbképzés folyt végzett mérnökök és külön gyógyszerészek részére, ezenkívül szükség szerint szűkebb témakörben speciális tanfolyamok is voltak, ahol a résztvevők a munkahelyükön felmerült analitikai problémák megoldásához kaptak technikai lehetőséget és szakmai útmutatást. Megindult az analitikus szakmérnökképzés is négyféléves továbbképzésben. Sokan éltek azzal a lehetőséggel, hogy a szakmérnöki államvizsga leteltével és diplomamunka készítésével a szakmérnöki oklevélen kívül a műszaki doktorátust is megszerezzék.

A tanszéken a kutatómunka fellendült, számos közlemény jelent meg bel- és külföldi folyóiratokban, és egyre több tanszéki előadás hangzott el tudományos rendezvényeken. A kutatás az optikai analitikai módszereken kívül elsősorban elektrokémiai területen folyt, és a potenciometria, ezen belül az ionszelektív membránelektródok elméletének és gyakorlati alkalmazásának vizsgálata csakhamar a tanszék legfontosabb témájává vált. Ezen a témán dolgozott az a kutatócsoport is, mely 1966-ban a Művelődésügyi Minisztérium támogatásával alakult meg a tanszéken belül négy kutatóval és megfelelő segédszemélyzettel, s amely 1970-től a Magyar Tudományos Akadémia Analitikai kémiai tanszéki kutatócsoportjává alakult át.

Tudományos munkája elismeréseképpen a Magyar Tudományos Akadémia Pungor Ernőt levelező tagjává választotta. Pungor professzor székfoglaló előadásának (1968) témája az elektrokémiai analitikai módszerek fejlődése volt. A munka intenzitását jelzi a tanszék három munkatársának rövid időközökben benyújtott és megvédett kandidátusi értekezése (Havas Jenő, Halász András és Szepesváryné Tóth Klára), valamint több műszaki doktori disszertáció is. A tanszék rövid idő alatt jelentős nemzetközi kapcsolatokra tett szert, amit elősegített a tanszék és elsősorban a tanszékvezető széleskörű szakmai-társadalmi munkája is. Pungor Ernő, mint a Magyar Kémikusok Egyesülete Alkalmazott fizikai-kémiai szakosztályának elnöke, egyben a Veszprém megyei csoport elnöki tisztét is betöltötte. Részben az egyetem, részben az egyesület vendégeként számos bel- és külföldi professzor, kutató és szakember fordult meg a tanszéken és tartott előadást munkájáról. Ugyanakkor a tanszék vezetője és munkatársai is egyre gyakrabban tettek eleget külföldi meghívásoknak, vettek részt konferenciákon és a tudományos élet más eseményein.

A tanszék oktatói

Inczédy János

Halász András

Szabadka Ödön

Baumann Miklós

Jánosi Antal

Reiszné Szabó Katalin

Dombi András

Hajós Péter

de Jongené Szász Ágnes

Martonné Schmidt Erika

Vígh Gyula

Wittman Zsuzsa

Hitesné Papp Erzsébet

Marton Aurél

Hlavay József

Vargáné Puchony Zita

Polyák Klára

Ruszné Szórád Judit

Személyi adatok

Inczédy János. *Szül.:* Budapest, 1923. június 26. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1946); műszaki doktor (Budapesti Műszaki Egyetem, Budapest; 1959). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1957); a kémiai tudományok doktora (1966). *VVE oktatója:* 1970—; tanszékvezető egyetemi tanár: 1970—.

Halász András. *Szül.:* Borsa, 1923. március 7. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1945); műszaki doktor (VVE; 1970). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1969). *VVE oktatója:* 1950—; egyetemi docens: 1969—.

Szabadka Ödön. *Szül.:* Budapest, 1928. június 16. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1950); műszaki doktor (VVE; 1960). *VVE oktatója:* 1950—; egyetemi docens: 1969—.

Baumann Miklós. *Szül.:* Gyula, 1925. március 2. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1948). *VVE oktatója:* 1965—; egyetemi adjunktus: 1965—.

Jánosi Antal. *Szül.:* Debrecen, 1928. augusztus 15. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem, Budapest, 1951). *VVE oktatója:* 1951—; egyetemi adjunktus: 1958—.

Reiszné Szabó Katalin. *Szül.:* Szolnok, 1939. január 5. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1962); műszaki doktor (VVE; 1966). *VVE oktatója:* 1962—; egyetemi adjunktus: 1968—.

Dombi András. *Szül.:* Tét, 1946, december 24. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

Hajós Péter. *Szül.:* Szombathely, 1947. május 29. Egyetemi végzettség: okl. vegyészmérnök (VVE; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

de Jongené Szász Ágnes. *Szül.:* Budapest, 1939. szeptember 2. *Egyetemi végzettség:* okl. gyógyszerész (Budapesti Orvostudományi Egyetem, Budapest; 1962). *VVE oktatója:* 1962—; egyetemi tanársegéd: 1962—.

Martonné Schmidt Erika. *Szül.:* Salgótarján, 1943. május 30. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1966). *VVE oktatója:* 1966—; egyetemi tanársegéd: 1970—.

Vígh Gyula. *Szül.:* Budapest, 1947. február 13. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1970). *VVE oktatója:* 1970—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

Wittmann Zsuzsa. *Szül.:* Veszprém, 1948. március 4. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1971). Művelődésügyi Minisztérium ösztöndíjasa: 1971—.

*

Hitesné Papp Erzsébet. *Szül.:* Budapest, 1939. október 10. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1966). *Tudományos kutató:* 1966—; tudományos munkatárs: 1969—.

Marton Aurél. *Szül.:* Miskolc, 1943. szeptember 14. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1966); műszaki doktor (VVE; 1971). *Tudományos kutató:* 1966—; tudományos munkatárs: 1969—.

Hlavay József. *Szül.:* Budapest, 1945. október 14. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1971). *Tudományos kutató:* 1971—; tudományos segédmunkatárs: 1971—.

Vargáné Puchony Zita. *Szül.:* Budapest, 1943. július 29. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1966). *Tudományos kutató:* 1966—; tudományos segédmunkatárs: 1966—.

Polyák Klára. *Szül.:* Csongrád, 1945. április 7. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1968); műszaki doktor (VVE; 1970). *Tudományos kutató:* 1970—; tudományos munkatárs: 1971—.

Ruszné Szórád Judit. *Szül.:* Veszprém, 1944. december 24. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1969). *Tudományos kutató:* 1969—; tudományos munkatárs: 1973—.

*

Pungor Ernő: *Szül.:* Vasszécsény, 1923. október 30. *Egyetemi* végzettsége: okl. vegyész (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, 1948). *Tudományos minősítés:* egyetemi doktor (ELTE 1949); a kémiai tudományok kandidátusa 1952; a kémiai tudományok doktora 1956; a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja 1967; tanszékvezető egyetemi tanár a Veszprémi Vegyipari Egyetemen 1962—1970.

Szepesváryné Tóth Klára adjunktus ösztöndíjasként két évet töltött Angliában, Belcher professzor, Szabadka Ödön docens pedig egy évet Olaszországban Milazzo professzor intézetében. Ugyanakkor Nelli Ariszovna Kazarjan a Szovjetunióból, David J. Halls Angliából, Günter Henrion és Alexander Weser a Német Demokratikus Köztársaságból 1—3 évet dolgozott vendégként a tanszéken, illetve szerzett tudományos minősítést.

Fejlődtek a tanszék ipari kapcsolatai is. A tanszék — és ezen belül elsősorban a tanszékvezető — jelentős mértékben hozzájárult a magyar optikai és elektrokémiai laboratóriumi műszerek fejlesztéséhez, együttműködve a Magyar Optikai Művekkel és a RADELKISZ műszeripari szövetkezettel.

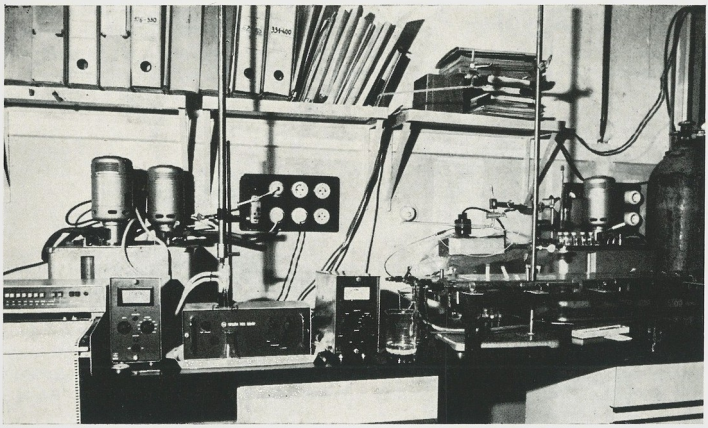
1965-ben Pungor Ernő kezdeményezésére a Magyar Kémikusok Egyesülete megyei csoportja és a tanszék rendezésében zajlott le az első Dunántúli analitikai konferencia, amely azóta évenként más-más dunántúli városban kerül megrendezésre.

A tanszék közreműködésével került megrendezésre szakterületéhez kapcsolódó két nemzetközi rendezvény, a II. Oszcillometriás szimpózium és a Nemzetközi Mérésügyi Szövetség (IMECO) elektrokémiai érzékelőkről tartott szimpóziuma. Pungor professzor volt a kezdeményezője a II. Alkalmazott fizikai-kémiai konferencia veszprémi megrendezésének. A konferencia (1971) lebonyolításában a tanszék jelentős szerepet vállalt.

1970-ben Erdey László professzor, a Budapesti Műszaki Egyetem Általános és analitikai kémia tanszékének vezetője, tragikus hirtelenséggel elhunyt, és a Budapesti Műszaki Egyetemen utódjául Pungor Ernőt nevezték ki. A veszprémi Analitikai kémia tanszék ezáltal megüresedett vezetői tisztségének betöltésére Erdey László volt munkatársa, Inczédy János egyetemi tanár, a kémiai tudományok doktora kapott megbízást.

Inczédy János a Budapesti Műszaki Egyetem Általános és analitikai kémia tanszékén tudományos munkáját főleg az ioncserélők analitikai alkalmazása és az elválasztási módszerekkel kapcsolatos egyensúlyi vizsgálatok területén végezte.

1961-ben jelent meg „Ioncserélők analitikai alkalmazása", 1970-ben „Komplex egyensúlyok analitikai alkalmazása" című könyve. Az előbbi nem sokkal a magyar kiadás után német és angol nyelven is kiadásra került, utóbbinak az angol és szlovák nyelvű fordítása jelenleg sajtó alatt van.

Intenzív folyadék-kromatográf

A tanszék — beleértve a tanszéken működő akadémiai kutatócsoportot is — jelenlegi tudományos tevékenységének egyik fő iránya az előbbi terület, az analitikai elválasztások elvi alapjainak kutatása. A vizsgálatok főleg az ioncserére, folyadék—folyadék fázis közötti megoszlási egyensúlyokra és anyagátadási folyamatokra terjednek ki. Úttörő jellegű kutatás folyik az intenzív folyadék-kromatográfia alkalmazása területén. A kutatási témák másik csoportja a környezetvédelemmel, ezen belül a talajok kémiai vizsgálatával kapcsolatos. Ebben a témakörben helyet kapnak a korszerű optikai, lézerspektroszkópiai, atomabszorpciós, kromatográfiás stb. vizsgálati módszerek.

A több fokozatú oktatásra való áttérés során a tanszék eddigi feladata, a klasszikus és műszeres analitikai előadások és gyakorlatok megtartása, néhány időbeli eltolódástól eltekintve az I. fokozaton nagyjából változatlanul maradt. Új feladat azonban a tanszék számára a II. fokozat előadásainak megtartása, amelyek tárgya a nagyműszeres analízis (atommagrezonancia, tömegspektrometria, elektronmikroszkópia stb.) és az automatizálás. Az 1972—73. tanévben meginduló gyakorlatok szervezési munkáira, majd a gyakorlatok vezetésére a tanszéken belül Szabadka Ödön docens kapott megbízást. A másik új feladat, hogy a tanszék résztvesz a Keszthelyi Agrártudományi Egyetemmel közösen képzett agrokémia szakos hallgatók oktatásában is. Számukra Halász András docens tartja az elméleti előadásokat és irányítja gyakorlati munkájukat.

A tanszék vezetőjének és egyes tagjainak szakmai—társadalmi munkáján keresztül, továbbra is résztvesz a szakterületének megfelelő tudományos élet irányításában. Tevékenységét egyrészt a Magyar Tudományos Akadémia bizottságain és munkabizottságain, másrészt a Magyar Kémikusok Egyesülete országos és helyi szervein keresztül fejti ki. A tanszék vezetője tagja az egyesület elnökségének és intéző bizottságának, azonkívül részt vesz a kémikusok nemzetközi szervezetének (IUPAC) munkájában is.

Ásványolaj- és széntechnológia tanszék

A tanszék az alaptárgyi tanszékeknél később ben, 1951-ben létesült, kezdetben Ásványolaj- és szénfeldolgozó iparok tanszéke, 1958-tól Ásványolaj- és széntechnológia tanszék elnevezéssel.

A tanszék első vezetőjéül VARGA JÓZSEF akadémikust, a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki kara Kémiai technológia tanszékének professzorát sikerült megnyerni, aki szerteágazó kutatói, oktatói és közéleti tevékenységén kívül, egészen 1956 telén bekövetkezett haláláig állott a tanszék élén, szervezte és irányította annak munkáját.

1957-ben RETEZÁR ÁRPÁD docens, VARGA JÓZSEF egykori munkatársa kapott megbízást a tanszékvezetői teendők ellátására, aki 1960-ban történt nyugalomba vonulásáig vezette a tanszéket. Kapcsolata a tanszékkel ezután sem szűnt meg. 1964-ig meghívott előadói minőségben továbbra is aktív részt vállalt az oktatásban.

A tanszék irányítását 1960 szeptemberétől jelenlegi vezetője, PÉCHY LÁSZLÓ docens vette át, aki 1966-tól tanszékvezetői egyetemi tanári beosztásban működik, s jelenleg rektorhelyettesi teendőket is ellát.

A tanszék alapvető oktatási feladata az ásványolaj- és széntechnológia, továbbá a petrolkémia tárgykörébe tartozó ismeretanyag oktatása; számítási és laboratóriumi gyakorlatok vezetése, termelési gyakorlatok szervezése, vegyészüzemmérnöki szakdolgozatok, diplomadolgozatok kimunkálásának irányítása. Ide tartozik ezenkívül a petrolkémiai szakmérnökképzés is. Az oktatás a tanszék által képviselt petrolkémiai ágazat keretében folyik.

Az oktatás megszervezése 1951-ben szerény keretek között indult meg. Mivel sem laboratóriumi helyiségek, sem megfelelő felszerelés nem volt, ezért az ágazat első gyakorlatait a MÁFKI laboratóriumaiban, az intézet munkatársai közreműködésével bonyolították le.

Az előadásokat nagyrészt meghívott előadók tartották. A széntechnológia egyes fejezeteit GLÖTZER LÁSZLÓ, HERÉDY LÁSZLÓ, SZILÁGYI ANTAL és TAKÁCS PÁL, az ásványolaj-technológiát VAJTA LÁSZLÓ, a petrolkémiát BERTY JÓZSEF, a gyártási alapműveletek c. tárgyat HORVÁTH TIBOR adta elő, a laboratóriumi gyakorlatok megszervezésében ZAKAR PÁL működött közre.

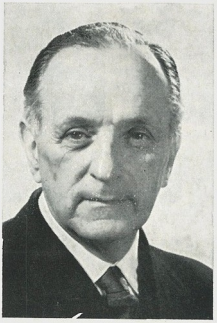
VARGA JÓZSEF akadémikus főleg a nagynyomású hidrogénezés című tárgy előadásával vállalt aktív részt az oktatómunkában. Óráit az ágazatos és nem ágazatos hallgatókon kívül az egyetemi oktatók is nagy számban látogatták. Nemcsak mint tudós és szakember ragadta magával a hallgatóságot, hanem mint pedagógus is példát mutatott az egyetemi előadások szelleme és színvonala tekintetében.

Az egyetem építkezéseinek előrehaladtával a tanszék előbb a *D* épületi üzemkísérleti csarnokba (1952) költözött, majd a *C* épület elkészülte után (1953) annak legfelső szintjén kapott végleges elhelyezést.

Varga József az oktatási profil kialakítása érdekében a széntechnológiai studiumok vezetésére egykori munkatársát, Retezár Árpádot (1954), az ásványolaj- és petrolkémiai tárgykörű előadások koordinálására Péchy Lászlót (1954) hívta meg a tanszékre. A személyi feltételek biztosítása után kerülhetett sor a tananyag egységesítésére, az egyes tárgyak közti arányok kialakítására.

†Varga József

Retezár Árpád

Ez a nyugalmi állapot nagyon rövid ideig tartott. A vegyipar gyors fejlődéséből és struktúrájának átalakulásából eredő igényekkel az oktatásban nem lehetett lépést tartani. A problémát sem az oktatási reform kapcsán megvalósított specializált képzési forma, sem a nagy megterheléssel járó általános áttekintésre törekvő oktatási mód nem oldotta meg. A tanszék törekvései e téren arra irányultak, és irányulnak, hogy a tananyag elavult és csak lexikális ismereteket nyújtó részleteinek elhagyásával csökkentse a hallgatók terhelését, és időt adjon a legújabb igényeket kielégítő speciálkollégiumok szervezésére. Ezeket az elképzeléseket régebben meghívott előadókkal, később a címzetes egyetemi tanárok és docensek közreműködésével sikerült realizálni. Jelenleg Matolcsy Kálmán c. egyetemi tanár petrolkémiai folyamattechnológiát ad elő, és Károlyi József c. egyetemi docens a hidrogénezésről tart fakultatív előadásokat.

A laboratóriumi gyakorlatok eleinte az anyagismeretet előmozdító szén- és olajanalitikai vizsgálatokból álltak. Technológiai méréseket készülékhiány miatt csak kisebb számban lehetett beiktatni a gyakorlatok tanmenetébe. A törekvés kezdettől fogva arra irányult, hogy a hallgatók az analitikai vizsgálatokat ne különállóan végezzék, hanem lehetőség szerint valamely technológiai művelethez kapcsolva. Ezt az elképzelést kitartó munka árán sikerült megvalósítani.

Az előadásokhoz csatlakozó számítási gyakorlatok tematikája ugyancsak lényeges változásokon ment keresztül. Eredményesnek bizonyult a szén- és ásványolajipari számítások különválasztásának megszüntetése, vagyis a témakörök szerinti tárgyalásmód bevezetése.

Az oktatási munkában fontos szerepet tölt be a diplomamunkák, illetőleg a több fokozatú képzés bevezetése óta a vegyészüzemmérnöki szakdolgozatok elkészítésének irányítása. A tanszék kezdettől fogva azt a gyakorlatot követi, hogy a szakdolgozat- és diplomatémákat egyrészt a saját kutatási témáihoz igyekszik kapcsolni, másrészt a kutatóintézetektől, az üzemektől és a nem ágazatos tanszékektől beérkező

A tanszék oktatói

Péchy László

Gárdos György

Juhász Béla

Korcsog András

Balog Lajos

Deák Gyula

Kovács Magda

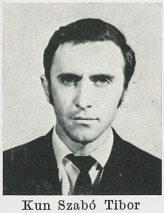

Kovács Miklós

Nemes Nándor

Ságí Mihály

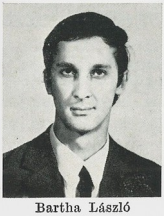

Schultheisz Zoltán

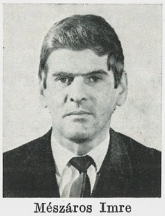

Kárpáti Árpád

Kun Szabó Tibor

Próder József

Hancsók Jenő

Bartha László

Mészáros Imre

Perger József

Péchy László. *Szül.:* Csökmő, 1917. július 26. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1939). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1965). *VVE oktatója:* 1954—; tanszékvezető egyetemi tanár: 1966—; rektorhelyettes: 1971—.

Gárdos György. *Szül.:* Keszthely, 1929. október 28. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1953); műszaki doktor (VVE; 1962). *VVE oktatója:* 1953—; egyetemi docens: 1973—.

Juhász Béla. *Szül.:* Nagykőrös, 1931. január 27. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE: 1953); petrolkémiai szakmérnök (VVE; 1971); műszaki doktor (VVE; 1971). *VVE oktatója:* 1953—; egyetemi docens: 1972—.

Korcsog András. *Szül.:* Békéscsaba, 1931. május 22. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1954); *VVE oktatója:* 1956—; egyetemi docens: 1967—; rektorhelyettes: 1968—.

Balog Lajos. *Szül.:* Nagysalló, 1939. október 2. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1963); *VVE oktatója:* 1963—; egyetemi adjunktus: 1968—.

Deák Gyula. *Szül.:* Nyíregyháza, 1940. október 7. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1963); *VVE oktatója:* 1964—; egyetemi adjunktus: 1968—.

Kovács Magda. *Szül.:* Simontornya, 1938. szeptember 24. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1961); petrolkémiai szakmérnök (VVE; 1970); műszaki doktor (VVE; 1968). *VVE oktatója:* 1961—; egyetemi adjunktus: 1967—.

Kovács Miklós. *Szül.:* Szentantalfa, 1933. december 31. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1958); műszaki doktor (VVE; 1967). *VVE oktatója:* 1958—; egyetemi adjunktus: 1966—.

Nemes Nándor. *Szül.:* Budafok, 1941. február 27. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1864); műszaki doktor (VVE; 1973) *VVE oktatója:* 1965—; egyetemi adjunktus: 1969—.

Sági Mihály. *Szül.:* Csongrád, 1931. augusztus 13. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1956); műszaki doktor (VVE; 1966). *VVE oktatója:* 1956—; egyetemi adjunktus: 1965—.

Schultheisz Zoltán. *Szül.:* Lőcse, 1929. szeptember 29. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1954); műszaki doktor (VVE; 1964). *VVE oktatója:* 1954—; egyetemi adjunktus: 1961—.

Kárpáti Árpád. *Szül.:* Veszprém, 1946. július 15. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1969). *VVE oktatója:* 1969—; egyetemi tanársegéd: 1970—.

Kun Szabó Tibor. *Szül.:* Szeged, 1945. október 26. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1969). *VVE oktatója:* 1970—; egyetemi tanársegéd: 1970—.

Próder József. *Szül.:* Veszprém, 1937. augusztus 12. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1966). *VVE oktatója:* 1969—; egyetemi tanársegéd: 1969—.

Hancsók Jenő. *Szül.:* Bonyhád, 1947. december 21. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1972). *VVE oktatója:* 1972—; egyetemi gyakornok: 1972—.

*

Bartha László. *Szül.:* Mezőhegyes, 1945. november 1. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1970); műszaki doktor (VVE; 1972). *VVE oktatója:* 1970—; ösztöndíjas aspiráns: 1972—.

Mészáros Imre. *Szül.:* Békéscsaba, 1942. február 3. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1965); ösztöndíjas aspiráns: 1971—.

Perger József. *Szül.:* Győr, 1942. január 3. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1965); ösztöndíjas aspiráns: 1970—73.

Varga József. *Szül.:* Budapest, 1891. február 8; elhunyt: 1956. december 28. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Műegyetem, Budapest; 1912); műszaki doktor: (József Műegyetem, Budapest: 1916). *Tudományos minősítés:* a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja: (1932); a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja (1946). Kossuth-díjas (1950); (1952). *VVE oktatója:* 1952—56; tanszékvezető egyetemi tanár: 1952—1956.

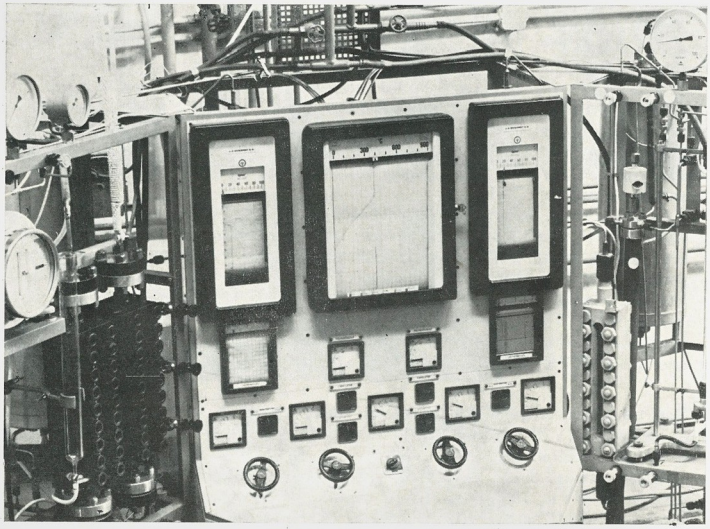
Retezár Árpád. *Szül.:* Wien, 1895. április 4. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Műegyetem, Budapest; 1922). *VVE oktatója:* 1954—60; tanszékvezető egyetemi docens: 1957—60; nyugdíjas: 1960—.

---

témajavaslatok közül azokat választja ki, amelyek megvalósításának megvannak a reális feltételei. Az 1953-tól 1972-ig terjedő időszakban a nappali tagozaton több mint 500, az esti és levelező tagozaton mintegy 80 diplomadolgozatot fogadott el a tanszék.

A hallgatók munkáját a tanszék előadási, számítási gyakorlati és laboratóriumi jegyzetek, diagramgyűjtemények és egyéb oktatási segédletek kiadásával segíti elő.

A petrolkémiai ágazaton végzett hallgatók továbbképzésére a tanszék évenként kéthetes mérnöktovábbképző tanfolyamot szervez; ezek elsősorban a legújabb ismeretek felvázolására szorítkoznak. Ennél alapvetően átfogóbb továbbképzés valósul meg a négyféléves petrolkémiai szakmérnökképzés keretében, amelynek sikeres lezárása esetén a hallgatók szakmérnöki oklevelet kapnak.

Ikerreaktor

A tanszék kutatási tevékenységének megindulását kezdetben a MÁFKI és a NEVIKI által nyújtott lehetőségek segítették elő. Ebből az időszakból származnak többek között a paraffinos adduktképzésre (Bunyitai János), az alkoholból történő olefin előállítására vonatkozó kutatások. A humin- és fulvosavak előállítása, oxidációja és ipari hasznosítása terén Retezár Árpád és munkatársai végeztek viszgálatokat. E témakörből a Veszprémi Vegyipari Egyetem Közleményeiben jelentek meg publikációk, tudományos ülésszakokon hangzottak el előadások.

1956-ban megindultak a viszkozitásindex-növelő, metakrilát bázisú kenőolaj-adalékok előállítására és vizsgálatára irányuló munkálatok. Ez a téma ma is a tanszék egyik fontos kutatási területe, amelynek eredményességét egy kandidátusi értekezés (Péchy László, 1966), két műszaki doktori disszertáció (Gárdos György, 1962, Kovács Magdolna, 1968) és a több fokozatú motorolajok gyártására, illetőleg viszkozitásindex-növelő adalék előállítására vonatkozó két szabadalmi bejelentés (1971) jelzi. További két kandidátusi értekezés az elkövetkező időszakban készül el (Korcsog András, Kovács Magdolna).

A viszkozitásindex-növelő adalékok terén elért eredmények hatására indult meg a detergensek kutatása. E témából eddig egy doktori disszertáció készült, egy kandidátusi értekezés készítése pedig folyamatban van.

A gőz—folyadék egyensúlyok kutatása területén a tanszék az ásványolaj- és petrolkémiai üzemek konkrét igényeit igyekszik támogatni. Ezek a kutatások a jelenleg tervezés vagy építés alatt álló petrolkémiai üzemek gyártási folyamataiban előforduló olyan többkomponensű rendszerek vizsgálatára irányulnak, amelyek gőz—folyadék egyensúlyi viszonyai nem ismeretesek. A kutatási eredményekből doktori disszertáció (Juhász Béla, 1971) készült és egy kandidátusi értekezés befejezés előtt áll.

A szénkémiai és széntechnológiai témakörben széntelepek minősítésével, a szénhamu komplex hasznosításával összefüggő vizsgálatok, egyes széntechnológiai melléktermékek finomítására irányuló kísérletek érdemelnek említést. Két doktori értekezést írtak a tanszéken ebből a témakörből (Schultheisz Zoltán, 1964, Kovács Miklós, 1967), továbbá hazai fórumokon és a Freibergi Bányászati Akadémián több előadás hangzott el.

A környezetvédelem, ezen belül főleg az ipari szennyvizek tisztítása ugyancsak jelentős helyet foglal el a kutatási profilban. A kérdést először az ötvenes évek közepén a szénfeldolgozó ipar kibocsátotta fenol- és kátrányszennyezett vizek kapcsán kutattuk, a későbbiekben a gyógyszer-, az ásványolaj- és petrolkémiai, valamint a műanyagipar szennyvizeinek tisztítási problémáival bővült. Publikációkon és előadásokon kívül ebből a témából is készült doktori értekezés (Sági Mihály, 1966).

Az oktatási és kutatási feladatokat a tanszék a meghívott előadókon, címzetes egyetemi tanárokon és docenseken kívül 15 főállású oktatóval és 3 ösztöndíjas aspiránssal látja el.

Ásványtan tanszék

A tanszék az egyetem létesítésével egyidőben 1949-ben alakult. Vezetője kezdettől fogva Nemecz Ernő tanszékvezető egyetemi tanár, 1971 óta az egyetem rektora.

A tanszék megalakulásával egyidőben került az Ásványtan tanszékre Nagy Károly okleveles geológus, tanársegéd (1949—1955), aki részt vett az oktatás megszervezésében. 1955-ben adjunktusként távozott a Földtani Intézethez. Valamivel később, 1951-ben került a tanszékre tanársegédnek Kotsis Tivadar okleveles középiskolai tanár (1951—1958). Tulajdonképpen hármuk közös munkája révén alakult ki a tanszék oktatási és kutatási profilja.

Kezdetben a tanszéket az egyetem *A* épületében, majd az *E* épület melletti magánházban, később az *E* épületben helyezték el. Jelenleg a *C* épület alagsorában működik, de ez a helye sem végleges, távlatilag az építés alatt álló *I* épületbe fog költözni.

Az újonnan létesült egyetemen 1950 őszén előadóterem hiánya miatt még két részletben folytak az előadások. A kezdeti időszakban az I. évfolyamnak két féléven keresztül ásványtant, a III. éves hallgatóknak egy féléven keresztül nyersanyagtant, valamint az ágazatos hallgatóknak a szakágazat profiljának megfelelő nyersanyagtant oktatott a tanszék.

Az első oktatási reform következtében az ásványtan tananyagát és előadásának idejét egy félévre szűkítették, s a nyersanyagtan előadások az első évfolyamra kerültek át.

Az 1962—63-as tanévtől 1969—70-es tanévig az újabb tantervi reform következtében elmaradt a nyersanyagtan c. tárgy oktatása és ismét két féléves anyaggá bővült az ásványtan. Oktatása a szilárdtest-kémia műveléséhez feltétlenül szükséges kristálytani, kristálykémiai elméleti és módszertani alapismeretekre terjedt ki. Különösen a kristályos szilárd testek fizikai tulajdonságaival és szerkezetvizsgálatával foglalkozó anyag bővült a kor oktatási színvonalának megfelelően.

Néhány éves tapasztalat alapján bebizonyosodott, hogy a nyersanyagtan oktatására is szükség van. A tárgy oktatásának hiányát különösen az ipari nyersanyagok feldolgozásával közvetlen kapcsolatban álló technológiai tanszékek érezték, s igyekeztek is ezt a hiányt bizonyos mértékben önerőből a szaktárgyi technológiai előadások keretén belül pótolni.

Az újabb igényekhez alkalmazkodva az 1969—70-es tanévtől kezdve ismét a tanszék vette át a nyersanyagtan oktatását. E tárgy oktatásának a fő célja a vegyipar nyersanyagainak és a nyersanyag-gazdálkodás elveinek megismertetése. Ezt a tárgyat egy féléves tananyagként a II. évfolyam hallgatja.

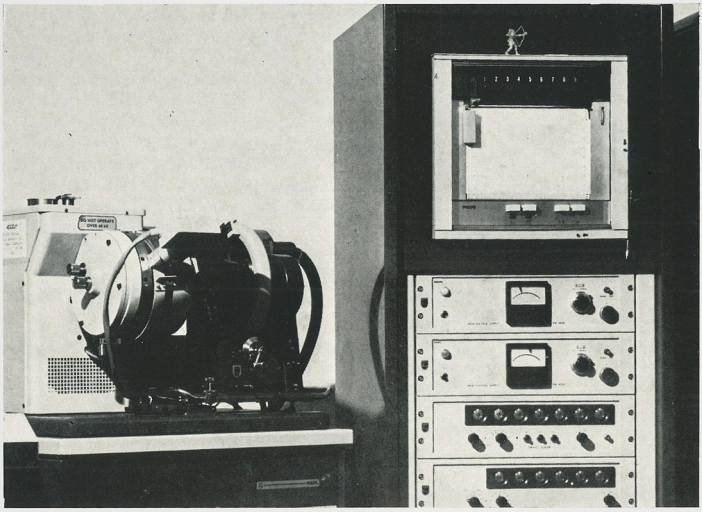
Az 1972—73-as tanévtől kezdve a második fokozat hallgatói kristálytan előadásokat hallgatnak ásványtan helyett. A tárgyhoz laboratóriumi gyakorlatok kapcsolód-

nak, melyek keretében a nyersanyagvizsgálat és a szerkezetkutatás legújabb mérőmódszereivel és készülékeivel ismerkednek meg.

Az elmúlt 25 évben a tananyaghoz kapcsolódó 15-féle jegyzet jelent meg a tanszék oktatói tollából és szolgálta a hallgatók felkészülését.

A tanszék tudományos tevékenysége szinte a tanszék megalapításával egyidőben indult meg, helyileg ugyan nem a tanszéken, hanem a Nehézvegyipari Kutató Intézetben, ahol Nemecz Ernő professzor mint tudományos munkatárs működött közre. A kutató intézet megfelelő műszerezettsége révén kezdetben itt nagyobb lehetőség volt a tudományos kutató munka megkezdésére és folytatására. Tulajdonképpen már ekkor kezdett kialakulni a tanszék kutatási profilja. Itt készültek az első röntgenszerkezeti és differenciál termikus vizsgálatok. Az első kutatási eredmények az ásványok mikrozárványainak meghatározása és kőzetgenetikai értékelésére, a bauxit, az úrkúti mangántelep és kerámiai anyagok vizsgálatára vonatkoztak. Ezek, és a későbbi kutatások főleg alapkutatás jellegűek és szorosan kapcsolódnak az országban folyó kiterjedt földtani kutatásokhoz. Az ipar kívánalmainak megfelelően a tanszék alkalmazott kutatást is folytat. Fő kutatási profilja a hazai ásványok és nyersanyagok röntgenanalitikai vizsgálata, ezen belül főleg az agyagásványok, valamint a természetes polikristályos rendszerek diffraktométeres elemzése.

A tanszéki kutatómunka a hazai nyersanyag-előfordulások vizsgálatában mutat fel szép eredményeket. Legfontosabb a Tokaji-hegységben található agyagásványok azonosítása, kristályszerkezeti meghatározása. Ez a munka a finomkerámiai ipar számára nagy távlatot nyitott meg. Ezenfelül a Magyar-medence üledékeiben levő agyagásványokat kőolaj-földtani szempontból vizsgálják; ennek alapján olyan jel-

Röntgenspektrométer fluoreszcenciás analízishez

lemzést adnak az olajtároló rétegekről, mely az olajtartalom kiterjedésére és művelésére ad fontos felvilágosítást.

A kutatómunka eredményeképpen a tanszéken az elmúlt években egy tudományok doktora értekezés, egy kandidátusi értekezés, három műszaki doktori értekezés, egy szakkönyv és hét szakkönyvhöz társszerzőként közreműködésképpen önálló fejezetek, 51 dolgozat és 19 kutatási jelentés jött létre.

A tanszék kutatómunkájának eredménye lemérhető azokkal a kül- és belföldi elismerésekkel és kapcsolatokkal, amelyeket a tanszék, de elsősorban a tanszékvezető alakított ki az évek során. Nemecz Ernő professzor széles körű társadalmi tevékenysége mellett igen jelentékeny részt vállal a hazai és nemzetközi szinten folyó agyagásványkutatás egyes problémáinak megoldásából. E területen elért eredményeinek elismeréséül számos hazai és külföldi tudományos testület, így többek között az Association Comission pour l'Étude des Argiles, továbbá az International Mineralogical Association Comission on New Minerals and Mineral Names stb. választotta tagjai sorába. Kiemelkedő kutatási eredményeit a Magyar Tudományos Akadémia is akceptálta és Nemecz Ernő professzort 1973 folyamán levelező tagjai sorába emelte.

A tanszék jelenleg művelt kutatási területe megegyezik az előző évek kutatási területével, a kutatómunkák vezetője Nemecz Ernő professzor, munkatársai Elek Sarolta és Vassányi István adjunktus. Csontos Gyuláné tanársegéd, aki 1970-ben került a tanszékre, megkezdett munkáját sajnos már nem tudja folytatni, mert az 1973. év végén tragikus körülmények között elhunyt.

A tanszék oktatói

Nemecz Ernő

Elek Sarolta

Vassányi István

†Csontosné Arany Klára

Személyi adatok

Nemecz Ernő. *Szül.:* Losonc, 1920. augusztus 22. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Pázmány Péter Tudományegyetem, Budapest; 1943); tudományegyetemi doktor (Pázmány Péter Tudományegyetem, Budapest; 1944). *Tudományos minősítés:* a műszaki tudományok kandidátusa (1959), a föld- és ásványtani tudományok doktora (1967). *VVE oktatója:* 1949—; tanszékvezető egyetemi tanár: 1954—; a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja (1973); dékán: 1953—54; dékánhelyettes 1955—56; rektorhelyettes: 1969—71; rektor 1971—.

Elek Sarolta. *Szül.:* Székesfehérvár, 1932. december 24. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1957); műszaki doktor (VVE; 1966). *VVE oktatója:* 1957—; egyetemi adjunktus: 1964—.

Vassányi István. *Szül.:* Budapest, 1939. november 28. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1963); műszaki doktor (VVE; 1969). *VVE oktatója:* 1963—; egyetemi adjunktus: 1971—.

†Csontosné Arany Klára. *Szül.:* Kunszentmárton, 1946. október 31. Meghalt 1973. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1970). *VVE oktatója:* 1970—; egyetemi tanársegéd: 1972—73.

Fizikai kémia tanszék

A tanszék az egyetem alapítását követő évben, 1950-ben alakult meg Kémiai fizika tanszék néven, s az akkori második évfolyamon kezdte meg az oktatást.

A tanszék első vezetője Benedek Pál vegyészmérnök, egyetemi tanár, a kémiai tudományok doktora volt, aki az 1950-től 1958-ig terjedő időszakban a Magyar Ásványolaj- és Földgáz Kísérleti Intézetben betöltött igazgatóhelyettesi, illetőleg osztályvezetői (1958—1961) beosztásán kívül másodfőállásban, majd 1961-től 1964-ig főállásban töltötte be a tanszékvezetői tisztet. 1952—53-as másfél éves Szovjetúnióbeli tanulmányútja alatt és távollétében Szolcsányi Pál vezette a tanszéket. A tanszék első munkatársai rajtuk kívül Magyar Miklós, Szabadka Ödön, Bálint Tibor és Farkas Klára voltak. A reakciókinetika oktatását ugyanakkor meghívott előadóként László Antal, a MÁFKI osztályvezetője látta el, aki később, 1957—1963-ig a tanszék egyetemi tanára, egyidejűleg másodfőállásban a MÁFKI osztályvezetője volt.

1955-ben Fizikai kémia tanszék néven egyesült a Kémiai fizika tanszék az 1950-ben Halmágyi László docens vezetésével megalakult, majd 1952-től Goll György fizikus által vezetett Fizika tanszékkel, valamint az 1951-ben Lengyel Sándor docens vezetésével létrehozott és 1954-től Dobos Dezső irányítása alatt álló Elektrokémiai iparok tanszékével.

A tanszék látta el 1955—1959-ig a fizika, rövidebb ideig az automatizálás, a műszertan és 1963-ig a vegyipari műveletek oktatását is. Ez a tanszék volt a bázisa az 1963-ban belőle kivált Vegyipari műveletek tanszéknek.

1960-ban a fizika oktatását az Analitikai kémia tanszék vette át. 1963 februárjában a Vegyipari műveletek tanszék megalakulásával kapcsolatban a tanszéktől megvált László Antal és Szolcsányi Pál.

A hatvanas évek elején ismét felmerült az az elgondolás, hogy az egyetemen létesüljön külön Fizikai kémia és Elektrokémia tanszék. Ennek jegyében 1963-ban Dévay József vezetésével a tanszéken Elektrokémiai tanszéki csoport jött létre. A terv anyagi okok miatt nem realizálódott, és a csoport a következő évben beolvadt a tanszékbe.

1964-ben Benedek Pál professzor főállásban a Vegyipari Tröszthöz távozott, ahol a Műszaki fejlesztési főosztály, majd a Magyar Vegyipari Egyesület Mérnöki Irodájának (MAVEMI) vezetője lett, de 1966. augusztus 1-ig még másodfőállásban a tanszék egyetemi tanára maradt. A tanszék vezetését tőle Dévay József vette át, aki ezt megelőzően az Elektrokémiai tanszéki csoport vezetője, korábban pedig a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen Erdey-Grúz Tibor professzor munkatársa volt, s aki 1965-ben egyetemi tanár lett.

1966. január 1-én a tanszékre került a MTA Elektrokémiai tanszéki kutató csoportja, amely addig az ELTE Fizikai kémiai tanszékén működött.

A fizikai kémia oktatása az 1950—51-es tanév második félévében kezdődött, a számítási gyakorlatok a következő félévben, a laboratóriumi gyakorlatok pedig a *C* épület elkészülte és berendezése, a tanszéknek az épület I. emeletén való végleges elhelyezése után, az 1954—55-ös tanév második félévében indulhattak meg. Az ágazati tanszékekkel való egyeztetés alapján évente néhány hallgató a tanszéken készíti diplomamunkáját, amelynek témája a tanszék kutatási feladataihoz kapcsolódik.

A tananyag a vegyészmérnökképzés igényeinek megfelelően kezdetben a termodinamika, a reakciókinetika és a kolloidika legfontosabb fejezeteit tartalmazta, részben a HOUGEN—WATSON: Chemical Process Principles alapján. A számítási gyakorlatok anyagához az első időkben a magyarra lefordított és 1951-ben kiadott M. H. KARAPETYANC: Kémiai termodinamika c. könyv nyújtott segítséget. 1951-ben jelent meg BENEDEK PÁL professzor „A kémiai technológiai számítások fizikokémiai alapjai" c. könyvének első része (Anyag- és energiamérlegek), amit 1954-ben követett a második rész (Hő és munka). A tanszék gondoskodott a hallgatók rendszeres jegyzetellátásáról is. Az első fizikai kémiai jegyzet 1950—51-ben, az első példagyűjtemény és az első laboratóriumi jegyzet 1955-ben jelent meg.

Benedek Pál

Lengyel Sándor

†Dobos Dezső

A következő években az előadási óraszám növekedésével kapcsolatban a tananyag új, részben vegyipari műveleti vonatkozású fejezetekkel is bővült. Ezek az anyagrészek a Vegyipari műveletek tanszék megalakulásával természetesen kiváltak a fizikai kémiából.

A tanszék az első és második fokozatú vegyészmérnök- és rendszermérnökképzés, továbbá a levelező oktatáson kívül részt vesz a korróziós szakmérnökök képzésében és az 1971—72-es tanévtől kezdődően az agrárvegyészképzésben is.

A tanszék kutató munkája csak késve indulhatott meg a laboratórium hiánya miatt. A kezdeti időszakban az oktatók a veszprémi NEVIKI és a MÁFKI kutatásainak egyes témáiban dolgoztak. BENEDEK professzor hiperszorpcióval, desztillációval és a metán acetilénre és szintézisgázra való parciális oxidációjának egyes kérdéseivel foglalkozott. Veszprémi tartózkodása alatt készült el a LÁSZLÓ ANTALlal közösen írt és később idegen nyelveken is kiadott „A vegyészmérnöki tudomány alapjai" című könyvük. SZOLCSÁNYI PÁL a Raman-fényforrásokkal, majd a fluidizáció egyes kérdéseivel, MAGYAR MIKLÓS a naftén szénhidrogének aromatizálásával összefüggő reakciókinetikai problémákkal, BÁLINT TIBOR a gőz—folyadék egyensúlyok

A tanszék oktatói

Dévay József

Paczolay Gyula

Ratkovics Ferenc

Baratiné Dési Katalin

Janászik Ferenc

Lászlóné Parragi Mária

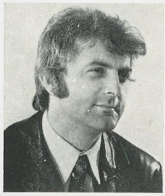

Lengyel Béla

Liszi János

Mészáros Lajos

Ratkovicsné Schütz Rózsa

Salamon Tamás

Domonkos László

Szikszay Éva

Molnár Ferenc

Garai Tibor

Barótiné Lábár Zsuzsanna

Palágyiné Fényes Borbála

Személyi adatok

Dévay József. *Szül.:* Szombathely, 1926. február 26. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1950); tudományegyetemi doktor (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1959). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1959), a kémiai tudományok doktora (1963). *VVE oktatója:* 1963— ; tanszékvezető egyetemi tanár 1965—.

Paczolay Gyula. *Szül.:* Ercsi, 1930. november 2. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1953); műszaki doktor (VVE; 1962). *Tudományos minősítés:* a műszaki tudományok kandidátusa (1961). VVE alkalmazottja: 1963— ; c. egyetemi docens 1967— ; egyetemi docens 1973—.

Ratkovics Ferenc. *Szül.:* Balassagyarmat, 1931. június 13. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1957); műszaki doktor (VVE; 1963). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1967). *VVE oktatója:* 1963— ; egyetemi docens 1969—.

Baratiné Dési Katalin. *Szül.:* Sárospatak, 1938. november 25. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen; 1962); műszaki doktor (VVE; 1966). *VVE oktatója:* 1962— ; egyetemi adjunktus 1969—.

Janászik Ferenc. *Szül.:* Sur, 1931. augusztus 2. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Eötvös Lóránd Tudományegyetem, Budapest; 1957). *VVE oktatója:* 1965— ; egyetemi adjunktus 1966—.

Lászlóné Parragi Mária. *Szül.:* Nagykanizsa, 1939. május 31. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1962); műszaki doktor (VVE; 1966). *VVE oktatója:* 1962— ; egyetemi adjunktus 1969—.

Lengyel Béla. *Szül.:* Budapest, 1940. december 25. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1963); műszaki doktor (VVE; 1965). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1973). *VVE oktatója:* 1963— ; egyetemi adjunktus 1969—.

Liszi János. *Szül.:* Kispest, 1942. április 30. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1963); műszaki doktor (VVE; 1965). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1970). *VVE oktatója:* 1963— ; egyetemi adjunktus 1968—.

Mészáros Lajos. *Szül.:* Budapest, 1929. október 18. *Egyetemi végzettség:* okl. matematika-fizika szakos tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1952). *VVE oktatója:* 1965— ; egyetemi adjunktus 1965—.

Ratkovicsné Schütz Rózsa. *Szül.:* Zámoly, 1932. augusztus 20. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1957); műszaki doktor (VVE; 1964). *VVE oktatója:* 1957—1960. és 1963— ; egyetemi adjunktus 1964—.

Salamon Tamás. *Szül.:* Budapest, 1938. március 4. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1961); műszaki doktor (VVE; 1965). *VVE oktatója:* 1961— ; egyetemi adjunktus: 1965— .

Domonkos László. *Szül.:* Szombathely, 1944. április 14. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1967). *VVE oktatója:* 1972— ; egyetemi tanársegéd 1972—.

Szikszay Éva. *Szül.:* Berettyóújfalu, 1947. május 22. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1971). *VVE oktatója:* 1971— ; egyetemi tanársegéd 1971—.

Molnár Ferenc. *Szül.:* Szombathely, 1947. szeptember 21. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1971). *VVE oktatója:* 1971— ; tudományos ösztöndíjas gyakornok 1971—.

*

Garai Tibor. *Szül.:* Komárom, 1927. április 19. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1950); műszaki doktor (VVE; 1971).

Tudományos minősítés: a kémiai tudományok kandidátusa (1971). Az MTA Elektrokémiai tanszéki kutató csoport kutatója: 1966—; tudományos főmunkatárs: 1972—.

Barótiné Lábár Zsuzsanna. *Szül.:* Zilah, 1943. július 24. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1966); műszaki doktor (VVE; 1972). Az MTA Elektrokémiai tanszéki kutató csoport kutatója: 1966—; tudományos munkatárs: 1970—.

Palágyiné Fényes Borbála. *Szül.:* Berettyóújfalu, 1939. december 7. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1963); műszaki doktor (VVE; 1968). Az MTA Elektrokémiai tanszéki kutató csoport kutatója: 1966—; tudományos munkatárs: 1966—.

*

Benedek Pál. *Szül.:* Budapest, 1921. április 26. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1945); műszaki doktor (Budapesti Műszaki Egyetem, 1949). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1957); a kémiai tudományok doktora (1960), a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja (1973). *VVE oktatója:* 1950—; főállásban 1961-től 1964-ig. Tanszékvezető egyetemi tanár volt a Fizikai kémia tanszéken. Áthelyezéssel a Vegyipari Tröszthöz távozott.

† Dobos Dezső. *Szül.:* Budapest, 1923. március 15, meghalt 1970. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest 1946). *VVE oktatója:* 1949—1957; egyetemi adjunktus: 1950—1957. 1954-től az Elektrokémiai iparok tanszékének megbízott vezetője volt. 1957-ben áthelyezéssel a Lakk- és Festékipari Vállalathoz távozott.

Lengyel Sándor. *Szül.:* Budapest, 1914. május 26. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1936). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1956); a kémiai tudományok doktora (1960). *VVE oktatója:* 1951—1954. Az Elektrokémiai iparok tanszékének tanszékvezető docense volt. 1954-ben áthelyezéssel a TIT-hez távozott.

---

kísérleti vizsgálatával és ásványolaj párlatok aromás-tartalmának ibolyántúli fényabszorpcióval való meghatározásával, Szabadka Ödön gázelegyek abszorpciójával foglalkozott, s e témakörben jelentek meg közleményeik.

1963-tól kezdődően alakult ki a tanszék jelenlegi kettős kutatási profilja. A tanszék fő kutatási iránya elektrokémiai vonatkozású és az elektrokémiai raekciókinetika és az elektrokémiai korrózió egyes problémáinak tisztázására irányul.

Az elektrokémiai kutatások terén elért főbb eredmények: több fém váltakozó áramú korróziós viselkedésének tisztázása, az oldatellenállás által a váltakozóáram második harmonikusára gyakorolt hatás elméleti összefüggéseinek tisztázása és kísérleti igazolása, műanyaggal kombinált bitumenbázisú és egyéb bevonatok ipari alkalmazása a korrózióvédelemben, a potenciosztatikus mérési módszer kiterjesztése nagy ellenállású rendszerekre, az ellenállás-polarizáció automatikus és folyamatos kiküszöbölését lehetővé tévő műszer készítése.

A tanszék másik kutatási profilja termodinamikai vizsgálatokkal, elsősorban gőz—folyadék egyensúlyok vizsgálatával kapcsolatos.

A termodinamikai kutatásokban elért fontosabb eredmények a következők: aszszociatív folyadékok elegyeire kidolgozott modell alkalmazása alkoholtartalmú elegyekre, az alkalmazhatóság feltételeinek tisztázása; molekuláris modell kidolgozása

ecetsav—kloroform elegyre; elegyítési hők mérésére szolgáló készülék elkészítése, az ecetsav—szén-tetraklorid elegy néhány izoterm tulajdonságának meghatározása, számítógépi programok készítése folyadékelegyek tulajdonságainak számítására.

A tanszék részt vesz korróziós vonatkozású KGST-témák kidolgozásában, és az országos távlati kutatási terv ritkafémek vizsgálatával kapcsolatos egyik részfeladatának kidolgozásában, esetenkénti megbízás alapján pedig az iparban felmerülő egyes problémák megoldásában is.

A tanszék oktatói a kutatási eredményeket tudományos közlemények, előadások és értekezések formájában publikálják.

A tudományok doktora fokozat elnyerésére készített disszertációjában Benedek Pál vegyipari műveleti témával, a stacionárius műveleti egységek szabadsági fokának kérdéseivel (1960), Dévay József pedig az elektrokémiai témával, a váltóáram által az elektródfolyamatokra gyakorolt hatással foglalkozott (1963).

A tudományok kandidátusa fokozat elnyerésére benyújtott disszertációban Paczolay Gyula elektrokémiai technológiai témával (1961), Ratkovics Ferenc egyes folyadékelegyekkel kapcsolatos termodinamikai kérdésekkel (1966), Garai Tibor a váltakozóáram egyes elektrokémiai hatásaival (1969), Liszi János bizonyos folyadékelegyek egyes termodinamikai tulajdonságaival (1969), Lengyel Béla pedig elektrokémiai témával, az ellenálláspolarizáció mérésével és kiküszöbölésével foglalkozott (1973).

A tanszék oktatói számos egyetemi doktori értekezést is nyújtottak be. Petrolkémiai analitikai problémával foglalkozott Ratkovics Ferenc (1962), elektrokémiai témával Lengyel Béla (1964), Ratkovics Ferencné (1964) és Palágyi Józsefné (1968), termodinamikai kérdésekkel Liszi János (1964), Salamon Tamás (1964), László Alfrédné (1965), az erózió egyes problémáival Barati Istvánné (1966), áram nélküli fémleválasztás mechanizmusának vizsgálatával Baróti Lászlóné (1972).

A tanszéken készült még két külföldi ösztöndíjas értekezése, az Indiai Köztársaságból érkezett Paul Nityanandan „The Effect of the Cell Resistance on A. C. Harmonics" című műszaki doktori dolgozata (1969), és az egyiptomi Sayed Sabet abd el Rehim „On Some Electrochemical Effects of Alternating Current" c. kandidátusi disszertációja (1968) is.

A tanszék oktatóinak és kutatóinak csak az elmúlt utolsó tíz évben hazai és külföldi konferenciákon (Bukarest, Halle, Horny Smokovec, Kairo, Merseburg, Pozsony, Prága, Róma, Rostock, Stockholm, Varsó) mintegy 80 előadása hangzott el, hazai és külföldi folyóiratokban pedig kb. 170 tudományos közleménye jelent meg.

A tanszék oktatóinak száma jelenleg 13, az MTA Elektrokémiai tanszéki kutató csoportjának pedig három diplomás munkatársa van.

Géptan tanszék

A tanszék oktatási területe a gépelemek, a vegyipari gépek üzemtana és a villamos gépek üzemtana. Előbbinek az anyagában mechanikai, áramlástechnikai, hőtechnikai műveletek és készülékek, valamint a méréstechnika azon fejezetei szerepelnek, amelyek határterületet jelentenek a gépészmérnöki és a vegyészmérnöki tudományok között. A villamos gépek üzemtanát szintén a vegyipari üzemekben előforduló problémákra utalva tárgyalják.

A géprajz és a gépelemek előadásait az egyetem első tanulmányi évében (1949) Rácz Elemér, a Péti Nitrogénművek hőerőművének főmérnöke meghívott előadóként tartotta. A tanszék önálló oktatási egységként Halász Aurél irányításával 1950 augusztusától működik; munkatársai Pleva László és Zádori Antal. 1951 őszétől az oktatási profil teljes kiépítéséig Gersey Ferenc és László Alfréd vett részt a géptanhoz tartozó egyes tárgyak oktatásában, illetőleg Péti Szilveszter az elektrotechnika és Pádly Iván a vegyipari gépek tárgy meghívott előadójaként működött a tanszéken.

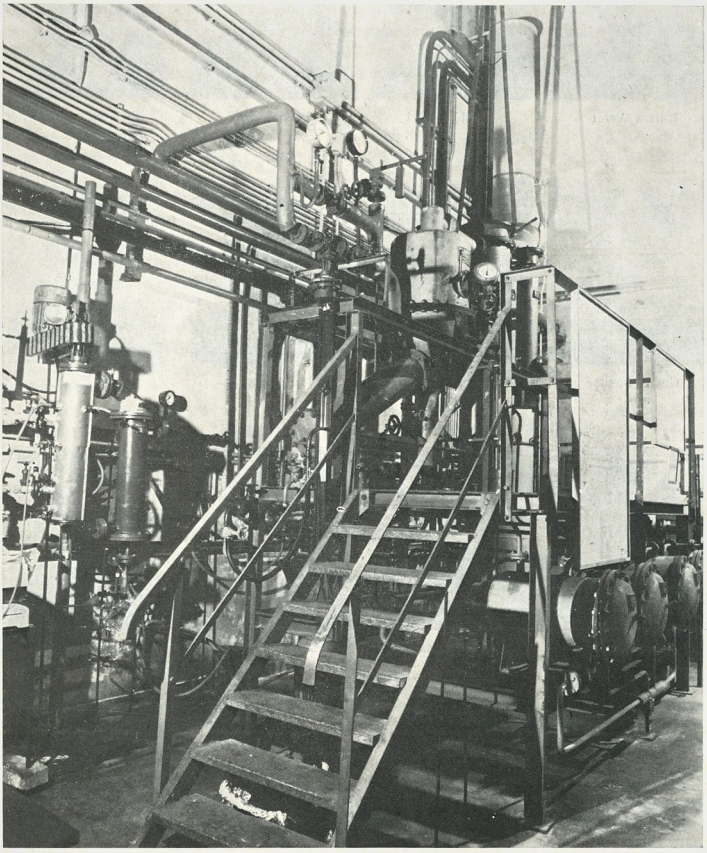
Az oktatási reform éveiben a tanszékre is egyre nagyobb feladat hárult. Az oktatói létszám megnövekedett, így lehetővé vált, hogy mind oktatási, mind kutatási szempontból tudományág szerinti csoportosulások jöjjenek létre.

Ennek megfelelően ma külön csoportok foglalkoznak a gépelemek, a mechanikai műveletek és gépek, az áramlástechnikai műveletek és gépek, valamint a hőtechnikai műveletek és gépek oktatásával. Az elektrotechnika tárgy előadásait kezdetben az energiaellátó iparból meghívott előadók tartották, majd 1964-től önálló státus létesítésével e szakterület oktatási feladatait Taky Ferenc c. egyetemi tanár, illetve 1969-től Jamniczky Árpád látja el. A tárgyhoz tartozó laboratóriumi gyakorlatot a hallgatóság az Északdunántúli Áramszolgáltató Vállalatnál (ÉDÁSZ) végzi. A vegyipari gépek üzemtana időközben államvizsgatárgy lett, így a tanszék előadásai, szemináriumi, rajztermi és laboratóriumi foglalkozásai mind a nappali, mind a levelező oktatás minden egyes évfolyamának órarendjében megtalálhatók. Feladatai közé tartozik még az első évfolyam ipari szakmunkagyakorlatának szervezése és lebonyolítása.

Kurucz Jenő gondos előkészítés alapján megteremtette (1966) a számítógépek oktatási célra való felhasználásának előfeltételeit. 1968-ban ugyancsak ő vette át a tudományos rektorhelyettes irányítása alatt álló számítógépes csoport vezetését.

A tudományos kutatómunkába a tanszék fennállásának első évtizedében a tervező munkán keresztül kapcsolódott. Az 50-es évek elején a Nehézvegyipari Kutató Intézetnek a Péti Nitrogénművek területén működő üzemkísérleti osztálya keretében résztvett a „montánviasz-extrakció hazai barnakőszenekből" téma kísérleti üzemének tervezésében és próbaüzemeltetésében. Közreműködött a nyers montánviasz finomításának kidolgozásában, a szilícium-tetraklorid kísérleti üzem létesítésében, valamint az alkil-klórszilánokat előállító üzem felállításában.

László Alfréd irányításával az 1952-ben létesített központi műhely révén a többi tanszék kutatómunkájának gépészeti problémái is a tanszéket terhelték. Ezen keresztül, valamint azáltal, hogy a tanszék a veszprémi kutatóintézetek, elsősorban a Nehézvegyipari Kutató Intézet kísérleti üzemeinek munkálataiban, valamint osztályainak gépészeti problémamegoldásában résztvett, lehetőség nyílt arra, hogy a vegyész- és gépészmérnöki határterületeken szerzett tapasztalatokat az oktatásban gyümölcsöztessék.

Ferdecsöves bepárlókészülék

A tanszék oktatói

Halász Aurél

László Alfréd

Pleva László

Baróti László

Gonda Sándor

Jamniczky Árpád

Kraxner Lajos

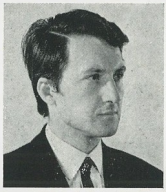
Szalczinger János

Szőnyi Jenő

Zsíros László

Bálint András

Váradi Sándor

Személyi adatok

Halász Aurél. *Szül.:* Ekecs, 1923. április 24. *Egyetemi végzettség:* okl. gépészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1949); műszaki doktor (VVE; 1971). *Tudományos minősítés:* a műszaki tudományok kandidátusa (1970). *VVE oktatója:* 1950—; tanszékvezető egyetemi tanár: 1971—; rektorhelyettes: 1962—68.

László Alfréd. *Szül.:* Budapest, 1928. november 20. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyipari gépészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1951), okl. mérnök közgazdász (Budapesti Műszaki Egyetem; 1962); műszaki dotor (VVE; 1968). *VVE oktatója:* 1951—; egyetemi docens: 1966—; az Egyetem Központi Műhelyének vezetője: 1953—.

Pleva László. *Szül.:* Zirc, 1927. március 20. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyipari gépészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1950). *VVE oktatója:* 1950—; egyetemi docens: 1966—.

Baróti László. *Szül.:* Győr, 1934. július 18. *Egyetemi végzettség:* okl. gépészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1958). *VVE oktatója:* 1958—; egyetemi adjunktus: 1965—.

Gonda Sándor. *Szül.:* Visznek, 1938. április 1. *Egyetemi végzettség:* okl. gépészmérnök (Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem; 1962). *VVE oktatója:* 1962—; egyetemi adjunktus: 1968—.

Jamniczky Árpád. *Szül.:* Medgyes, 1939. október 10. *Egyetemi végzettség:* okl. villamosmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1963). *VVE oktatója:* 1969—; egyetemi adjunktus: 1972—.

Kraxner Lajos. *Szül.:* Türje, 1936. szeptember 17. *Egyetemi végzettség:* okl. gépészmérnök (Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem; 1962); okl. hegesztő-szakmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1966). *VVE oktatója:* 1962—; egyetemi adjunktus; 1968—.

Szalczinger János. *Szül.:* Tarján, 1938. november 26. *Egyetemi végzettség:* okl. gépészmérnök (Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem; 1962). *VVE oktatója:* 1962—; egyetemi adjunktus: 1970—.

Szőnyi Jenő. *Szül.:* Zenta, 1927. április 10. *Egyetemi végzettség:* okl. gépészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1951); műszaki doktor (Budapesti Műszaki Egyetem; 1964). *Tudományos minősítés:* a műszaki tudományok kandidátusa (1971). *VVE oktatója:* 1960—; egyetemi adjunktus: 1960—.

Zsíros László. *Szül.:* Budapest, 1935. február 15. *Egyetemi végzettség:* okl. gépészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1958). *VVE oktatója:* 1961—; egyetemi adjunktus: 1966—.

Bálint András. *Szül.:* Budapest, 1942. február 26. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyipari gépészmérnök (Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem; 1965). *VVE oktatója:* 1965—; egyetemi tanársegéd: 1966—.

Váradi Sándor. *Szül.:* Budapest, 1947. április 5. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyipari gépészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

*

†Taky Ferenc. *Szül.:* 1905. március 5. Meghalt 1968. szeptember. *Egyetemi végzettség:* okl. gépészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1927); műszaki doktor (Nehézipari Műszaki Egyetem, Miskolc; 1965). *Tudományos minősítés:* a műszaki tudományok kandidátusa (1965). *VVE oktatója:* 1964—66; egyetemi docens: 1964—66.

A tanszék ezenkívül a Távközlési Kutató Intézettel, majd az Egyesült Izzóval együttműködve résztvett a hazai germánium-dioxid kísérleti üzem létrehozásában. Ezekbe a munkákba már az egyetem központi műhelye is bekapcsolódott. Az 50-es évek végén a VEGYTERV-vel együttműködve a tanszék tervezte a péti szóda- és ammónium-hidrogén-karbonát termelő üzemet. Időközben felépült a tanszék félüzemi kísérletek folytatására is alkalmas laboratóriuma, ahol a hallgatói méréseket külföldi és hazai tapasztalatok alapján elsősorban saját elképzelések szerint lehetett megvalósítani. Az áramlástechnikai és hőtechnikai méréseket lehetővé tevő berendezések nemcsak az oktató, hanem a tudományos kutatómunkát is elősegítették. A laboratóriumi lehetőségek, valamint a Mechanikai Mérőműszerek Gyára, később az Ipari Szerelvény- és Gépgyár részéről jelentkező ipari jellegű igények a tanszék kutatási fő irányvonalát a 60-as évekre meghatározták.

Halász Auréll vezetésével megindult a szabályozó szelepek, majd később általában a szabályozás beavatkozó szerveinek tudományos alapozású fejlesztése (kandidátusi disszertáció, 1969). Veszprém környékének vegyipari fejlődésével kapcsolatos gyakorlati kérdések megoldása további új témákat adott a tanszék számára, így a fluidizációs anyagszállítás (Szőnyi Jenő: kandidátusi disszertáció, 1971), a Komáromi Kőolajipari Vállalat szőnyi telepén hőcserélők, hűtők és rendszereik üzemi vizsgálata, a Péti Nitrogénműveknél az ammóniumnitrát-bepárlótelep, valamint az Ajkai Timföldgyár lúgbesűrítő telepének vizsgálata (Pleva László) bővítette a tanszék ipari kapcsolatait.

A tanszék tudományos munkája Halász Auréll professzor irányításával az oktatási területek szerinti tagoltságban folyik.

Az egyes kutatási feladatok megoldását kisebb munkacsoportok végzik, melyek létszáma és összetétele a megoldandó probléma jellegéhez igazodik.

Halász Auréll egyetemi tanár áramlástani kérdésekkel foglalkozik. Ehhez a témakörhöz kapcsolódnak azok a kutatások, amelyeket Bálint András tanársegéd 1971—72. évben G. Pahl és J. Osterwalder professzornál (T. H. Darmstadt, NSZK) az ottani laboratóriumi lehetőségeket kihasználva folytatott. Ugyanide sorolhatók Kraxner Lajos pillangószelepekkel és nyomáscsökkentő szelepekkel kapcsolatos áramlástani vizsgálatai.

Baróti László 1968—69. évben G. Pahl professzor tanszékén (T. H. Darmstadt, NSZK) nagynyomású rendszerek tömítési problémáival foglalkozott.

A hőátszármaztató készülékek, hőcserélők, bepárlók és rendszereik termodinamikai vizsgálatában Zsíros László, Bálint András vesznek részt. László Alfréd és Pleva László a vegyipari hőátszármaztató készülékekben fellépő kéregképződés problémájával foglalkozik, ehhez a témakörhöz csatlakoznak Jamniczky Árpád elektronikus módszerrel kibővített hőtani vizsgálatai.

A filmbepárlók és egyéb laboratóriumi és félüzemi berendezések fejlesztésének, valamint a vegyipari gép- és készülékelemek rendszerének kiépítésével László Alfréd foglalkozik.

A felsorolt témákból több hazai és külföldi előadás hangzott el, valamint különböző hazai és külföldi folyóiratban megjelent tanulmány készült.

A tanszék részt vesz két akadémiai munkabizottság munkájában, a Kémikusok Egyesülete vegyipari gépész szakosztályában, a Gépipari Tudományos Egyesület csővezeték, szerelvény és tömítési munkabizottságának vezetőségében, valamint a nemzetközi szabványosító szervezet (ISO) munkájában. A TIT műszaki rajztanfolyamait több mint egy évtizede szervezi. A környező üzemekben széleskörű szakértői tevékenységet folytat.

Idegennyelvi lektorátus

Az 1950. évi felsőoktatási reform során megszervezésre kerültek az egyetemi és főiskolai nyelvi lektorátusok hazánk valamennyi egyetemén és főiskoláján, így az újonnan létesített Veszprémi Vegyipari Egyetemen is. Az első években az akkori Oktatásügyi Minisztérium illetékes osztályának irányításával sor került az orosz nyelv egyetemi oktatásának bevezetésére. Ezt a gimnázium tanárai közül MIHÁLYI KÁROLY nyelvtanár látta el.

Az önálló Orosz nyelvi lektorátus megszervezésére csak 1951-ben került sor. A szervezés nehéz munkáját VARGA KÁROLY nyelvtanár és munkatársai (HANÁK FERENCNÉ és KOVÁCS JÁNOS) végezték el eredményesen.

1954-ben WILD FRIGYES nyelvtanár került a lektorátus élére. Ekkor a szervezés nehézségein valamelyest már túljutva lehetővé vált, hogy az orosz nyelv kötelező oktatásán kívül fakultatív alapon bevezessék a nyugati nyelvek oktatását is. WILD FRIGYES gazdag nyelvtanári tapasztalatait eredményesen használta fel a további szervezés során és a hallgatók egyéni érdeklődésének megfelelően angol, illetve német nyelvi csoportokat szervezett kezdő és haladó fokon. Az oktatási terület kiszélesítésével megváltozott az Orosz nyelvi lektorátus elnevezése s az Idegennyelvi lektorátus nevet vette fel.

1955 szeptemberében WILD FRIGYES, akit a Magyarországi Németek Demokratikus Szövetségének főtitkárává neveztek ki, megvált az egyetemtől. Az Idegennyelvi lektorátus vezetésére ekkor BALOGH JÁNOS nyelvtanár kapott megbízást.

Ebben az időben, főleg 1957 után, amikor a gimnáziumokban megkezdődött a nyugati nyelvek oktatása, lehetővé vált, hogy az I. és II. évfolyamon folyó orosz nyelvoktatáson kívül a III. és IV. évfolyamon a hallgatók választásának megfelelően angolt vagy németet is oktassanak. Mivel a lektorátus nyelvtanárainak létszáma időközben két főre csökkent, az igényeket csak óraadók bevonásával lehetett kielégíteni. Így MIHÁLYI KÁROLY és HARMATH ISTVÁN nyelvtanárok éveken át másodállásban oktatták az angol, illetve német nyelvet.

Nagyobb lendületet kapott az idegen nyelvek oktatása 1960-ban, amikor az egyetemünkön bevezetett reform következtében heti 2 óra helyett heti 3 órára bővült a nyelvoktatás. Ennek alapján a tantervi követelmények is növelhetők voltak, és a haladó csoportokban a fordítási készség kialakításán kívül a beszédkészség fejlesztésével is lehetett foglalkozni. A nagyobb óraszám új nyelvtanári állások szervezését is lehetővé tette.

A munka során adódtak nehézségek is. Ezek közül elsősorban a csoportok nagy létszámát, a csoportokban levő hallgatók heterogén előképzettségét, az egyetemi és középiskolai tanulmányok közötti egy-két, néha hároméves kiesést és a nyelvi órák elég kedvezőtlen órarendi elhelyezését érdemes megemlíteni.

A lektorátus a felsorolt negatív tényezők kedvezőtlen hatásának csökkentése cél-

jából arra törekedett, hogy a nyelvoktatást minél intenzívebbé tegye. Ennek megfelelően 1962-ben nyelvi terem és nyelvi laboratórium felállítására tett javaslatot, s közben igyekezett a korszerű nyelvoktatási segédeszközöket, elsősorban a magnetofont és a diavetítést is felhasználni.

Ez a hagyományos nyelvoktatási módszerek felülbírálásához vezetett, és konkrét alakot öltött az audiovizuális berendezések felhasználásán alapuló új, a mai igényeknek megfelelő nyelvoktatási módszerek bevezetése előfeltételeinek megteremtésében. Erre annál is nagyobb szükség volt, mert egyetemünk 1972-ben korszerű nyelvi laboratóriummal gyarapodott, ahol az újabb nyelvoktatási módszerek, nyelvi programok kipróbálhatók, és eredményesség esetén be is vezethetők. A nyelvi programok összeállításában szinte valamennyi munkatársunk részt vett, de főleg Balogh János és Németh Attila tették meg az első eredményesnek mondható lépéseket. Balogh János hosszabb módszertani dolgozatot is készített a hagyományos és korszerű nyelvoktatási módszerek szintézisére.

Az 1972. évben a lektorátus vezetésében változás következett be, s annak irányítását az egyetemi tanácstól kapott megbízás alapján Egyed László nyelvtanár vette át.

A felsorolt szervezési kérdéseken kívül meg kell említeni azt a munkát, amelyet a lektorátus oktatói a nyelvi jegyzetek elkészítése területén végeztek. Kezdetben egyetemünk profiljának megfelelően csak vegyészeti szakszöveggyűjtemény összeállításával foglalkoztak, s azt használták fel a szakszövegfordítás elméletének és

Nyelvi laboratórium

technikájának tanítására. Később, 1960-tól kezdődően nyelvi jegyzeteket is készítettek, ellátva azokat megfelelő lexikai és nyelvtani gyakorlatokkal. A gyakorlatok közé főleg olyan szerkezetek felépítését és fordításának a bemutatását vették fel, amelyek a szaknyelvre általában jellemzők. Több gyakorlatot állítottak be a fordítói készség kialakítására, hogy ezáltal rászoktassák a hallgatókat a folyamatos olvasásra, és mentesítsék őket az állandó szótárhasználattól.

Hallgatóinknak a jobb fordítói készség kialakítása céljából a záróvizsga évében kb. 20—20 oldalt kell idegen nyelvből magyarra fordítaniuk. A szöveget egyéni érdeklődési körüknek megfelelően választhatják, természetesen a megfelelő szaktudományok területéről.

A lektorátus a fordítói készség fejlesztése céljából több alkalommal rendezett fordítói versenyeket, amelyeknek győztesei jutalomban részesültek.

A beszédkészség fejlesztésére főleg a nyelvi klubokban van lehetőség. Ezeket a klubokat a hallgatók a kollégiumban öntevékenyen szervezték meg, a nyelvtanárok csak megfelelő anyaggal (diafilm, magnószalagon rögzített zenei és prózai felvételekkel) látják el azokat.

Az utóbbi időben a külföldi termelési gyakorlatokon résztvevő IV. éves hallgatók részére fakultatív társalgási gyakorlatokat szerveznek, orosz, illetve német nyelven.

A lektorátus természetesen nem elszigetelten végzi munkáját. Bőven van lehetőség hazai és külföldi tapasztalatok szerzésére. Hazai viszonylatban kezdetben a Budapesti Műszaki Egyetem vegyészmérnöki karának lektorátusával tartott kapcsolatot, majd újabban — az agrárkémiai szak megindulásával — a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Idegen nyelvi lektorátusával cseréli ki tapasztalatait.

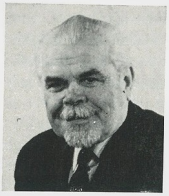
A lektorátus oktatói külföldi egyetemek közül (időrendi sorrendben) a Merseburgi Műszaki Főiskolát, a Moszkvai Mengyelejev Intézetet, a Leningrádi Technológiai Intézetet, az Erdészeti Akadémiát és a Vasútmérnöki Intézetet látogatták meg. Bulgáriában a burgaszi Technológiai Intézetet, Lengyelországban a gliwicei, katowicei és krakkói egyetemeket, valamint Csehszlovákiában a pardubicei Műszaki Főiskolát. A látogatások során tájékozódtak az ottani munkáról, de ugyanakkor ismertették a Veszprémi Vegyipari Egyetem lektorátusának nyelvoktatói munkáját is, amelynek főbb területei a következők.

1. A korszerű nyelvoktatás technikai segédeszközeinek felhasználási lehetőségei.
2. A szókincsbővítés tervszerű felépítése; tematikus szókincstervezés.
3. Vegyészeti minimumszótár összeállítása.
4. Az intuitív szövegértési készség kialakításának módszerei.
5. Laboratóriumi gyakorlatok összeállítása.

Idegennyelvi lektorátus oktatói

Egyed László

Balogh János

Hanákné
Szeigfried Magdolna

Lehossyné Deutsch Judit

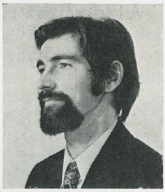
Németh Attila

Pekli József

Petrovicsné Hiripi Anna

Rohonyi István

Személyi adatok

Egyed László. *Szül.:* Drávasztára, 1932. január 22. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1958). *VVE oktatója:* 1972—; vezető nyelvtanár: 1972—.

Balogh János. *Szül.:* Felsőszemeréd, 1910. június 12. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Lenin Intézet, Budapest; 1955, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1961). *VVE oktatója:* 1953—; vezető nyelvtanár: 1955—1972; nyelvtanár: 1972—.

Hanákné Szeigfried Magdolna. *Szül.:* Bácsordas, 1928. november 27. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1951). *VVE oktatója:* 1952—; nyelvtanár: 1952—.

Lehossyné Deutsch Judit. *Szül.:* Szeged, 1931. július 14. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (József Attila Tudományegyetem, Szeged; 1953). *VVE oktatója:* 1962—; nyelvtanár: 1962—.

Németh Attila. *Szül.:* Budapest, 1939. szeptember 12. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1963). *VVE oktatója:* 1967—; nyelvtanár: 1967—.

Pekli József. *Szül.:* Szekszárd, 1941. június 13. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1964). *VVE oktatója:* 1971—; nyelvtanár: 1971—.

Petrovicsné Hiripi Anna. *Szül.:* Budapest, 1940. december 24. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Maurice Thorez Idegennyelvi Pedagógiai Főiskola, Moszkva; 1970). *VVE oktatója:* 1970—; nyelvtanár: 1970—.

Rohonyi István. *Szül.:* Veszprém, 1946. szeptember 17. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; nyelvtanár: 1971—.

Kémiai technológia tanszék

A Szervetlen kémiai technológia tanszék előkészítő munkáira 1951-ben Ochsenfeld Vilmos adjunktus kapott megbízást. A tanszék alapvető feladata volt, hogy már abban az évben az Egyetem első III. évfolyamának hallgatói számára a szervetlen savak, lúgok és sók gyártástechnológiáját oktassa, az ehhez kapcsolódó laboratóriumi gyakorlatokat megszervezze és vezesse, valamint a hallgatók üzemi gyakorlatát előkészítse és irányítsa.

1952-ben Polinszky Károly az Általános és szervetlen kémia tanszék éléről hivatalosan is átvette a Kémiai technológia tanszék vezetését. Az ő nevéhez fűződik a tanszék szervezeti, oktatási és kutatási profiljának kialakítása.

1955-ben az Elektrokémia tanszék megszűnt, és az általa művelt tudományterület s egyúttal a tanszék munkatársainak többsége a Fizikai kémia tanszékre került át. Az elektrokémiai technológia oktatását, az ezzel kapcsolatos laboratóriumi gyakorlatok irányítását azonban a Szervetlen kémiai technológia tanszék vette át. A megváltozott és bővült oktatási profilt jelképezte, hogy a tanszék neve 1956-ban Kémiai technológia tanszékre változott.

A tanszék adott — és ad részben még ma is — otthont 1957-ben a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Kémiai csoportjának. Ez az együttműködés teremtette meg az alapját az 1960-ban megalakult Műszaki Kémiai Kutató Intézetnek. Az Intézet első vezető munkatársai Blickle Tibor, Káldi Pál és Borlai Oszkár voltak, s az igazgatóhelyettesi tisztséget Polinszky Károly, a tanszék vezetője látta el.

Polinszky Károly egyetemi tanár 1964-ig állt a tanszék élén, ekkor kinevezték művelődésügyi miniszterhelyettessé. Áthelyezése után a tanszékvezetői feladatkört addigi helyettesének, Henszelmann Frigyes docesnek adta át, majd 1968-ban a művelődésügyi miniszter a tanszék jelenlegi vezetőjét, Káldi Pál egyetemi tanárt bízta meg a tanszékvezetői feladatok ellátásával.

A tanszék oktatási feladata a nappali és levelező, valamint a volt esti tagozaton az általános kémiai technológia, valamint a szervetlen savak, lúgok és sók technológiájának előadása, az ezekhez tartozó számítási és laboratóriumi gyakorlatok vezetése. Ehhez kapcsolódott a szervetlen kémiai technológia ágazatot választó hallgatók diplomamunkájának irányítása, továbbá a szakmérnökképzés is.

A tanszék oktatómunkájában fennállása óta nagy segítséget nyújtanak az ipari üzemekben és kutatóintézetekben tevékenykedő kiváló szakemberek. Így a tanszék munkáját 1953-ban Keresztes Mátyás a nitrogénipar, Balla Béla a műtrágyaipar, Papp Elemér a szervetlen sók gyártási technológiájának előadásával segítette.

1957-ben a tanszék oktatási profilját az elektrokémiai technológia, a fémek korróziója, a sóipari alapismeretek előadásával, illetve a megfelelő laboratóriumi gyakorlatok bevezetésével egészítette ki. Ebben a munkában nagymértékben támaszkodott Papp Elemér, Bácskai Gyula és Káldi Pál közreműködésére.

A tanszék 1957 óta — néhány éves szünettel — előadja a munkavédelem című tárgyat. 1959-ben alakult meg a tanszéken Balassa János vegyészmérnök, üzemgazdász közreműködésével az az oktatócsoport, amely az üzemgazdaságtani, illetve a gazdasági ismeretekkel kapcsolatos előadásokat szervezte és tartotta. Ez a csoport volt az 1968-ban megalakult önálló üzemgazdaságtan csoport, majd tanszék magva.

1963-ban vezette be a tanszék oktatási programjába a műszaki kémia ismertetését célzó előadássorozatot és számítási gyakorlatokat. A tárgy programját Blickle Tibor címzetes egyetemi tanár dolgozta ki, aki az előadásokat is tartja.

Habár a szervetlen vegyületek kémiai technológiájával foglalkozó előadások felépítésében és rendszerezésében nem beszélhetünk az elmúlt időkhöz képest lényeges változásokról, a tanszék nagy gondot fordít arra, hogy az előadások híven tükrözzék azokat az új megoldásokat, módszereket és elveket, amelyeket a tudomány és a technika fejlődése ezen a területen felmutat.

A múlt gyakorlatához képest az oktatási reform eredményeképpen lényeges változást, korszerűsítést sikerült elérni a laboratóriumi gyakorlatok tematikájában. Közvetlenül a tanszék szervezése utáni időkben főleg az iparban használatos elemzési munkák voltak a kémiai technológiai laboratóriumi gyakorlatok tárgya, ma egy-egy konkrét technológiát, illetve annak fontosabb részfolyamatát vizsgálják hallgatóink modellkészülékeken. Az elemzési munkák csupán kiegészítő feladatai ezeknek a vizsgálatoknak. Az elmúlt 25 év alatt a tanszék feladatának tekintette, és tekinti ma is, hogy nagylaboratóriumi, kísérleti üzemi méretű készülékeket és berendezéseket szerezzen be, illetve hozzon létre. Így felépítette az ammóniaszintézis és az ott alkalmazott katalizátor vizsgálatára alkalmas berendezést, beszerzett egy kísérleti-, üzemi méretű elektromos porleválasztó berendezést, nagy teljesítményű áram-egyenirányító készüléket, abszorpciós vizsgálatok végzésére alkalmas habkolonnákat stb. A tanszék *D*-épületi kísérleti csarnokában a hallgatók többek közt ezeken a berendezéseken végzik laboratóriumi gyakorlataikat.

1963-ban szervezte meg először a tanszék a korróziós, majd 1970-ben a nitrogénipari szakmérnökképzést. A hallgatók felkészüléséhez a tanszék oktatói, illetve munkacsoportjai a mai napig 33 nyomtatott jegyzetet bocsátottak a hallgatók rendelkezésére. A tanszék kollektívája résztvett Varga—Polinszky: Kémiai technológia című három kötetes tankönyv egyes fejezeteinek megírásában.

A tanszék kutatási tevékenysége a vegyipart közvetlenül érdeklő feladatok megoldására irányul. Megalakulása idején a megfelelő eszközök és felszerelés hiányában a tanszék oktatói a Nehézvegyipari Kutató Intézet kutatásaiban, a ritkaföldfémek előállítása terén végzett munkában vettek részt.

1954-ben szervezte meg a pigmentkutatást Polinszky Károly. Még ez évben kezdődött el a különböző szervetlen pigmentek előállításával, azok gyártástechnológiájával foglalkozó kutatómunka, amely csökkentett mértékben ma is folyik. Ebben elért eredményeit dolgozta fel Polinszky Károly a kémiai tudományok doktora fokozat megszerzéséhez, továbbá a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjaként tartott székfoglaló előadásában. A tanszék munkatársai eddig mintegy harminc előadásban és közleményben számoltak be ezen a területen végzett munkájukról. Henszelmann Frigyes és Scholtz József ugyancsak ebben a témakörben folytatott kutatómunkája eredményét dolgozta fel kandidátusi értekezésében.

Az 1950-es évek közepén indult meg a tanszéken a fluidizációval foglalkozó, illetve a habkolonnát alkalmazó kutatómunka. Ezen a területen elért eredményeket dolgozta fel Blickle Tibor és Káldi Pál kandidátusi értekezésében.

Az 1950-es évek végén a tanszék elektrokémiával foglalkozó csoportja Papp Elemér kezdeményezésére sikeresen megoldotta és továbbfejlesztette a timföldgyári

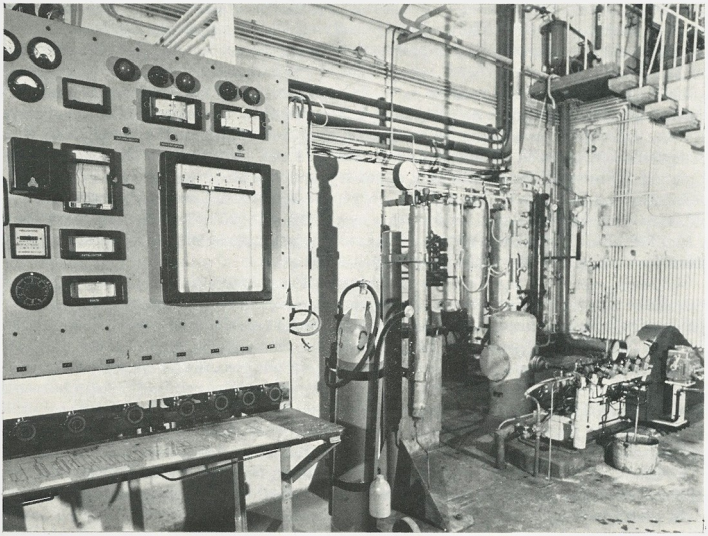
†Huszák Péter

aluminátlúgban található gallium kinyerését. Ezen a téren néhai Huszák Péter és Szigeti György komoly eredményeket ért el. Az Ajkai Timföldgyár ma is részben az ő általuk kidolgozott készülékkel és eljárással állítja elő a fémgalliumot.

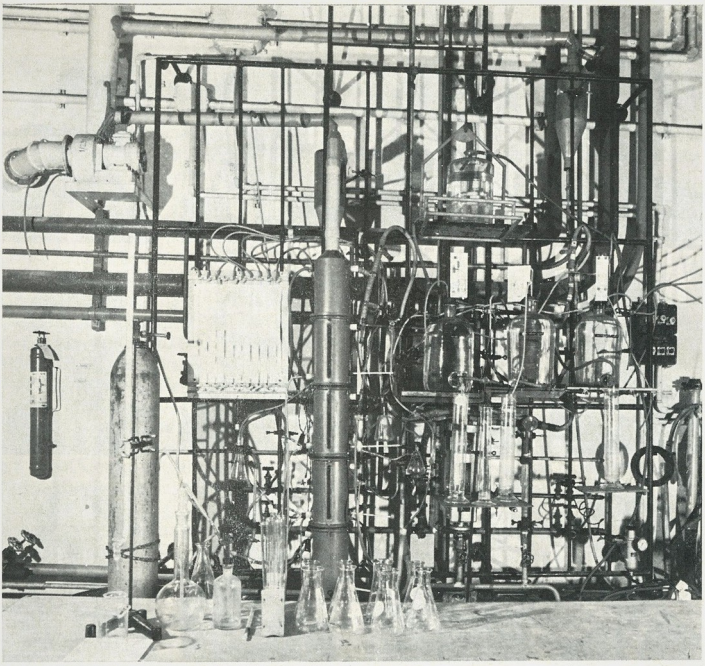
A tanszék kutatási tevékenységét az 1960-as években az ipar érdeklődési körében álló technológiai folyamatok intenzifikálása, a vegyipar szegényes nyersanyagbázisának kibővítése területén végzett kutatómunka jellemezte.

A kutatómunka koncentrálására irányuló törekvést elősegítette, hogy a tanszék műszerparkja a fajlagos felületet meghatározó *BETograph* készülékkel és *Carlo—Erba* gyártmányú poroziméterrel bővült. Ezek a „nagyműszerek", valamint a már említett ammóniaszintézis vizsgálatára alkalmas készülék adta a lehetőséget, hogy a tanszék a nitrogéniparban használatos katalizátorok vizsgálatával érdemben foglalkozzék. Ezen a téren Scholtz József és Szabó János ért el szép eredményeket.

A tanszék az e célra fordítható kapacitásának jelentős részét a hazánkban viszonylag újkeletű és várhatóan sok tennivalót igénylő területen, az ipari levegőszennyezés csökkentése érdekében végzendő kutatómunkára kívánja összpontosítani. Ezt a mun-

Ammóniaszintézis katalizátor-vizsgáló berendezés

Gázabszorpciós vizsgálatok habkolonnában

kát élénk figyelemmel kíséri a Magyar Tudományos Akadémia Szervetlen kémiai technológiai munkabizottsága, amelynek tagjai a tanszék részéről Káldi Pál és Scholtz József.

A tanszék tagjai és kutatómunkájában résztvevő munkatársai az elmúlt évek során 175 előadásban számoltak be kongresszusokon és konferenciákon munkájukról, közel kétszáz, zömében a Veszprémi Vegyipari Egyetem Közleményeiben megjelent cikket publikáltak, továbbá munkájukat mintegy 30 szabadalom, illetve szabadalmi bejelentés jelzi.

A tanszék külföldi intézményekkel való kapcsolatai közül mindenekelőtt a Rotynjan professzor vezette Leningrádi Technológiai Intézet Elektrokémiai technológia tanszéke említendő meg, ahol Óvári Ferenc végezte aspiránsi munkáját és szerezte meg a kémiai tudományok kandidátusa fokozatot. Ugyancsak ezen a tanszéken dolgozott hasonló céllal közel egy éven át Ország Imre is. 1972-ben a tanszék kutatási együttműködési szerződést kötött a Leningrádi Technológiai Intézet Elektrokémiai technológia tanszékével, valamint az intézet Szervetlen vegyületek technológiájának tanszékével, M. E. Pozin professzorral is.

A tanszék oktatói

Káldi Pál

Polinszky Károly

Scholtz József

de Jonge János

Mészáros Pál

Ország Imre

Óvári Ferenc

Reisz Tivadar

Szabó János

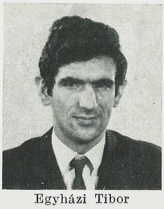

Szigeti György

Sziklai Géza

Szűcs Ferenc

Szűcs Imre

Ubrankovics István

Egyházi Tibor

Kovács Béla

Patona Ferenc

Személyi adatok

KÁLDI PÁL. *Szül.:* Tiszaföldvár, 1927. október 4. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1951); műszaki doktor (VVE; 1960). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1959). *VVE oktatója:* 1951—; tanszékvezető egyetemi tanár: 1968—; rektor: 1967—1972.

POLINSZKY KÁROLY. *Szül.:* Budapest, 1922. március 19. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1944); műszaki doktor (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest, 1948). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1952); a kémiai tudományok doktora, (1961); MTA levelező tagja, 1964. *VVE oktatója:* 1949—; tanszékvezető egyetemi tanár: 1954—1964; kari kurátor: 1949—1952; dékán: 1952, 1954—1963; rektor: 1963—1964.

SCHOLTZ JÓZSEF. *Szül.:* Karancsalja, 1928. június 2. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1951); műszaki doktor (VVE; 1971). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1970). *VVE oktatója:* 1951—; egyetemi docens: 1969—.

DE JONGE JÁNOS. *Szül.:* Budapest, 1930. május 1. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1953); műszaki doktor (VVE; 1959); Master of Science (Univ. of Strathclyde, Glasgow; 1965); *VVE oktatója:* 1953—; egyetemi adjunktus: 1960—.

MÉSZÁROS PÁL. *Szül.:* Karakószörcsök, 1935. szeptember 6. *Egyetemi végzettség:* kl. vegyészmérnök (VVE; 1959), okl. vegyipari gazdasági szakmérnök (Budapesti °Műszaki Egyetem, 1966). *VVE oktatója:* 1959—; egyetemi adjunktus: 1964—.

ORSZÁG IMRE. *Szül.:* Nagyszékely, 1931. január 21. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1957); műszaki doktor (VVE; 1963); okl. vegyipari gazdasági szakmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem, 1967). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1973). *VVE oktatója:* 1962—; egyetemi adjunktus:1963—.

ÓVÁRI FERENC. *Szül.:* Székesfehérvár, 1936. december 28. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Technológiai Intézet, Leningrád; 1961); műszaki doktor (VVE; 1971); korróziós szakmérnök (VVE; 1966). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1970). *VVE oktatója:* 1961—; egyetemi adjunktus: 1967—.

REISZ TIVADAR. *Szül.:* Szombathely, 1936. július 2. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1961); műszaki doktor: (VVE; 1970); korróziós szakmérnök (VVE; 1970). *VVE oktatója:* 1961—; egyetemi adjunktus: 1967—.

SZABÓ JÁNOS. *Szül.:* Zagyvaszántó, 1934. január 18. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Technikai Főiskola, Merseburg; 1962); műszaki doktor (VVE; 1968). *VVE oktatója:* 1962—; egyetemi adjunktus: 1967—.

SZIGETI GYÖRGY. *Szül.:* Kapuvár, 1927. november 30. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1953); műszaki doktor (VVE; 1959). *VVE oktatója:* 1953—; egyetemi adjunktus: 1961—.

SZIKLAI GÉZA. *Szül.:* Pécs, 1932. szeptember 15. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1956); műszaki doktor (VVE; 1964). *VVE oktatója:* 1964—; egyetemi adjunktus: 1961—.

SZŰCS FERENC. *Szül.:* Bodonhely, 1934. szeptember 15. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1958); műszaki doktor (VVE; 1966). *VVE oktatója:* 1958—; egyetemi adjunktus: 1964—.

SZŰCS IMRE. *Szül.:* Debrecen, 1934. január 13. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1957); műszaki doktor (VVE; 1963). *VVE oktatója:* 1957—1961, 1969—; egyetemi adjunktus: 1969—.

Ubrankovics István. *Szül.:* Cserháthaláp, 1928. december 26. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1953); műszaki doktor (VVE; 1970); korróziós szakmérnök (VVE; 1970). *VVE oktatója:* 1959—; egyetemi adjunktus: 1961—.

Egyházi Tibor. *Szül.:* Győrszemere, 1941. október 19. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1969). *VVE oktatója:* 1969—; egyetemi tanársegéd: 1969—.

Kovács Béla. *Szül.:* Tarján, 1946. január 26. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

Patona Ferenc. *Szül.:* Szombathely, 1944. november 20. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1968). *VVE oktatója:* 1968—; egyetemi tanársegéd: 1968—.

*

† Huszák Péter. *Szül.:* Budapest, 1934. augusztus 3; meghalt: 1960. november 21. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1957). *VVE oktatója:* 1957—1960; egyetemi tanársegéd: 1957—1960.

Gyümölcsöző kapcsolataink vannak a moszkvai Mendelejev Intézet Szervetlen kémiai technológia tanszékével. Itt kezdte meg annak idején 1954-ben I. N. Kuzminnüch professzor irányításával Káldi Pál aspiránsi munkáját.

A tanszék oktatólétszáma jelenleg 16 okleveles vegyészmérnökből és egy okleveles tanárból áll, közülük egy a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a kémiai tudományok doktora, négy a kémiai tudományok kandidátusa, ezen kívül kilencen műszaki doktori címet szereztek.

Marxizmus—leninizmus tanszék

1951-ben létesült mint Marxizmus—leninizmus tanszéki csoport, amely szervezetileg az Eötvös Loránd Tudományegyetem Marxizmus—leninizmus tanszékéhez tartozott. 1953-tól önálló tanszék. Első megbízott vezetője Papp Géza, 1955-től a tanszék kinevezett vezetője Szabó János volt. 1958-ban a tanszék vezetését Vargáné Zoltán Edit, majd 1960-ban Jánka József, 1972. év végétől Beszteri Béláné vette át.

A tanszék végleges profilja az 50-es évek végére alakult ki: azóta külön tárgyként oktatja a politikai gazdaságtant, a filozófiát és a tudományos szocializmust. Oktatási feladatának megfelelően a tanszéket három szakcsoport alkotja: a politikai gazdaságtan szakcsoportot Nagyőszi Sándor adjunktus irányítja, a filozófia szakcsoportot Pfitzner György adjunktus, a tudományos szocializmus szakcsoportot pedig Törtely Sándor adjunktus vezeti.

A tanszék mindig feladatának tekintette, hogy kifejezetten világnézeti jellegű tárgyait az egyetem vegyipari jellegének figyelembevételével oktassa; vegyis hogy képes legyen a szűkebb társadalmi és szakmai környezet sajátos igényeit és problematikáját tárgyai oktatása során megértetni és megválaszolni.

Ezt a célt megkönnyítette az a tény, hogy például Farkas János docens, volt filozófia oktatónk — aki jelenleg a Magyar Tudományos Akadémia Szociológiai Kutató Intézetének igazgatóhelyettese — fizikaszakos képesítéssel is rendelkezett; Jáger Ida adjunktus gyógyszerész képzettséggel választotta a filozófus pályát; illetve, hogy a politikai gazdaságtan szakcsoport három fiatal munkatársa a VVE-n szerzett vegyészmérnöki diplomát.

Az egyes tantárgyak oktatásának súlypontját a következő alapcélkitűzések mutatják. A filozófiaoktatás célja, hogy a hallgatók a dialektikus és történelmi materializmus tanulmányozása során ismerjék meg a természet, a társadalom és az emberi gondolkodás legáltalánosabb törvényszerűségeit, és hogy segítse a hallgatóinkat a korszerű tudományos és marxista világkép kialakításában.

A politikai gazdaságtan keretében a társadalom gazdasági fejlődésének mozgástörvényeit és azok érvényesülésének módjait ismerik meg a hallgatók. A tárgy oktatása során összehasonlítást kapnak a szabadversenyes, a modern kapitalizmus és a szocializmus termelőerőiről, termelési viszonyairól és ezek összhangjáról. A cél az, hogy a megszerzett politikai gazdaságtani ismeretek birtokában jövendő mérnökeink megértsék a társadalmi-gazdasági döntéseket, s képesek legyenek maguk is közreműködni ilyen döntések meghozatalában.

A tudományos szocializmus tantárgy feladata, hogy a társadalom politikai mozgásának legfőbb törvényszerűségeivel ismertesse meg a hallgatókat. A nemzetközi és hazai munkásosztály hatalomért folytatott történelmi küzdelmeit, valamint a szocializmus építésében szerzett legfontosabb tapasztalatait világítja meg, hogy

politikailag tájékozott, a társadalmi- és közéletben aktívan tevékenykedő, a szocializmusnak elkötelezett szakemberekké nevelje őket.

Ismeretes, hogy oktatás és nevelés külön nem választható, egységes feladat. Ezért a tanszék törekvéseinek fontos motívuma egyrészt a saját kutatási élményanyagához is kötődő tartalmi korszerűsítés az egyes tárgyak oktatásában, másrészt a módszerek állandó tökéletesítése a képzési folyamat során. Ez serkentett az elmúlt években a tantárgyak tartalmi és szemléleti korszerűsítésére, olyan új programok és tematikák kialakítására, melyekről főhatóságaink elismerően nyilatkoztak s amelyeket az ország más tanszékei részére is ajánlóan értékeltek. A korszerű tárgystruktúra összóraszámainak csökkentését is lehetővé tette, és az oktatási módszerek területén is előrelépésre ösztönzött. Ezzel függ össze egy újabb fontos kísérlet, nevezetesen a kiscsoportos foglalkozások bevezetése a filozófia és tudományos szocializmus oktatásába. Az itt szerzett tapasztalatok alapján a nagytantermi, hagyományos előadás kiiktatásával emberileg közvetlenebb és szakmailag hatékonyabb hallgató—tanár kapcsolat alakítható ki.

Hallgatóink aktív világnézeti-politikai érdeklődése és a tanszék erre támaszkodó törekvései eredményeként már az 50-es évek végén létrejött s azóta is egyfolytában működik a tudományos diákkör, amelynek társadalomtudományi tematikája állandóan sok érdeklődőt vonz. A diákkor tagjai számos pályadíjat nyertek az országos versenyeken, konferenciákon. Akadémiai és minisztériumi díjak, helyezések jelzik a kiemelkedő eredményeket. Mindez pozitív hatású az egyetemi tanulmányok egészére is: segít a tudományos kutatómunka műhelytitkainak megismerésében, és előgyakorlat a diplomamunkához. Egyben komoly hatással van egy szélesebb társadalmi látásmód kialakítására is, s a hallgatók igénylik is az ilyen jellegű támogatást. De nemcsak a hallgató profitál a diákköri munkából: pozitívan hat az oktatómunkára, s ez is segít bensőségesebb tanár—hallgató kapcsolat kiépítésében.

A tanszéki kutatás és tudományos munka tárgyválasztását elsősorban az országos szükségletek, kutatási főirányok befolyásolják. A filozófia szakcsoport kollektív témája a társadalmi gyakorlat és szintjeinek komplex elemzése. A gyakorlat ismeretelméleti szempontú elemzéséből Peitzner György, ontológiai vizsgálatából pedig Jáger Ida készített egyetemi doktori értekezést. A további kutatás a gyakorlat különböző szférái (gazdasági, politikai, ideológiai) közötti kölcsönhatások és törvényszerűségek vizsgálatára irányul. A korábbi években Farkas János docens tudományelméleti témakörben folytatott széles érdeklődést kiváltó sikeres alapkutatásokat. Néhány megállapítását az angol Goldsmith és a szovjet Kedrov akadémikus is figyelemre méltónak ítélte. Eredményei egy részét 1967-ben kandidátusi disszertáció formájában publikálta. A tanszék filozófia szakcsoportja és a Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézete közös szerkesztésében, a VVE gondozásában 1968-ban Tudománytani bibliográfiát adott ki. Ez a valóban hézagpótló munka széles és elismerő visszhangot keltett hazai és külföldi szakkörökben egyaránt.

A politikai gazdaságtan szakcsoport Jánka József vezetésével elsősorban a munkaerő-mobilitás kérdéseit kutatja. A téma előzménye egy hosszabb kutatás, mely a technikai fejlődés hatását vizsgálta a munkaerő-struktúrára. Nagyőszi Sándor adjunktus és Gyetvai László tanársegéd doktori disszertációja rögzítette az itt elért eredményeket. Szabó Zsuzsa docens, aki jelenleg a Budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem oktatója, 1957-től 1968-ig dolgozott a tanszéken, s a mezőgazdaság kemizálásának gazdaságossági kérdéseit vizsgálta. Ebből a témából védte meg kandidátusi értekezését 1968-ban.

A tudományos szocializmus szakcsoport egyrészt az állam- és forradalomelmélet kérdéseire, másrészt a szocialista társadalmi struktúra szociológiai kutatására irá-

nyítja figyelmét. Beszteri Béláné adjunktus a szocialista állam helyi szerveink kialakulását és tömegkapcsolataink fejlődését kutatja. A doktori disszertáció és számos publikáció után újabb kutatási eredményeit most kandidátusi értekezésében összegezi.

Törtely Sándor az MSZMP forradalom-elméletét, a társadalmi fejlődés perspektíváiról kialakított álláspontját vizsgálja az 1944—1948 közötti koalíciós periódusban. A kutatás egy része kandidátusi értekezés alakjában lát napvilágot.

A tanszék fontos feladata, hogy közreműködik az MSZMP Veszprém megyei Esti Egyetemének oktató munkájában is, ahol az általános, valamint a szakosító tagozatokon folyamatosan vállalnak munkát az oktatók, s kiveszik részüket az általa koordinált kutatómunkákból is.

A tanszék oktatói

Jánka József

Beszteriné Blickle Ilona

Jáger Ida

Nagyőszi Sándor

Pfitzner György

Törtely Sándor

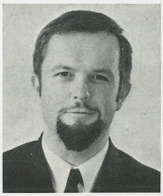
Beck Éva

Lászlóné Kotymán Etelka

Mariák András

Pusztai Ferenc

JÁNKA JÓZSEF. *Szül.:* Révfülöp, 1922. szeptember 23. *Egyetemi végzettség:* okl. közgazda (Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1951). *VVE oktatója:* 1960—; tanszékvezető egyetemi docens: 1965—1972.

BESZTERINÉ BLICKLE ILONA. *Szül.:* Szekszárd, 1936. augusztus 22. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Szegedi József Attila Tudományegyetem, Szeged; 1958); bölcsész doktor (Szegedi József Attila Tudományegyetem, Szeged; 1964). *VVE oktatója:* 1961—; megbízott tanszékvezető: 1972—.

JÁGER IDA. *Szül.:* Veszprém, 1939. május 11. *Egyetemi végzettség:* okl. gyógyszerész (Semmelweis Orvostudományi Egyetem, Budapest; 1962); okl. filozófia szakos előadó (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1970); bölcsész doktor (Eötvös Loránd Tudományegyetem. Budapest; 1937). *VVE oktatója:* 1969—; egyetemi adjunktus: 1970—.

NAGYŐSZI SÁNDOR. *Szül.:* Ménfőcsanak, 1933. december 25. *Egyetemi végzettség:* okl. közgazda (Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1956); közgazdász doktor (Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1970). *VVE oktatója:* 1963—; egyetemi adjunktus: 1966—.

PFITZNER GYÖRGY. *Szül.:* Makó, 1929. március 31. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1953); okl. filozófia szakos előadó (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1964); bölcsész doktor (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1966). *VVE oktatója:* egyetemi adjunktus: 1964—.

TÖRTELY SÁNDOR. *Szül.:* Budapest, 1934. november 24. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1958); bölcsész doktor (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, 1965). *VVE oktatója:* 1959—; egyetemi adjunktus: 1965—.

BECK ÉVA. *Szül.:* Pincehely, 1947. október 19. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

LÁSZLÓNÉ KOTYMÁN ETELKA. *Szül.:* Szentes, 1943. január 16. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1966). *VVE oktatója:* 1972—; egyetemi tanársegéd: 1972—.

MARIÁK ANDRÁS. *Szül.:* Karcag, 1947. szeptember 9. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1972). *VVE oktatója:* 1972—; egyetemi tanársegéd: 1972—.

PUSZTAI FERENC. *Szül.:* Budapest, 1945. február 1. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi gyakornok: 1971—1973.

Matematika tanszék

A tanszék egyidős az egyetemmel: 1949-ben alakult. Első vezetője Fejes Tóth László (1949—63) kezdetben intézeti, majd egyetemi tanár volt. Kis létszámú tanszékével nehéz oktatási körülmények között kezdte el és szervezte meg a munkát. A kötelező és fakultatív előadások megtartásán kívül széleskörű tudományos tevékenységet folytatott, és irányította a tanszék ilyen jellegű munkáját. Számos tudományos és ismeretterjesztő előadást tartott az ország minden részén. A diszkrét geometria terén elért kiváló eredményeiért először elnyerte a matematikai tudományok doktora tudományos fokozatot (1952), majd Kossuth-díjat kapott (1957), később a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává (1962), illetve rendes tagjává (1970) választották. Két-két szemeszteren át vendégprofesszorként az NSZK-ban (1960—61), illetve az USA-ban (1963—64) tanított. Egyetemünkről 1965-ben Budapestre távozott, és jelenleg az MTA Matematikai Kutató Intézetének igazgatója. Kapcsolata a tanszékkel azóta sem szűnt meg. Címzetes egyetemi tanárként továbbra is közreműködik a tanszék tudományos életének irányításában.

A tanszék jelenlegi vezetője Varga Dezső tanszékvezető egyetemi docens (1965-től), aki mint megbízott tanszékvezető már Fejes Tóth László külföldi tartózkodása alatt (1963—64), valamint az azt követő tanévben is ellátta a tanszék irányítását. Az egyetem megalakításától kezdve a tanszéken dolgozik és nagy szerepe volt a tanszék, valamint az egyetem oktató-nevelő munkájának megszervezésében. Több alkalommal volt dékán-, illetve rektorhelyettes, és jelenleg is betölti ezt a funkciót. Sokat tett annak érdekében, hogy a tanszék oktatóinak tudományos érdeklődését azokba az irányokba terelje, amelyek a modern vegyészmérnökképzés számára szükségesek. Ezek után a Matematika tanszék a többfokozatú oktatás bevezetésekor felkészülten várta a megnövekedett, újszerű oktatási feladatok ellátását. Az 1968-ban alakult Számítógépes csoport 1969 óta tartozik a tanszékhez. Szervezője és 1972-ig vezetője Kurucz Jenő adjunktus, jelenlegi vezetője Bencze Tibor adjunktus. A Számítógépes csoporttal bővülve a tanszék személyi összetétele és tárgyi felkészültsége alkalmas arra, hogy a megnövekedett oktatási feladatokat ellássa, s emellett az elméleti és gyakorlati kutatómunkában a problémákat a modellalkotástól a numerikus megvalósításig komplex módon kezelje.

A tanszék oktatási munkájának elsődleges célja kezdettől a vegyészmérnökök számára alapvetően szükséges matematikai ismeretek átadása volt. Ennek leglényegesebb fejezetei: a differenciál- és integrálszámítás egy- és többváltozós függvényekre. A vegyészmérnök-képzés korszerűsítése, a többfokozatú oktatás bevezetése után az oktatott anyag tartalmában és mélységében is kibővült. A hagyományos anyag nagy részét továbbra is az első három szemeszterben oktatjuk, de a második fokozaton lehetőség nyílt a vektoranalízis, a komplex függvénytan és a differenciálegyenletek eddiginél részletesebb tárgyalására. Új témakörnek számít a valószínűségszámí-

tás és a matematikai statisztika, valamint a matematikai programozás. E témaköröknek különösen a vegyipari rendszermérnökök oktatásában van nagy jelentősége.

Új feladatokat kell megoldani a tanszéknek a számítástechnikával kapcsolatos tárgyak előadásával is. Ennek során a negyedik szemeszterben valamennyi hallgató egységes számítástechnikai alapképzést kap, erre épül a második fokozaton a már mélyebb programozási ismereteket felhasználó numerikus és gépi matematika, illetőleg a számítógépek ipari, elsősorban vegyipari alkalmazásával foglalkozó számítógépek a vegyiparban c. tárgy. Az oktatás folyamán a tanszék ODRA 1013 és ODRA 1204 típusú gépein valamennyi hallgató gyakorlati munkát is végez. A hallgatók közül egyre többen élnek is a számítástechnikai ismeretek által nyert lehetőségekkel. A matematikai, gazdasági és műszaki kémiai tárgyakkal kapcsolatban egyre több feladat megoldására használnak fel számítógépet, és egyre több diplomamunka foglalkozik eredményesen olyan témával, amelynek megoldása a korszerű számítástechnikai ismeretek felhasználása és a számítógépek alkalmazása nélkül lehetetlen.

Fejes Tóth László

Népszerű a hallgatók körében a Hunor asztali számológépekkel felszerelt matematikai laboratórium is, amely az egyszerűbb számítási feladatok elvégzését, főként a laboratóriumi mérések értékelését gyorsítja meg.

Nagy gondot fordít a tanszék az egyetemen folyó levelező oktatásra is. A tanszék legtapasztaltabb oktatói részletes útmutatók kibocsátásával, a kötelező feladatok gondos kijavításával és egyéni konzultációk szervezésével biztosítják, hogy a levelező oktatás hatékonysága megközelítse a nappaliét. Ezt garantálja még a közös tematika, a közös jegyzet és az azonos követelményrendszer.

A tanszék eddig is rendszeresen tartott különböző témakörökből fakultatív előadásokat a hallgatók és oktatók számára. Mégis elsősorban a hallgatókkal való kapcsolat fejlődése szempontjából minőségi változásnak számít, hogy ma már tudományos diákköri munka is folyik a tanszéken, valamint több hallgató a diplomamunkáját is itt készíti.

A műszaki egyetemeken, így a Veszprémi Vegyipari Egyetemen is a hallgatójelöltek alkalmasságának egyik legfontosabb megítélési mércéje a középiskolákból hozott matematikai ismeretek és készség színvonala. Ezért a tanszék évről évre tevékenyen részt vesz a felvételi vizsgák lebonyolításában. A még középiskolás és a már érettségizett diákok részére tartott különböző előkészítő tanfolyamokon való közreműködésével pedig a felvételi vizsga sikerét segíti elő.

A tanszék tudományos tevékenységének kezdettől fontos területe volt a diszkrét geometria, amelynek Fejes Tóth László világszerte elismert művelője. Eredményeit számos előadáson és tudományos dolgozatban közölte. Két jelentős monográfiáját: „Lagerungen in der Ebene, auf der Kugel und im Raum" (Springer Verlag, Berlin, 1953) és „Regulare Figuren" (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1965) több nyelvre lefordították. Eredményeit több gyakorlati probléma (folyadékok molekuláris struktúrája, kábelek gazdaságos előállítása, anyagszerkezeti vizsgálatok stb.) megoldására is felhasználták.

Az általa vezetett tudományos iskola kutató munkájába a tanszék oktatói is bekapcsolódtak, és eredményeiket együttesen több mint 60 tudományos dolgozatban

A tanszék oktatói

Varga Dezső

László Zoltán

Bencze Tibor

Dominyák Imre

Dominyákné
Rozsondai Margit

Gróf József

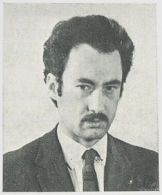

Győrvári János

Kurucz Jenő

Mészárosné Molnár Éva

Tomor Benedek

Novák Béla

Székely Sándor

Wildené Serfőző Ágnes

Szeifert Ferenc

Farkasné Czirkovics Klára

Delzsényi Miklós

Kovács Imre

Kovácsné Nagy Ildikó

Szabó Domokos

Vajda Sándor

Személyi adatok

Varga Dezső. *Szül.:* Vajszló, 1914. augusztus 3. *Egyetemi végzettség:* okl. matematika—fizika szakos tanítóképző-intézeti tanár (Tudományegyetem, Szeged; 1941). *VVE oktatója:* 1949—; egyetemi docens 1959, tanszékvezető egyetemi docens: 1963—; dékánhelyettes: 1959—62; rektorhelyettes: 1962—65, 1971—.

László Zoltán. *Szül.:* Budapest, 1932. március 11. *Egyetemi végzettség:* okl. matematika-fizika szakos középiskolai tanár (Kossuth Lajos Tudományegyetem; 1955); term. tud. doktor (Kossuth Lajos Tudományegyetem; 1964). *Tudományos minősítés:* a matematikai tudományok kandidátusa (1972). *VVE oktatója:* 1960—; egyetemi docens: 1972—.

Bencze Tibor. *Szül.:* Kolontár, 1944. szeptember 10. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1969). *VVE oktatója:* 1969—; egyetemi adjunktus: 1972—; a Matematika tanszék Számítógépes csoportjának vezetője: 1972—.

Dominyák Imre. *Szül.:* Nyírlúgos, 1937. április 20. *Egyetemi végzettség:* okl. matematika—ábrázoló szakos középiskolai tanár (Kossuth Lajos Tudományegyetem; 1959); term. tud. doktor (Kossuth Lajos Tudományegyetem; 1963). *Tudományos minősítés:* a matematikai tudományok kandidátusa (1972). *VVE oktatója:* 1960—; egyetemi adjunktus: 1964—.

Dominyákné Rozsondai Margit. *Szül.:* Sopron, 1937. február 22. *Egyetemi végzettség:* okl. matematika—fizika szakos középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, 1959). *VVE oktatója:* 1961—; egyetemi adjunktus: 1967—.

Gróf József. *Szül.:* Mór, 1939. augusztus 20. *Egyetemi végzettség:* okl. matematika—fizika szakos középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem; 1963); term. tud. doktor (Eötvös Loránd Tudományegyetem; 1968). *VVE oktatója:* 1963—; egyetemi adjunktus: 1968—.

Győrvári János. *Szül.:* Mersevát, 1939. november 16. *Egyetemi végzettség:* okl. matematika—fizika szakos középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem; 1963). *VVE oktatója:* 1963—; egyetemi adjunktus: 1968—.

Kurucz Jenő. *Szül.:* Brassó, 1932. május 15. *Egyetemi végzettség:* okl. gépészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1956). *VVE oktatója:* 1966—; egyetemi adjunktus: 1966—.

Mészárosné Molnár Éva. *Szül.:* Báta, 1930. május 22. Egyetemi végzettség okl. matematika—fizika szakos középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem; 1950). *VVE oktatója:* 1966—; egyetemi adjunktus: 1966.

Tomor Benedek. *Szül.:* Magyaróvár, 1936. május 14. *Egyetemi végzettség:* okl. matematika—fizika szakos középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem; 1958); term. tud. doktor (Eötvös Loránd Tudományegyetem; 1964). *VVE oktatója:* 1961—; egyetemi adjunktus: 1965—.

Novák Béla. *Szül.:* Tapolca, 1945. július 29. *Egyetemi végzettség:* okl. matematika—fizika szakos középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem; 1968). *VVE oktatója:* 1970—; egyetemi tanársegéd: 1970—.

Székely Sándor. *Szül.:* Nagykanizsa, 1944. március 29. *Egyetemi végzettség:* okl. fizikus (Eötvös Loránd Tudományegyetem; 1969); okl. matematikus (Eötvös Loránd Tudományegyetem; 1969).; természettudományi doktor (Eötvös Loránd Tudományegyetem; 1972). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

Wildené Serfőző Ágnes. *Szül.:* Veszprém, 1944. december 12. *Egyetemi végzettség:* okl. matematika—fizika szakos középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem; 1968). *VVE oktatója:* 1968—; egyetemi tanársegéd: 1969—.

Szeifert Ferenc. *Szül.:* Debrecen, 1948. június 15. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; ösztöndíjas gyakornok: 1971—.

*

Farkasné Czirkovics Klára. *Szül.:* Csáktornya, 1943. május 11. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1966). *VVE kutatója:* 1966—; programozó: 1971—.

Delzsényi Miklós. *Szül.:* Tapolca, 1945. március 8. *Egyetemi végzettség:* okl. villamosmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1968). *VVE kutatója:* 1968—; műszakvezető mérnök: 1969—.

Kovács Imre. *Szül.:* Pápa, 1946. október 30. *Egyetemi végzettség:* okl. villamosmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1971). *VVE kutatója:* 1971—; műszakvezető mérnök: 1972—.

Kovácsné Nagy Ildikó. *Szül.:* Szombathely, 1944. május 18. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1969). *VVE kutatója:* 1969—; programozó:1970—.

Szabó Domokos. *Szül.:* Budapest, 1942. február 28. *Egyetemi végzettség:* okl. villamosmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1967). *VVE kutatója:* 1971—; műszakvezető mérnök: 1971—.

Vajda Sándor. *Szül.:* Pápa, 1949. január 4. *Egyetemi végzettség:* okl. villamosmérnök (Moszkva; 1972). *VVE kutatója:* 1972—; programozó: 1972—.

*

Fejes Tóth László. *Szül.:* Szeged, 1915. március 12. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Pázmány Péter Tudományegyetem, Budapest; 1938). *Tudományos minősítés:* a matematikai tudományok doktora (1952); a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja (1962); a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja (1970). *VVE oktatója:* 1949—1965; tanszékvezető egyetemi tanár: 1951—63; címzetes egyetemi tanár: 1965—. Kossuth-díjas (1957). Állami díj I. fokozat (1973).

---

közölték. E témakörből írt értekezésével Dominyák Imre adjunktus kandidátusi tudományos fokozatot, négyen pedig (Dominyák Imre, László Zoltán, Tomor Benedek és Varga Dezsőné Imre Margit) egyetemi doktori címet szereztek. Egykori oktatóink közül Molnár József volt adjunktus (1950—52) szintén itt kezdte meg diszkrét geometriai tudományos munkásságát és azóta a matematikai tudományok doktora fokozatot szerezte meg.

A klasszikus analízis egyes témaköreiben folyó tudományos munkát 1963 óta Balázs János kandidátus, címzetes egyetemi tanár — tanszékünk egykori oktatója (1951—52) — irányítja. Az eddig elért eredményeket több dolgozat és egy, az approximációelmélet témaköréből írt egyetemi doktori értekezés (Gróf József) mutatja.

Két további egykori oktatónk kezdte meg itt, és folytatta eredményesen tudományos munkáját. Fáy László (1951—59) a differenciálegyenletek kémiai alkalmazásaival foglalkozott és műszaki kandidátusi fokozatot szerzett. Iványi Antal (1965—67) pedig, aki az egyetemünkön végzett, és később az Eötvös Loránd Tudományegyetemen matematika szakos középiskolai tanári diplomát szerzett, a számelmélet témakörből írt értekezésével egyetemi doktori címet kapott.

Odra 1204 számítógép

Két oktatónk foglalkozik az operációkutatás témakörébe tartozó elméleti és gyakorlati kutatómunkával. László Zoltán sztochasztikus készletgazdálkodási modellekkel foglalkozó értekezésével kandidátusi tudományos fokozatot ért el.

A tanszék egyik legújabb kutatási területe a számítástechnika. Az állandó software-fejlesztő munkán kívül különös súllyal folynak a vegyipari folyamatok számítógépes irányításával kapcsolatos vizsgálatok. Ezen belül 1972-ben kezdődött meg a Művelődésügyi Minisztérium által kiemelten támogatott „Több lépcsős bepárló berendezések számítógépes on-line irányítása" című téma kutatása Kurucz Jenő adjunktus vezetésével, több tanszék közreműködésével. Ugyancsak kooperációs munka részeként foglalkozik egy csoport vegyipari rendszertechnikával, Bencze Tibor adjunktus vezetésével.

Az operációkutatás és a számítástechnika korszerű módszereinek és eszközeinek felhasználásával az elmúlt években a tanszék több ipari kutatási feladatot is megoldott. Ezek közül különösen említésre méltóak a vállalati információs rendszer szervezésével és egy közlekedési operációkutatási feladat megoldásával kapcsolatos eredmények.

Radiokémia tanszék

A radiokémiai oktatás az ötvenes évek végén kezdődött egyetemünkön, és szervezetileg az Analitikai kémia tanszék profiljához tartozott. Az analitika szerteágazó volt és az egyéb diszciplinákhoz hasonló gyors fejlődés arra ösztönzött, hogy az egyes részterületek művelésére konkrét célokra orientált csoportokat hozzanak létre, amelyek egyrészt a specializálódást, másrészt az egységes áttekintést voltak hivatva előmozdítani. A szakosodás mértéke azonban sokkal gyorsabbnak bizonyult, semhogy az ide tartozó ismeretanyag egészét egy tanszék keretében művelni lehetett volna. Ezenkívül a radiokémiai ismeretek felhalmozódásával egyidejűleg az iparban is létrejöttek azok a tárgyi feltételek és konkrét igények, amelyek a fenti területen specializált ismeretekkel rendelkező vegyészmérnökök képzését szükségessé tették.

Ilyen előzmények után alakult meg a Radiokémia tanszék 1963. február 1-én az Analitikai kémia tanszékből kivált radiokémiai és fizikai csoport munkatársaiból.

A tanszék vezetője, Straub Gyula egyetemi tanár 1949-ben került Veszprémbe. Ezt megelőzően a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Karán Putnoky László, majd Proszt János professzor munkatársa volt. Veszprémben a Nehézvegyipari Kutató Intézet főosztályvezetője lett. 1950-től másodállásban, majd 1953 decemberétől 1963 februárjáig főállásban intézeti tanárként, később egyetemi tanárként vezette az Analitikai kémia tanszéket. 1949—1953-ig általános és szervetlen kémiát, 1950—63-ig analitikai kémiát adott elő. 1952—54 között ideiglenes megbízással ellátta az Általános kémia tanszék vezetését is.

A tanszék oktatási feladata többirányú. A tanszéken alaptárgy (fizika, alapozó szaktárgy, (elektronika, elektronfizika) és ágazati technológiai tárgy (radiokémia) oktatása folyik, nappali és levelező tagozaton.

A tanszék oktatói készítik az oktatáshoz szükséges jegyzeteket, példatárakat, útmutatókat. A tanszék fennállása óta 6 előadási, 9 laboratóriumi jegyzet, 6 példatár, 1 útmutató és 2 szakmérnöki jegyzet készült.

A kötelező órarendi elfoglaltságon kívül a tanszék oktatói atomtechnika és emissziós színképelemzés címmel tanévenként rendszeresen fakultatív előadást és laboratóriumi gyakorlatot tartanak. A fakultatív előadások és gyakorlatok a hallgatók tudományos diákköri munkáját alapozzák meg.

A műszeres analitikai szakmérnöki szak képzésében az elektronika, spektrográfia, radiokémia című tárgyak előadásával, illetve a kapcsolódó laboratóriumi gyakorlat megtartásával vesznek részt a tanszék oktatói.

Az Országos Atomenergia Bizottság megbízásából több alkalommal szervezett a tanszék mérnökök, orvosok, technikusok részére izotóptechnikai tanfolyamot.

Az oktató- és kutatótevékenységhez B szintű izotóplaboratórium, zárt forrásokkal való munkához radiológiai laboratórium, röntgenlaboratórium, spektrográfiai laboratórium és több műszeres laboratórium, valamint 10 millió forintnál nagyobb értékű

műszerpark áll rendelkezésre. A viszonylag nagy összeg abból adódik, hogy a tanszéken oktatott mindhárom tárgy nagyon műszerigényes.

A radioaktív izotópok analitikai alkalmazásának elterjedése tette szükségessé, hogy a vegyészmérnökképzésben helyet kapjon a magkémia és izotóptechnika oktatása. A hasadóanyagok előállításának elterjedése olyan vegyészmérnököket igényel, akik a fenti szakterületeken jelentkező mérnöki feladatokat ellátják. A vegyipari üzemekben levő automatikák sok esetben radioaktív érzékelőkkel működnek. Ezért elengedhetetlen a gyakorló vegyészmérnökök alapfokú radiokémiai és sugárvédelmi képzése.

Radiokémiai oktatás jelenleg mindkét fokozatban általános — mindenki számára kötelező — és ágazati formában folyik. Az elméleti előadást laboratóriumi gyakorlat egészíti ki.

A képzési rendszer szerkezetéből adódóan az ágazati képzés a negyedik évfolyamon kezdődik. Az ágazati képzés keretében atomipari technológia előadás, szeminárium és laboratóriumi gyakorlat szerepel. A laboratóriumi gyakorlat során a hallgatók a Budapesti Műszaki Egyetem tanreaktorán speciális izotóp laboratóriumi méréseket végeznek, illetőleg üzemi problémákkal ismerkednek meg. Az ágazati oktatás szerves része a magsugárzások detektálása és mérése, valamint a műszaki egészségügyi sugárvédelem című előadás.

Az általános radiokémiát Straub Gyula egyetemi tanár, az ágazati szaktárgyakat részben a tanszékvezető, részben Házi Endre docens adja elő.

A radiokémia ágazatos hallgatók diplomadolgozatukat a témától függően üzemben, kutatóintézetben vagy a tanszéki izotóp laboratóriumban készítik el.

A fizika oktatását 1959-től Benkő István egyetemi tanár és csoportja látja el. Az 1960-ban bevezetett oktatási reform kapcsán a fizika oktatása az előadásokon és számítási gyakorlatokon kívül laboratóriumi gyakorlatokkal egészült ki, amelyek alapvető fizikai mérésekkel a törvényszerűségek felismerésére vezetik rá a hallgatókat, és a fizika törvényeinek tudatos alkalmazásával a későbbi műszeres labortóriumi gyakorlatokat készítik elő.

A több fokozatú képzés bevezetésével lehetőség nyílt az első fokozatban tanultak magasabb szintű összefoglalására, és a második fokozat szaktárgyi igényeinek megfelelően új ismeretek nyújtására.

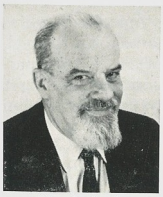
A vegyészmérnöki gyakorlatban egyre több elektronikus kis- és nagyműszer kerül alkalmazásra. Az elektronikus berendezések eredményes felhasználása érdekében elengedhetetlen azok elvi működésének, alkalmazási lehetőségeinek ismerete. Az egyetemen 1963—64. tanévben kezdődött meg az elektronika oktatása. A tárgy előadója Házi Endre docens. Az előadást laboratóriumi gyakorlat egészíti ki, ahol a hallgatók az alapvető áramkörök vizsgálatán kívül a kémiai laboratóriumban és üzemben gyakran használt műszerek működését, felépítését tanulmányozzák.

A vegyipari rendszermérnöki ágazat hallgatóit a modern elektronikus kapcsolások elméletébe Házi Endre docens elektronfizika előadásai vezetik be.

A tanszék tudományos kutatótevékenysége az Analitikai kémia tanszéken megkezdett távlati tudományos programnak megfelelően 4 csoportban folyik.

Legnagyobb múltra a spektroszkópiai csoport tekinthet vissza, ahol Benkő István egyetemi tanár vezetésével az elektromosan nem vezető anyagok (porok, oldatok) emissziós színképelemzésének egyes kérdéseivel foglalkoznak. E téma keretében vizsgálják az egyenáramú villamos ív, mint gerjesztő forrás meghatározó paraméterei közötti összefüggéseket. Vizsgálataik kiterjednek az üregkatódos gerjesztés, a plazmaégő, az időben felbontott szikraszínképek analitikai célra való alkalmazására.

A tanszék oktatói

Straub Gyula

Benkő István

Lengyel Tamás

Házi Endre

Badacsonyi Tivadar

B. Jelinkó Borbála

Bors József

Csapó Zoltán

Faludi György

Kocsis Zsuzsanna

Maleczki Emil

Szilvássyné Vámos Zsuzsanna

Újhidyné Farkas Klára

Varga István

Gaál Sándor

Gergelyi Gábor

Méray László

Tóth József

Személyi adatok

Straub Gyula. *Szül.:* Pozsony, 1917. február 27. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1941); *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1965). *VVE oktatója:* 1949; tanszékvezető egyetemi tanár: 1957— ; rektorhelyettes: 1965—66.

Benkő István. *Szül.:* Miskolc, 1916. július 12. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Tudományegyetem, Szeged; 1939); természettudományi doktor (Tudományegyetem, Szeged; 1942); *Tudományos, minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1968). *VVE oktatója:* 1950— ; egyetemi tanár: 1969—.

Lengyel Tamás. *Szül.:* Budapest, 1931. május 16. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1953); műszaki doktor (VVE; 1960). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1958); a kémiai tudományok doktora (1967). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1965—72; címzetes egyetemi tanár 1969—73; egyetemi tanár 1973 –.

Házi Endre. *Szül.:* Okány, 1926. december 15. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1950); természettudományi doktor (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1970). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1970). *VVE oktatója:* 1950— ; egyetemi docens 1964—.

Badacsonyi Tivadar. *Szül.:* Zalaegerszeg, 1931. szeptember 17. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1956); műszaki doktor (VVE 1967). *VVE oktatója:* 1956— ; egyetemi adjunktus: 1964—.

B. Jelinkó Borbála. *Szül.:* Gyulafirátót, 1934. november 5. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1957); műszaki doktor (VVE; 1965). *VVE oktatója:* 1960— ; egyetemi adjunktus: 1964—.

Bors József. *Szül.:* Pozsony, 1932. január 24. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1957); okl. villamosmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem, Budapest; 1967). *VVE oktatója:* 1962— ; egyetemi adjunktus: 1966—.

Csapó Zoltán. *Szül.:* Sopron, 1935. április 8. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1960); műszaki doktor (VVE; 1963). *VVE oktatója:* 1960— ; egyetemi adjunktus: 1965—.

Faludi György. *Szül.:* Újpest, 1940. május 21. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1964); műszaki doktor (VVE; 1967). *VVE oktatója:* 1964— ; egyetemi adjunktus: 1971—.

Kocsis Zsuzsanna. *Szül.:* Győr, 1936. október 10. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (József Attila Tudományegyetem, Szeged 1961); műszaki doktor (VVE; 1966). *VVE oktatója:* 1961— ; egyetemi adjunktus: 1967—.

Maleczki Emil. *Szül.:* Nyíregyháza, 1930. június 7. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen; 1953); műszaki doktor (VVE; 1962). *VVE oktatója:* 1953— ; egyetemi adjunktus: 1962—.

Szilvássyné Vámos Zsuzsanna. *Szül.:* Baja, 1929. szeptember 6. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1953); műszaki doktor (VVE; 1969). *VVE oktatója:* 1961— ; egyetemi adjunktus: 1966—.

Újhidyné Farkas Klára. *Szül.:* Szeged, 1929. július 29. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (József Attila Tudományegyetem, Szeged; 1951); műszaki doktor (VVE; 1963). *VVE oktatója:* 1951— ; egyetemi adjunktus: 1963—.

Varga István. *Szül.:* Ócsény, 1939. március 10. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1962); műszaki doktor (VVE; 1966). *VVE oktatója:* 1962—; egyetemi adjunktus: 1966—.

Gaál Sándor. *Szül.:* Makó, 1941. szeptember 10. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár, (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1964). *VVE oktatója:* 1964—; egyetemi tanársegéd: 1965—.

Gergelyi Gábor. *Szül.:* Budapest, 1940. május 12. *Egyetemi végzettség:* okl. fizikus (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1964). *VVE oktatója:* 1965—; egyetemi tanársegéd: 1965—.

Méray László. *Szül.:* Szeged, 1947. június 15. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (József Attila Tudományegyetem, Szeged; 1970). *VVE oktatója:* 1970—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

Tóth József. *Szül.:* Pápa, 1940. július 5. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1964). *VVE oktatója:* 1964—; egyetemi tanársegéd: 1965—.

Munkájuk során tanulmányozzák az elemek közötti hatást, illetőleg egyes esetekben ezek hatásmechanizmusát.

A kutatási eredményekből egy kandidátusi disszertáció (Benkő István, 1967), két műszaki doktori disszertáció (Újhidyné Farkas Klára, 1963; Szilvássyné Vámos Zsuzsanna, 1969) készült. A csoport munkájáról több mint 45 előadásban számoltak be, 40 cikk jelent meg tudományos folyóiratokban. Az előadások egy része nemzetközi konferencián, illetve külföldön hangzott el.

Straub Gyula egyetemi tanár vezetésével 1961-ben kezdődtek meg a félvezetőkben lejátszódó sugárhatáskémiai vizsgálatok. Radioizotópos módszerrel mérték bizmutban, tellúrban és antimonban a különböző szennyezések megoszlási hányadosát. Kidolgozták a bizmut, tellúr és antimon zónás olvasztási módszerét nagy tisztaságú fém előállítása céljából. A tisztított nyersanyagokból Bi_2Te_3, Sb_2Te_3 mintákat készítettek, vizsgálták ezek elektromos és termikus tulajdonságait. Az előállított mintákat Drezdában az Institut für Reinststoffe van de Graaf generátorában elektronbesugárzásnak tették ki, és mérték a besugárzás hatására létrejövő változásokat. Foglalkoznak a szennyeződések meghatározásával aktivációs analízissel.

A kutatási eredményekből 2 egyetemi műszaki doktori disszertáció készült (Kocsis Zsuzsa, 1966; Varga István, 1966). Több mint tíz előadásban és folyóiratcikkben számoltak be a csoportban folyó munkáról.

Házi Endre docens vezetésével folynak a magsugárzások anyagi kölcsönhatásainak vizsgálatai. A csoport kutatómunkája alapkutatási és alkalmazott kutatási szinten folyik. Alapkutatási szinten foglalkoznak a magsugárzások több komponensű, kiterjedt közegben lejátszódó kölcsönhatásainak vizsgálatával. Vizes oldatokban végbemenő abszorpciós és többszörös szóródási folyamatok energia-analitikai vizsgálatát végezték. A vizsgálatok elsősorban a Compton-tartományban lejátszódó folyamatokra irányulnak. Széleskörű vizsgálatokat végeztek a kis energiájú tartományban végbemenő szelektív abszorpciós folyamatok alapvető törvényszerűségeinek megállapítására.

A β-sugárzás kölcsönhatásainak vizsgálata terén elsősorban a szóródás, energia-, rendszám- és térszögfüggése képezi vizsgálat tárgyát.

Izotóplaboratórium

Az alkalmazott kutatás területe radiometrikus mérőműszerek kidolgozása. A kifejlesztett radiometrikus mérőműszerek alapján üzemi körülmények között roncsolásmentes szakaszos vagy folyamatos mérés végezhető.

Vizes oldatok, zagyok radiometrikus sűrűség mérésére, szenek hamutartalmának, fémötvözetek fluoreszcenciás elemzésének, ipari vizek szilárdanyag-tartalmának meghatározására dolgoztak ki mérőmódszert és berendezést. A csoport által készített analóg és digitális radiometrikus sűrűségmérő berendezéseket például a HALDEX RT. hazai és külföldi üzemeiben használják. Foglalkoznak új nukleáris detektálási és mérési eljárások kidolgozásával laboratóriumi és ipari alkalmazás céljára.

A kutatási eredményekből egy kandidátusi disszertáció (Házi Endre, 1970); 4 műszaki doktori disszertáció (Csapó Zoltán, 1963; Jelinkó Borbála, 1965; Faludi György, 1966; Tímár László, 1966) készült. Több mint 50 előadásban, cikkben és témajelentésben dokumentálták az elért eredményeket.

A tanszéken vizsgált negyedik tématerület a fémfelületek korróziójának és korrózióvédelmének tanulmányozása radioaktív izotópok segítségével.

Foglalkoznak a felületelőkezelési, zsírtalanítási fokozatok ellenőrzési módszereivel és felületeken kialakítható konverziós rétegek tanulmányozásával. Radioaktív izotópos mérőmódszert dolgoznak ki műanyag bevonatok korrózióvédő hatásának vizsgálatára.

A kutatási eredményekből 2 műszaki doktori értekezés készült (Maleczki Emil, 1962; Badacsonyi Tivadar, 1967). A kutatómunkáról 10 előadásban, 8 cikkben és több mint 10 témajelentésben számoltak be.

Szerves kémia tanszék

A szerves kémia oktatását egyetemünkön a kezdeti időszakban meghívott előadók (Berty József, Hajós Zoltán, Somfai Zoltán, majd Újhidy Aurél) látták el. A szerves kémiai laboratóriumi gyakorlatokat ebben az időben az ágazati technológiai tanszékeken végezték a hallgatók. Csak 1954-ben vált lehetővé laboratóriumi helyiségekkel is felszerelt önálló szerves kémia tanszék megszervezése.

Az újonnan létesült tanszék vezetésére Berty József (1954—1956), a Magyar Ásványolaj- és Földgáz Kísérleti Intézet osztályvezetője kapott megbízást, aki az oktatógárda akkori tagjaival, elsősorban Újhidy Auréllal és Babos Barnabással együttműködve rövid idő alatt megteremtette a tanszék eredményes oktatómunkájának feltételeit, s kialakította annak jellegzetes kutatási profilját is.

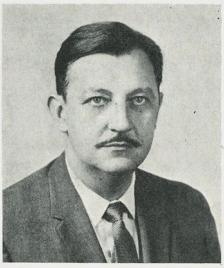
A tanszék vezetésére 1957-ben Müller Sándor Kossuth-díjas egyetemi tanárt, az MTA levelező tagját kérték fel, aki az Eötvös Loránd Tudományegyetem Szerves kémia tanszékén betöltött másodprofesszori állása mellett látta el ezt a feladatot. Az ő rendkívüli egyénisége jelentős hatással volt a tanszék munkájára, elsősorban az oktatás területén. 1965 nyarán Müller professzor egészségi állapota miatt felmentését kérte, s ekkor a tanszék vezetésére Markó László, a Magyar Ásványolaj- és Földgáz Kísérleti Intézet tudományos főmunkatársa kapott megbízást, aki előző munkahelyén elsősorban az oxoszintézis elméleti problémáival és a kísérleti üzem megvalósításával foglalkozott. A tanszék vezetését jelenleg Markó László látja el, 1969 óta egyetemi tanári minőségben. 1965 őszén alakult meg a tanszéken az MTA Petrolkémiai tanszéki kutató csoportja, mely jelentékenyen hozzájárult a tanszék kutatási tevékenységének fokozódásához.

A tanszék alapvető oktatási feladata kezdettől fogva a szerves kémia, mint alaptárgy oktatása volt. Az előadásokat és laboratóriumi gyakorlatokat időszakosan szemináriumi gyakorlatok egészítették ki. Az oktatott elméleti anyag, valamint annak volumene és tárgyalásmódja az idők során — részben az ismeretanyag fejlődéséből, részben a tanszék vezetésében beállott változásokból adódóan — több alkalommal változott. Az első években még a klasszikus tárgyalásmód volt a jellemző, ami az anyagismeret szempontjából talán kedvező volt, de meglehetősen lexikálissá tette az előadott anyagot. Müller professzor vezette be egyetemünkön a szerves kémia nagyrészt elméleti alapokra helyezett, de ugyanakkor szemléletes tárgyalását, ami jelentősen elősegítette az összefüggések meglátását. Ezt a két irányzatot igyekezett egyesíteni Markó László a tanszék vezetésének átvételekor, s így sikerült elméleti alapokon nyugvó, anyagismeretet is nyújtó tárgyalásmódot kialakítani. Ugyanakkor — összhangban a Veszprémi Vegyipari Egyetem fő oktatási profiljával — előtérbe kerültek az anyag petrolkémiai vonatkozásai.

Az 1960-ban kísérletként bevezetett oktatási reform az előadások óraszámát olyan mértékben csökkentette, amit az anyagban való alaposabb elmélyedést célzó szemi-

náriumi foglalkozások csak részben pótoltak. Néhány év alatt azonban kialakult az előadások és szemináriumok egyensúlya, ami lehetővé tette, hogy az előadó csak a lényegesnek tartott anyagrészekkel foglalkozzék, így nagyobb teret biztosítva a hallgatók önálló munkájának.

A több fokozatú oktatás bevezetésével az első fokozatban oktatott szerves kémiai anyag volumene csökkent, s a szemináriumi gyakorlatok megszűntek. Az elméleti vonatkozások jelentős része, elsősorban a mechanizmusok tárgyalása, a második fokozat számára megtartott szerkezeti szerves kémiában kerül előadásra. A szerves kémia tananyag változását a tanszék új jegyzetek kiadásával igyekezett követni. A jelenleg használt jegyzet az ötödik a tanszék fennállása óta.

Berty József

†Müller Sándor

A nappali tagozatú vegyészmérnök hallgatók oktatásán kívül 1962-ig az esti tagozat, 1962 óta pedig a levelező tagozat hallgatóival is foglalkozik a tanszék. A szerves kémia előadásokat, konzultációkat itt eleinte Újhidy Aurél és Babos Barnabás, később Farády László tartotta; jelenleg ezt a feladatot Bencze Lajos látja el. 1971 ősze óta a tanszék is résztvesz a Veszprémi Vegyipari Egyetem és a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem együttműködésének eredményeként kialakult agrárkémiai szak II. éves hallgatóinak oktatásában. A szerves kémiát számukra Farády László adja elő.

Az oktatási munka eddig vázolt irányai mellett időszakosan fakultatív előadásokat is hirdet a tanszék, pl. fémorganikus kémia, elméleti szerves kémia stb. tárgykörökből.

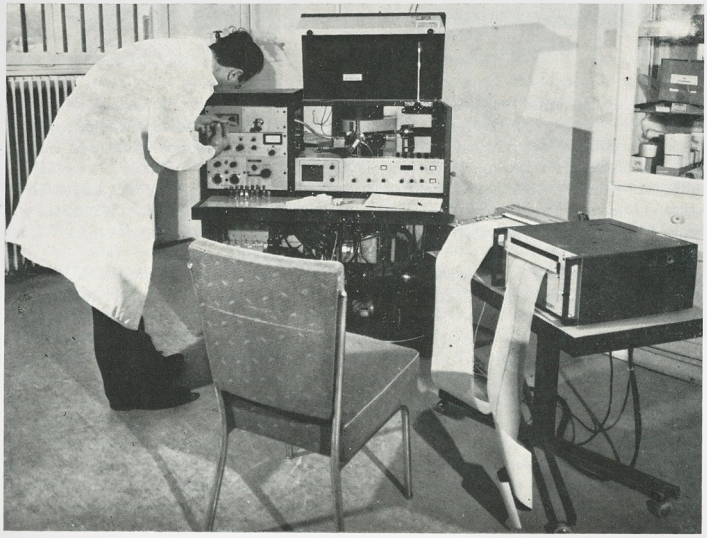
A szerves kémiai laboratóriumi gyakorlatok tematikája az első időszakban kifejezetten preparatív jellegű volt, s a hallgatók a klasszikus felszereléssel dolgoztak. Az 1960-as évek közepétől fokozatosan megtörtént a laboratóriumi felszerelés modernizálása, valamint a tematika kiegészítése az előállított anyagok műszeres vizsgálatával.

A Petrolkémiai kutató csoport munkatársai tudományos kutatási tevékenységükön kívül elsősorban a laboratóriumi gyakorlatok vezetésével veszik ki részüket az oktatási munkából. Ez egyrészt jelentősen hozzájárult a tanszék és a kutatócsoport elválaszthatatlan egységének kialakulásához, másrészt azt is eredményezte, hogy csökkent az egy oktatóra jutó hallgatók száma, és így örvendetesen javult az oktatási munka eredményessége.

A tudományos kutatómunka fejlődése szempontjából előnyösen hatott, hogy a tanszék megalakulásakor az egyetemen már adva voltak a kutatómunka feltételei. Szerencsésnek mondható az is, hogy BERTY JÓZSEF, a tanszék első vezetője ipari szempontból érdekes, és tudományos szempontból is gyümölcsözőnek bizonyult témákat választott ki.

A tanszék fő kutatási területe az első időszakban (1955—1965) a rotációs filmbepárló készülék hidrodinamikai és hőátadási tulajdonságainak, valamint reaktorként való alkalmazásának vizsgálata volt. Hazai viszonylatban a tanszék először foglalkozott ezzel az új típusú készülékkel, s BERTY JÓZSEF, majd ÚJHIDY AURÉL irányításával szép eredményeket ért el. A hidrodinamikai vizsgálatok eredményeként új típusú készüléket alakítottak ki, ezenkívül számos szerves kémiai reakciót valósítottak meg rotációs filmreaktorban, például a zsíralkoholok szulfatálását és az aromás vegyületek nitrálását. Később a tanszék kollektívája folyadékok és gázok kétfázisú áramlásával is foglalkozott, s a gyűrűs kétfázisú áramláson alapuló turbofilm-csőreaktort sikerült szerves vegyületek (pl. fenil-hidrazin) folytonos üzemű előállítására alkalmazni. A felsoroltakon kívül a tanszék még számos kisebb problémát oldott meg a reakcióknak turbulens folyadékfilmben való végrehajtásával, részben tudományos céllal, részben ipari megbízás alapján. A kutatómunka eredményességét ebben az időszakban 4 műszaki doktori disszertáció, 29 közlemény, 35 előadás és 7 szabadalom jelzi.

1965-ben a tanszék vezetésében beállott változás és az MTA Petrolkémiai tanszéki kutató csoportjának megalakulása folytán a tanszék fő kutatási profilja megválto-

Tömegspektrométerrel kombinált gázkromatográf

zott. Az eljárástechnikai vonatkozású munkák részben fokozatosan megszűntek, részben jelenleg is folynak az MTA Műszaki Kémiai Kutató Intézete művelettani osztályán, Újhidy Aurél irányításával.

†Babos Barnabás

Az új kutatási irány a fémorganikus, elsősorban átmenetifém—organikus komplexek egyes petrolkémiai folyamatokra kifejtett katalitikus hatásának vizsgálata. Ezen belül egyik legelső és ma is folyamatban levő téma a ródiumkomplexekkel katalizált olefin hidroformilezés és aldehidredukció vizsgálata volt (Heil Bálint, Csontos Gyula). Több oktató (Babos Barnabás, Farády László) foglalkozott a Grignard-vegyületből és átmeneti fémsókból kialakuló rendszerekben, valamint e rendszerek katalitikus hatására olefin-szénhidrogénekben lejátszódó reakciókkal. Kiterjedt munka folyt különböző kobalt-karbonil származékok előállítására és vizsgálatára vonatkozóan (Pályi Gyula, Vízi Béláné, Palágyi József), valamint a hidroformilezés katalizátora, a hidrido-tetrakarbonil-kobalt különböző átalakulásainak kinetikai vizsgálatával kapcsolatban (Ungváry Ferenc). Foglalkozik a kollektíva olefin-szénhidrogének homogén-katalitikus metatézisével (Bencze Lajos), valamint aromás szénhidrogének heterogén- és homogén-katalitikus diszproporcionálásával (Papp Lajos, Simon Ákos). Egyéb, világviszonylatban is új kutatási irányokba is bekapcsolódott a kutatógárda, pl. a nitrogénfixálás modellezése (Speier Gábor) vagy az aszimmetriás szintézisek vizsgálata területén.

A kutatómunka intenzitását és színvonalát elősegíti a tanszék és a kutatócsoport egyre bővülő műszerparkja: jelenleg 4 analitikai, egy preparatív és egy tömegspektrométerrel kombinált gázkromatográf működik, ezenkívül két infravörös és egy regisztráló ultraibolya spektrofotométer áll rendelkezésre. Nagy segítséget jelent az is, hogy a kutatócsoportnak önálló üvegtechnikai műhelye van.

A kutatási munkák eredményeként a különböző témákból eddig 1 tudományok doktora, 3 kandidátusi és 8 műszaki doktori értekezés készült. Ezenkívül 53 közlemény jelent meg (ennek fele tekintélyes külföldi folyóiratokban, pl. a Chemische Berichte, Journal of Organometallic Chemistry stb. hasábjain), külföldi és hazai fórumokon kb. 75 előadást tartottak a kollektíva tagjai. Markó László és Speier Gábor nitrogénfixálással foglalkozó összefoglaló tanulmánya „A kémia újabb eredményei" sorozatban jelent meg.

Az előadások nagy száma részben azzal kapcsolatos, hogy az oktatók és kutatók rendszeresen látogatják a nemzetközi és hazai fémorganikus kémiai és koordinációs kémiai konferenciákat. A tanszék külföldi kapcsolatainak fejlettsége is ezzel függ össze: gyümölcsöző kapcsolat alakult ki pl. a Milánói Egyetem Általános kémiai intézetével (P. Chini professzorral), a Wisconsini Egyetemről L. F. Dahl professzorral, ezenkívül számos más kelet- és nyugatnémet, lengyel, szovjet és angol kutatóval, ill. intézettel. Természetesen a hazai kutatóintézetekkel és egyetemekkel is jók a kapcsolatok, pl. a Kossuth Lajos Tudományegyetem Fizikai-kémia tanszékével, az MTA Központi Kutató Intézetével stb. A tanszék és a kutatócsoport tagjai közül eddig heten voltak 6 hónapnál hosszabb külföldi tanulmányúton. A Magyar Kémikusok Egyesülete keretén belül a tanszéken működő fémorganikus kémiai szakcsoport felkérésére számos hazai és külföldi kutató számolt be eredményeiről a tanszéken.

A tanszék oktatói

Markó László

Heil Bálint

Bencze Lajos

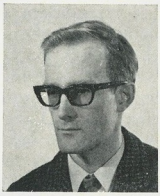
Csizmadiáné Simon Jolán

Farády László

Papp Lajos

Ungváry Ferenc

Bakos József

Baumgartner Ferenc

Palágyi József

Tikk István

Váradi Gyula

Vastag Sándor

Személyi adatok

Markó László. *Szül.:* Debrecen, 1928. október 16. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1951); műszaki doktor (VVE; 1959). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1963); a kémiai tudományok doktora (1969). *VVE oktatója:* 1965—; tanszékvezető egyetemi tanár: 1969—;

Heil Bálint. *Szül.:* Nagyvejke, 1935. augusztus 27. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1959); műszaki doktor (VVE; 1971). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1970). *VVE oktatója:* 1959—; egyetemi docens: 1971—.

Bencze Lajos. *Szül.:* Sümeg, 1936. augusztus 21. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1961); petrolkémiai szakmérnök (VVE; 1965); szénhidrogénkémiai szakmérnök (E. N. I. Scuola Enrico Mattei di Studi Superiori Sugli Idrocarburi, Milánó; 1968); műszaki doktor (VVE; 1965). *VVE oktatója:* 1961—; egyetemi adjunktus: 1966—.

Csizmadiáné Simon Jolán. *Szül.:* Vitnyéd, 1934. április 23. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1958). *VVE oktatója:* 1964—; egyetemi adjunktus: 1965—.

Farády László. *Szül.:* Szolnok, 1929. március 9. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1951); műszaki doktor (VVE; 1962). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1973). *VVE oktatója:* 1951—1955, 1957—; egyetemi adjunktus: 1961—.

Papp Lajos. *Szül.:* Kővágóörs, 1935. február 24. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Ásványolaj és Földgázkémiai Főiskola, Moszkva; 1959); műszaki doktor (VVE; 1973). *VVE oktatója:* 1964—; egyetemi adjunktus: 1967—.

Ungváry Ferenc. *Szül.:* Budapest, 1940. október 8. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1963); műszaki doktor (VVE; 1967). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1973). *VVE oktatója:* 1963—; egyetemi adjunktus: 1968—.

Bakos József. *Szül.:* Tarnazsadány, 1946. június 25. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1970). *VVE oktatója:* 1970—; egyetemi tanársegéd: 1972—.

Baumgartner Ferenc. *Szül.:* Nagyvárad, 1948. június 1. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1972). *VVE oktatója:* 1972—; egyetemi tanársegéd: 1972—.

Palágyi József. *Szül.:* Budapest, 1939. augusztus 19. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1963); műszaki doktor (VVE; 1973). *VVE oktatója:* 1970—; egyetemi tanársegéd: 1970—.

Tikk István. *Szül.:* Győr, 1947. augusztus 30. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1972). *VVE oktatója:* 1972—; egyetemi tanársegéd: 1972—.

Váradi Gyula. *Szül.:* Kőröstarcsa, 1948. június 20. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1972). *VVE oktatója:* 1972—; egyetemi tanársegéd: 1972—.

Vastag Sándor. *Szül.:* Ecséd, 1947. március 2. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

Az MTA Petrolkémiai kutatócsoport munkatársai

Pályi Gyula

Baloghné Hergovich Éva

†Csontos Gyula

Nagyné Magos Zsuzsanna

Ötvös Irma

Simon Ákos

Speier Gábor

Víziné Orosz Anna

Pályi Gyula. *Szül.:* Budapest, 1936. június 6. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1963); tudományegyetemi doktor (Pisai Tudományegyetem; 1969). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1970). *VVE kutatója:* 1966—; tudományos főmunkatárs: 1972—;

Baloghné Hergovich Éva. *Szül.:* Ólmod, 1947. július 1. *Egyetemi végzettség:* okl vegyészmérnök (VVE; 1970); *VVE kutatója:* 1970—; tudományos segédmunkatárs: 1970—.

†Csontos Gyula. *Szül.:* Győrzámoly, 1947. július 3. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1970); műszaki doktor (VVE; 1973). *VVE kutatója:* 1970—; tudományos segédmunkatárs: 1970—1973. Meghalt: 1973.

Nagyné Magos Zsuzsanna. *Szül.:* Mohács, 1942. szeptember 8. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1965). *VVE kutatója:* 1965—.

Ötvös Irma. *Szül.:* Ács, 1936. augusztus 9. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1969). *VVE kutatója:* 1966—.

Simon Ákos. *Szül.:* Rákoshegy, 1942. január 9. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1966). *VVE kutatója:* 1966—; tudományos munkatárs: 1969—.

Speier Gábor. *Szül.:* Nyergesújfalu, 1939. december 14. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Drezdai Műszaki Egyetem; 1966); műszaki doktor (VVE; 1968). *VVE kutatója:* 1967—; tudományos munkatárs: 1969—.

Víziné Orosz Anna. *Szül.:* Kassa, 1939. január 16. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen; 1962); műszaki doktor (VVE; 1966). *VVE kutatója:* 1967—; tudományos munkatárs: 1969—.

Berty József. *Szül.:* Kispest, 1922. október 25. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1944); műszaki doktor (Budapesti Műszaki Egyetem; 1950). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1952). *VVE oktatója:* 1954—1957, tanszékvezető egyetemi docens: 1955—1957.

†Müller Sándor. *Szül.:* Arad, 1903. október 12. Elhunyt: 1966. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Pázmány Péter Tudományegyetem, Budapest; 1925); bölcsész doktor (József Műegyetem, Budapest; 1925); Kossuth-díjas (1952). *Tudományos minősítés:* MTA levelező tagja (1946—1966). *VVE oktatója:* 1957—1965; tanszékvezető egyetemi tanár: 1957—1965.

*

†Babos Barnabás. *Szül.:* Budapest, 1929. június 21. Elhunyt: 1970. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1951); műszaki doktor (VVE; 1961). *VVE oktatója:* 1952—1969; egyetemi adjunktus: 1959—1969.

A külföldi kapcsolatok ápolását jelentősen előmozdította az 1972 tavaszán Veszprémben megrendezett, a hidroformilezéssel és rokon reakcióival foglalkozó nemzetközi szimpózium is, amelyen 14 országból mintegy 80 szakember vett részt.

Csontos Gyula, a Petrolkémiai tanszéki kutató csoport fiatal munkatársa, 1973 szeptemberében kezdte meg két éves ösztöndíjas tanulmányútját a würzburgi egyetem Fizikai-kémiai intézetében, ahol W. Strohmeyer professzor irányítása mellett ródium- és iridium-komplexekkel végzett homogénkatalitikus hidrogénezési folyamatok fotokatalitikus indukcióját vizsgálta. Sikeresen indult munkáját váratlanul szakította meg 1973. november 11-én tragikus körülmények között bekövetkezett halála.

Szilikátkémia tanszék

A tanszék 1951-ben alakult, s ez volt a szilikátkémia tudományterületén az első önálló egyetemi tanszék hazánkban.

Első vezetője Bereczky Endre Kossuth-díjas egyetemi tanár volt, nagy tudású, széleskörű ipari tapasztalattal rendelkező, nagy szakmai tekintélyű cementipari szakember. Mint a tanszék vezetője nyugalomba vonulásáig (1963) lelkes és élénk oktatói, kutatói és társadalmi tevékenységet fejtett ki. A szilikátkémiai tudománynak élharcosa volt 1973-ban bekövetkezett haláláig.

1963 augusztusában a tanszék irányítását Déri Márta docens vette át, aki 1964-től egyetemi tanári beosztásban vezeti a tanszéket. Hosszabb üzemi tapasztalatokkal rendelkező szakember, elsősorban a nagyfrekvenciás kerámiai szigetelő és félvezető anyagok technológiája területén.

A tanszék oktatási feladata a szilikátkémia és a szilikátipari (durva- és finomkerámia-, kötőanyag-, üveg- és zománcipari) technológia tárgykörébe tartozó ismeretanyag oktatása, szemináriumi és labor gyakorlatok vezetése a nappali, a levelező tagozaton, termelési gyakorlatok és üzemi tanulmányi kirándulások szervezése, vegyészüzemmérnöki szakdolgozatok, okl. vegyészmérnöki diplomatervek kidolgozásának irányítása. Feladata ezenkívül a szilikátipari szakmérnökképzés is, amely jelenleg — az ipar igényeinek megfelelően — elektrokerámiai irányú. Az oktatás a tanszék által vezetett szilikátkémiai ágazat keretében folyik. A szilikátkémiai specializálódás mértéke az oktatásban az egyetem története folyamán nagymértékben változott a háború után felépülő, majd gyors ütemben fejlődő magyar vegyipar igényeinek megfelelően. Az egyetemen végző első három évfolyam technológiai képzése egyedül a tudományterületnek megfelelően szakosított (itt szilikátkémiai) volt.

Ennek a túlzottan és egyoldalúan specializált oktatásnak a helyét 1957-től az ágazati képzés vette át. Ez lehetővé tette az egyetem oktatási profiljába tartozó technológiai ismeretek széleskörű oktatását együttesen, valamennyi hallgató számára. Csak az utolsó két félévben képezte a tanszék szűk szakmai területen, de ugyanakkor nem túl mélyen, a specializálódó hallgatókat a cementipari, a kerámiai és az üvegipari ágazatban. Ebben a képzési formában megnőtt a diplomamunkák jelentősége, s céljuk az önálló műszaki feladatok megoldása lett.

1957 és 1964 között nyolc évfolyam szerzett diplomát ágazati beosztásban. A kerámiai ágazaton 8—10, a cement- és az üvegipari ágazaton 5—6 vegyészmérnök végzett évente. 1965-től kezdve az oktatásügy általános reformja folyományaképpen a specializálódás újra változott; általánosabbá, megalapozottabbá, mégis elmélyültebbé vált. Ezt az tette lehetővé, hogy az eddig uralkodó előadásokhoz ugyanolyan óraszámmal kiscsoportos szemináriumi foglalkozások is csatlakoztak. A szakosodás a két utolsó tanulmányi évben következett be, de a szűkebb szilikátkémiai szakon kívül előadásokon — kisebb óraszámban — a nehézvegyipar többi technológiai ága-

†Bereczky Endre

Grofcsik János

zatával is megismerkedhettek a hallgatók. Az így kialakult szilikátkémiai ágazaton 1965 és 1973 között évente kb. 30 vegyészmérnök végzett.

A szilikátipar szerteágazó területe miatt, az oktatás színvonalának fenntartása érdekében a mindenkori tanszékvezető a szakma legjobbjait hívta meg a szükséges szervezési munkák elvégzésére, illetve szakmai előadások megtartására. Így hosszabb-rövidebb időn keresztül részt vettek az oktatói munkában Grofcsik János egyetemi tanár, a kémiai tudományok doktora, Lőcsei Béla címzetes egyetemi tanár, a kémiai tudományok kandidátusa, Szabó László, a műszaki tudományok kandidátusa, Talabér József egyetemi tanár, a kémiai tudományok kandidátusa. Az utóbbi tíz évben rendszeressé vált az a szokás, hogy az iparágak vezetői a végző vegyészmérnökök előtt ismertetik a fejlesztési és termelési népgazdasági terveket.

A laboratóriumi gyakorlatok célja mindenkor az volt, hogy a hallgatók a különböző technológiai műveletek egymásutánját megismerjék, és gyakorlásul elvégezzék mindazokat a fizikai és kémiai vizsgálatokat, amelyek egyrészt az üzembiztos gyártás elősegítése, másrészt a késztermék minősítése szempontjából nélkülözhetetlenek.

Az előadások anyagát a velük párhuzamosan folyó szemináriumok szorosan követik, és konkrét példákon mutatják be az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit.

A diplomamunkák és szakdolgozatok irányítása az oktatómunka fontos része. A dolgozatok tartalmukban és célkitűzésükben rendszerint a tanszék valamely kutatási irányához vagy valamely konkrét üzemi problémához, esetleg kutatóintézeti témához kapcsolódnak.

A vegyészmérnök-képzésben kísérleti jelleggel bevezetett több fokozatú oktatás a tanszék életében új feladatokat hozott. El kell látni az első fokozatban a szilikáttechnológiai oktatást (előadás, szeminárium, laboratóriumi és termelési gyakorlatok), a második fokozaton a speciális szilikátkémiai képzést, és ki kell munkálni a harmadik fokozat tématervét, felmérve az iparág igényeit.

Az iparág kifejezett óhajára indult meg 1972-ben az elektrokerámiai szakmérnökképzés, melynek célja a híradástechnikai ipar kerámiai alkatrészeit gyártó, illetve azokat felhasználó szakemberek továbbképzése.

A hallgatók munkáját a tanszék egyetemi jegyzetek és könyvek kiadásával igyekezett támogatni. A szilikátipari oktatás megindulásakor megfelelő színvonalú, magyar nyelvű szakirodalom nem állt rendelkezésre, ezért az oktatók és meghívott előadók (Bereczky Endre, Grofcsik János, Nemecz Ernő, Korányi György,

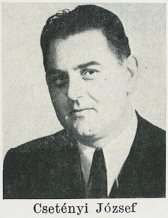
A tanszék oktatói

Déri Márta

Henszelmann Frigyes

Tamás Ferenc

Amrich László

Csetényi József

Kocsis Géza

Kotsisné Szabó M. Ildikó

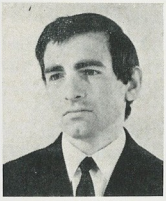

Kovácsné Feledi Katalin

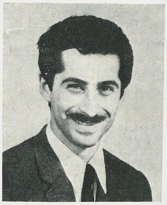

Nagy Károly

Nagy Szilárd

Somogyi Antal

Fülöp István

Szabó Péter

Kovács Kristóf

Horváth Tibor

Amrichné Sámpár Mária

Várady Tibor

Személyi adatok

Déri Márta. *Szül.:* Nagyvárad, 1918. június 6. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Pázmány Péter Tudományegyetem, Budapest; 1939); bölcsészdoktor (Pázmány Péter Tudományegyetem, Budapest; 1940); műszaki doktor (Budapesti Műszaki Egyetem; 1951). *Tudományos minősítés:* a műszaki tudományok kandidátusa (1953), a műszaki tudományok doktora (1963). *VVE oktatója:* 1962—; tanszékvezető egyetemi tanár: 1963—; rektorhelyettes: 1965—1969.

Henszelmann Frigyes. *Szül.:* Budapest, 1925. október 22. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1947); műszaki doktor (Budapesti Műszaki Egyetem; 1970). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1969). *VVE oktatója:* 1952—; egyetemi docens: 1964—; tanszékvezető egyetemi docens: 1964—1968.

Tamás Ferenc. *Szül.:* Budapest, 1928. május 11. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem, Budapest; 1951); műszaki doktor (Veszprémi Vegyipari Egyetem; 1960). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1968). *VVE oktatója:* tanársegéd 1951—1956; meghívott előadó 1968—1970; címzetes egyetemi docens 1971—; tudományos tanácsadó: 1973—.

Amrich László. *Szül.:* Ózd, 1937. június 24. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1960). *VVE oktatója:* 1960—; egyetemi adjunktus: 1968—.

Cseténi József. *Szül.:* Seregélyes, 1932. december 1. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1957); műszaki doktor (VVE; 1965). *VVE oktatója:* 1957—; egyetemi adjunktus 1963—.

Kocsis Géza. *Szül.:* Pozsony-ligetfalu, 1930. június 24. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1956); műszaki doktor (VVE; 1963). *VVE oktatója:* 1956—; egyetemi adjunktus 1963—.

Kotsisné Szabó M. Ildikó. *Szül.:* Újvidék, 1942. április 1. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1965); műszaki doktor (VVE; 1968). *VVE oktatója:* 1965—; egyetemi adjunktus: 1972—.

Kovácsné Feledi Katalin. *Szül.:* Szeged, 1927, november 18. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Szegedi Tudományegyetem; 1951); bölcsész doktor (Szegedi Tudományegyetem; 1959). *VVE oktatója:* 1960—; egyetemi adjunktus: 1962—.

Nagy Károly. *Szül.:* Ragyolc (Csehszlovákia), 1920. április 25. *Egyetemi végzettség:* okl. geológus (Eötvös Loránd Tudományegyetem; 1949). *VVE oktatója:* 1949—1955, 1957—; egyetemi adjunktus: 1952—1955, 1957—.

Nagy Szilárd. *Szül.:* Magyaróvár, 1939. február 21. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1963); műszaki doktor (VVE; 1970). *VVE oktatója:* 1963; egyetemi adjunktus: 1970—.

Somogyi Antal. *Szül.:* Zalaerdőd, 1936. október 24. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1960); műszaki doktor (VVE; 1966). *VVE oktatója:* 1960—; egyetemi adjunktus: 1966—.

Fülöp István. *Szül.:* Szombathely, 1947. május 26. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1970). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

Szabó Péter. *Szül.:* Monor, 1946. október 2. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1970). *VVE oktatója:* 1970—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

Kovács Kristóf. *Szül.:* Szatmárnémeti (Románia), 1948. július 8. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1972). *VVE oktatója:* 1972—; tudományos ösztöndíjas gyakornok: 1972—.

Horváth Tibor. *Szül.:* Sopron, 1924. október 6. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1948). *VVE kutatója:* 1972—; tudományos tanácsadó: 1972—.

Amrichné Sámpár Mária. *Szül.:* Nagyesztergár, 1937. december 1. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1968). *VVE kutatója:* 1968—; tudományos segédmunkatárs: 1971—.

Várady Tibor. *Szül.:* Vöcklamarkt (Ausztria), 1945. április 9. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1969). *VVE kutatója:* 1971—; tudományos segédmunkatárs: 1971—.

*

†Bereczky Endre. Kossuth-díjas (1949). *Szül.:* Budapest, 1896. november 8. Meghalt 1973. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Királyi József Műegyetem, Budapest; 1921); műszaki doktor (VVE; 1960). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1952). *VVE oktatója:* 1951—1964; tanszékvezető egyetemi tanár: 1951—1963; dékán: 1953—1954; nyugdíjas: 1964—1973.

Grofcsik János. *Szül.:* Pápa, 1890. július 20. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Királyi József Műegyetem, Budapest; 1912); műszaki doktor (Budapesti Műszaki Egyetem; 1960). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1952); a kémiai tudományok doktora (1958). *VVE oktatója:* 1953—1957; egyetemi tanár: 1953—1957; nyugdíjas: 1957—.

Lőcsei Béla, Szabó László, Tamás Ferenc) számos egyetemi jegyzetet írtak és adtak a hallgatóság kezébe.

A tanszéképítéssel együtt fokozatosan megindult a tudományos kutatómunka is, eleinte részben a Nehézvegyipari Kutató Intézet szilikátkémiai, illetve ásványtechnológiai osztályával karöltve.

A szilikátipar sokrétűsége következtében és a tanszék speciális központi helyzete miatt a tudományos kutatás főbb irányainak fel kellett ölelniök az egyes szilikátiparágak legfontosabb kérdéseit.

Bereczky Endre elsősorban cementkutatással foglalkozott, és figyelemre méltó eredményeket ért el a nagy kezdőszilárdságú portlandcement, a heterogén cementek, a hidraulikus kiegészítő anyagok szilárdulása, a klinkerégetés, a betonkorrózió terén. Munkatársai voltak: Henszelmann Frigyes, Reuter Ottó, Amrich László.

Grofcsik János a kerámiai égetés során lezajló folyamatokat kutatta, a kerámiai nyersanyagok és késztermékek korszerű vizsgálatát végezte el.

Lőcsei Béla a vitrokerámia hazai úttörője, üvegek kristályosodása, valamint mineralizátorok, mikroeutektikumok és gyorsítók szerepének tisztázása volt kutatásának fő tárgya. Munkájában részt vett Kocsis Géza, Somogyi Antal és Kovács Miklósné is.

Déri Márta kerámiai szigetelők és félvezetők mikroszerkezete és a makroszkópos tulajdonságok alakulása közti összefüggéseket vizsgálta. A híradástechnikai kerámiai anyagok és a seignetteelektromos anyagok kutatásának hazai úttörője. Tanszéki munkatársai: CseténYi József, Kotsis Leventéné, Nagy Szilárd.

A tanszék kutatási profiljába tartozik a tűzállóanyag-rendszerek egyensúlyi körülményeinek tisztázása, amivel Nagy Károly és Lőcsei Béla foglalkoztak.

A hőszigetelő szálasanyagok hazai bazalt nyersanyagon alapuló gyártásának technológiáját a tanszék a Könnyűbeton és Szigetelőanyagipari Vállalattal együttműködve dolgozta ki Kocsis Géza. Az üzemi termelés 1972 óta sikeresen folyik.

A tanszéki szakemberek tudományos eredményeikről számos bel- és külföldi közleményben számoltak be, és több nemzetközi konferencián tartottak előadást. Munkájukból 9 szabadalom, 80 magyar és 34 idegen nyelvű beszámoló, 5 műszaki doktori értekezés jelent meg. Az Akadémiai Könyvkiadó Szilikátkémiai Monográfiák sorozatában magyar, majd angol nyelven három munka került kiadásra: Grofcsik János: A mullit szerkezete, képződése és jelentősége, 1961; Déri Márta: Seignette-elektromos kerámiai anyagok, 1963; Lőcsei Béla: Olvasztott szilikátok és tulajdonságaik, 1967.

A szilikátipari laboratóriumi munkákra, vizsgálatokra vonatkozó magyar nyelvű szakkönyvekben fennálló hiányt szüntették meg a tanszék oktatói, Bereczky Éva, Henszelmann Frigyes és Tamás Ferenc: Szilikátipari laboratóriumi vizsgálatok című könyvük megjelentetésével (Műszaki Könyvkiadó, 1954). Ez a könyv azóta az iparág fontos kézikönyvévé vált, és Tamás Ferenc szerkesztésében teljesen átdolgozott újabb kiadást ért meg (1970). Az új kiadás munkájában is több tanszéki dolgozó vett részt.

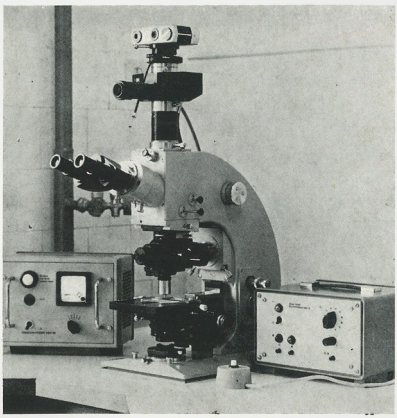
1956-ban jelent meg Grofcsik Jánosnak, a kémiai tudományok doktorának szerkesztésében A kerámia elméleti alapjai című munka, az Akadémiai Könyvkiadó gondozásában. Ez a könyv minden tudományos igényt kielégít; megírásában az egyetem oktatói és meghívott előadói közül számosan szerzőként működtek közre.

A hazai iparban hézagpótló szerepet tölt be a Talabér József szerkesztésében a Cementipari Kézikönyv (Műszaki Könyvkiadó, 1966).

Bereczky Endre professzor nyugdíjba vonulása után, hosszú tapasztalatára támaszkodva megírta Reichard Ernő munkatársával A magyar cementipar története-t (SZIKKTI — Cement- és Mészművek, Budapest, 1970).

A kutatómunkának nagy lendületet adott, hogy a Művelődésügyi Minisztérium 1971-ben létrehozta a tanszéki kutatócsoportot. Ennek feladata összetett rendszerekben kialakuló kötések és egyensúlyok vizsgálata. A kutatócsoport még rövid fennállási időre tekint vissza, de kezdeti eredményei alapján várható, hogy a hazai szilikátkémiai alapkutatás egyik bázisa lesz. A kutatócsoport megalakulásával a tanszék 12 fős oktatógárdája 4 kutatóval bővült.

A tanszék oktatói és kutatói rendszeresen részt vesznek kutatási eredményeikről szóló beszámolóikkal nemzetközi konferenciákon, az MTA főbizottságainak és munkabizottságainak ülésén. A tanszékvezető, Déri Márta professzor az MTA Szilikátkémiai munkabizottságának elnöke; Horváth Tibor, Nagy Károly

Univerzális fénymikroszkóp

és Tamás Ferenc ugyanezen bizottság tagja. Henszelmann Frigyes a Szervetlen kémiai technológiai munkabizottság tagja.

A tanszék technológiai jellegéből adódik, hogy az iparral állandó szoros kapcsolatot tart fenn. Jó kapcsolat alakult ki elsősorban a Veszprém megyei üzemekkel (Herend, Városlőd, Ajka, Bakony Művek, Könnyűbeton és Szigetelőanyagipari Vállalat, Tapolca), de az összeköttetés korántsem csupán helyi jellegű. Biztosíték erre az a mintegy 600 vegyészmérnök, akik diplomamunkájukat a tanszék tárgykörében írták meg. Ezek nagy része szilikátipari üzemekben, oktató- és kutatóintézetekben működik, és kölcsönösen szoros kapcsolatot tart fenn a tanszékkel. A szilikátiparok fejlődésének és problémáinak nyomon követését lehetővé teszi az is, hogy az egyes iparágak vezetői mint meghívott előadók, rendszeresen ismertetéseket tartanak a hallgatóknak.

Több évre tervezett kutatás folyik az Építési és Városfejlesztési Minisztériummal kötött szocialista szerződés alapján. Együttműködés és közös kutatási témák alakultak ki az ipari kutatóintézetekkel (SZIKKTI, ÉTI), valamint a rokon profilú egyetemi tanszékekkel (Budapesti Műszaki Egyetem Építőanyagok tanszéke; Pollack Mihály Műszaki Főiskola).

A tanszék oktatói és kutatói aktív társadalmi munkát végeznek a Szilikátipari Tudományos Egyesületben. Déri Márta az Egyesület egyik elnöke, Somogyi Antal a Veszprém megyei csoport szervező titkára.

Testnevelés tanszék

1952-ben, a helsinki olimpia évében a Minisztertanács 1026/1952. (VIII. 9.) számú határozata kötelezően elrendelte a testnevelés oktatásának bevezetését minden magyar egyetemen és főiskolán. A testnevelés szakmai irányítására, ellenőrzésére, a tervszerű munkavégzésre és az egységes programok kidolgozására az Eötvös Loránd Tudományegyetem Jogi Karán központi testnevelés tanszéket állítottak fel.

Ilyen előzmények után 1952 folyamán egyetemünkön is megalakult a testnevelés tanszéki csoport László István testnevelő tanár vezetésével. A kezdeti időszakban a legnagyobb problémát a sportlétesítmények és a felszerelés teljes hiánya okozta. A heti 1 órás testnevelési foglalkozásokat két kisméretű, középiskolai tornateremben tartották.

A túlzott központi irányítás 1953 decemberében megszűnt. Ekkor az Oktatásügyi Minisztérium elrendelte, hogy a csoportot Testnevelés tanszékké szervezzék át, ezzel az egyetemi testnevelés önállósult. A szakmai irányítást és ellenőrzést az Oktatási Minisztérium testnevelési osztálya végezte, a tanszék közvetlenül az egyetem dékánjának felügyelete alá tartozott. László István az egyetemről 1958 nyarán a Testnevelési Tudományos Kutató Intézet testnevelési és sporttörténeti osztályára távozott, ahol haláláig (1970) a Veszprémben megkezdett általános sporttörténettel, elsősorban a magyar atlétika történetével foglalkozott, és a testnevelés terminológiájához gyűjtött adatokat.

Utána Illyés József (1958—1959) vette át a tanszék vezetését, aki figyelmét a labdajátékok (elsősorban a kosárlabda) oktatására, a tömegsportversenyek szervezésére és lebonyolítására fordította.

Közvetlenül a Testnevelési Főiskola elvégzése után került az egyetemre Győri Pál (1959—), a tanszék jelenlegi vezetője.

A tanszék és a testnevelés oktatása az eltelt több mint 20 év alatt jelentős fejlődésen ment át. Nőtt az érdeklődés a kötelező és fakultatív testnevelés, a rendszeres tömegversenyek, a versenysport iránt, és lényegesen javultak a tárgyi feltételek. Mindez fokozott feladatokat rótt a tanszékre és szükségszerűen létszámemelkedést eredményezett. Így került a tanszékre Molnár Sándor testnevelő tanár (1962—1963), akit egy oktatási év elteltével Makszin Imre testnevelő tanár (1963—1966) váltott fel. Mindketten elsődlegesen az atlétika iránt érdeklődtek, és mint edzők is tényekedtek. Őket Németh János testnevelő tanár (1966—) követte, aki a tömegsport szervezésében tölt be irányító szerepet.

A hallgatónők testedzésére sokáig csak a kötelező testnevelési órakon nyílt lehetőség. A testnevelés megindításakor a gimnázium testnevelő tanárnőjét, Magyari Miklósnét (1952—1963) kérte fel az egyetem a hallgatónők óráinak megtartására. Majd az óraadói feladatot Bucsányi Mária (1964—1965), Pajter Anna (1965—

1966), Németh Csabáné (1966—1967) és (1968—1970), Bodor Barnáné (1967—1968) testnevelő tanárnők látták el.

Miután jelentős változás következett be a hallgatónők létszámában, nőtt az érdeklődés a rendszeres tömegtesnevelés és versenyzés iránt. Ezt a feladatot óraadó testnevelő tanárnőkkel megoldani már nem lehetett. Így került az egyetemre Werner Istvánné (1970—1971), majd Budapestre távozása után Sötét Zsuzsanna (1971—) testnevelő tanárnő.

A tanszék az évek során az órarendben előírt testnevelési program végrehajtásán kívül kezdettől fogva arra törekedett, hogy a különböző sportágak mozgásanyagának elsajátításán keresztül minél több és minél rendszeresebb sportolásra szoktassa a hallgatókat. Az órarendi kötöttségeket a legkülönfélébb tömegtestnevelési formák bevezetésével, tömegsportversenyek szervezésével igyekezett feloldani. Ezek után érthető, hogy a tanszék oktató-nevelő munkája az órarendben előírt testnevelésen kívül kiterjedt a fakultatív testnevelésre, a gyógy-testnevelésre, a tömegsportra és a sportegyesület szakosztályaiban folyó versenysportra is.

1960-ban a heti 1 órás testnevelési foglalkozás helyébe a napi 20 perces reggeli torna lépett, ami nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, és így rövidesen megszűnt. A tanszék visszatért a heti 1 órás testnevelés oktatásához anélkül, hogy az oktatási reform nyújtotta kedvező lehetőségeket pozitív eredménnyel kihasználhatta volna.

Az egyetemi testnevelés minőségi fejlődését jól szolgálta a városi stadion (1963), az egyetemi tornacsarnok (1964), a társadalmi munkával épített Lenin-ligeti kis atlétikai pálya (1960) és az új kosárlabdapályák (1965) létesítése.

A tanszék nagy súlyt helyezett az egymást követő oktatási reformok, a tananyag korszerűsítési törekvések tapasztalatainak összegezésére és értékelésére. A több fokozatú vegyészmérnökképzés bevezetésekor javasolta a testnevelés korszerűsítését. Kérte a testnevelés kiterjesztését az első fokozatra, az óraszám felemelését heti 2 órára, a szakosított testnevelés bevezetését.

Az egyetemi tanács az óraszám felemelését az I. évfolyamon heti 2 óra, a II—III. évfolyamon heti 1 óra időkeretben fogadta el. Egyetemünkön az 1969—70. tanévben megkezdődött a magyar felsőoktatásban egyedülálló, a testnevelés reformját eredményező tervezet realizálása.

A helyi adottságokat figyelembe véve és a Budapesti Műszaki Egyetem tapasztalatait felhasználva — először csak kísérleti jelleggel —, bevezetésre került a sportágak szerinti szakosított oktatás. Ez a program az atlétika, a cselgáncs-önvédelem, a kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, súlyemelés, torna alapelemeinek elsajátítását célozta a kísérleti testnevelési csoportokban. A foglalkozások szakmai értéke jelentős mértékben nőtt, és a hallgatók is örömmel fogadták az egy-egy sportágra épített testnevelési órákat.

Az oktatás szerves része az 1956-ban bevezetett fakultatív testnevelés, mely elsősorban a IV—V. évfolyamokra terjed ki. 1961-től nőtt a hallgatók érdeklődése a szabadon választható testnevelési foglalkozások iránt. Az 1972—73. oktatási évben már 32 IV—V. évfolyamos hallgató vette fel a leckekönyvébe a testnevelést. A heti 2×2 órás foglalkozásokat cselgáncs-önvédelem (1967), kosárlabda (1956), labdarúgás (1963) és tollaslabda (1972) sportágakban írta ki a tanszék.

Az 1972—73. tanévben a tanszék oktatási programja a gyógy-testneveléssel bővült. Magyari Miklósné (1972—) gyógy-testnevelő tanár vezetésével a sportorvos javaslata alapján és rendszeres ellenőrzésével heti 2×1 órás speciális foglalkozásokon vesznek részt az I—V. évfolyam hallgatói.

A tömegsport szerepe mindig nagy volt az egyetem hallgatóinak sokoldalú szelle-

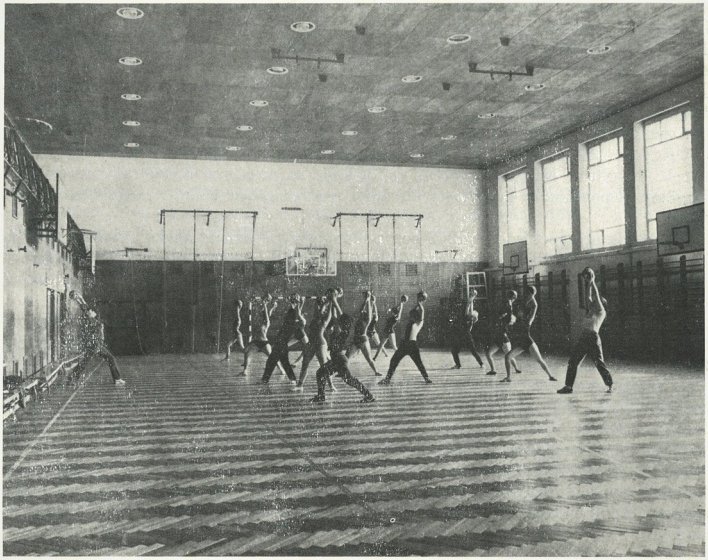
mi és testi nevelésében. A testnevelés kötelezően előírt óraszámát, az órák tartalmát, a rendszeres és jól szervezett tömegsport-foglalkozásokkal, versenyekkel a tanszék eredményesen tudta növelni és bővíteni.

Az 50-es évek elején az egyetemi és főiskolai testnevelés és sport alapja a Munkára Harcra Kész (MHK) testnevelési mozgalom volt. Az előírt feladatokat, illetve gyakorlatokat a testnevelési órákon, külön testnevelési foglalkozásokon és az egyes szakosztályok keretében kellett teljesíteni.

A tanszék arra törekedett, hogy sajátos helyzetét figyelembe véve olyan évről évre ismétlődő versenyzési formát dolgozzon ki, amely érdeklődésre tart számot és rendszeresen versenyre készteti a hallgatók nagy részét. 1955. február 24-én az egyetemi tanács a tanszék javaslatát elfogadta, és az ötéves évforduló tiszteletére, az egyetem sportéletének fellendítésére egyetemi vándorkupát alapított. 1962-ben a népszerű versenyforma elismeréseként Egyetem Kupa (EK) néven, az egyetem rektora örökös vándorserleget adományozott, amely híven reprezentálja a versenysorozatot.

A tanszék nagy figyelmet szentel a testedzés és a magasfokú szellemi kultúra harmóniájának megteremtésére. A „Jó tanuló—jó sportoló" verseny a hallgatók nagy számát a rendszeres tanulásra és sportolásra ösztönzi.

Az egyetem tömegsportjának másik hagyományos rendezvénysorozata a Gólya Kupa, amely 1960-ban indult az I. évfolyam hallgatói előképzettségének felmérésére, az EK-ban részt vevő évfolyamválogatottak kialakítására és a rendszeres sportolás megszerettetésére. Népszerűek a különböző sportágakban rendezett egyetemi baj-

Testnevelésóra a tornacsarnokban

nokságok, oktató—hallgató-mérkőzések, ágazatos tanszékek és végzős hallgatók közötti mérkőzések.

Nagy jelentőséget tulajdonít a tanszék az egyetemek közötti rendszeres tömegsportversenyeknek. 1960-tól az egyetem hallgatói összemérik sporttudásukat, kicserélik tapasztalataikat, baráti kapcsolatokat teremtenek Keszthely, Budapest, Debrecen egyetemistáival. Különösen a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem és a Budapesti Műszaki Egyetem testnevelés tanszékeivel és tömegsport-bizottságaival alakult ki jó kapcsolat.

Az egyetemi hallgatók versenysportja az egyetem sportegyesületének különböző szakosztályaiban alakult ki. Az egyetemi testnevelés bevezetésének időszakában a Veszprémi Haladás Sportkör 11 szakosztályban nyújtott lehetőséget a hallgatók rendszeres edzésére és versenyzésére.

A tanszék mindenkor aktív tevékenységet fejtett ki az egyetem sportegyesületében. A vezető pozíciókból a hatékony szakmai munkát, a hallgatók differenciált felkészítését és magas szintű versenysportját segítette.

A tanszék tudományos kutató tevékenysége kezdetben antropológiai és teljesítményszintek mérésére terjedt ki. László István nagy hozzáértéssel és érdeklődéssel foglalkozott a testnevelés és sport történetével. Az atlétika története és a sportterminológia kutatása terén ért el eredményeket.

1960-tól a tanszéki kutatótevékenység középpontjában a hallgatók előképzettségének és fizikai teljesítőképességének vizsgálata állt. Spirotonometriás méréseket végeztek labdarúgókon és kosárlabdás leányokon. A felső végtag terhelésének és elfáradásának, a statikus és dinamikus erő fejlesztésének, az alapvető fizikai képességek vizsgálatának eredményeit szakdolgozatokban és szakcikkekben összegezték. A tanszék 1972-től a hallgatók előképzettségének vizsgálatán kívül figyelmét a 3 évig tartó szakosított testnevelés vizsgálatára fordította. A tanszék aktívan részt vesz a Magyar Testnevelési és Sport Szövetség Veszprém megyei tanácsa elnökségének és oktatási bizottságának munkájában.

A magyar egyetemek és főiskolák sporttevékenységében a tanszék az utóbbi években figyelemre méltó szerepet tölt be. Ezek közül kiemelkedett a Veszprémben 1971-ben lebonyolított Magyar egyetemi és főiskolai bajnokságok döntőinek és a Magyar Egyetemi Sporttanács kibővített ülésének szervezésében vállalt irányító tevékenysége.

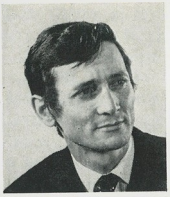
A tanszék szerepet vállalt 1972-ben a magyar egyetemi és főiskolai labdarúgó válogatott kialakításában és felkészítésében. A III. Egyetemi és főiskolai labdarúgó Európa-bajnokságra Romániába utazó magyar küldöttség vezetésével és a csapat szakirányításával is a tanszék vezetőjét bízták meg.

A tanszék aktív szerepet tölt be a Művelődésügyi Minisztérium felsőoktatás-politikai főosztálya testi nevelési szakbizottságában és a Magyar Pedagógiai Társaság testi nevelési szakosztályában is.

A Veszprém megyei testnevelő tanárok kollektívájának kialakítása és rendszeres továbbképzése volt a cél, amikor 1968-ban a tanszék megalakította a testnevelő tanárok klubját. Azóta tavasszal a hazai testnevelés kiemelkedő képviselőit hívja meg tudományos előadás megtartására.

A tanszék jó kapcsolatot épített ki a pardubicei, burgaszi és gliwicei testvéregyetemek testnevelési tanszékeivel, ami már eddig is kihatott az oktató-nevelő munka színvonalának emelésére, a hallgatók testnevelésének és sportjának további fejlődésére.

A tanszék oktatói

Győri Pál

Németh János

Tungliné
Sötét Zsuzsanna

Személyi adatok

Győri Pál. *Szül.:* Kemence, 1937. március 10. *Főiskolai végzettség:* okl. testnevelő tanár (Magyar Testnevelési Főiskola, Budapest; 1959); okl. labdarúgó szakedző (Magyar Testnevelési Főiskola, Budapest; 1966). *VVE oktatója:* 1959—; tanszékvezető testnevelő tanár: 1959—.

Németh János. *Szül.:* Szombathely, 1943. április 29. *Főiskolai végzettség:* okl. testnevelő tanár (Magyar Testnevelési Főiskola, Budapest; 1966); okl. labdarúgó szakedző (Magyar Testnevelési Főiskola, Budapest; 1971). *VVE oktatója:* 1966—; testnevelő tanár: 1966—.

Tungliné Sötét Zsuzsanna. *Szül.:* Ondód, 1947. október 12. *Főiskolai végzettség:* okl. testnevelő tanár (Magyar Testnevelési Főiskola, Budapest; 1970). *VVE oktatója:* 1971—; testnevelő tanár: 1971—.

Üzemgazdaságtan tanszék

A közgazdasági ismeretek oktatása kezdettől folyik egyetemünkön. Ezt a feladatot 1959-ig a Marxizmus—leninizmus tanszék végezte, majd átszervezés révén az 1959—60. tanévben a Kémiai technológia tanszék keretében jött létre tanszéki csoport az üzemgazdaságtan tárgy oktatására. A csoport vezetését a tanszékvezető felügyeletével, másodállásban Balassa János okleveles vegyészmérnök látta el. Az oktatásban, főleg a szemináriumi foglalkozások vezetésében, a csoport oktatóin kívül a veszprémi kutatóintézetek néhány munkatársa vett részt.

Az 1967—68-as tanév kezdete előtt az egyetem vezetése a közgazdasági tárgyak oktatásának fejlesztését határozta el, és 1968-ban megalakította az önálló Üzemgazdaságtan tanszéki csoportot, amely 3 főállású és 2 másodfőállású oktatóból állt. Az így szervezett önálló tanszéki csoport élére Vándor Józsefné került, aki ezt megelőzően mint politikai gazdaságtan szakos tanár és az MSZMP Marxizmus—leninizmus esti egyetem igazgatója dolgozott, és különböző közéleti, társadalmi tisztséget töltött be.

Az önálló tanszéki csoportból alakult meg 1969 márciusában a Művelődésügyi Minisztérium jóváhagyásával az Üzemgazdaságtan tanszék, egyetemünk egyik legrégibb hagyományokkal rendelkező, egyben egyik legfiatalabb tanszéke.

A tanszék a közgazdasági ismeretanyagon belül az üzemgazdaságtant és az ipargazdaságtant, a rendszerelméleti témakörből a vállalati rendszerek szervezése és vezetése, valamint gazdasági folyamatok döntésmodelljei című tárgyakat oktatja. Ehhez csatlakoznak mintegy új profilként az alkalmazott lélektan témakörébe sorolható munkapszichológiai és üzemszociológiai előadások. Az oktató munka mind a nappali, mind az esti tagozatra kiterjed, illetőleg a több fokozatú képzés bevezetése óta mindkét lépcsőben a speciális igények kielégítése jegyében folyik. Ez az oktatási profil az évek során folyamatosan bontakozott ki. Kezdetben az üzemgazdaságtan volt a tananyag, majd az igények és a lehetőségek fokozódásával alakultak ki a jelenleg oktatott tárgyak keretei és azok tematikája. Ez a teljességre és sokrétűségre való törekvés a hagyományos oktatási struktúrával állt összhangban.

A több fokozatú vegyészmérnökképzés bevezetése óta viszont a tananyag differenciálása, illetőleg az első és a második fokozatban oktatott ismeretanyag helyes arányainak megválasztása került előtérbe, különös tekintettel az egymásraépülés kérdésének megoldására. A tanszék a fő súlyt az első oktatási fokozatban a vegyészüzemmérnök-képzésben az alapvető mikroökonómiai ismereteket tartalmazó és alapozó jellegű üzemgazdaságtan tárgy oktatására helyezi. Ezeket az előadásokat a nappali tagozaton Tímár László adjunktus, a levelező tagozaton Ódry Tihamér tanársegéd vezeti.

Az okleveles vegyészmérnökképzésben a közgazdasági ismeretek elmélyítését szolgáló és a főleg makroökonómiai jellegű ipargazdaságtan tárgy oktatása képezi a súlypontot, aminek előadásait a tanszékvezető látja el.

A vegyipari rendszermérnökképzés 1971-beni megindulása a tananyag további differenciálását, illetve új szaktárgyak bevezetését tette szükségessé. Így a tanszék a már említett gazdasági folyamatok döntésmodelljei című tárgy anyagát teljes egészében a rendszermérnökképzés igényei szerint állította össze.

A megnövekedett oktatási terhelés arányában növekedett a tanszék főállású oktatóinak száma. Egyes speciálkollégiumok vezetésére, pl. az ugyancsak a rendszermérnök-hallgatók részére szervezett vállalati rendszerek szervezése és vezetése című tárgy előadására a tanszék meghívott előadóként Szabó Lászlót, az Építésgazdasági és Szervezési Intézet osztályvezetőjét, illetőleg Kindler Józsefet, a Budapesti Műszaki Egyetem adjunktusát kérte fel.

A kutatómunka az oktatott tárgyak szemléletmódjának megfelelően a mikro- és makroökonómiai jellegű témák vizsgálatát foglalja magában.

Az ipargazdaságtani elméleti munkák körében a területi, ágazati kapcsolati mérlegek nemzetközi tapasztalatainak tanulmányozása, a kémiai technológiák térbeni integrálódása és elkülönítése, továbbá a Dunántúl építőanyagiparának helyzete és fejlesztési lehetőségei volt kutatásunk tárgya. A tanszék foglalkozik a vegyipari technológiai rendszerek megbízhatóságának és a vegyipari termékek minőségének közgazdasági kérdéseivel.

Szervezési feladatok megoldása kapcsán az anyaggazdálkodás és a termelésirányítás optimális szervezeti formáit vizsgálták.

Tervezési jellegű feladatok körében foglalkoznak a vállalati önfinanszírozás és készletgazdálkodás kérdéseivel, az ösztönző bérezési rendszerek kialakításával, kereskedelmi vállalatok hálózatának optimális fejlesztésével, a vállalatpolitikai célok optimalizálásának matematikai módszereivel.

A vállalati gazdálkodás gyakorlati közgazdasági problémái kapcsán vizsgálták a fedezeti költség- és eredményszámítás megvalósításának problémáit, továbbá a késztermék-értékesítés, a gazdálkodási eredmény számítógépes feldolgozásának elméleti és gyakorlati kérdéseit.

A tanszék oktató-kutató munkájának kialakítása során szoros kapcsolatot épített ki a társadalmi és az ágazati irányító szervekkel, különösen a Nehézipari Minisztérium és az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium főosztályaival, a Budapesti Műszaki Egyetem és a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem testvértanszékeivel, az MTA Ipargazdaságtani Kutatócsoportjával, vegyipari vállalatokkal és más gazdálkodó egységekkel, akik értékes segítséget adtak az oktatás korszerűsítéséhez.

Az oktató-nevelő munkát elősegítő kölcsönös igények alapján alakította ki a tanszék szakmai- és munkakapcsolatát a pardubicei és a merseburgi egyetemek testvértanszékeivel.

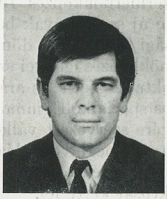
A tanszék oktatói

Vándor Józsefné

Tímár László

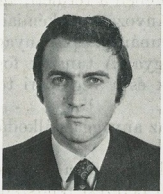
Gaál Zoltán

Ódry Tihamér

Szabó Klára

Szakonyi János

Személyi adatok

Vándor Józsefné. *Szül.:* Makó, 1928. április 1. *Egyetemi végzettség:* okl. marxizmus—leninizmus szakos tanár (MSZMP Politikai Főiskola, Budapest; 1957); okl. közgazda (Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1967). *VVE oktatója:* 1967—; tanszékvezető egyetemi docens 1969—.

Tímár László. *Szül.:* Békéscsaba, 1941. május 18. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1964); műszaki doktor (VVE; 1969); okl. vegyipari gazdasági mérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1971). *VVE oktatója:* 1964—; egyetemi adjunktus 1969—.

Gaál Zoltán. *Szül.:* Szentgotthárd, 1947. november 24. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

Ódry Tihamér. *Szül.:* Újpest, 1946. július 8. *Egyetemi végzettség:* okl. közgazda (Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1968). *VVE oktatója:* 1968—; egyetemi tanársegéd: 1968—.

Szabó Klára. *Szül.:* Zalaegerszeg, 1946. szeptember 16. *Egyetemi végzettség:* okl. közgazda (Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1972—.

Szakonyi János. *Szül.:* Becsehely, 1946. május 2. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1970). *VVE oktatója:* 1970—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

Vegyipari műveletek tanszék

A vegyipari műveletek oktatása az 1957—58. tanévtől kezdve a Fizikai kémia tanszék keretében folyt. 1962. augusztus 1-től, ugyancsak a Fizikai kémia tanszéken belül, de már önálló vegyipari műveleti tanszéki csoport működött.

A tanszék 1963. II. 1-én létesült. Vezetője kezdettől fogva László Antal egyetem tanár, aki ezt megelőzően a Magyar Ásványolaj és Földgáz Kísérleti Intézet, még előbb a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki kara elektrokémiai tanszékén Lányi Béla professzor munkatársa volt. Tudományos és kutatómunkájának fő iránya a földgáz átalakítása és felhasználása vegyipari alapanyagként; ezirányú munkásságáért Kossuth-díjban részesült.

1963 végén tért haza a Leuna-Merseburg-i Egyetemről Szolcsányi Pál, aki ott három éven át vendégdocensként működött, de előzőleg már 1950-től egyetemünk Fizikai kémai tanszékének oktatója volt, s most csatlakozott a Vegyipari műveleti tanszékhez. 1963-ban a tanszék megalakulása évében öt oktató tartozott ide, akik a nappali és a levelező tagozaton a vegyipari műveletek tárgyát adták elő.

A tanszék a vegyipari művelettan oktatását és kutatását a vegyészmérnöki tudomány rendszerezésének egyik sajátos szempontja szerint végzi. A tárgyalás kitüntetett szempontja ebben az esetben a párhuzamosan egymás mellett létező gyártási eljárásokban fellelhető azonos jellegű gépek, készülékek és berendezések működésének elemzése. Ebben az értelemben a művelettan gépek, készülékek és berendezések általános, vagyis a konkrét gyártási eljárástól független elmélete. Ebből fakad, hogy a vegyipar egészét érintő automatizálási, termelésszervezési és irányítási kérdések fokozatosan a tanszék feladatköréhez kapcsolódtak és egy új ágazat létrehozásához vezettek. Az egyetem oktatási szerkezetének megváltoztatása után a tanszék az első fokozatban főleg általános, az ipari termeléssel közvetlenebb kapcsolatban álló ismereteket nyújt a vegyipari művelettan és az automatizálás terén. A második fokozatban a specializált ágazati képzéssel összekapcsolt kutató és tervező mérnöki feladat ellátásához szükséges ismereteket oktat. E két területen folytatott oktatási tevékenységen kívül a tanszék jelentős szerepet vállal a szakmérnökképzésben is.

A tanszéki munka ilyen alakulása természetesen hosszabb ideig tartó fejlődés eredménye. A fejlődés fontosabb lépései vázlatosan a következőkben foglalhatók össze. 1963-ban került először előadásra a vegyipari automatizálás témaköre, aminek keretében kis óraszámmal ugyan, de már elektronikus számítógépekről is szó volt.

A tanszék oktatási feladatköre és létszáma fokozatosan és állandóan bővült, így az 1964—65. tanévtől kezdve a vegyészmérnöki tudomány alapjai és a „vegyi gyár" című tárgy került előadásra. Természetesen továbbra is a vegyipari műveletek maradt a tanszék fő profilja. Ennek megfelelően az 1967—68-as tanévtől művelettani laboratóriumi gyakorlat is indult, mely nemcsak az oktatás, hanem a tanszék egész működése szempontjából is lényeges, új vonást jelentett. Az egyik *D* épületi csar-

nokban modern műveleti laboratórium berendezése indult meg, olyan szabályozási körök építésével, amelyeknek elemei ipari szabályozókörökből tevődnek össze.

A tanszék további lényeges bővítéseként az 1967—68. tanévben megindult a vegyipari folyamatszabályozási ágazat. Ezen az ágazaton olyan mérnököket képeznek, akik az összetett műveletek irányítása és szabályozása területén speciális ismeretekkel rendelkeznek.

1966-tól a tanszék részt vett a Nehézvegyipari Kutató Intézettel és a Magyar Ásványolaj és Földgáz Kísérleti Intézettel együtt létesített Vegyipari Számítástechnikai Központ munkájában. Így kölcsönös együttműködés alakult ki az oktatás és kutatás terén az intézmények között. Később, amikor az egyetem a Számítástechnikai Központból kivált, az ott dolgozó egyetemi munkatársak a Matematika tanszékre kerültek át. Továbbra is a Vegyipari műveleti tanszék feladata maradt azonban az analóg számítógépek oktatása és a kapcsolatos laboratóriumi gyakorlatok irányítása.

A vegyipari folyamatszabályozási ágazaton az 1968—69. tanévtől kezdve a vegyipari műveletek optimalizálásával is megismerkednek a hallgatók.

A petrolkémiai és nitrogénipari szakmérnöki oktatásban a tanszék részben az ide tartozó ismeretanyag kibővítését, részben a legújabb tudományos eredmények közreadását tekinti feladatának.

Az oktatási feladatok ellátásának színvonalát jellemzi az is, hogy a tanszék oktatói komoly gondot fordítanak a megfelelő oktatási segédeszközök biztosítására. Számos egyetemi jegyzet mellett „A vegyészmérnöki tudomány alapjai" (Benedek Pál és László Antal, 1964), „A vegyészmérnöki tudomány klasszikusai" (László Antal és Bakos Miklós, 1971), „Transzportfolyamatok" (Szolcsányi Pál; Marton Gyula és Kotsis Levente közreműködésével, 1972), „Vegyipari folyamatok dinamikája" (Mohilla Rezső és Ferencz Béla, 1972), „Vegyipari műveleti egységek energetikai analízise" (Szolcsányi Pál, 1972.) című könyvek jelentek meg a tanszék munkatársainak tollából, és jelentős mértékben hozzájárultak a korszerű ismeretanyag rendszerezéséhez s ezen keresztül az oktatási színvonal emeléséhez.

A tanszék tudományos tevékenysége az alapítást követő első években elsősorban a vegyipari művelettan legfontosabb területeire irányult. Ezekben az években a munkatársak a vegyipari reaktortechnika, a műveleti egységek energetikai analízise és az entrópiatermelés meghatározása, valamint a diffúziós műveletek leírása terén végeztek kutatómunkát. A fejlődés során ezeket az irányokat megtarva és továbbfejlesztve, további területekre terjedt ki a kutatás. Ilyen területek a diffúziós műveletek vizsgálata a töltelékes oszlopokban lejátszódó komponensátadás matematikai modellezése a stacionárius, valamint az instacionárius magatartás leírására vonatkozóan. Kutatásokat végeztek továbbá a transzportfolyamatok energetikájának, a diffúziós műveletek intenzifikálásának tanulmányozására és korszerű anyag- és energiamérlegek elkészítésének módszerére vonatkozóan. Ezeken a területeken több disszertációt készítettek különböző tudományos fokozatok elérésére. A tanszék oktatói közül jelenleg ketten a tudományok doktora, négyen a tudományok kandidátusa és négyen a műszaki doktori cím birtokosai.

A kutatási területek széles skáláját mutatja a tanszéki kutatómunka fő irányainak felsorolása. A tanszék munkatársai foglalkoztak hidrogén—nitrogén-elegy dinamikus szétválasztásával aktívszén-ágyon, intenzív keveredést lehetővé tevő berendezés kifejlesztésével, meszes vízlágyító dinamikus magatartásának vizsgálatával és végül az említett valamennyi területen folyó kutatások alapján vegyipari műveleti egységek optimalizálásával. A végzett munkáról a tanszék tudományos munkatársai hazai és nemzetközi konferenciákon 71 előadást tartottak és 82 tudományos közleményt jelentettek meg.

MEDA 8 T analóg számítógép

A tanszék oktatási feladatának és kutatási irányainak jellegéből ered, hogy állandó és szoros kapcsolatot tart a magyar vegyiparral. A tanszék munkatársai a kapcsolat élőbbé tételére hosszabb-rövidebb ideig ipari gyakorlati munkát végeztek. Ezen túlmenően a munkatársak igen sok szakmai előadást is tartottak különböző üzemekben. Ezek közül kiemeljük a Péti Nitrogénművek Haber-Bosch műszaki szocialista brigádja részére tartott 12 előadásból álló sorozatot. De ehhez hasonlóan előadásokat tartottak például a fűzfői Nitrokémia, a Tiszai Vegyi Kombinát és a Borsodi Vegyi Kombinát üzemeiben is.

A tanszék az ipari üzemekkel és a hasonló területen tevékenykedő kutatóintézetekkel továbbra is szoros kapcsolatban van, emiatt több neves ipari és kutatóintézeti szakember címzetes tanári és docensi minőségben közvetlenül is részt vesz a tanszék munkájában.

A tanszék oktatói

László Antal

Szolcsányi Pál

Bakos Miklós

Árva Péter

Mohilla Rezső

Ferencz Béla

Kotsis Levente

Marton Gyula

Szabó Miklós

Vargáné Imre Margit

Argyelán János

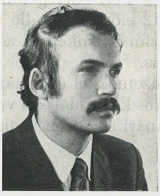
Dencsné Havas Judit

Horváth Géza

Szánya Tibor

Vass József

Személyi adatok

László Antal. *Szül.:* Gyergyóalfalu, 1922. június 7. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1945); műszaki doktor (VVE; 1956). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1956); a kémiai tudományok doktora (1962). Kossuth-díjas (1952). *VVE oktatója:* 1957—; egyetemi tanár: 1957—; tanszékvezető egyetemi tanár: 1963—; rektorhelyettes: 1962—1964; rektor: 1964—1966.

Szolcsányi Pál. *Szül.:* Szeged, 1924. november 14. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1950); műszaki doktor (BME; 1959). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1962); a kémiai tudományok doktora (1973). *VVE oktatója:* 1950—; egyetemi tanár: 1967—.

Bakos Miklós. *Szül.:* Balatonfüred, 1926. január 19. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem; 1950); műszaki doktor (BME; 1968). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1968). *VVE oktatója:* 1972—; tudományos tanácsadó: 1972—; egyetemi tanár: 1973—.

Árva Péter. *Szül.:* Balmazújváros, 1938. szeptember 7. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1961); műszaki doktor (VVE; 1963). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (Moszkvai Mendelejev Egyetem, Szovjetunió; 1970). *VVE oktatója:* 1961—; egyetemi docens: 1972—.

Mohilla Rezső. *Szül.:* Győr, 1931. április 29. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1953); okl. villamosmérnök (BME; 1965). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1973). *VVE oktatója:* 1963—; egyetemi docens: 1973—.

Ferencz Béla. *Szül.:* Egyek, 1939. október 9. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1963); műszaki doktor (VVE; 1968). *VVE oktatója:* 1963—; egyetemi adjuntus: 1970—.

Kotsis Levente. *Szül.:* Sándorfalva, 1941. december 27. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1965); műszaki doktor (VVE; 1969). *VVE oktatója:* 1965—; egyetemi adjunktus: 1972—.

Marton Gyula. *Szül.:* Kaposvár, 1940. augusztus 13. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1963); műszaki doktor (VVE; 1968). *VVE oktatója:* 1963—; egyetemi adjunktus: 1970—.

Szabó Miklós. *Szül.:* Som, 1930. március 17. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1954); műszaki doktor (VVE; 1971). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1971). *VVE oktatója:* 1968—; egyetemi adjunktus: 1968—.

Vargáné Imre Margit. *Szül.:* Budapest, 1929. október 6. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1953); tudományegyetemi doktor (ELTE, Budapest; 1965). *VVE oktatója:* 1952—; egyetemi adjunktus: 1960—.

Argyelán János. *Szül.:* Esztergom, 1947. november 18. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1971); *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1972—.

Dencsné Havas Judit. *Szül.:* Békéscsaba, 1947. február 16. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1970). *VVE oktatója:* 1970—; egyetemi tanársegéd: 1970—.

Horváth Géza. *Szül.:* Esztergom, 1948. június 22. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1972—.

Szánya Tibor. *Szül.:* Nagysalló, 1946. szeptember 24. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1970). *VVE oktatója:* 1970—; egyetemi tanársegéd: 1970—.

Vass József. *Szül.:* Rezi, 1947. január 11. *Egyetemi végzettség:* okl. automatizálási technológus mérnök (Harkovi Műszaki Egyetem; 1971). *VVE oktatója:* 1971—; egyetemi tanársegéd: 1971—.

Központi könyvtár

A VVE vezetése már megalakulása időpontjában gondolt az oktatási és kutatási munka szakirodalmi megalapozására, és ezért 1949 szeptemberében létrehozta az intézmény könyvtárát. A könyvtárosi munkát egy ideig oktatási feladatai ellátásán túl Nagy Károly, az Ásványtan tanszék akkori tanársegédje látta el. Tőle 1950 áprilisában Straub Gyuláné könyvtáros vette át, és végezte ezt a sokoldalú munkát egészen 1963 közepéig. Utána Takács Vilmos osztályvezető került a könyvtár élére, aki 1965-ig, Budapestre távozásáig, látta el feladatát. A könyvtár irányítására 1965 októberében jelenlegi vezetője, Kováts Zoltán adjunktus kapott megbízást.

A VVE könyvtára elsősorban az egyetemen folyó szakemberképzés és kutatás szolgálatában áll. A könyvtárhoz kapcsolt jegyzetleíró és nyomda készíti az egyetemi jegyzeteket, oktatási segédleteket. A központilag kezelt könyv- és folyóiratállományon kívül az egyes tanszékeken működő szakkönyvtárak is az oktatók és a hallgatók rendelkezésére állnak. A számítógépes szakirodalom-figyelő, illetve reprográfiai szolgáltatások kifejlesztett rendszere a könyvtárközi kölcsönzőszolgálat és az újabban megszervezett fordítóiroda együttműködésével megteremtette az egyetemen a korszerű oktatás és kutatás egyik fontos feltételét. Ezen túlmenően a Veszprémben működő tudományos intézmények és a megye üzemei számára regionális, kooperációs hálózatán keresztül a társegyetemek és vállalatok részére országos, külföldi partnerei számára nemzetközi szinten is teljesít szolgáltatásokat.

Olvasóterem

Működése kezdetén a könyvtár a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára (BMEKK) hálózatának tagjaként meglehetősen hiányos anyaggal rendelkezett, s azt is az anyaintézettől kapta kölcsön. Tevékenységének célja ebben az időszakban egyedül az oktatási munka szakirodalmi alátámasztása volt.

A második tanévtől a könyvtár munkája jelentősen bővült és minőségileg is megváltozott a hallgatók számára szükséges tankönyvek kölcsönzésével. Az oktatók ebben az időszakban nagymértékben támaszkodtak a Veszprémben működő tudományos kutatóintézetek könyvtárainak állományára, ami a könyvtárközi együttműködés első megnyilvánulási formájának tekinthető. Erre a segítségre annál is inkább szükség volt, mivel az egyetem fokozatos kiépítésével egyidejűleg a könyvtár is egyik ideiglenes helyéről a másikba hurcolkodott, ami a szakképzett munkatársak hiányán túl is nehezítette a munkát.

A könyvtár fejlődésében új korszak kezdődött 1960 januárjában, amikor is a mai helyén kialakított új helyiségekbe költözhetett. Rövidesen szervezetileg is lényeges változásokon ment keresztül: a fotolaboratóriummal, sokszorosító és könyvkötő műhellyel, valamint a jegyzetleíróval összevonva „Könyvtári és dokumentációs osztállyá" alakult át. A további fejlesztés során 1964 folyamán megalakult a könyvtár kebelén belül az állománygyarapítási, hálózati és módszertani, valamint a feldolgozó, az olvasószolgálati csoport és a dokumentációs szolgálat is.

A könyvtár 1966-ig tartozott a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtárának hálózatához. Ekkor alakult át a többi műszaki egyetemi könyvtárhoz hasonlóan önálló könyvtárrá. Hálózatát akkor 15 tanszéki, 1 kollégiumi és 9 egyéb egyetemi szervezeti egység könyvtára alkotta.

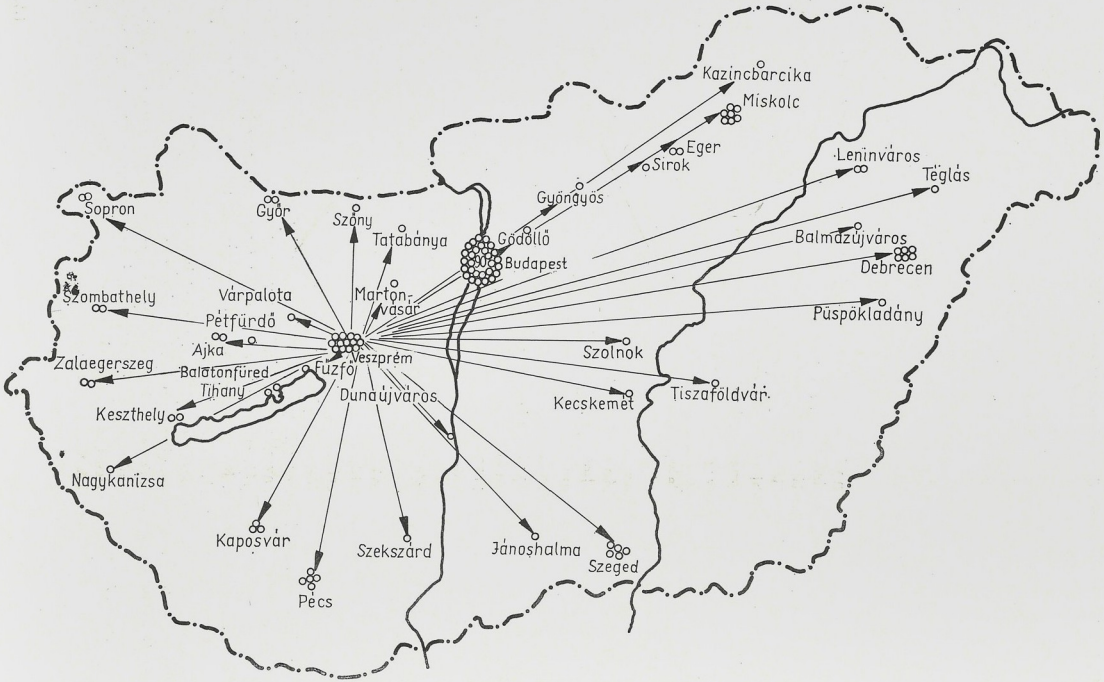
Fejlődésének ezen a fokán a könyvtár már nemcsak saját állományának rendelkezésre bocsátásával járult hozzá az egyetemi oktató- és kutatómunka elméleti megalapozásához, hanem dokumentációs szolgálata útján egyre nagyobb mértékben vállalta a referáló lapok alapján kiválasztott anyag beszerzését más könyvtáraktól, belföldi és nemzetközi könyvtárközi kölcsönzés révén is.

A könyvtárközi együttműködést esetünkben indokolja az a tény, hogy a nyilvántartások szerint az ország szakkönyvállományának 80%-a Budapesten koncentrálódott, és csupán a fennmaradó 20% oszlik meg a szétszórtan működő vidéki intézmények között.

A könyvtárközi kölcsönzés, illetve a kisebb terjedelmű folyóiratközlemények másolatban való beszerzésének rendszeresítése jelentősen megkönnyítette olvasóink számára a szakirodalom használatát. A szolgáltatás igénybevételének rohamos növekedése annak szükségességét bizonyítja. Ezért a könyvtár igyekezett másoló és reprográfiai berendezéseit korszerűsíteni, és a mikrofilmtechnikáról a xeroxmásolatok készítésére áttérni.

1967 januárjában helyezték üzembe a Pyloris típusú lemezes xeroxberendezést, majd 1969 augusztusában az előzőknél kb. hússzor nagyobb teljesítményű „RANK 720" jelzésű xeroxautomatát. A könyvtár reprográfiai szolgálatának jelenlegi kapacitása kb. napi 2000 oldal. Ez egyelőre kielégíti az egyetemi belső, valamint a regionális és országos igényeket.

A szakirodalom xeroxmásolatok alakjában való korszerű szolgáltatási rendszerének kiépítése után, az egész világon megjelenő kémiai szakirodalom áttekintését lehetővé tevő számítógépes kémiai szakirodalomfigyelő szolgálat megszervezése jelentette a következő fejlődési fokot. Ez a szolgálat 1971 januárjában indult meg. Alapja a Chemical Abstracts Service Chemical Abstracts Condensates (CAC) című mágnesszalagos adattára. Hetenként érkező tekercsei átlag 6000 közlemény, szabadalom, kongresszusi beszámoló stb. címét és tárgyszavait tartalmazzák. A keresőprogramot

2. ábra. A könyvtárközi kapcsolatok földrajzi megoszlása

az MTA Központi Fizikai Kutató Intézetének számítógépes szakemberei készítették a VVE megbízásából. A könyvtár szakemberei készítik el az egyes témák „search profile"-ját, aminek alapján a gép az irodalomjegyzéket összeállítja. A hetenkénti irodalomkeresést a KFKI ICL 1905 típusú számítógépén bérmunkában végeztetjük.

A gépi irodalomjegyzékből a kutató választja ki azokat a közleményeket, egyéb cikkeket, amelyeket teljes szövegükben meg akar ismerni. Ha a kért anyag a könyvtárban megtalálható, a reprográfiai szolgálat xeroxmásolatban rendelkezésre bocsátja.

A könyvtár saját állományában nem található műveket a dokumentációs szolgálat könyvtárközi együttműködés útján szerzi be, lehetőleg másolatban. Az idegen nyelvű szakirodalmat a fordítószolgálat kívánságra magyar nyelven szállítja a megrendelőnek.

Az ismertetett szakirodalmi szolgáltatások összefüggő láncot alkotva teljes szakirodalmat áttekintő műszaki-tudományos információkkal járulnak hozzá az egyetemi oktató-nevelő- és kutatómunka, valamint a vegyipari fejlesztő tevékenység hatásfokának javításához.

A könyvek és bekötött folyóirat-évfolyamok számának változását ábra szemlélteti, az 1972. december 31-i állapotot azonban számszerűen is rögzíti az alábbi összeállítás:

	db
Könyv	59 390
Kötött folyóirat	14 661
Kézirat (disszertációk)	2 400
Egyéb (mágneses adattár)	108
Összesen:	76 559

A nyilvántartott állomány értéke: 11 937 000 Ft.

Az 1972-ben előfizetett folyóiratok közül:

	Fajta	Példány
Magyar	315	605
Szocialista	224	241
Tőkés	381	406
Összesen:	920	1252

Könyvtárközi kapcsolataink 1972. évi adatait a következő táblázat foglalja össze.

	A központi könyvtár	
	más könyvtártól kapott	más könyvtárnak adott
Reprográfiát	2144	2281
Eredeti művet (kölcsön)	548	58
Összesen:	2692	2339

A Központi könyvtár munkatársai

Kováts Zoltán

Bende Magdolna

Dömötörné Plech Anna

Egyházyné Valló Márta

Tóthné Maár Hilda

Straubné Bodonyi Judit

Szörényiné Edelényi Gizella

Személyi adatok

Kováts Zoltán. *Szül.:* Hercegszántó, 1921. október 10. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1950); természettudományi doktor (Eötvös Loránd Tudományegyetem; 1960). *VVE oktatója:* 1963— ; könyvtárigazgató: 1965—.

Bende Magdolna. *Szül.:* Kővágóőrs, 1931. február 14. *Főiskolai végzettség:* okl. általános iskolai tanár (Apáczai Csere János Pedagógiai Főiskola, Budapest; 1954). *VVE dolgozója:* 1969—74.

Dömötörné Plech Anna. *Szül.:* Budapest, 1939. október 31. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár, okl. könyvtáros (ELTE; 1964). *VVE dolgozója:* 1971—.

Egyházyné Valló Márta. *Szül.:* Győr, 1944. október 30. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1969). *VVE dolgozója:* 1969—.

Tóthné Maár Hilda. *Szül.:* Bakonykoppány, 1942. október 6. *Egyetemi végzettség:* okl. középsikolai tanár, okl. könyvtáros (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1965). *VVE dolgozója:* 1965—.

Straubné Bodonyi Judit. *Szül.:* Budapest, 1929. augusztus 7. *Egyetemi végzettség:* okl. könyvtáros (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1961). *VVE dolgozója:* 1949—. Könyvtárvezető: 1950—63-ig.

Szörényiné Edelényi Gizella. *Szül.:* Vállaj, 1919. május 29. *Főiskolai végzettség:* polgári iskolai tanár (Tanárképző Főiskola, Szeged; 1945). *VVE dolgozója:* 1951—.

A Veszprémi Vegyipari Egyetem címzetes egyetemi tanárai

†Bácskai Gyula. *Szül.:* Szeged, 1920. szeptember 12., meghalt: 1973. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Szegedi Tudományegyetem, Szeged; 1944); tudományegyetemi doktor (Szegedi Tudományegyetem, Szeged; 1946). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1960). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1950—; címzetes egyetemi tanár: 1968—; (Kémiai technológia tanszék).

Balázs János. *Szül.:* Békéscsaba, 1919. december 29. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Szegedi Tudományegyetem, Szeged; 1943). *Tudományos minősítés:* a matematikai tudományok kandidátusa (1961). *VVE oktatója:* egyetemi adjunktus 1950—52; meghívott előadó 1966—; címzetes egyetemi tanár: 1969—; (Matematika tanszék).

Blickle Tibor. *Szül.:* Szombathely, 1931. április 5. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (VVE; 1953); műszaki doktor (VVE; 1960). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok doktora (1967). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1956—; címzetes egyetemi tanár 1967—; (Kémiai technológia tanszék).

Csokán Pál. *Szül.:* Budapest, 1914. november 21. *Egyetemi végzettség:* középiskolai tanári oklevél és vegyészdoktori oklevél (Szeged; Tudományegyetem, T. T. K.; 1938); *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1955); a műszaki tudományok doktora (1964). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1963; címzetes egyetemi docens 1969—; címzetes egyetemi tanár 1972— (Fizikai kémia tanszék).

Fejes Tóth László. *Szül.:* Szeged, 1915. március 12. *Egyetemi végzettség:* okl. középiskolai tanár (Pázmány Péter Tudományegyetem, 1938); a matematikai tudományok doktora. *Tudományos minősítés:* az MTA rendes tagja (1970). *VVE oktatója:* 1949—1965; tanszékvezető egyetemi tanár: 1949—1965; címzetes egyetemi tanár (Matematika tanszék) 1965. Kossuth-díjas (1957). Állami díjas (1973).

Freund Mihály. *Szül.:* Budapest, 1889. május 25. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Műegyetem, Budapest; 1911); műszaki doktor (József Műegyetem, Budapest, 1913). *Tudományos minősítés:* az MTA rendes tagja 1948, a BME tiszteletbeli doktora (1972), *VVE oktatója:* címzetes egyetemi tanár 1964— (Ásványolaj- és széntechnológia Tanszék). Kossuth-díjas (1950).

Gyenes István. *Szül.:* Beszterce, 1916. január 13. *Egyetemi végzettség:* okl. gyógyszerész (Pázmány Péter Tudományegyetem, Budapest; 1937). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok doktora (1970). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1966—; címzetes egyetemi tanár 1970— (Analitikai kémia tanszék).

Lőcsei Béla. *Szül.:* Miskolc, 1920. november 23. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1943); műszaki doktor (VVE; 1960). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1958). *VVE oktatója:* másodállásban adjunktus 1956—; mb. docens 1962—; címzetes egyetemi tanár 1966— (Szilikátkémia tanszék).

Matolcsy Kálmán. *Szül.:* Nagybánya, 1922. szeptember 1. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1944); műszaki doktor (VVE; 1963). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1962). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1962—; címzetes egyetemi tanár 1967— (Ásványolaj- és széntechnológia tanszék). Kossuth-díjas (1952).

Pallai Iván. *Szül.:* Budapest, 1928. augusztus 23. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, 1955); műszaki doktor (VVE; 1959); tudományegyetemi doktor (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest; 1962). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok doktora (1969). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1953-ban és 1967—; címzetes egyetemi tanár 1969— (Vegyipari műveletek tanszék).

Papp Elemér. *Szül.:* Budapest, 1906. november 13. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Műegyetem, Budapest; 1928); műszaki doktor (József Műegyetem, Budapest; 1935). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok doktora (1957). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1953—; címzetes egyetemi tanár 1965— (Kémiai technológia tanszék).

Szalai Sándor. *Szül.:* Budapest, 1912. október 22. *Egyetemi végzettség:* szociológus (Zürich-i Egyetem; 1934); a filozófia doktora (1950). *Tudományos minősítés:* az MTA rendes tagja. *VVE oktatója:* tudományos tanácsadó 1963—; címzetes egyetemi tanár 1964— (Központi Könyvtár).

A Veszprémi Vegyipari Egyetem címzetes egyetemi docensei

Almásy Gedeon. *Szül.:* Budapest, 1927. március 2. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem, Budapest; 1950); műszaki doktor (VVE; 1962). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1962). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1960—; címzetes egyetemi docens 1971— (Vegyipari műveletek tanszék).

Károlyi József. *Szül.:* Budapest, 1919. december 5. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1942); műszaki doktor (Budapesti Műszaki Egyetem, Budapest; 1964). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1963). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1963—; címzetes egyetemi docens 1967— (Ásványolaj- és széntechnológia tanszék).

Kincses Gyula. *Szül.:* Paks, 1921. augusztus 2. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1943). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1950—; címzetes egyetemi docens 1970— (Kémiai technológia tanszék).

Majdik Ferenc. *Szül.:* Sárospatak, 1925. október 1. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem, Budapest; 1947); műszaki doktor (VVE; 1965). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1965). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1950— címzetes egyetemi docens 1968—; (Kémiai technológia tanszék).

Németh András. *Szül.:* Szombathely, 1927. január 24. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem, Budapest; 1949); műszaki doktor (Budapesti Műszaki Egyetem, Budapest; 1961). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok doktora (1970). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1968—; címzetes egyetemi docens 1970—; (Vegyipari műveletek tanszék).

Péceli Béla. *Szül.:* Budapest, 1921. április 17. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1943). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1966—; címzetes egyetemi docens 1972— (Vegyipari műveletek tanszék).

Simon Pál. *Szül.:* Miskolc, 1929. február 11. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (Budapesti Műszaki Egyetem, Budapest; 1952); műszaki doktor (VVE; 1959). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1959). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1959—; címzetes egyetemi docens 1968— (Ásványolaj- és széntechnológia tanszék).

Szabó Zoltán. *Szül.:* Budapest, 1918. április 13. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1940). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1963—; címzetes egyetemi docens 1965— (Vegyipari műveletek tanszék).

Szepesy László. *Szül.:* Győr, 1928. április 15. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyészmérnök (József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest; 1950); műszaki doktor (Budapesti Műszaki Egyetem; 1961). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1960). *VVE oktatója:* egyetemi adjunktus (félállású) 1957—; meghívott előadó 1958—; címzetes egyetemi docens 1964— (Vegyipari műveletek tanszék).

Tóth Béla. *Szül.:* Berettyóújfalu, 1930. március 27. *Egyetemi végzettség:* okl. vegyész (Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen; 1955); műszaki doktor (VVE; 1960). *Tudományos minősítés:* a kémiai tudományok kandidátusa (1966). *VVE oktatója:* meghívott előadó 1967—; címzetes egyetemi docens 1972— (Kémiai technológia tanszék).

A Veszprémi Vegyipari Egyetem volt főállású oktatói

Adonyi Zoltán okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Kémiai technológiai tanszék (1953—54)
Antal Béla okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Szilikátkémia tanszék (1953—54)
Dr. Babos Barnabás (†) okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Szerves kémia tanszék (1952—70)
Bacskay Sándor okl. középiskolai tanár, egyetemi adjunktus
Fizikai kémia tanszék (1949—58; 1960—66)
Balázs János okl. tanítóképzőintézeti tanár, egyetemi adjunktus
Matematika tanszék (1951—52)
Balogh Gizella okl. középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Üzemgazdaságtan tanszék (1968—71)
Balogh Lajos okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Szilikátkémia tanszék (1956—57)
Bálint Tibor okl. vegyész, egyetemi tanársegéd
Fizikai kémia tanszék (1951—57)
Bélavári János okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Vegyipari műveletek tanszék (1968—71)
Bencze János okl. vegyészmérnök, tudományos munkatárs
MTA Petrolkémiai kutató csoport (1966—67)
Dr. Benedek Pál okl. vegyészmérnök, tanszékvezető egyetemi tanár
Fizikai kémia tanszék (1950—66)
Dr. Bereczky Endre (†) okl. vegyészmérnök, tanszékvezető egyetemi tanár
Szilikátkémia tanszék (1951—64)
Bereczky Éva okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Szilikátkémia tanszék (1952—57)
Dr. Berty József okl. vegyészmérnök, tanszékvezető egyetemi docens
Szerves kémia tanszék (1954—57)
Bor György okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Általános és szervetlen kémia tanszék (1950—57)
Borlai Oszkár okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Kémiai technológia tanszék (1956—59)
Bunyitai János okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Ásványolaj- és széntechnológia tanszék (1952—)
Chovanecz Tibor okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Általános és szervetlen kémia tanszék (1955—56)
Cserhegyi Andor okl. vegyész, egyetemi tanársegéd
Szerves kémia tanszék (1955—57)

Dobos Dezső (†) okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Elektrokémia tanszék (1949—57)
Dobos Dezsőné Szabó Éva okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Kémiai technológia tanszék (1954—59)
Fábry György okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Kémiai technológia tanszék (1949—52)
Fabuss Béla okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Fizikai kémia tanszék (1952—56)
Fáy László okl. középiskolai tanár, egyetemi adjunktus
Vegyipari műveletek tanszék (1951—67)
Farkas János okl. középiskolai tanár, egyetemi docens
Marxizmus—leninizmus tanszék (1957—68)
Dr. Fejes Tóth László okl. középiskolai tanár, tanszékvezető egyetemi tanár
Matematika tanszék (1949—65)
Fekete Gyula okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Üzemgazdaságtan tanszék (1967—70)
Ferenczy Zoltán okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Általános és szervetlen kémia tanszék (1949—50)
Földeák János okl. gépészmérnök, egyetemi adjunktus
Fizikai kémia tanszék (1955—56)
Fux Lajos okl. vegyész, egyetemi tanársegéd
Analitikai kémia tanszék (1954—57)
Gere Lajos okl. középiskolai tanár, egyetemi adjunktus
Fizikai kémia tanszék (1953—56)
Gersey Ferenc okl. gépészmérnök, egyetemi tanársegéd
Géptan tanszék (1951—54)
Görög Ottó okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Általános és szervetlen kémia tanszék (1949—50)
Grofcsik János okl. vegyészmérnök, egyetemi tanár
Szilikátkémia tanszék (1952—57)
Gyetvai László okl. középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Marxizmus—leninizmus tanszék (1964—69)
Dr. Hajnal Mihály jogász, egyetemi tanársegéd
Marxizmus—leninizmus tanszék (1951—53)
Hajóczki Márta okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Ásványolaj- és széntechnológia tanszék (1965—67)
Dr. Halmágyi László okl. középiskolai tanár, tanszékvezető docens
Fizika tanszék (1949—51)
Hanák Ferenc ált. iskolai tanár, egyetemi adjunktus
Marxizmus—leninizmus tanszék (1951—58)
Hartner Antal okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Kémiai technológia tanszék (1955—56)
Hegedüs Zoltán okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Ásványolaj- és széntechnológia tanszék (1952—54)
Hernesz Ferenc közgazdász, egyetemi tanársegéd
Marxizmus—leninizmus tanszék (1953—54)
Hódi Klára okl. vegyész, egyetemi tanársegéd
Analitikai kémia tanszék (1951—55)
Dr. Hódossy Lajos okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Vegyipari műveletek tanszék (1963—66)

Huszák Péter (†) okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Kémiai technológia tanszék (1957—60)
Illyés József okl. testnevelőtanár, vezető tanár
Testnevelés tanszék (1958—59)
Imre Miklós okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Kémiai technológia tanszék (1962—68)
Iványi Antal okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Ásványolaj- és széntechnológia tanszék (1965—70)
Jánka József okl. közgazdász, tanszékvezető docens
Marxizmus—leninizmus tanszék (1960—72)
Kalló Dénes okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Szerves kémia tanszék (1955—56)
Katona József okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Szerves kémia tanszék (1954—57)
Kemény Gézáné Hajdú Emőke okl. középiskolai tanár, nyelvtanár
Idegennyelvi lektorátus (1963—72)
Kerti József okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Elektrokémia tanszék (1951—56)
Kiss Sándor okl. vegyész, egyetemi tanársegéd
Analitikai kémia tanszék (1951—54)
Kotsis Tivadar okl. középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Ásványtan tanszék (1951—58)
Kovács Ferenc okl. középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Analitikai kémia tanszék (1961—66)
Kovács János okl. középiskolai tanár, nyelvtanár
Idegennyelvi lektorátus (1952—56)
Dr. Kovács József okl. vegyész, egyetemi adjunktus
Szerves kémia tanszék (1962—71)
Krammer Gergely okl. középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Matematika tanszék (1959—61)
Kraxner Mária okl. vegyészmérnök, ösztöndíjas egyetemi gyakornok
Kémiai technológia tanszék (1957—58)
Lábdy Kálmán okl. középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Analitikai kémia tanszék (1950—67)
Dr. Lengyel Sándor okl. vegyészmérnök, tanszékvezető egyetemi docens
Elektrokémia tanszék (1951—54)
László István (†) okl. testnevelőtanár, vezető tanár
Testnevelési tanszék (1951—58)
Dr. Magyar Miklós okl. vegyész, egyetemi adjunktus
Fizikai kémia tanszék (1950—64)
Makszim Imre okl. testnevelőtanár
Testnevelési tanszék (1963—65)
Molnár József okl. középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Matematika tanszék (1950—52)
Molnár Sándor okl. testnevelőtanár
Testnevelési tanszék (1962—63)
Dr. Müller Sándor (†) okl. vegyész, tanszékvezető egyetemi tanár
Szerves kémia tanszék (1957—65)
Müller Zoltán okl. vegyipari gépészmérnök, egyetemi tanársegéd
Géptan tanszék (1956—58)

Náray Miklós okl. középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Analitikai kémia tanszék (1965—70)
Dr. Néher Erzsébet okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Általános és szervetlen kémia tanszék (1958—67)
Nyírő József okl. középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Marxizmus—leninizmus tanszék (1955—57)
Nyírő Miklós okl. vegyészmérnök, ösztöndíjas egyetemi gyakornok
Ásványtan tanszék (1957—58)
Ochsemfeld Vilmos okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Kémiai technológia tanszék (1949—56)
Ollári István okl. vegyészmérnök, egyetemi gyakornok
Általános és szervetlen kémia tanszék (1958)
Palicska János okl. vegyészmérnök, ösztöndíjas egyetemi gyakornok
Kémiai technológia tanszék (1958—59)
Pallai Istvánné Varsányi Erzsébet okl. vegyész, egyetemi tanársegéd
Analitikai kémia tanszék (1950—60)
Pap János okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Szilikátkémia tanszék (1958—60)
Pápai Mária okl. vegyész, egyetemi tanársegéd
Általános és szervetlen kémia tanszék (1952—54)
Papp Géza okl. középiskolai tanár, egyetemi adjunktus
Marxizmus—leninizmus tanszék (1953—55)
Dr. Pfeifer Gyula okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Általános és szervetlen kémia tanszék (1957—59)
Dr. Podhorányi Gyula okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Vegyipari műveletek tanszék (1962—68)
Dr. Pungor Ernő okl. vegyész, tanszékvezető egyetemi tanár, akadémikus
Analitikai kémia tanszék (1962—70)
Pünkösti Árpád okl. vegyészmérnök, egyetemi gyakornok
Ásványtan tanszék (1959—60)
Retezár Árpád okl. vegyészmérnök, tanszékvezető egyetemi docens
Ásványolaj- és széntechnológia tanszék (1954—60)
Dr. Reuter Ottó okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Szilikátkémia tanszék (1954—60)
Rozmanith Antal okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Ásványolaj- és széntechnológia tanszék (1951—56)
Rozmanith Antalné Sörös Jolán okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Kémiai technológia tanszék (1953—56)
Salát András okl. középiskolai tanár, nyelvtanár
Idegennyelvi lektorátus (1962—66)
Seybold Károly okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Analitikai kémia tanszék (1971—72)
Siposs Géza okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Általános és szervetlen kémia tanszék (1956—59)
Sós Katalin okl. közgazdász, egyetemi gyakornok
Marxizmus—leninizmus tanszék (1970—71)
Szabó István középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Marxizmus—leninizmus tanszék (1955—58)
Szabó János (†) középiskolai tanár, tanszékvezető egyetemi adjunktus
Marxizmus—leninizmus tanszék (1955—58)

Szabó László ált. iskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Marxizmus—leninizmus tanszék (1953—57)
Szabó Zsuzsa okl. közgazdász, egyetemi adjunktus
Marxizmus—leninizmus tanszék (1957—64)
Szalai Ferenc szakmérnök, egyetemi adjunktus
Ásványolaj- és széntechnológia tanszék (1956—58)
Szalay Tibor (†) okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Fizikai kémia tanszék (1956—59)
Szecsődi István okl. középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Marxizmus—leninizmus tanszék (1954—55)
Dr. Szepesváry Pálné Dr. Ráth Éva középiskolai tanár, egyetemi adjunktus
Analitikai kémia tanszék (1960—70)
Szepesváry Tamásné Dr. Tóth Klára okl. gyógyszerész, egyetemi adjunktus
Analitikai kémia tanszék (1962—70)
Szinkovich Zsuzsa okl. középiskolai tanár, nyelvtanár
Idegennyelvi lektorátus (1961—63)
Szontagh Jenő okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Szervetlen kémiai technológia tanszék (1950—56)
Szőke Béla okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Kémia technológia tanszék (1956—57)
Szűcs Gyula általános iskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Marxizmus—leninizmus tanszék (1953—55)
Dr. Takács László okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Kémiai technológia tanszék (1964—69)
Tamás Ferenc okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Szilikátkémia tanszék (1951—54)
Terényi Antal okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Kémiai technológia tanszék (1969—71)
Tóth Károly okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Analitikai kémia tanszék (1954)
Töll László okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Fizikai kémia tanszék (1958—62)
Új Endre László okl. vegyészmérnök, egyetemi gyakornok (1960—61)
Dr. Újhídy Aurél okl. vegyészmérnök, egyetemi adjunktus
Szerves kémia tanszék (1954—65)
Varga Ferencné Dr. Zoltán Edit jogász, tanszékvezető egyetemi adjunktus
Marxizmus—leninizmus tanszék (1958—60)
Dr. Varga József (†) okl. vegyészmérnök, tanszékvezető egyetemi tanár
Ásványolaj- és széntechnológia tanszék (1952—56)
Varga Károly okl. középiskolai tanár, vezető lektor
Idegennyelvi lektorátus (1951—54)
Vas Jolán okl. vegyészmérnök, ösztöndíjas egyetemi gyakornok
Szerves kémia tanszék (1958—59)
Végh György okl. vegyész, egyetemi tanársegéd
Analitikai kémia tanszék (1950—54)
Vígh Antal okl. vegyész, egyetemi tanársegéd
Szerves kémia tanszék (1955—58)
Virágh Magda okl. középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd
Marxizmus—leninizmus tanszék (1954—55)

Vörös Tibor okl. vegyészmérnök, egyetemi tanársegéd
Szilikátkémiai tanszék (1953—54)
Werner Istvánné Takács Éva okl. testnevelő tanár
Testnevelés tanszék (1971)
Dr. Wild Frigyes okl. középiskolai tanár, vezető lektor
Idegennyelvi lektorátus (1954—55)
Wilwerger Ferenc okl. vegyészmérnök, egyetemi gyakornok
Szilikátkémia tanszék (1957—58)
Zádori Antal okl. vegyipari gépészmérnök, egyetemi adjunktus
Géptan tanszék (1950—54)

Az egyetem adminisztratív és gazdasági vezetősége

Harmath Jenő
főtitkár

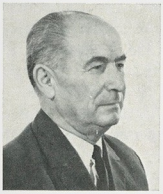
Hőgyészi János
gazdasági
és műszaki főigazgató

Farkas József
tanulmányi osztályvezető

Hargitai Kálmán
gondnoki
és munkáselátási
oszt.-vez.

Horváth József
személyzeti
osztályvezető

Magyari Miklós
ált. igazgatási
osztályvezető

Puskás István
pénzügyi-
és számviteli
osztályvezető

Somkúti Lajos
beruházási
és műszaki
osztályvezető

Szabó István
tudományos és külügyi
osztályvezető

Diákélet Veszprémben

Kossa István kollégium

Az egyetem hallgatóinak túlnyomó többsége nem veszprémi illetőségű, ezért már az első oktatási évtől kezdve külön gondot okozott a hallgatók megfelelő elhelyezése. Az egyetem első évfolyama a valamikori kisszeminárium épületében, a Davidikumban lakott, tanult és étkezett, tekintve, hogy az egyetemet képviselő egyetlen létesítmény, az *A* épület folyton átépítés alatt állott.

1950-ben a Davidikum megszűnt, viszont az első évfolyam újonnan belépő 250 hallgatójának elhelyezéséről is gondoskodni kellett. Ezek közül százat meghaladó fő a közgazdasági technikum tornatermében kapott elhelyezést, miközben a város több pontján rohammunkával alakítottak át különböző épületeket diákszálló céljára. A téli fagyok beálltáig be is fejeződött az átköltözés. Így hallgatóink a rendőrség egykori Rákóczi téri épületében, a mai egyetemi tudósotthon épületében stb. laktak.

A következő években — a létszám emelkedésével párhuzamosan — újabb diákszállók létesültek, így a várbeli nagyszeminárium épületében a fiúk, az egykori ferences zárdában a lányok, a volt szociális otthonban az aktívan sportoló hallgatók számára.

A hallgatók létszáma az ötvenes évek közepén közel 700 főre duzzadt, mivel a 8 féléves képzésről a 10 félévesre tértünk át. Ezzel egyidejűleg megszűnt a tudósotthonban és a szociális otthonban működő diákszálló, viszont új épületet kapott az egyetem a várban.

Minőségi változás a *B* épületszárny elkészültével következett be. Ez volt az első, mind az öt évfolyamot befogadó, azonban még mindig csak ideiglenes diákszálló. A gyermekkórházzal szemközti bontási területen épült fel az egyetemi kollégium. A 600 főre tervezett diákotthon átadására 1964. augusztus 1-én ünnepélyes keretek között került sor. A szeptemberben beköltöző hallgatók végre otthont kaptak. A kétszobás, szeparált lakóegységek, a teljes komfort és kényelem nemcsak az egyetemi lakáskultúra minőségi megváltozását hozta, hanem egyúttal a tartalmasabb, szebb, kulturáltabb diákélet kibontakozásának is forrásává vált.

Öntevékeny kezdeményezések sora indult el, amelyek eredményeit értékelve a KISZ Központi Bizottsága és a Művelődésügyi Minisztérium a diákszállót kollégiumi rangra emelte, és az Kossa István nevét vette fel hálából, akinek mint országgyűlési képviselőnek jelentékeny része volt az egyetem veszprémi telepítésében, és aki egészen 1965-ben bekövetkezett haláláig segített a felmerült problémák áthidalásában.

A kollégiumot a szervezeti és működési szabályzatban rögzítettek szerint kollektíven vezetik; a pedagógiai irányítást a kollégium igazgatója és általa az egyetem állami vezetése gyakorolja, míg a hallgatók képviseletét a kollégiumi intéző bizottság látja el.

A helybelieket leszámítva majd minden nappali tagozatú hallgató a kollégiumban lakik. E tekintetben megelőzi a budapesti felsőoktatási intézményeket, és a vidéki egyetemek között is figyelemreméltóan jó helyet foglal el.

A kollégium kitűnő lehetőségeket nyújt a szabad idő tartalmas kitöltéséhez. Így elsőként a *Kol-Klub* érdemel említést, ami nemcsak klub, nemcsak a szórakozást és a művelődést szolgáló létesítmény, hanem egyben a diákság szellemi centruma is. Méreteit tekintve, egyszerre csak korlátozott létszámú hallgatóság befogadására alkalmas, s talán éppen ezért fűződnek hozzá a diákélet legmeghittebb pillanatai. Helyileg és szervezetileg a kollégiumhoz tartozik, hatásaiban azonban túlnő e szűk kereteken. Behálózza, átszövi a hallgatók életének minden lényeges momentumát. Hatása leginkább a kulturális tevékenységgel áll kapcsolatban.

A kollégiumi stúdió a házon belüli tájékoztatás és hírszolgálat eszköze. A rendszeresen visszatérő évfolyam-vetélkedők ma már el sem képzelhetők nélküle. Ezen túlmenően zenét közvetít, felhívja a figyelmet a soron következő zárthelyire, értesít köznapi aktualitásokról, mindarról, ami közügy.

A fényképezés hívei a fotókörben hívják, másolják, nagyítják képeiket. Ellátják képanyaggal az Egyetemünk-et, részt vesznek pályázatokon vagy csak egyszerűen emlékeket gyűjtenek, érdekes, tipikus vagy ritka eseményeket, pillanatokat rögzítenek. Mások a barkácsműhelyben fejtik ki képességeiket.

Kollégiumi társalgó

A Kol-Klub

A Kossa István kollégium rövid fennállása ellenére is eredményeket mutathat fel: a hallgatók jól érzik magukat ebben a közösségben, magukénak tekintik azt. A nyugodt légkör pozitív hatása a tartalmas diákélet kibontakozásában, az egyéni képességek jobb kifejtésében és nem utolsó sorban a tanulmányi eredményekben tükröződik.

Kulturális tevékenység és diákhagyományok

Az egyetemi hallgatók és oktatók kulturális tevékenysége szinte az alapítással egyidőben indult meg, és azóta is — bár nem egyforma intenzitással — befolyást gyakorol a város életére. A hosszú idő, a változó igények, a tevékenység sokrétűsége még a vázlatos felsorolást is lehetetlenné teszi, de az — jellegéből és célkitűzéseiből eredően — két különböző szakaszra oszlik.

A kezdeti időszakban — 1956-ig — az egyetemi kulturális munka az akkor még hiányos városi kulturális életet kívánta kiegészíteni és részben helyettesíteni. Az egyetem feladatának érezte, hogy — szerény lehetőségeinek és képességeinek megfelelően — ilyen vonatkozásban is kezdeményező legyen: egyeztetni próbálta adottságait és a város közönségének érdeklődését, s a hallgatók kulturális nevelését igyekezett összekötni a városi közönségnek szóló nyilvános előadásokkal is.

Bár az első lépések igen szerény viszonyok között indultak, végzett hallgatóink és városi vendégeink körében kellemes emlékként élnek azok a lemezesték, amelyeket — hozzáértő oktatók ismertetőjével kísérve — a nagy előadóteremben tartottak. Diákjaink nagy része itt ismerkedett meg kiváló felvételekről a zeneművészet jelentős alkotásaival. A nagy érdeklődés és lelkesedés hatására egy kisebb csoport — amelynek tagjai valamikor a hangszeres zenét művelték — a város közreműködésével és hivatalos támogatással megalakította a szimfónikus zenekart, amely ugyan nem sokáig működött, de ez idő alatt sok örömet szerzett tagjainak és a hallgató közönségnek egyaránt. Színvonalára jellemző, hogy egyik legsikeresebb koncertjét Bor Dezső, a nagyhírű Székesfővárosi Zenekar volt karnagya vezényelte.

Ugyancsak kiemelkedő teljesítményt nyújtott s elismerten a megye legjobb kórusa volt az 1950-ben alakult mintegy hatvan tagú énekkar. A szokásos alkalmi műsorokon kívül — tudatos és rendszeres felkészülés után — több ízben állt ki a város, sőt a megye közönsége elé főként dalokat és operakórusokat felölelő műsorával.

Az énekkar első nagy periódusa 1956-ig tartott; ez idő alatt két ízben is elérte a megye legjobb együttese rangot. Kiemelkedő eseménynek számított pl. a város összes kórusaival együttesen rendezett hangversenye, amelynek zárószámaként kétszáz tagú összevont kórus énekelte *Kodály: A magyarokhoz* c. művét az idős mester jelenlétében.

A kórussal és a tánccsoporttal együtt rövid ideig népi zenekar is működött. Az énekkar az ötvenes évek második felében kamaraegyüttesként alakult újjá és működik ma is; 1966-ban a Keszthelyi Fesztiválon ezüstéremmel tüntették ki.

A különböző és váltakozó lendülettel működő csoportok közül kiemelkedő eredményekkel tette emlékezetessé nevét a színjátszó és versmondó gárda. 1953 és 1956 között igen nagy lendülettel működött: több színmű magas színvonalú városi bemutatása, verses-est sorozat szervezése fűződik nevéhez; az utóbbival még a megye határain túl is emlékezetes sikert aratott. Szinte a hivatásosak feladatkörét vállaló

A kamarakórus

amatőrcsoportként működtek; diákvezetőjük egyetemi tanulmányaival egyidejűleg elvégezte a Népművelési Intézet rendezői tanfolyamát.

1956 után ez a munka érthetően lelassult, helyenként szünetelt. Az elsődlegesen fontosabb tanulmányok problémái nem sok időt hagytak a kulturális tevékenységre, s néhány évig jelentősen csökkent a hallgatói létszám is. A hatvanas években egyre fokozottabban bontakozott ki ismét az egyetem kulturális élete az előbbiektől eltérő jelleggel. Időközben a város is sokat fejlődött; 1961-től megindult a rendszeres színházi élet, mégpedig a következő évektől kezdve önálló társulattal. Ugyancsak ez idő tájt alakult meg a ma már nemzetközi hírnevű városi kórus, széleskörű városi összefogással szimfonikus zenekar létesült. Ezzel egyidejűleg a kisebb létszámú amatőr együttesek műsora megváltozott; zártabb közönség és elsősorban az egyetem igényeire támaszkodott. Jó lehetőséget nyújtott ehhez a színpaddal is ellátott kamaraterem, amelyet az ötvenes évek közepén alakítottak ki az *E* épületben.

A hatvanas évek első felében színjátszóink és versmondóink tevékenysége ismét fellendült. Jellemző, hogy nem csupán irodalmi értékű és erősen humanista hangvételű egyfelvonásosokon próbálták ki erejüket *(R. Merle, Brecht)*, de önállóan is színpadra alkalmazták *Dürrenmatt: A baleset* c. művét. A Budapesti Egyetemi Színpad is többször szerepelt vendégjátékkal Veszprémben. Emlékezetes nagy siker volt a teljesen saját összeállítású *72 dühös ember* c. szatíra, amely a diákélet és a tanulmányi terv visszásságait tárta a nézők elé friss hangvételű, szellemes és csípős hangnemben. A csoport eredményeit fémjelzi, hogy a különböző bemutatókon és fesztiválokon értékes helyezéseket szereztek; így pl. 1964-ben arany, 1966-ban bronz, 1968-ban a versmondók arany és bronz emlékérmeket nyertek.

Új színt jelentett a későbbi években a filmkör átmeneti jelentkezése. Fellendülése időszakában a kislétszámú és technikailag nem túlzottan jól felszerelt csoport pl. a

XIV. Országos amatőrfilm-fesztiválon ezüstérmet és különdíjat (1966), a legjobb vidéki kör díját (1969), az egyetemek fesztiválján pedig egy 2. és egy 3. helyet (1970)-ért el.

Nem kisebb jelentőségűek azok a kulturális események sem, amelyeknek ugyan nem amatőr diákok a szereplői, de igen fontos feladatot töltenek be hallgatóink ízlésformálásában: a legnevesebb fővárosi színészek, művészek, kultúrtörténészek előadásai. Az önálló veszprémi színtársulattal természetszerűen szoros a kapcsolat; az együttműködés eredménye volt jónéhány kamaradarab bemutatása és felolvasó színházi est, ill. színházi vitaest. Ezek köre időszakonként baráti találkozókkal is bővült, amikor nem tematikusan, hanem a mindennapi élet emberi közelségében ismerkedtek egymással a két intézmény tagjai.

Lényeges szerepe van az egyetem életében az *Egyetemünk* című lapnak is. Az egyetem önálló lapját, amelyet a kezdeti időszakban kézi úton sokszorosítottak, ma már nyomdában állítják elő. Kezdettől lelkes hallgatók és néhány oktató írja és szerkeszti. A főszerkesztők, szemfüles munkatársak, ügyes karikaturisták nevére sokan emlékeznek. Lapunk mindenről tudósít, ami az egyetemen történik, legfőképpen a hallgatókat érintő dolgokról, prózában, versben, vitairatok alakjában.

Külön korszakként kell megemlékeznünk az utolsó öt évről, amióta létrejött az ún. *Kol-Klub*. Lelkes fiatalok alakították, s jelenlegi kis kollégiumi helyiségében heti 3—4 estén a legváltozatosabb módokon, sokszor hallgatóságát is bevonva a produkciókba, szolgálja diákjaink szórakozását és szórakoztatását. A *Kol-Klub* ma már fogalom az egyetemen; műsorterve a kötött program nélküli hangulatos szórakozástól a kisebb csoportokat érdeklő speciális előadások és viták rendezéséig igen sokrétű. Nagyobb megmozdulásai eseményszámba mennek. Igen sok vendégelőadó tesz szívesen eleget meghívásának. Több száz rendes tagon kívül évenként tiszteletbeli tagokat is választanak, s rangos megbecsülés e testülethez tartozni, amelyben gyárigazgatók, a politikai és szakmai élet kiválóságai között Fock Jenőt, a Minisztertanács elnökét is ott találjuk. A klub 1970-ben a kiváló klub, 1973-ban az aranykoszorús klub címet nyerte el.

A kifejezetten kulturális tevékenység a diákhagyományokban folytatódik. A diákélet számos apró eseménye és élménye, lazább keretek között, szellemes és látványos, az egyetemi élet és a fiatalság bensőséges kapcsolatát tükröző eseményekben sűrűsödik és jut kifejezésre. Immár országos hírű rendezvény a kétévenként megrendezésre kerülő *Veszprémi Egyetemi Napok* (1969-től), amikor a diákrektor választásának korteshadjáratát a város lakossága is nem kis derültséggel kíséri figyelemmel; „uralkodásának" három napja pedig a fiatalság ötletgazdag, színes, látványos programsorozata, amely stílusában majális jellegű, hangulatában pedig a reneszánsz életörömet idézi.

Nem kevésbé emlékezetesek a búcsú közelségére rádöbbenő végzős hallgatók megmozdulásai. Itt-tartózkodásuk utolsó heteiben felelevenednek bennük diákéletük emlékei, s az elválás és az ismeretlen jövő határán mégegyszer át szeretnék élni és adni azokat. Ez az időszak a tréfás ballagás (rongyos, jelmezes felvonulás), a tanszéki búcsúk, majd a diplomamunka beadása után a szülők jelenlétében rendezett komoly ballagás ideje. A diploma utáni banketten ismét a túláradó jókedv uralkodik, és ilyenkor a tréfás jelenetek közül a balatoni fürdés sem hiányzik.

Az egyetem és a volt hallgatók kapcsolata ezután részben személyes érintkezés alapján, részben a szeniortestületen keresztül folytatódik. Ennek szimbóluma az az emlékszalag, amit a végzett évfolyam szeniorjai az egyetemi zászlóra kötnek. Az egyetem öregdiákjai alkotják a mérnöktovábbképző tanfolyamok hallgatóságának zömét, közülük kerül ki a kétéves szakmérnöki tanfolyamok résztvevőinek többsége, de veszprémi végzettségű az oktatógárda túlnyomó része is.

Rongyos ballagás

Üzemlátogatásokon öregdiákjaink kalauzolják a hallgatókat, nyári termelési gyakorlatokon ők az instruktorok, az üzemi témájú diplomadolgozatok konzulensei, bírálói. Sok üzemben, kutatóintézetben öregdiákjaink töltenek be vezető posztokat. A kutatási, szocialista együttműködési szerződések aláírói között is sok veszprémi öregdiák nevét találjuk.

Számos évfolyamban elterjedt szokás, hogy az egy városba vagy munkahelyre került mérnökök a hónap egyik meghatározott napján baráti beszélgetésre, véleménycserére, a kapcsolatok ápolására jönnek össze. Ezt az egészséges, de mégis nem elég átfogó kezdeményezést új keretbe foglalta a Veszprémi Egyetem Baráti Körének megalakulása. Az 1972. év során megindított szervező munka igen szép eredményre vezetett, s a Baráti Kör taglétszáma az év végéig meghaladta az 1200 főt.

A más egyetemeken szokásos emlékgyűrű meghonosítása sokáig adminisztratív nehézségekbe ütközött. Az 1972-ben végzett évfolyam megismételt kezdeményezését azonban végül is siker koronázta, s a hallgatók többsége felhúzhatta az egyetem emblémájával díszített gyűrűt.

1963-ban került sor első ízben a 10 éve végzett mérnökök találkozójára. Ebből a kezdeményezésből az évek során egésznapos ünnepség alakult ki. A találkozó az ágazati tanszékeken rendezett összejövetellel kezdődik. Ezt követi az ünnepélyes névsorolvasás a T/1-ben, ahol a katalóguson nemcsak a delikvensek beceneveit sorolják fel, de kinek-kinek fejére olvassák a közben feledésbe ment diákbűnöket is. Ezt követi az emlékfa ültetése. A találkozó rektori fogadással, majd bankettel zárul.

Az egyetem keleti oldalán elhelyezkedő és évről évre hosszabb platánsor növekedése szimbolizálja azt az összetartó erőt, ami a Veszprémben végzett vegyészmérnökök egymás után következő generációit összetartja, és azt a kapcsolatot, ami az ALMA MATER és egykori neveltjei között fennáll, továbbá azt, hogy a volt öregdiákok sokasága az egyetemmel együtt igyekszik formálni a jövőt.

Az egyetem versenysportja

1949 előtt Veszprém város testkultúráját és versenysportját szinte egyeduralkodóan a Veszprémi Vasas Torna Club labdarúgó csapata reprezentálta.

A felszabadulás utáni gyorsütemű fejlődés, a város vegyipari központtá válása magával hozta a versenysport kibontakozását és magasabb szintre emelkedését. Ebben a folyamatban különösen nagy feladat hárult az egyetemre. Az oktatás megkezdése a sokrétű, színes és mozgalmas egyetemi élet kialakulását is eredményezte. A fiatal egyetemisták szervezett közösségében természetes igény a szórakozás, a testedzés és a sportolás is. Az egyre növekvő igények kielégítésére 1950. április 15-én a Nehézvegyipari Műszaki Egyetem, a Nehézvegyipari Kutató Intézet és az Állami Műszaki Főiskola hallgatói, oktatói, kutatói és dolgozói létrehozták a Nehézvegyipari Lombik Sportegyesületet (Lombik SE). A szakmai és szervezési feladatokat 7 főből álló intézőbizottság látta el. A sportmozgalomban már elfogadott szervezeti formákhoz igazodva, rövid időn belül egymás után alakultak a szakosztályok, és eredményesen kapcsolódtak be a városi, illetve megyei bajnokságok küzdelmeibe. 1950 májusában már 11 szakosztályban (asztalitenisz, atlétika, kosárlabda, labdarúgás, röplabda, sakk, sí, tenisz, turisztika, vitorlázás, vívás) edzettek és versenyeztek az egyetem fiataljai. A kezdeti nehézségeket, akadályokat a testedzés iránti vágyuk és nagy sportszeretetük segítségével leküzdötték, és mostoha körülmények között is kiemelkedő eredményeket értek el többek között vitorlázásban és röplabdázásban.

A magyar testnevelés és sportmozgalom 1951. évi átszervezése az egyetemi és főiskolai sport központi irányítását, a Haladás Sportegyesület megalakulását és rövid időn belül élvonalbeli sportegyesületté fejlesztését eredményezte. Az átszervezés formailag és tartalmilag is meghatározta az egyetem sportegyesületének további működését. A Haladás SK-ban szinte egyedülállóan a hallgatók versenysportjának gyors ütemű fejlesztésére törekedtek, a tömegtestnevelési formák háttérbe szorultak. A legnagyobb érdeklődés a kézilabda, labdarúgás, kosárlabda, röplabda és vitorlázás iránt nyilvánult meg. Ezekben a szakosztályokban alakult ki a legpezsgőbb élet, ezekben végezték a legintenzívebb edzéseket, itt érték el a legkiemelkedőbb eredményeket is.

1953-ban megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel, több mint 500 sportoló és sportvezető vett részt a 14 működő szakosztályt magában foglaló sportegyesület munkájában. A szakosztályok megerősítésére, a nevelő munka színvonalának és tervszerűségének javítására a szakosztályok vezetőségébe beválasztottak 1—2 oktatót is, aminek eredményeképpen javult a sportolók tanulmányi átlaga.

A Haladás SK első évei (1952—1956) bizonyították, hogy az egyetem versenysportja több sportágban is képes felnőni az ország legjobbjai közé. A legkiemelke-

dőbb eredményt ebben az időszakban a férfi kispályás kézilabdacsapat érte el az országos bajnokságon 8. helyezésével. Hasonlóan szép sikereket értek el az 1956-ban NB II-be került labdarúgók, az országos versenyeken is gyakran induló atléták és a gyorsan fejlődő vívók is.

A Haladás SK sportolói nagyon sok örömet szereztek a mérkőzéseket rendszeresen látogató hallgatóknak és Veszprém sportszerető lakóinak is. Ekkor kezdett igazolódni az a feltételezés, hogy a sport sokban hozzájárulhat az egyetem és a város kapcsolatának szorosabbá fűzéséhez és egységének megteremtéséhez. Kialakult és megerősödött a Haladás SK „szurkolóinak" népes és lelkes tábora.

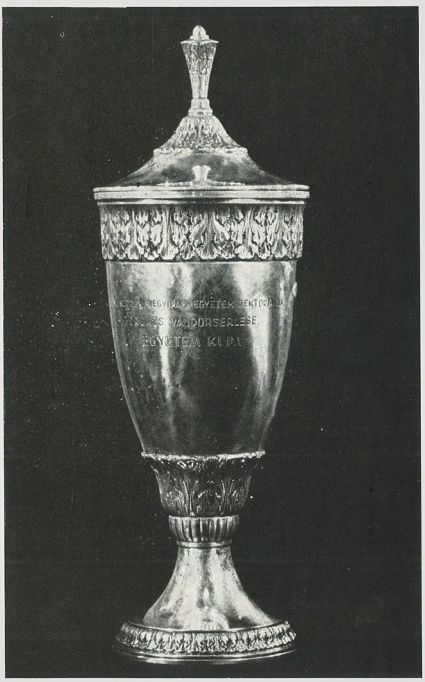
1956 októberében megszűnt a Haladás SK, és ezzel ideiglenesen az egyetem versenysportja is szünetelt. 1957. január 19-én az egyetemen először az újjászervezett Veszprémi Egyetemi Atlétikai Club (VEAC, 1957) szakosztályaiban indult meg a szervezett sportélet. Ehhez az egyetem tanácsa jelentős támogatást nyújtott.

Az egyetem hozzájárult a város versenysportjának a megyehatárokon túli reprezentálásához is. A város vezetői felismerték, hogy a Haladás SK versenysportja a város, sőt a megye minőségi sportját is jelenti, és a növekvő követelményeket támasztó sporttevékenység terheit közösen kell viselni.

1958. április 1-én az egyetem és a megyei tanács sportegyesületei Veszprémi Haladás—Petőfi Sport Club (VHPSC, 1957—1966) néven egyesültek, és a fúzió eredményeként létrejött VHPSC rövid időn belül a város, sőt a megye legeredményesebb sportegyesülete lett. 1958-ban 12 működő szakosztályban 398 sportoló versenyzett. Ezek közül azonban csak 106 volt egyetemi hallgató. A városi sportkörré való átszervezés következménye lett, hogy amíg a Haladásban szinte kizárólag egyetemisták sportoltak, addig a VHPSC-ben ez a részarány negyedére csökkent.

1961-ben a szakosztályban folyó szakmai tevékenység növelésére és az edzők rendszeres továbbképzésére megalakították az edzők tanácsát. Továbbemelkedett a sportolók (520 fő) és a minősített versenyzők száma (119).

A 60-as évek elején új szakosztályokban szereztek országos elismerést a sportklub verseny-

Egyetem Kupa

zői. Közöttük is a vidék legjobbjának elismert vívók jártak az élen. Szinte minden fegyvernemben többször is szerepeltek az országos bajnokságban. A labdarúgók két bajnoki idényben a megyei első osztályból ismét felküzdötték magukat az NB II-be. A sakkozók biztosan tartották jó helyezéseiket a Maróczy Kupa erős mezőnyében. A tájékozódási futók női, majd férfi csapatokkal kerültek az ország legjobbjai közé. Sikeresen szerepeltek az asztalitenisz, a teke, a röplabda, valamint a kosárlabda szakosztályok is az NB II-ben.

1963-ban több szakosztály létesítménygondja kedvezően oldódott meg, amikor az elkészült városi stadiont és az egyetemi tornacsarnokot birtokba vehették a sportolók. A modern sportlétesítmények korszerűbb edzések és magasabb színvonalú versenyek rendezését tették lehetővé. 1964-ben a magyar testnevelési és sportmozgalom átszervezésével a VHPSC feletti felügyeleti jogkört a Magyar Testnevelési és Sporttanács Veszprém megyei elnöksége vette át.

Az egyetem sportolói a Magyar egyetemi és főiskolai bajnokságok küzdelmeiben is megállták helyüket. A nagy létszámú egyetemek mellett általában több bajnoki érmet nyerve, összesített pontversenyben évről évre a 8—12. hely egyikén végeztek. Asztalitenisz, labdarúgás, tenisz, vívás sportágakban voltak a legeredményesebbek. A VHPSC fejlesztéséhez azonban nagyobb anyagi támogatásra és társadalmi összefogásra volt szükség. A sportegyesületet 1967-ben Veszprémi Vegyész Sport Club (Vegyész SC, 1967—1969) néven szervezték újjá.

A városi stadion az egyetem kezelésébe került. Megszűnt a városi sportiskola, és mint a Vegyész SC sportiskolája 5 sportágban teljesebb szervezettséggel és reális célkitűzéssel alakult újjá, és fokozott intenzitással foglalkozott a versenysport utánpótlásának nevelésével.

Gyors fejlődés indult meg a Vegyész SC 13 szakosztályában (az NB I-ben 3, az NB II-ben 9 csapat szerepelt váltakozó sikerrel).

Közel 3 évvel az átszervezés után ismét felvetődött a bázis továbbszélesítésének igénye, aminek második lépése a Vegyész SC és a Vasas TC fúziója volt. 1969. december 8-án megalakult a Bakony-Vegyész Torna Club (BVTC 1969—), Veszprém megye legnagyobb sportegyesülete. A szakosztályok zavartalan működésének szervezeti keretei és gazdasági feltételei biztosítottak voltak. A közel 2,5 milliós költségvetésből 18 csapatot az NB I—NB II-ben, 21 csapatot pedig a megyei bajnokságban szerepeltettek. A női kézilabdacsapaton kívül 2 évig az NB I-ben szerepelt a férfi kosárlabda, 1 év kihagyással a női teke, a női tőr, 1 évig a párbajtőr és 1 évig a tájékozódási futó szakosztály férficsapata. A női kézilabdacsapat 1971-ben országos bajnokságot nyert, a női tőrözők 1970-től az OB I 5. helyezettjei.

1972-ben 170 minősített, köztük 11 válogatott sportolója volt a BVTC-nek. A 14 működő szakosztályban 1276 aktív sportoló edzett és versenyzett 38 edző irányításával.

A BVTC az MTS Veszprém megyei tanácsa által kiemelt sportegyesület, mely a versenyeredmények alapján az országos rangsorban 1970-ben a 93., 1971-ben a 71., 1972-ben pedig a 46. helyen állt. A BVTC fejlődésének alapvető feltételei továbbra is adottak, ami egyben az eredményes versenyzés biztosítéka is.

Seregszemle

(Katalógus helyett)

Huszonöt év ... A negyedszázad összes eddigi búcsúzójának gondolatban egybefűzött sora harmadfélezer vegyészmérnökből áll. Ennyi ajakról hangzott fel eddig a Veszprémi Vegyipari Egyetemen a régi diák-búcsúzó „... filiszter leszek magam is..."

Most döbbenünk rá, hogy már ennyien vannak. A hajdani megállapítás, hogy ezen az egyetemen mindenki ismer mindenkit, már régen nem igaz. A sor eleje nem ismeri, nem is ismerheti a sor végét, az első diplomásoknak lassacskán már a fiai jönnek felvételizni. Ám az egy helyről indulás, az egyformán jussolt marsallbot mégis szoros közösséggé teszi az évről évre növekvő sort.

Ha most egyszerre valamennyien itt lennének, az Alma Mater be se tudná fogadni őket. Kinőtték a hajdani iskolát, mégpedig nem csupán létszámukkal, de életükkel és tevékenységükkel is.

A harmadfélezres veszprémi sereg létezése és munkájának nyoma legszembetűnőbben azokban az iparágakban látható, amelyek még az általánosan gyors ipari fejlődésből is kitűntek. Kétszáznál többen dolgoznak a kőolajiparban, közülük jó néhányan — Cenkvári István, Ney Sándor, és őket emlékezetbe idézve a felsorolás messze nem teljes — vezető posztokon. Az alumíniumipar — melynek említése Hegyi Endre nevét juttatja eszünkbe — hatvan körüli számban foglalkoztat veszprémi diplomásokat. Ugyancsak kétszáznál többen tevékenykednek a szilikátipar területén. Felek Béla, Teke László, Sárközy Dezső és társaik személyében a kerámiai ipar majdnem teljes szakmai vezérkara Veszprémben végezte tanulmányait, s hasonló a kép a szilikátipar egyéb ágazataiban is. Godó Ferenc, Nagy László és Riesz Lajos sok veszprémi kollégájukkal együtt nemcsak felelősséggel irányítják a rájuk bízott gyárakat; a szilikátipar valamennyi vezető egyénisége komoly részt vállalt abból a feladatból, hogy az egykor jórészt tapasztalati úton végrehajtott gyártási folyamatokat egyre inkább korszerű, tudományos alapon megtervezett technológiák váltsák fel.

Az elmúlt huszonöt esztendő a végzett mérnökök seregének munkájával bizonyít. Az egyetem jól megválasztott képzési irányai, a szervetlen kémiai technológia, a kőolaj- és földgázfeldolgozás, a szilikátipari ágazat s a később létesült radiokémiai és a vegyipari folyamatszabályozási ágazat mind nagyobb mértékben tudták kielégíteni a vegyipar jelentkező igényeit. A megfelelő iparágak nem csupán egyszerű munkahelyet, hanem számottevő mérnöki feladatot, és ezek révén a jelentős elismerés lehetőségét is nyújtották.

A többség, a derékhad természetesen a hagyományosnak minősíthető vegyipari üzemekben tevékenykedik. Ezeknek a vállalatoknak nagyobb része egykorú a veszprémi egyetemmel; úgy is fogalmazhatjuk, hogy a vegyipar megfelelő ágai és az egyetem kölcsönösen és állandóan hatva egymásra, együtt fejlődtek, fejlesztették egy-

mást. Százával vannak, akik úgy kezdték pályájukat, hogy a kijelölt telep és félig kész tervek birtokában maguk kellett, hogy felépítsék az üzemet. Nem véletlen, hogy az életnek ez az egyeteme a Veszprémben szerzett alapok segítségével sok tehetség és képesség kibontakozását tette lehetővé. A Borsodi Vegyi Kombinát, a Tiszai Vegyi Kombinát és a Tiszamenti Vegyiművek több mint száz veszprémi mérnöke közül jóleső elégedettséggel idézzük fel Szimonidesz Lajos, Körtvélyes István és Szénásy Tibor alakját s büszkék vagyunk, hogy a két utóbbi hajdani veszprémi diák Népköztársaságunk egyik legmagasabb kitüntetésével, az Állami díjjal külön megbecsülést is szerzett Alma Materének. A levelező tagozat hallgatói közül Fáy András, Szabó Gellért, Üveges József nevei villannak fel a krónikás előtt kiemelkedő szakmai tevékenységükkel.

A tevékenységi területek és az eredmények széles spektrumának szinte nincsenek határai. Fel kell azonban még figyelni arra is, hogy az egyetem címében a várost jelölő jelző nem csupán helységmeghatározást ad. Ez a város, a megye, bölcsője az Egyetem munkájának és eredményeinek. Bölcsője és központja; nem véletlen, hogy sokan itt folytatják hivatásukat, s erősítik a hajdani szerény magot. Pét, Fűzfő, Ajka, Peremarton üzemei, a megyeszékhely intézményei mintegy négyszáz veszprémi diplomást foglalkoztatnak. Szép számmal vannak azok, akik az üzemi, ipari feladatok helyett, itt kibontakoztatott képességeiknek megfelelően tudományos — egyetemi, vagy kutatóintézeti — pályán működnek, Veszprémben vagy másutt. Fejes Pál és Lengyel Tamás egyetemi tanárok, Csikós Rezső, Zámbó János, Blickle Tibor kutatóintézetek vezetői; Korcsog András rektorhelyettes személyében a fiatal Alma Mater volt diákját választotta egyik irányítójának.

Bármerre tekintünk, majd mindenütt találunk volt veszprémi diákot, aki kiemelkedő ponton vagy szerényebb beosztásban, de egyformán becsülettel állja meg helyét, szolgálja a magyar vegyipart, a magyar hazát. Öröm tudni, hogy a jubiláló intézmény nemcsak szakmai alapokkal vértezte fel azokat, akik egykor tizennyolc éves fejjel elkötelezték magukat, de a továbblépés, az önkifejlesztés készségét is sikerrel ültette el bennük; szemléletmódot, felelősségérzetet és hűséget is adott. Nem egy közülük fontos társadalmi és közéleti területre került, mint Horváth János, aki az MSZMP Veszprém megyei Bizottságának titkára, s ezt a feladatot is rátermettséggel, elismerésre méltóan látja el; vagy akik szakmai tevékenységük mellett fontos társadalmi és közéleti szerepet is vállalnak, hogy csak a két legszembetűnőbbet említsük, Ollári István és Nagypataki Imre országgyűlési képviselőket.

Ezt az emberséget és hűséget becsüljük meg akkor, midőn szomorú szívvel hajtjuk meg az emlékezés zászlaját Czibolv Csaba emléke előtt, aki a haza és a nemzetközi béke szolgálatában, távoli idegenben áldozta életét. Megilletődéssel gondolunk azokra is, akiket a sors végzése folytán itthon búcsúztattunk el s ma már nem lehetnek közöttünk.

Hosszú a sor s ahogy elmennek a huszonöt évre emlékező szeme előtt, a múltat idéző fényszóró csak egy-egy arcot világított meg. A fénycsóva sugarába a felidézett alakok csupán azért kerültek, mert talán hirtelen ismerősebbeknek tűntek. De most ők is csak tagjai a menetnek. És ha már az Alma Mater falai nem is tudják befogadni őket egyszerre, fogadják be jelképesen e könyv következő lapjai, emlékezésként és regisztrálásképpen. Legyen teljes a seregszemle, a hajdani katalógusok helyett.

Az egyetem nappali tagozatán végzett okleveles vegyészmérnökök

Ábrahám Ilona	1969
Ács Dávid	1954
Ács Ottilia	1970
Ács Zoltán	1956
Acsai Antal	1963
Ádám István	1956
Ádámi András	1956
Agg János	1973
Agócs István	1966
Aklan György	1968
Alaitner István	1956
Albrecht Gábor	1956
Almádi Géza	1969
Almási Miklós	1965
Ambrus Ferenc	1968
Ament Márton	1972
Amrich László	1960
Andrejkó Gyula	1954
Anga Gábor	1971
Angyal Endre	1965
Anisity László	1970
Antal Aranka	1963
Antal Béla	1953
Antal József	1972
Antal Sándor	1970
Antalics Dezsőné Nyári Mária	1973
Antalik Bálint	1966
Arany Klára	1960
Arányi András	1973
Argyelán János	1971
Ari Károly	1970
Árkosi Ilona	1954
Árkovits Elemérné Németh Irén	1968
Arnhoffer György	1965
Árva István	1953
Árva Péter	1961
Árva Péterné Wilde Judit	1969
Árvai Gyula	1971
Árvai Miklós Zoltán	1960
Asztalos Tivadar	1958
Avar Béla	1957
Babóczky Judit	1965
Babos Zoltán	1970
Bácsai Jolán	1963
Bácskai Gyula	1969
Bácskai Sándor	1969
Bacskay Enikő	1965
Badacsonyi Tivadar	1956
Bádonfai László	1956
Bagin Károly	1954
Bagladi András	1970
Bagota Endre	1970
Bagyin László	1967
Bagyinka Béla	1969
Bajnógel Zsolt	1969
Bakán József	1967
Bakódi Kálmán	1956
Bakonyi Árpád	1968
Bakonyi Ilona	1973
Bakonyvári Ferenc	1962
Bakos József	1956
Bakos József	1970
Bakos Józsefné Lampért Éva	1967
Baksa György	1968
Balaskó Ferenc	1969
Balázs András	1969
Balázs József	1970
Balázs László	1963
Balázs Mátyás	1958
Balázs Rozália	1966

Bálint Gyula 1965
Bálint Gyuláné
Elek Ibolya 1965
Bálint Károly 1967
Bálint László 1968
Bálint Sándor 1972
Bálint Sándorné
Soltész Márta 1972
Balla László 1963
Balla Lászlóné
Szakál Éva 1968
Ballabás Katalin 1969
Balog Lajos 1963
Balog Lajosné
Megyery Katalin 1969
Balogh András 1957
Balogh Béla 1968
Balogh Ibolya 1956
Balogh István 1970
Balogh Judit 1967
Balogh Károly 1956
Balogh Lajos 1956
Balogh László 1964
Balogh Mária 1971
Balogh Miklósné
Szalai Edit 1965
Balogh Tibor 1954
Balogh Vilmos 1957
Bán László 1954
Bánhegyesi Irén 1971
Bánhegyi Mihály 1958
Bánhidi Jánosné
Sadovszky Olga 1968
Bánhidi Tibor 1953
Bánsági Rózsa 1971
Bánvölgyi György 1972
Barabás Béla 1969
Barabás Mária 1971
Baracska Flórián 1957
Baracskai József 1961
Baracskai Sándor 1963
Barakonyi Éva 1971
Baranovszky Ferenc 1971
Bárány Imre 1962
Baranyai István 1966
Baranyai Kálmán 1967
Baranyai Lajos 1969
Baranyai Márta 1965
Baranyai Tibor 1966
Baranyi Antal 1956
Bárczy Zoltán 1973
Bárdos György 1956
Bárdossy Imre 1967
Barlai József 1967
Barna József 1968
Barna Julianna 1971
Baróti Lászlóné
Lábár Zsuzsanna 1966
Barta Ernő 1957
Bartal Erzsébet 1971
Bártfai Kornél 1956
Bártfai Miklós 1954
Bartha Györgyi 1967
Bartha László 1970
Bartha Miklós 1967
Bartos Miklós 1966
Bátor Edit 1960
Bauer József 1956
Bauer Péter 1973
Baumgartner Ferenc 1972
Beck Éva 1971
Becsó János 1966
Bécsy Lajos 1958
Bede László 1963
Beer Endre 1956
Beke Tamás 1972
Belákovics István 1954
Bélavári János 1968
Beliczay László 1968
Bellus Mária 1971
Bencze Károly 1956
Bencze János 1961
Bencze Lajos 1961
Bendl János 1973
Beneda Károly 1956
Benki György 1964
Benkő Béla 1971
Bényei Károly 1954
Berecz Katalin 1963
Béres Ferenc 1956
Béres János 1956
Berkes Rudolf 1967
Berkes Sándor 1953
Bermann Gábor 1957
Bernáth Jenő 1971
Bernolák Bála 1958
Berta Erzsébet 1973
Berta László 1959
Bertalan Zoltán 1964
Berzlánovits Gábor 1971

Berzy Alajos 1954
Bésán János 1966
Bésán Jánosné
Mayer Éva 1966
Bésinger Mária 1963
Bezegh András 1971
Bezegh Andrásné
Jelinek Klára 1971
Bezovits József 1971
Bíbor Ilona 1970
Bide József 1954
Birkmayer Ernő 1953
Bíró Frigyes 1966
Bíró József 1956
Bíró Sándor 1958
Bíró Zoltán 1961
Bittner Péter 1970
Blazsek István 1971
Blickle Tibor 1953
Bobest Éva 1961
Bocskai László 1970
Bod Magdolna 1954
Bódis István 1956
Bódis József 1964
Bodnár Ákos 1973
Bodó Lajos 1954
Bodó Ferenc 1956
Bodor András 1971
Bodor István 1958
Bohus Péter 1972
Bojsza Mária 1968
Bojtor József 1957
Bokor László 1959
Bokor Márta 1969
Bokrossy Jenő 1970
Boldis Ottó 1968
Bolfán Klára 1967
Bombicz Sándor 1956
Bóna Ernő 1964
Borbás László 1966
Borbély Ferenc 1958
Borbély József 1957
Borbély László 1963
Borbély Mária 1961
Borbély Tamás 1964
Boromisza Károly 1972
Boromissza Ignác 1966
Borsányi Miklós 1970
Borsi György 1973
Borsi László 1967
Borsos Ferenc 1956
Borsos Imre 1963
Borsos Márta 1960
Borszéki János 1970
Boszilkov Vladimir Alexandrov 1964
Bóta József 1971
Both Zsuzsanna 1973
Botkai Gyula 1970
Bőcs Ágota 1966
Bögi István 1969
Böhm Adolf 1965
Böhönyei Ida 1970
Böjtös Jenő 1961
Böröcz István 1969
Böröczki Mihály 1954
Börzsönyi István 1954
Börzsönyi Sándor 1967
Bőze Ildikó 1973
Brandstädter Rozália 1967
Braun János 1972
Braun Sándor 1962
Braun Zsuzsanna 1953
Bresztovszky Edit 1973
Brittig Rózsa 1968
Bucs Ferenc 1956
Bucsky György 1963
Bucsy Kinga 1962
Budai Géza 1967
Budavári Ottó 1957
Bulhardt Mihály 1956
Bunyevácz József 1971
Burján Zoltán 1962
Burkus Imre 1972
Butakova Lubovj Mihajlovna 1972
Búza Sándor 1973
Buzás Attila 1967
Almási Miklósné
Búzási Éva 1965
Buzogány László 1966

Cenkvári István 1954
Chikán András 1971
Chovanecz Tibor 1954
Czakó Erika 1966
Czakó János 1956
Czecher János 1958
Czeglédi Sándor 1972
Czeglédy Domokos 1964
Czepin György 1957

Czilly László 1971
Czingulszky Éva 1973
Czopf József 1957
Czulek Attila 1971
Czulek László 1957
Czunyi Zoltán 1969
Czuppon Károly 1970
Csáby Menyhért 1953
Csáli Attila 1972
Csali Mária 1957
Csalló Mária 1962
Csányi Károly 1965
Csapláros Lajos 1969
Csapó István 1959
Csapó Zoltán 1960
Császár Imre 1956
Csath Tamás 1973
Csató József 1957
Csegezy Miklós 1966
Cseh Béla 1956
Cseh Géza 1969
Csémi Péter 1966
Csendes Zsuzsanna 1972
Cserey Imre 1953
Cserhalmi Tibor 1963
Csermely Zoltán 1966
Csernus Ilona 1969
Csertán Kamilla 1960
Cservenyák Magdolna 1953
Cseténi József 1957
Cseténi Józsefné Szentesi Magdolna 1963
Csih Mária 1966
Csihi Pál 1972
Csík Ferenc 1953
Csík Mária 1973
Csikós Barnabás 1957
Csikós Csaba 1971
Csikós Rezső 1954
Csillag Béla 1957
Csillag Péter 1965
Csiszár Béla 1969
Csíz László 1971
Csízi Caba 1965
Csizmazia Gyula 1963
Csizmár József 1959
Csók János 1956
Csóka Imre 1960
Csomán György 1965
Csonev Hrisztov Béla 1957
Csongrádi Mihály 1966
Csóka Dezső 1967
Csonka Erzsébet 1969
Csonka Ernő 1970
Csontos Gyula 1970
Csornai Márta 1954
Csukás Béla 1970
Csurgay Lajos 1953
Csurgay Mária 1973

Dadi János 1970
Dalmay Gábor 1960
Dandé Péter 1970
Dánfi Erzsébet 1969
Dánfy László 1969
Darabos Györgyi 1966
Dargay Ilona 1957
Dargay Katalin 1954
Darócz István 1954
Dávoti Ferenc 1966
Deák Bertalan 1962
Deák Boldizsárné Ortelli Margit 1967
Deák Gyula 1963
Deák István 1966
De Chatel Ágnes 1956
Décsi Zoltán 1954
Décsy Zoltán 1969
Degré András 1967
De Jonge János 1953
Deli Irma 1958
Deméndi József 1956
Demény Antal 1956
Demény Márta 1958
Demeter László 1954
Dencs Béla 1972
Dénes Ferenc 1973
Dénes János 1962
Dénes Katalin 1973
Dénes Vilmos 1973
Derhán Dénes 1970
Dezayi Ibrahim Sherko 1972
Dienes Lajos 1957
Dietrich Éva 1962
Dimitrov Miklós 1957
Diós János 1972
Ditrich János 1963
Divéki Bezsilla Ágnes 1967
Dobák István 1972
Dobos Erika 1961

Dombi András	1971
Dombi Margit	1958
Dominek Béla	1963
Domján László	1954
Domonkos László	1964
Domonkos László	1967
Domonkos Tibor	1956
Domonkos Viktória	1966
Domonkos Zoltán	1959
Donáth Róbert	1957
Dömösdi Ferenc	1970
Drabik Illés	1957
Drávucz Jenő	1960
Drescher Károly	1956
Dudás Jenő	1962
Dudás József	1954
Dukai József	1965
Durgonics Erzsébet	1957
Edelényi András	1972
Edelényi Andrásné Biharvári Erzsébet	1971
Egerszegi Viktória	1971
Égi Zsuzsanna	1971
Egri József	1956
Egyházy Tibor	1969
Eisler Ilona	1960
Elek Sarolta	1957
Endrey Margit	1954
Énekes Gyula	1963
Entz Béla	1969
Enzsöl Gyula	1957
Enyedi Gábor	1957
Enyedi Márta	1969
Eöllös Péter	1959
Erdei Katalin	1966
Erdélyi Árpád	1957
Erdélyi Ilona	1958
Érdi Miklós	1953
Erdődi Péter	1970
Erdős László	1958
Erhardt Hermin	1964
Fa József	1962
Fábián Éva	1962
Fábián János	1967
Fábián Nagy László	1960
Fábián Sándor	1970
Fajd Ernő	1964
Faludi György	1964
Falussy Lajos	1970
Falvai Miklós	1962
Fantó Erika	1971
Faragó László	1966
Faragó Zsolt	1966
Farkas Jenő	1973
Farkas József	1963
Farkas Józsefné Czirkovics Klára	1966
Farkas Kálmán	1954
Farkas László	1968
Farkas László Péter	1966
Farkas Margit	1958
Farsang Sándor	1968
Fazekas András	1961
Fazekas Gábor	1963
Fazekas Imre	1954
Fecsó Géza	1957
Fecsó Péter	1966
Fecsó Péterné Sümegi Margit	1966
Fehér Ferenc	1958
Fehér Ilona	1960
Fehér István	1968
Fehér Lajos	1972
Fehér László	1958
Fehér Nándor	1958
Fehér Ödön	1958
Fehér Pál	1964
Fehér Valéria	1969
Fehér Zoltán	1970
Fehérvári Antal	1954
Fehérvári János	1959
Fehérvári Jolán	1960
Fehérvári Magdolna	1963
Fejes Katalin	1967
Fejes Magdolna	1958
Fejes Pál	1953
Fejes Zsuzsanna	1964
Fekete Ernő	1967
Fekete György	1966
Fekete Gyula	1967
Fekete Ildikó	1967
Fekete László	1967
Fekete Lászlóné Szakáts Etelka	1970
Fekete Mária	1972
Felek Béla	1954
Felső Katalin	1959

Felső László	1965
Feltein László	1966
Fenekes Éva	1967
Fényes Borbála	1963
Fenyves Ágnes	1973
Ferdinánd Zoltán	1965
Ferencz Antal	1954
Ferencz Béla	1963
Ferencz Lászlóné Szabó Edit	1971
Ferenczi Tibor	1964
Fetter László	1966
Filka Anikó	1967
Filka Judit	1963
Finta Géza	1968
Fischer Ferenc	1965
Flachner Sándor	1956
Fleischmann Gábor	1970
Flóra Teréz	1958
Fodor Klára	1969
Fodor Zsolt	1969
Fogarassi István	1971
Fonth Sándor	1968
Fonth Zoltán	1968
Fonyó Zsolt	1967
Forgó Károly	1958
Forstner János	1970
Fótyék János	1956
Földes Enikő	1967
Földes Ernő	1953
Földes Éva	1957
Földi Anna	1954
Földi Katalin	1966
Földi Mária	1968
Fölföldi László	1957
Fördős Zoltán	1958
Fraknói Gábor	1967
Frank László	1959
Fritz Ferenc	1956
Fröhlich János	1963
Fuchs Pál	1959
Futó Zsuzsanna	1954
Fülöp György	1954
Fülöp István	1970
Fülöp Istvánné Linter Erzsébet	1973
Fülöp József	1964
Fülöp Mária	1972
Füredi Lívia	1957
Füvesi Margit	1966
Gaál Alpár Sándor	1965
Gaál Györgyi	1966
Gaál Huba	1969
Gaál Ildikó	1956
Gaál Miklós	1969
Gaál Tamás	1965
Gaál Zoltán	1971
Gábeli Zoltán	1970
Gábor Kornélia	1956
Gál István	1957
Gál Judit	1971
Gál Vilmos	1957
Galambos Erzsébet	1972
Galambos Miklós	1966
Galambszegi Árpád	1957
Galcsó István	1953
Galgán István	1973
Galla Erzsébet	1967
Garai György	1958
Garami Kornél	1957
Gárdos György	1953
Gáspár János	1953
Gáspár Márta	1961
Gazdag Géza	1972
Gedeon Arzén	1954
Geiling Béla	1954
Gelbmann Dezső	1956
Gellén Valéria	1973
Gellér Mária	1957
Gémes István	1959
Georgi Valéria	1956
Gerardo Cabrera Santos	1970
Gerencsér Ágnes	1970
Gerencsér Gabriella	1967
Gerencsér Ferenc	1957
Gerencsér Pál	1956
Gerencsér Zsuzsanna	1966
Gergály Gyula	1954
Gergely László	1973
Gergye Ildikó	1966
Geri József	1965
Gerő Gábor	1971
Gesztelyi Nagy Ádám	1968
Gimpl Elvira	1957
Gloetzer László	1969
Gloetzer Lászlóné Zavaros Mária	1970
Godó Ferenc	1957
Godzsa József	1973
Gólya István	1969

Gólya Istvánné
Révfalvi Zsuzsanna 1969
Gombás István 1968
Gombás Lajos 1960
Gombos Julianna 1965
Gomperz András 1966
Gondol Ibolya 1971
Gosztola Ferenc 1956
Góth János 1967
Gottfried Tivadar 1963
Gottwald László 1970
Gouth Katalin 1956
Gózon Piroska 1965
Göbölyös Ferenc 1967
Gönczi László 1954
Göntér György 1954
Görbicz László 1962
Görög István Tamás 1963
Gratzl Miklós 1973
Gregor Gábor 1973
Gregori János 1964
Gregorich Mária 1972
Greksa István 1953
Gresz Ferenc 1960
Grigely Attila 1970
Gróf Jenő 1971
Grosch Béla 1959
Grózner Zsuzsa 1957
Gruber Péter 1962
Gulyás Ágnes 1965
Gulyás Béla 1972
Gulyás Lajos 1973
Gurmai Péter 1972

Gyapay Judit 1962
Gyarmati Béla 1973
Gyebnár György 1966
Gyenes Gyula 1964
Gyenes László 1969
Gyenese Zoltán 1957
Gyenis János 1962
Gyepessy Zsuzsanna 1963
Gyimesi József 1966
Gyimesi Józsefné
Bárkányi Mária 1967
Gyökér István 1959
Gyöngyösi Péter 1958
György Ildikó 1967
György Imre 1954
Győrffy Elek 1956
Győrffy Katalin 1969
Győrffy Werner 1968
Gyurasits Elemér 1973
Gyurkó István 1956
Gyurkovics Magdolna 1969
Gyurkovics Mária 1964
Gyüling Jenő 1956

Hadobás Béla 1956
Hajnal Lajos 1961
Hajóczky Márta 1965
Hajós Péter 1971
Halász György 1968
Halász Zsuzsanna 1960
Hammer Erzsébet 1963
Hancsók Jenő 1972
Hanel Éva 1964
Hantos Margit 1954
Hanzelik Zsuzsanna 1972
Harangozó János 1969
Haraszti Gyula 1957
Haraszti Mihály 1953
Hargitai Csaba 1965
Hargitai László 1971
Hargitai Mária 1961
Hartmann Gizella 1971
Hartner Antal 1953
Hartung Margit 1962
Hartyáni Zsuzsanna 1973
Hary Pál 1957
Hasznos Péterné
Nezdei Magdolna 1967
Hatos Pál 1962
Hatvani Sándor 1958
Havas Judit 1970
Händler Eszter 1962
Hegedüs János 1956
Hegedüs József 1965
Hegyi Endre 1954
Hegyi Zsolt 1964
Hegyi Zsuzsanna 1969
Heil Bálint 1959
Heimann Péter 1971
Héjjas Csaba 1966
Héjjas Éva 1970
Henézi Gábor 1973
Hergovich Éva 1970
Hertelendi Ágota 1968

Hertelendy Zoltán 1973
Hete Szabolcs 1967
Hetesi Bálint 1970
Hevesi Jenő 1961
Hidegkúthy Ágota 1967
Hiebsch Ágota 1970
Hillier Miklós 1965
Hites Ferenc 1966
Hlavay József 1971
Hóbor Margit 1972
Hodány László 1953
Hódossy Gábor 1963
Hódossy Lajos 1956
Hohmann Jenő 1957
Hollós Kamillió 1969
Holmár Julianna 1970
Horácsek Ádám 1964
Hornák Zoltán 1968
Hornyák József 1962
Hornyák Lőrinc 1956
Hortobágyi Éva 1965
Horváth Attila 1972
Horváth Béla 1972
Horváth Endre 1954
Horváth Ferenc 1954
Horváth Géza 1971
Horváth Imre 1956
Horváth Irma 1968
Horváth István 1966
Horváth János 1954
Horváth János 1958
Horváth János 1971
Horváth Jenő 1969
Horváth Jenő Lászlóné
Széll Julianna 1972
Horváth József 1956
Horváth József 1971
Horváth Kornél 1954
Horváth Lajos 1957
Horváth Lajos 1959
Horváth Lajos 1973
Horváth László József 1956
Horváth Margit 1963
Horváth Mária 1967
Horváth Márton 1968
Horváth Miklós 1957
Horváth Pál 1958
Horváth Pál 1969
Horváth Róbert 1964
Horváth Sarolta 1965
Horváth Szabolcs 1967
Horváth Tibor 1957
Horváth Vilma 1973
Horváth Zoltán 1957
Horváth Zoltán 1958
Horváth Zoltán 1968
Hoschek József 1966
Hörömpöli Bálint 1953
Hrapka Ilona 1967
Hubay Béla 1971
Huber Mária 1966
Huber Tamás 1972
Hudák Gizella 1966
Hudi József 1966
Hugyák László 1965
Huisz Ferenc 1966
Hunyadi András 1968
Huszák Péter 1957
Huszák Piroska 1956
Huszár János 1968
Huszár József 1971
Huszár Miklós 1954
Hübner Valéria 1966
Hüttner Jenő 1957

Ifcsics Márta 1972
Ifftsits József 1956
Ifftsits Klára 1956
Ihász Balázs 1968
Illés József 1957
Illés Vendel 1956
Imre Béla 1970
Imre Gyula 1956
Imre László 1958
Imre Mihály 1972
Imre Miklós 1962
Imrefi József 1954
Imrek Piroska 1957
Isaák György 1971
Isaák Györgyné
Schramm Judit 1973
Istenes Gábor 1968
Ivánffy Béla 1953
Iványi Antal 1965
Iványi Antalné
Gergely Anna 1968

Jáger Erzsébet 1972
Jakab István 1966

Jakab Zsuzsanna 1972
Jakobi Gyula 1968
Jakus Ilona 1953
Jankó András 1967
Jankó Kálmán 1971
Jankó Kálmánné
Szilágyi Anna 1972
Jankovich Gábor 1965
Janó István 1973
Járfás István 1956
Jedlovszky Pál 1961
Jellen Sándor 1954
Jenei Pál János 1960
Jenvay Lóránt 1956
Jernei Bálint 1967
Jilek József 1957
Joanelli Tibor 1971
Joanelli Tiborné
Pájer Katalin 1971
Jónás Judit 1967
Jóo Lajos 1956
Jordanics Katalin 1972
Jovánczay Gyula 1969
Józsa Géza 1973
József Gábor 1960
Juhász Béla 1953
Juhász Csaba 1967
Juhász Ferenc 1965
Juhász Ferencné
Lencse Edit 1969
Jung Klára Erzsébet 1967
Jurcsó Margit 1962
Jusits Hedvig 1969

Kabak Erzsébet 1973
Kaczander Károly 1958
Kacziba Ferenc 1960
Kacskovics Miklós 1956
Kádár Tibor 1964
Kádas Katalin 1973
Kaffehr Béla 1953
Kalácska János 1967
Kalász József 1964
Kaleta János 1970
Kalló Dénes 1953
Kálmán Sándor 1967
Kálmán Tibor 1965
Kálmán Tiborné
Hegyi Éva 1965
Kalmár Elemér 1953
Kalmár Erzsébet 1968
Kalmár Ida 1972
Kalmár László 1966
Kalmár Mihály 1963
Kalocsai Ferenc 1964
Kalocsai Ferencné
Vlaj Katalin 1966
Kalocsai Miklós 1966
Kálovics Ferenc 1969
Kálmán Magdolna 1958
Kámory Lajos 1966
Kampós Klára 1957
Kan Te-szik 1957
Kántor Ferenc 1953
Kántor István 1954
Kántor László 1968
Karabályos Péter 1959
Karácsony József 1953
Karai Jolán 1969
Karcagi László 1971
Karcagi Lászlóné
Brajnovits Márta 1972
Kardos Antal 1967
Kardos Antalné
Papp Katalin 1967
Kardos Imre 1954
Kardos József 1958
Károly Imréné
Barcsák Ildikó 1968
Károly Olga 1964
Károlyi Antal 1965
Károlyi Imre 1964
Károly Olga 1964
Károlyi Antal 1965
Károlyi Imre 1964
Kárpáti Árpád 1969
Kárpáti Attila 1967
Kárpáti Gábor 1972
Kasza János 1969
Kasza Jánosné
Illés Erzsébet 1969
Kathi Klára 1953
Kató Julianna 1964
Katona János 1963
Katona József 1953
Katona Katalin 1967
Kecskeméty László 1954
Kékesi Antal 1954
Kele Sándor 1956

Kelemen Kálmán	1965
Kelemen Mária	1958
Keller Ottó	1958
Kemény István	1958
Kenyeres József	1957
Kérdy Gábor	1963
Kerényi Ágnes	1970
Kerényi László	1965
Kerényi Mária	1954
Keresztes István	1967
Keresztes János	1964
Keresztes Pál	1959
Kéri József	1958
Kern Judit	1969
Kertai Sándor	1971
Kertész Gábor	1953
Kertész Sándor	1973
Kertész Tibor	1958
Keszegh László	1966
Keszei Csaba	1973
Keszei Zoltán	1958
Keszthelyi Sándor	1956
Kettner Henrik	1954
Kígyós Irma	1970
Kindl Ervin	1954
Király János	1966
Király Jánosné Bognár Ilona	1968
Kis Jakab Zoltán	1954
Kis János	1964
Kisbán Gábor	1968
Kisbán Gyula	1962
Kisberk Ferenc	1968
Kisberk Imre	1966
Kispéter Klára	1954
Kiss Gábor	1958
Kiss Emőke	1966
Kiss Éva	1957
Kiss Éva	1969
Kiss Imre	1968
Kiss Imre Miklós	1972
Kiss István	1956
Kiss János	1958
Kiss Jenő	1959
Kiss József	1956
Kiss Károly	1958
Kiss Sándor	1972
Kiss Zoltán	1956
Kisvári János	1958
Kis Vén László	1966
Klauser János	1964
Kling Ferenc	1964
Klug Ottó	1958
Kóbor István	1966
Kóbor Istvánné Bajári Sarolta	1967
Koch Ferenc	1965
Koch György	1954
Kóczfán Ferenc	1968
Kocsis Géza	1956
Kocsis Lajos	1958
Kocsis László	1954
Kocsis Mihály	1956
Kódor Klára	1969
Koleszár Éva	1973
Koleszár Sándor	1968
Koleszár Sándorné Bezovics Mária	1968
Kolonics Zoltán	1957
Koloszár József	1968
Kolozsi András	1954
Koltai Imre	1961
Koltai Mária	1964
Komarodin Wandiputra	1966
Komáromi István	1967
Komlósi Judit	1957
Komlósi Lenke	1953
Komlóssy Zoltán	1970
Komondi Zoltán	1957
Koncz Kálmán	1969
Koncz Kálmánné Zimonyi Ágota	1969
Koncz Mária	1970
Kondor Edit	1973
Kontra Rózsa	1960
Kónya Árpád	1966
Kónya László	1956
Kónya Tiborné Magyar Borbála	1972
Koós Attila	1967
Korb Imre	1968
Korcsmáros Iván	1965
Korcsog András	1954
Kormos Ferenc	1959
Korompay Éva	1971
Korpai József	1957
Kosda Béla	1954
Kosnyák Kálmán	1954
Koszéra Mihály	1970
Kótai Klára	1965

Kóti Imre 1959
Kotsis Levente 1965
Kotsis Leventéné
Szabó Márta Ildikó 1965
Kovalcsik Ignác 1958
Kovalcsik Magdolna 1967
Kovács András 1971
Kovács Attila 1964
Kovács Attila 1971
Kovács Árpádina 1970
Kovács Béla 1971
Kovács Edit 1957
Kovács Erzsébet 1965
Kovács Éva 1962
Kovács Ferenc 1954
Kovács Ferenc 1973
Kovács Ferenc László 1967
Kovács Ferenc Sándor 1967
Kovács Géza 1953
Kovács György 1971
Kovács Gyula 1964
Kovács Ilona 1965
Kovács István 1958
Kovács István Gáborné
Ligetfalusi Ildikó 1966
Kovács József 1957
Kovács József 1960
Kovács József 1961
Kovács József Jenő 1963
Kovács Kristóf 1972
Kovács Magdolna 1961
Kovács Miklós 1958
Kovács Miklósné
Nagy Ildikó 1969
Kovács Pál 1957
Kovács Sándor 1971
Kovács Tamás 1956
Kovács Tibor 1967
Kovács Zoárd 1963
Kovács Zoltán 1957
Kovács Zsuzsanna 1971
Kovácsik Etelka 1967
Kovárczi Győző 1965
Kováts Csaba 1972
Kozlova Mária 1954
Kozma Károly 1967
Kozorics István 1959
Kőfalvi Péter 1954
Kökény Béla 1966
Kökényesi László 1962
Kökényessy Katalin 1972
Köles Rozália 1967
Költő László 1973
Kőmíves Tamás 1969
Körmendy Éva 1958
Kőrösi Erzsébet 1960
Körtvélyes István 1954
Kővári István 1971
Kővári Klára 1963
Kövér Sándor 1964
Kremó Rita 1973
K. Tóth István 1957
Kucsma János 1969
Kudron István 1972
Kuhár László 1970
Kummer János 1970
Kun János 1964
Kunkel Judit 1966
Kunovits György 1956
Kun Szabó Tibor 1969
Kupcsik Mária 1953
Kupcsik Sarolta 1954
Kurucz Imre 1967
Kusnyér Péter 1966
Kustán János 1957
Kustár József 1965
Kutassy László 1973
Kutrovics Judit 1973
Kutrovics László 1972
Küronya Mária 1969
Kürthy Zoltán 1954
Kürti Ibolya 1971
Kürti Sándor 1971
Krass Katalin 1970
Krause Attila 1970
Kraxner Lajosné
Tóth Mária 1967
Kraxner Mária 1957
Kreutz István 1972
Kristóf Mihály 1958
Kristyák Irén 1958
Kriván Miklós 1957
Kriza Dániel 1959
Kroszner Anna 1971
Kruppa Ignác 1972
Kvintovics Pál 1973

Lábdy Miklós 1972
Laborczy Róbert 1960

Laczó Ferenc 1954
Lakatos Ildikó 1968
Lakatos István 1966
Laki Ildikó 1973
Laki Pál 1971
Laki Péter 1973
Laky János 1959
Lakner László 1970
Lakó József 1973
Lakócsai László 1972
Lami Jenő 1953
Lamm Mária 1970
Lánczy Ákos 1953
Láng Géza 1973
Lanszki Erzsébet 1959
Lantos János 1973
Lappints Lajos 1954
László Ferenc 1971
László Mária 1966
László Miklós 1973
László Sándor 1966
Lázár Ferenc 1959
Lázár Ferenc 1963
Lázár János 1973
Lázár Ottó 1960
Lázár Péter 1968
Laznik Józsefné
Szarka Erzsébet 1972
Lebényi Zoltán 1967
Léber György 1973
Légrádi Elemér 1968
Légrádi Katalin 1973
Leitold Ferenc 1958
Lemke Frigyes 1968
Lencz Mihály 1956
Lendvai István 1972
Lendvai Jenő 1965
Lendvay Lajos 1971
Lengyel Éva 1968
Lengyel Jenő 1961
Lengyel József 1967
Lengyel László 1959
Lengyel Tamás 1953
Lenkei György 1959
Letenyei Lajos 1953
Ligeti György 1966
Lipót Ferenc 1961
Liszi János 1963
Litkey Ilona 1964
Loch Jakab 1957
Lohonyai István 1956
Loós Zoltán 1962
Lorencz Sándor 1957
Losonczy Ferenc 1957
Losonczy Géza 1956
Lóth Tibor 1960
Lovas Gyula 1962
Lovasi Beatrix 1973
Lőrincz Erzsébet 1971
Lőrincz József 1956
Lőrincz József 1971
Lövitusz László 1971
Lugosi Béla 1953
Lukács Ferenc 1968
Lukács György 1956
Lukács János 1973
Lukács Margit 1962
Lukács Piroska 1972
Lukász Pál 1956
Luter János 1956

Macsali Károly 1972
Madarász Attila 1961
Madari Imre 1960
Magasházi József 1958
Magos Kálmán 1956
Magos Zsuzsanna 1965
Magyar Emőke 1963
Magyar Irén 1961
Magyar Margit 1972
Magyar Orsolya 1966
Magyari Sándor 1960
Máhig Attila 1964
Maier Ferenc 1965
Major Gyula 1959
Makkai József 1957
Makra Gábor 1960
Makranczy József 1954
Malik Rezső 1954
Maloveczky Gyula 1962
Malya István 1954
Mánik Sándor 1972
Manninger István 1973
Mannó Mónika 1959
Margit Ferenc 1969
Margit Ferencné
Papp Ágnes 1970
Mariák András 1972
Mariányi Ágnes 1966

Márkus Imre 1965
Marosi Mihály 1957
Maróti József 1972
Maróti Rezső 1961
Marquetant Árpád 1968
Márton Attila 1967
Marton Aurél 1966
Marton Gyula 1963
Marton László 1961
Marton Pál 1966
Mátai Dezső 1971
Máté Gyula 1956
Máthé Dénes 1971
Máthé Dénesné
Polczer Katalin 1971
Matus János 1963
Matusik Ferenc 1954
Mátyás István 1958
Medgyesi Béla 1956
Megyer Ferenc 1963
Megyeri Éva 1954
Meggyesfalvi István 1956
Melis Tibor 1954
Mélykúti Ottó 1953
Mélykúti Ottóné
Bertalan Ilona 1963
Menegáti István 1970
Menegáti József 1973
Menyhárt Géza 1957
Menyhárt Miklós 1956
Merkl József 1959
Merkl László 1973
Mérth Zoltán 1966
Mérth Zoltánné
Tóth Katalin 1968
Mészáros Balázs 1957
Mészáros Éva 1972
Mészáros Imre 1954
Mészáros Imre 1965
Mészáros László 1968
Mészáros Pál 1959
Mészáros Pál 1970
Mészáros Vilma 1960
Mészöly Judit 1965
Mihalkó Zoltán 1968
Mihály János 1957
Mihók László 1956
Mika György 1968
Mika György Béláné
Molnár Irén 1968
Mike M. Róbert 1957
Mile Margit 1965
Milley Gyula 1959
Mink György 1965
Miskey Alajos 1960
Misota Lajos 1958
Módi Mihály 1962
Mogyorósi Sándor 1958
Mogyorósi Zsuzsanna 1956
Mohamed Abdalla Elshiekh 1969
Mohácsi Tibor 1957
Mohilla Rezső 1953
Mohos Zoltán 1960
Molnár Anikó 1969
Molnár Attila 1970
Molnár Attiláné
Nagy Zsuzsanna 1973
Molnár Béla 1954
Molnár Eleonóra 1972
Molnár Ferenc 1958
Molnár Ferenc 1971
Molnár Gyula 1954
Molnár Gyula 1970
Molnár Ilona 1971
Molnár István 1953
Molnár István 1957
Molnár István 1966
Molnár János 1970
Molnár Katalin 1969
Molnár László 1957
Molnár László 1964
Molnár Pál István 1954
Molnár Sándor 1957
Molnár Sándor 1968
Molnár Sarolta 1956
Monori János 1966
Monostory Adorján 1959
Monostory László 1958
Móricz István 1966
Mortada Mohamed Najah 1964
Morvai György 1969
Moser Károly 1973
Mosoni János 1965
Mosonyi Antal 1973
Mosonyi György 1972
Mózer Miklós 1954
Mózes Gyula 1954
Mucskai Gyula 1954
Murányi István 1954
Murvai Éva 1973

Musulin Béláné
Szalai Mária 1973
Müller László 1958
Müller Tibor 1966
Müller Vilmos 1963

Nádasdi Zoltán 1967
Nádasi Ilona 1954
Nádler Szilvia 1973
Nagy Árpád 1965
Nagy Bálint 1964
Nagy Béla 1958
Nagy Csaba 1968
Nagy Dezső 1973
Nagy Emil 1954
Nagy Endre 1958
Nagy Endre 1969
Nagy Erzsébet 1956
Nagy Erzsébet 1972
Nagy Ferenc 1953
Nagy Ferenc István 1963
Nagy Ferencné
Kovács Eszter 1969
Nagy Gábor 1956
Nagy Géza 1956
Nagy Gusztáv 1954
Nagy Győző 1954
Nagy Ildikó 1970
Nagy Imre I. 1956
Nagy Imre II. 1956
Nagy János 1954
Nagy János 1968
Nagy József 1973
Nagy Kálmán 1967
Nagy Károly 1954
Nagy Lajos 1957
Nagy Lajos 1961
Nagy Lajos 1965
Nagy László 1954
Nagy László 1957
Nagy László 1962
Nagy László 1972
Nagy László 1973
Nagy László Sándor 1954
Nagy Margit 1966
Nagy Mária 1969
Nagy Mária 1971
Nagy Mária Edit 1969
Nagy Márton József 1967
Nagy Mihály 1954
Nagy Ottó 1957
Nagy Ottó 1960
Nagy Sándor 1953
Nagy Sándor 1960
Nagy Sarolta 1970
Nagy Szilárd 1963
Nagy Zoltán 1956
Nagypataki Imre 1954
Nazir Midani 1964
Néher Erzsébet 1958
Nehéz Dezső 1973
Nemcsics Ferenc 1966
Nemcsics Ferencné
Kostyál Katalin 1967
Nemere Vilmos 1954
Nemes Éva 1954
Nemes József 1956
Nemes Katalin 1970
Nemes Nándor 1964
Nemestóthy András 1964
Németh Attila 1970
Németh Edit 1963
Németh Ilona 1964
Németh Irma 1963
Németh István 1956
Németh János 1958
Németh József 1964
Németh Károly 1957
Németh László 1954
Németh László 1955
Németh László 1956
Németh László 1972
Németh Margit 1957
Németh Mária 1970
Németh Miklós 1959
Németh Miklós 1966
Németh Zoltán 1956
Némethy József 1973
Nényei Zsolt 1966
Nényei Zsoltné
Hungler Klára 1968
Nestor Béla 1971
Nestor Béláné
Szentesi Anna 1971
Névai Mária 1969
Niedermahr Gyula 1967
Nochta János 1971
Noll Béla 1969
Novák Dénes 1964

Novák Éva 1961
Novotny Zsuzsanna 1953
Nyakas Ferenc 1971
Nyári Lóránt 1970
Nyári Viktor 1962
Nyers Ágnes 1970
Nyeste Mátyás 1956
Nyirádi László 1972
Nyíri Károly 1973
Nyíri Károlyné
Máté Klára 1973
Nyírő Miklós 1957

Ódor Gyula 1956
Oláh József 1963
Oláh Mária 1969
Olajos Dezső 1966
Ollári István 1958
Olti Ferenc 1973
Omischel Sándor 1956
Orbán Ferenc 1958
Orbán Gizella 1962
Ormai György 1969
Ormós Zoltán 1963
Ország Mihály 1970
Ország Mihályné
Szabadka Marianna 1970
Ország Sándor 1968
Ország Imre 1957
Osgyáni Lujza 1968
Osváth Dezső 1965
Oswald Valter 1964
Otrok György 1958
Ott Sarolta 1971
Otterbein István 1968
Óvádi Zoltán 1965
Óvári Sándor 1958
Őri István 1968
Örkényi Géza 1968
Ősz Julianna 1971
Ősz Mihály 1954
Ötvös András 1962
Ötvös Dániel 1958
Öveges Erzsébet 1956

Paczolay Gyula 1953
Pais Mária 1973
Pais Zoltán 1957
Pájer István 1954
Pajor László 1957
Pál Hajnalka 1968
Pál Iván 1954
Pál Mária 1969
Pál Sándor 1972
Palatinszky Mária 1966
Palágyi József 1963
Pálffy Árpád 1953
Páli József 1970
Páli Sándor 1970
Palicska János 1958
Palicska Mihály 1965
Pálinkás István 1970
Pálinkás Keresztély 1958
Páll Csaba 1960
Palkovics Ferenc 1970
Pallanek Jenő 1958
Paller Erzsébet 1973
Paller Klára 1969
Pálmai László 1953
Palócz Imre 1957
Pallós Imre 1966
Pálos Gábor 1972
Pály Péter 1962
Pánczél Éva 1957
Pap László 1959
Pápai László 1965
Papp Erzsébet 1966
Papp Etelka 1963
Papp Gabriella 1968
Papp Imre 1957
Papp János 1958
Papp Sándor 1953
Papp Sándor 1959
Paragi Antal 1968
Parragi Mária 1962
Pártos Ágnes 1960
Paska János 1957
Pásztor Antal 1957
Pásztor Zoltán 1961
Patakfalvi János 1957
Pataki János 1971
Pataki Károly 1969
Pataky Péter 1973
Patóh Piroska 1958
Pauli Ferenc 1956
Pauwlik László 1967
Pavlik Oszkár 1958
Pázmány László 1957

Pazsitzky István 1956
Péchy Csilla 1968
Peiml László 1956
Pekker Mária 1973
Pellády György 1953
Pena Rodriquez Osiris 1967
Pencze Sándor 1959
Péntek László 1972
Pénzes István 1954
Pénzváltó János 1960
Perger József 1965
Pernyeszi József 1965
Perom Margit 1966
Persay György 1967
Pesti László 1959
Péterfi Tibor 1958
Péterfy Lajos 1972
Péterfy Lajosné Szepesi Ilona 1973
Petrányi Mária 1957
Petromán Erzsébet 1973
Petruska Miklós 1964
Petz Ottó 1959
Pfeiffer Gyula 1957
Piff Tibor 1954
Pinczés Imre 1957
Pinkavölgyi Imre Attila 1965
Pintér József 1957
Pintér Zoltán 1959
Podhorányi Gyula 1962
Pogány Gyula 1967
Pohlinger Erzsébet 1954
Porkonyi Mihály 1956
Polacsek László 1972
Polgár Edit 1956
Polyák Klára 1968
Pónácz Anna 1959
Pongor Gábor 1973
Pósa Etelka 1954
Posch Péter 1969
Pósfalvi József 1962
Pózna József 1963
Pőcz Gyula 1969
Pördi Margit Mária 1967
Priegl Borbála 1954
Primász Ferenc 1954
Prinner Ernő 1954
Próder Györgyi 1956
Próder István 1967
Próder József 1966
Prokaj László 1963
Provotorov Alekszandr Viktorovics 1972
Prucsi Katalin 1968
Pszota Ágnes 1973
Pszota Istvánné Németh Márta 1969
Pusztai Erzsébet 1956
Pusztai Ferenc 1971
Pünkösti Árpád 1959

Rábl Ákos 1973
Rábóczki János 1965
Rácz Béla 1970
Rácz László 1954
Radácsi János 1967
Radnóti László Károly 1967
Radnóti Sándor 1966
Radnóti Sándorné Almási Valéria 1966
Radó Orsolya 1972
Radócza Mária 1967
Rádonyi Gyula 1968
Rahói Katalin 1972
Raichl Iván 1962
Rajnai Annamária 1970
Rajnai György 1968
Rajnai Imre 1958
Rajnai Kálmán 1966
Rainiss Mátyás 1966
Rajtók István 1965
Rakáts Edit 1957
Rakics Róbert 1970
Rákos Magdolna 1970
Rákóczi Ferenc 1968
Rapák Ibolya 1969
Ráskai György 1970
Ratatics István 1972
Ratkovics Ferenc 1957
Rátosi Ernő 1960
Rausch Henrik 1959
Rauschenberger Jenő 1966
Rayman János 1962
Rédei István 1972
Rédey Zoltán 1969
Régi Gyula 1965
Rehus Ferenc 1959
Reich Sándor 1965

Reinelt Emil 1959
Reisz Lajos 1959
Reisz Tivadar 1961
Reiter Árpád 1971
Rejtő Beatrix 1964
Reményi János 1968
Répási Ottó 1965
Reuter Ottó 1954
Révay Miklós 1958
Riedt Klára 1957
Rihay Szabolcs 1965
Ródler Győző 1968
Rohonyi András 1970
Rohonyi Rudolf 1969
Rohonyi Rudolfné
Vitális Zita 1969
Róka Irén 1970
Román Rózsa 1957
Rónai Ádám 1965
Rónaki Tamás 1957
Rónay Dezső 1958
Rostás János 1966
Rothstädter Endre 1956
Rozmán József 1968
Rózsa János 1960
Rózsa Mária 1971
Rudas Lajos 1971
Rudolf Sándor 1971
Ruff József 1972
Rumpler György 1967
Rupf István 1966
Rusz László 1963
Rusz Lászlóné
Szórád Judit 1969
Ruszbach Árpád 1968
Ruttkay Tibor 1954

Sady Sarolta 1969
Sági Mihály 1956
Sági Zoltán 1956
Salakta István 1957
Salamon Imre 1958
Salamon Tamás 1961
Salánki András 1972
Salánki Dénes 1964
Sallai Károly 1969
Sándor László 1972
Sándor Mária 1966
Sandy Endre 1966
Saspál Vera 1954
Sári Béla 1958
Sári Katalin 1966
Sarkadi Nagy Endre 1955
Sárkány Antal 1967
Sárközi Árpád 1964
Sárközy Dezső 1958
Sarmon Kálmán 1958
Sárvári András 1968
Sasi Éva 1956
Sass Pál 1964
Sasvári Mihály 1963
Schaffer Judit 1969
Schek József 1969
Scherer Péter 1968
Schilling Bernát 1965
Schlejner Tivadar 1959
Schlotter János 1968
Schlotter Jánosné
Jelinkó Mária 1969
Schlőgl Ede László 1956
Schmidt Erika 1966
Schmidt Ferenc 1961
Schmidt Ferenc 1969
Schmieder Ferenc 1972
Schneider József 1964
Schneidler Zoltán 1962
Schönweitz Tivadar 1968
Schönweitz Tivadarné
Tátrai Ildikó 1968
Schrötter Ferenc 1959
Schultheisz Zoltán 1954
Schunck Péter 1963
Schütz Rózsa 1957
Schwantner László 1957
Sebestyén Attila 1966
Sebestyén Béla 1967
Seres Gábor 1969
Seres Péter 1972
Serfőző Ilona 1967
Sevcsik Éva 1953
Sidó Mária 1954
Sifter Mária 1964
Siklós János 1970
Siklós László 1972
Siklós Mária 1966
Siklósi Péter 1959
Simon Ákos 1966
Simon Ákosné
Rák Edit 1967

Simon Elemér 1956
Simon Ferenc 1958
Simon Gyula 1961
Simon János 1970
Simon Katalin 1969
Simon Péter 1958
Simon Tibor 1959
Simor Éva 1965
Simor József 1960
Simor László 1966
Sineger Dezső 1957
Sipos András 1970
Sipos Imre 1959
Sipos Lujza 1970
Sipos Márta 1973
Sisak Attila 1973
Sisak Csaba 1973
Siska Elemér 1967
Skalszky László 1972
S. Kovács Dezső 1969
Skrabák Lajos 1957
Skuteczky Emil Elemér 1954
Skvorecz Tibor 1958
Sohár Mária 1968
Sóhegyi Ibolya 1973
Sojnóczky Judit 1968
Sokorai István 1961
Solymár Károly 1957
Solymosi József 1956
Sólyom Imre 1960
Somfai János 1965
Somfay Ernő 1966
Somi-Kovács Éva 1969
Somlai Gábor 1968
Somlai Erzsébet 1972
Somlai János 1961
Somlai Mária 1973
Somlósi János 1972
Sommer László 1971
Sommer Lászlóné
Vaszary Mária 1971
Somogyi Antal 1960
Somogyi Gyöngyi 1971
Somogyi István 1970
Somogyi Kósa István 1954
Somorjai Tünde 1966
Soóki-Tóth Gábor 1960
Soós Ernő 1968
Söllei Pál 1966
Sörös Jolán 1953
Staszenka Elek 1962
Stefanovits Jolán 1957
Steltzer Tibor 1968
Stenger Vilmos 1956
Stocker Lajos 1956
Strauber Károly 1961
Straubinger István 1960
Sudjai Martadisastra 1966
Sugár Mátyás 1964
Suha Zoltán 1956
Sulák Vince 1973
Sulyok Tamás 1970
Suplicz Antal 1957
Suri Alajos 1967
Süke Sarolta 1957
Süle Judit 1969
Sümegi Péter 1971
Sütő Valéria 1973

Szabadka István 1966
Szabadszállási Nagy Erzsébet 1954
Szabó András 1971
Szabó Antal 1973
Szabó Béla 1968
Szabó Béla 1969
Szabó Erzsébet 1966
Szabó Eszter 1971
Szabó Éva 1954
Szabó Éva 1957
Szabó Géza 1956
Szabó Géza 1970
Szabó György 1963
Szabó Györgyi 1973
Szabó István 1958
Szabó István 1966
Szabó István 1970
Szabó István Árpádné
Ravasz Bernadett 1973
Szabó János 1965
Szabó János 1970
Szabó Jenő 1968
Szabó Jenőné
Milák Mária 1969
Szabó Jolán 1964
Szabó József 1973
Szabó Julianna 1967
Szabó Károly Péter 1970
Szabó Lajos 1954
Szabó Lajos 1962

Szabó László 1959
Szabó László 1965
Szabó László 1970
Szabó Magdolna 1954
Szabó Márta 1973
Szabó Miklós 1954
Szabó Pál 1958
Szabó Pál 1968
Szabó Péter 1968
Szabó Péter 1970
Szabó Rozália 1966
Szabó Sándor 1960
Szabó Tamás 1967
Szabó Zoltán 1965
Szabóki Sándor 1969
Szakál Szabolcs 1968
Szakmáry Sándor 1962
Szakonyi János 1970
Szakonyi Lajos 1969
Szakonyi Zoltán 1968
Szalai Árpád 1957
Szalai Lajos 1964
Szalai Tibor 1956
Szalai Tibor 1964
Szalay Gyula 1966
Szalay Gyuláné
Kiss Katalin 1970
Szalay László 1956
Szalay László 1965
Szalay László 1973
Szalay Zoltán 1964
Szaló Jenő 1957
Szalóki Imre 1968
Szalontai Gábor 1973
Szamosi József 1953
Szaniszló András 1958
Szántai Lajos 1956
Szánthó Géza 1958
Szánthó Zsuzsanna 1954
Szántó Lajos 1961
Szántó Lajos 1972
Szánya Tibor 1970
Szánya Tiborné
Horváth Veronika 1973
Szántay Balázs 1972
Szarka Júlia 1956
Szász Mária 1964
Szász Zsuzsanna 1973
Szatmári Ede 1963
Szatmáry Árpád 1970
Szatura László 1967
Száva László 1971
Szebeni Sándor 1956
Szebényi Ignác 1954
Szeberényi György 1970
Szeifert Ferenc 1971
Szeiler Béla 1954
Szeitl György 1956
Székács János 1954
Székely Jánosné
Márkus Judit 1972
Székely Pál 1968
Székely Pálné
Dóra Katalin 1969
Szekér István 1956
Szekér Zoltán 1960
Szekeres Gábor 1973
Szekeres Ildikó 1964
Szekeres István 1956
Szekeres Kálmán 1958
Széky Miklós 1953
Szélba Ilona 1958
Szele József 1965
Szelényi Zoltán 1968
Szemán József 1973
Szemesi Mária 1973
Szénásy Tibor 1954
Szendy Gábor 1966
Szendrei Tamás 1965
Szennay Ilona 1954
Szentmarjay Tibor 1973
Szényi Béla 1965
Szépe István 1954
Szepezdi József 1966
Szépkúti Lajos 1962
Szépvölgyi János 1968
Szergényi István 1958
Szert Árpád 1966
Szigethy László 1954
Szigeti György 1953
Szigeti Imre 1963
Szigeti István 1969
Szigeti Miklós 1965
Szigeti Miklósné
Enyedi Zsuzsanna 1965
Szíjj Ferenc 1958
Szíjj Vince 1953
Szíjjártó Rozália 1960
Sziklai Éva Tamara 1961
Sziklai Géza 1956

Szikszai Ferenc 1958
Szikszay Éva 1971
Szilágyi Erzsébet 1967
Szilágyi István 1972
Szilágyi János 1973
Szilágyi László 1968
Szilvási Lajos 1972
Szimonidesz Lajos 1954
Szintai Ilona 1970
Szirbek József 1968
Szita Erzsébet 1973
Szlávik Zsuzsanna 1966
Szoboszlay Gábor 1964
Szoboszlai László 1967
Szolga Imre 1954
Szommer Lszáló 1958
Szőke Béla 1956
Szőke Lajos 1957
Szőke Károly 1959
Szőke Mihály 1969
Szölgyémy László 1957
Szöllősi Ferenc 1962
Szöllősi Géza 1968
Szöllősi István 1969
Szöllősi József 1953
Szövérfi Előd 1966
Szudy Gábor 1973
Szűcs Ferenc 1958
Szűcs Imre 1957
Szűcs Imre 1958
Szűcs Marianna 1964
Szűcs Zoltán 1956
Szvercsek István 1954
Szvetelszky Alajos 1959

Tajler Tibor 1956
Takács Árpád 1965
Takács János 1972
Takács József 1954
Takács József 1966
Takács László 1964
Takács Tibor 1973
Taksz Károly 1960
Talabos József 1962
Tamás János 1969
Tamás Margit 1957
Tamási Tibor 1968
Tánczos Péter 1968
Tarabó Zoltán 1964
Tarjányi János 1972
Tarjányi Mihály 1956
Tarkó Etelka 1956
Tárnok Gábor 1954
Tasnádi Eleonóra 1961
Tatai József 1957
Tátrai Emília 1971
Tattay Enikő 1964
Tavaszi Antal 1967
Tegyey Ágnes 1968
Tegyey Dorottya 1969
Teke László 1953
Tell Ilona 1956
Terényi Antal 1969
Than Gabriella 1958
Tímár László 1964
Tímár Lajos 1968
Tollas Gábor 1969
Tolnai Béla 1971
Tomena Olga 1967
Tomor Katalin 1972
Topscháll József 1968
Torma Péter 1967
Tornyai József 1966
Tornyai Józsefné
Pálvölgyi Erzsébet 1969
Tószegi László 1972
Tóth Attila 1971
Tóth Bertalan 1968
Tóth Béla 1954
Tóth Béla 1958
Tóth Béla Pál 1969
Tóth Endre 1965
Tóth Éva 1970
Tóth Éva Mária 1972
Tóth Ferenc 1957
Tóth Ferenc 1963
Tóth Ferenc 1965
Tóth Ibolya 1967
Tóth Ilona 1964
Tóth Ilona 1973
Tóth János 1956
Tóth János 1957
Tóth Jenő 1972
Tóth Jolán 1959
Tóth József 1968
Tóth József 1969
Tóth József Attila 1973
Tóth Kálmán 1963
Tóth Károly 1954

Tóth Károly 1969
Tóth László 1964
Tóth Mária 1954
Tóth Pál 1954
Tóth Sándor 1966
Tóth Sándor 1968
Tóth Szabolcs 1972
Tóth Tibor 1965
Tóth Zoltán 1957
Tóth Zsuzsanna 1967
Tótok Sándor 1960
Töll László 1958
Tömördi Elemér 1966
Tömördi Elemérné
Pap Margit 1966
Tömösközi Zsolt 1965
Töös István 1954
Töreki Ernő 1954
Törjék Lídia 1973
Török Attila 1972
Török István 1970
Török Zsuzsanna 1973
Trábert Mária 1963
Turbéki János Péter 1970
Turbéki János Péterné
Varga Hedvig 1971
Turi Zsuzsanna 1973
Turner Tibor 1963
Tuschinger József 1972
Tündök Sándor 1957
Tüske István 1960
Tüttő István 1968

Ubrankovics István 1953
Ugrai Péter András 1967
Újhelyi József 1969
Újhelyi Zoltán 1972
Ujtz Zoltán 1957
Unvárszki Miklós 1959
Ungváry Ferenc 1963

Vácy Károly 1969
Vadasdi Gergely 1971
Vágó Julianna 1973
Vajasdy Irma 1954
Vajda László 1959
Vajda Sándor 1960
Vajda Sarolta 1966
Valent Sándor 1973
Valent Sándorné
Bartis Éva 1973
Válinth Judit 1962
Valkó Péter 1973
Valló Ferenc 1964
Valló Márta 1969
Vámossy Enikő 1968
Vandlik György 1966
Vándor János 1970
Vándor Mária 1961
Váradi György 1973
Váradi Gyula 1972
Várady Sándor 1966
Várady Tibor 1969
Várady Nándor 1953
Varga Anna 1971
Varga Edit 1964
Varga Enikő 1967
Varga Enikő 1969
Varga Erzsébet 1969
Varga Ildikó 1963
Varga Ildikó 1967
Varga Imre 1961
Varga István 1958
Varga István 1962
Varga Istvánné
Puchony Zita 1966
Varga István 1972
Varga János 1971
Varga József 1966
Varga József 1972
Varga Józsefné
Bakonyi Emese 1966
Varga Katalin 1956
Varga Károly 1964
Varga Lajos 1954
Varga László 1966
Varga László 1971
Varga László 1971
Varga Lászlóné
Susán Mária 1973
Varga Sándor 1953
Varga Sándor 1959
Varga Tibor 1968
Varga Tibor 1972
Varga Valéria 1959
Vargha Mária 1954
Varjas Erzsébet 1957

Varjú Ernő 1964
Varjú István 1954
Varjú Rudolf 1956
Várnai Mária 1956
Varró István 1969
Varsányi Ottó 1956
Vas János 1962
Vas Jolán 1958
Vas Mihály 1958
Vasanits Dezső 1967
Vasas Gyula 1964
Vass András 1968
Vass Béla 1957
Vassányi István 1963
Vastag Sándor 1971
Vasvári Margit 1957
Vathy Zsuzsanna 1964
Vécsey Zoltán 1963
Vecsey K. István 1969
Vécsi Barnabás 1966
Végh József 1970
Végh Zsuzsanna 1958
Veiland Gáspár 1958
Vékony Ferenc 1959
Vellák Lajos 1967
Venczellák Péter 1958
Verbán János 1971
Veréczi Gáborné
Nagy Anikó 1968
Vértesffy Katalin 1957
Vértesi Ervin 1973
Veszprémi József 1956
Vesztergom Edit 1968
Vesztergom János 1958
Vicsik Erzsébet 1972
Vida Imre 1971
Vida Imréné
Monda Mária 1971
Vida László 1970
Vida Szabolcs 1968
Viest Milán 1953
Víg István 1957
Vígh Gyula 1970
Vilics Antal 1973
Vilánnyi Katalin 1958
Vincze György 1967
Vincze József 1970
Vincze László 1957
Vincze Olivér 1954
Virág Edit 1958
Virág Miklós 1962
Virág Pál 1958
Virágh Magdolna 1969
Visi György 1971
Vissy László 1973
Vitális László 1967
Vitán Gábor 1968
Vithalm Mátyás 1966
Vízi Béla 1961
Vodl Emma 1956
Vodl Mária 1954
Volker Bugdahl 1966
Vödrös Bálint 1968
Vörös Erzsébet 1968
Vörös István 1954
Vörös István 1957
Vörös István 1962
Vörös Károly 1958
Vörös Mária 1965
Vörös Tibor 1956
Vörösss Lóránt 1962

Wagner Endre 1965
Wagner Ottó 1959
Wagner Tamás 1971
Watterich Gusztáv 1963
Weisz (Villányi) Károly 1953
Welther Károly 1966
Wendler Jenő 1954
Weöres László 1966
Wiegl Anna 1969
Willner Győző 1954
Wilwerger Ferenc 1957
Windisch Ferenc 1968
Wittmann Zsuzsanna 1971
Wojnárovits László 1967
Wolfárt Mihály 1972

Zabó Magdolna 1965
Záborszky Géza 1966
Zahorán János 1957
Zákány Ferenc 1970
Zakar András 1972
Zakar Ferenc 1968
Zakócs Jánosné
Sandli Mária 1968
Zala Attila 1968

Zalai Éva	1971
Zalka Lajos	1957
Zámbó János	1954
Zan Szan-kán	1957
Zele Edit	1972
Zémann György	1968
Zergi Bálint	1956
Zimler Tamás	1973
Zotter Zsuzsanna	1966
Zuggó Gyula	1969
Zuska Németh Béla	1956
Zsebe Iván	1966
Zsengellér István	1954
Zsilinszky Rudolf	1958
Zsolnai László	1970
Zsolt Miklós	1969

Az egyetem nappali tagozatán végzett vegyész üzemmérnökök

Abraszimova Szvetlana	1973
Agárdi Károly	1972
Altrichter Ferenc	1972
Angyal András	1973
Antal Edit	1972
Arányi László	1973
Arady Erzsébet	1972
Bacsó Gyula	1972
Bajusz Attila	1973
Battancs György	1972
Beér Ernő	1972
Bencsik László	1972
Bódis János	1972
Bódis Szilvia	1973
Bódogh Margit	1972
Bodolai Olga	1973
Bodor Tamás	1972
Bogdán János	1973
Bognár László	1972
Borbély Ágnes	1973
Borbély István	1972
Borszéki Jánosné Jankó Zsuzsanna	1972
Bráz János	1973
Burkus Judit	1973
Buzás Zsuzsanna	1973
Czigány Tivadar	1972
Czinki Mária	1972
Csige János	1972
Csiszár Margit	1973
Deák József	1973
Deák Mária	1973
Dercsár József	1973
Dobson Teréz	1973
Dombóvári László	1973
Drozda Tamás	1972
Drozgyik Klára	1973
Együd János	1972
Ender Mária	1973
Erdész László	1972
Eugenie Ikemefuma Juwah	1973
Faragó Tivadar	1972
Fazekas István	1972
Fedák Sándor	1972
Fedor Sára	1973
Fehér István	1973
Fekete Nagy Gábor	1973
Fodor Gabriella	1972
Forster Tibor	1973
Frank Sándorné Radványi Bernadett	1973
Fürtös Tibor	1973
Gauzer Miklós	1972
Gauzer Miklósné Király Mária	1973
Gerő Béla	1973
Gesztődy Csaba	1973
Goda Béla	1973
Gubareva Galina	1973
Gubicza László	1973
Hajdics László	1973
Hajdu Rudolf	1973
Hajnal Csaba	1972
Hajnóczy Miklós	1972
Halmos Pál	1972
Hamerli Péter	1972
Happ Ágnes	1973
Harmath Ágnes	1973

Harmati Márta 1973
Harsányi Ilona 1973
Ha Thi Loan 1972
Heindl József 1972
Helesfai Sándor 1973
Henszelmann István 1973
Hofman Krysztoph 1973
Hogemann Éva 1973
Homor Katalin 1972
Hornyik Henrik 1972
Horváth Emese 1972
Horváth Tibor 1973
Ho Van Bac 1972

Illés Emma 1973
Isaszegi László 1973

Jávor András 1973
Józsa László 1972
Juhász Zsolt 1972

Kabai Judit 1973
Kállai Ernő 1973
Katona Csaba 1972
Katzer Zoltán 1973
Kecskeméty Gyula 1972
Kecskés Erzsébet 1973
Keresztes Péter 1973
Keszei Éva 1973
Kirjukina Ludmilla 1973
Kisberk István 1973
Kiss Béla 1973
Kiss Ernő 1972
Kiss Klára 1973
Kiss Lajos 1972
Kiss Sándorné
Hauser Ágnes 1972
Kokán József 1973
Kolozsi Borbála 1973
Komenczi Lajosné
Szöllősy Teréz 1972
Koncz Dezső 1972
Koncsag Eleonóra 1972
Kovács József 1973
Kovács Lajos 1973
Kovács Lajosné
Szalai Klára 1973
Kovács Tibor 1972
Kovács Zsuzsanna 1973
Krajewska Hanna 1973
Kräling Mária 1972
Kreiter József 1973
Kristóf János 1972
Kükedi Mária Magdolna 1973
Kütsán György 1972

Ládi Lukrécia 1973
Ladocsi Frigyes 1973
Laki Melinda 1972
László Márta 1973
Láng Judit 1972
Le Huu Thanh 1972
Le Van Hoc 1972
Lovász Ilona 1973

Magyar József 1973
Metthew Okpoma Mamah 1973
Mohl Miklós 1972
Molnár László 1973
Mórocz Zsuzsanna 1972
Murasiewich Mária 1973

Nagy Ilona (Borzavár) 1973
Nagy Ilona (Veszprém) 1973
Nagy János 1972
Nagy László 1973
Nagy Márton 1973
Nagy Zoltánné
Gémes Erzsébet 1973
Nguyen Min Hoang 1972
Nnanyelu L. Chude 1973
Novák Béla 1972

Olaszi Vendel 1972
Olaszi Vendelné
Mikulka Katalin 1972
Ottó Antal 1972
Ősze Márta 1972

Palkovics István 1973
Pallós József 1973
Pápai Emma 1972
Pápai Zoltán 1972
Papp László 1973
Papp Tamás 1972
Pásztor Ágnes 1973
Pécsvári Gabriella 1973
Pham Cong Bat 1973
Phoung Tien Hoat 1972
Polányi László 1972

Prikidánovics Magdolna	1973
Puluczkai István	1973
Rácz Attila	1973
Rédey Ákos	1972
Réti Tamás	1973
Rezsu János	1973
Richter Xénia	1973
Richter Zoárd	1973
Rideg István	1972
Rózsahegyi Csaba	1972
Rutz Éva	1972
Sabo Ibrahim Sodangi	1972
Sándorfi Katalin	1973
Sándorfi Tamás	1973
Sándorfi Tamásné Bozsoky Hajnalka	1973
Sasvári Gyula	1972
Schalkhammer Anna	1973
Schmid Ferenc	1973
Schulz Miklós	1973
Sebestyén Ernő	1973
Sike Ferenc	1972
Simon Zsuzsanna	1973
Simor Zsuzsanna	1973
Sirokmán Ferenc	1972
Sitkei Ferenc	1972
Soós Károly	1973
Sugár Péter	1972
Süle György	1973
Szabó András	1973
Szabó István (Bazsi)	1972
Szabó István (Bp.)	1972
Szabó László	1973
Szabó László Gyula	1973
Szabó Mihály	1973
Szabó Sándor	1972
Szalay András	1972
Szalmás László	1973
Szász Csaba	1972
Szegő László	1972
Szekeres Imre	1972
Széles Ottó	1973
Széll József	1973
Szemán Barna	1973
Szemesi Ilona	1972
Szenkovics Judit	1973
Szentpéteri Béla	1973
Szepesy László	1973
Szilágyi László	1973
Szokonya László	1972
Szvitacs István	1972
Takács Emma	1972
Takács István	1973
Toplak Margit	1973
Torma Attila	1973
Tóth Alajos	1973
Tóth András Mihály	1973
Tóth Éva	1973
Tóth Imre	1973
Tóth István (Tura)	1972
Tóth István Attila (T.kürt)	1972
Török Csaba	1972
Tőrös Szilárd	1973
Trenke István	1973
Turcsán Judit	1973
Vájer Etelka	1973
Vámosi István	1972
Varga Béla	1972
Varga László	1972
Varga László Dezső	1973
Varga Mária	1972
Varga Zsolt	1972
Varjú Ildikó	1973
Vass Ilona	1973
Vass Julianna	1973
Veres István	1973
Volkai Miklós	1973
Wajandt János	1973
Weichinger László	1972
Winkler Péter	1972
Zengő Lívia	1972
Zulauf Erzsébet	1973

Az egyetem esti tagozatán végzett okleveles vegyészmérnökök

Alberti Nándorné
Fábián Mária 1956

Bagi Imre 1963
Bagi József 1962
Bakucz Miklós 1966
Bálint Géza 1966
Balogh Károly 1956
Balogh Elemérné
Nagy Anna 1964
Barna László 1960
Barcsi Miklósné 1961
Bartha Kálmán 1952
Bábinszky István 1956
Beke László 1952
Bélafi Lászlóné
Réthy Katalin 1963
Bese Sándor 1952
Besnyő Miklós 1952
Bezeczki Vilmos 1966
Boros Sándor 1963
Bóta István 1963
Bozsó Istvánné
Kaptay Veronika 1963

Czeiler András 1956
Csáky Tamás 1963
Cseh Péter 1952
Cser Arisztid 1961
Csillag István 1958

Daruházi László 1959
Deák László 1952
Deák Mihály 1952
Deli Sándor 1952
Dinesz István 1952
Domján Gábor 1964
Domsa Károlyné
Batka Katalin 1964
Dörfner Zoltán 1963
Dróth Elemér 1963
Dudás György 1961

Ecser László 1956
Egervári László 1966
Egyed Ernő 1957
Erbits Frigyes 1963

Fábián György 1963
Fáy Lászlóné
Örtelli Margit 1963
Fáy András 1963
Farkas József 1966
Farkas Ödön 1956
Fásy Mátyás 1963
Fehér Tibor 1966
Fekete Karolin 1963
Feledy Zsolt 1960
Fényi Gyula 1963
Finta Ferenc 1962
Fülöp Frigyes 1952
Füredi Zoltán 1963

Gaál Antal 1963
Gacs János 1958
Gál László 1961
Gencsy Endréné
Gyalai Piroska 1963
Grofcsik Elemér 1952

Gyarmati József 1952

Hadi József 1952
Hanák Ferenc 1963
Hartmann János 1960

Havas János 1952
Hellenbart Gyula 1956
Hillier Miklósné
Mészáros Éva 1965
Horváth Edit 1960
Horváth József 1952
Horváth József 1956
Horváth Károly 1966
Horváth Lajos 1952
Horváth László 1966
Hőgyészi János 1964
Huszák György 1966
Huszár József 1966
Huszár Józsefné
Marton Julianna 1966
Huszár László 1964

Illés Endre 1963
Iván Károly 1952

Jakab Miklós 1966
Józan György 1966

Kárpáti György 1966
Katona Gábor 1956
Kaurek Róbert Vazul 1963
Kácsor Béla 1956
Kassay Farkas László 1964
Kecskés Antal 1960
Kemény Imre 1966
Kerepes Dezső 1964
Keserű Antal 1963
K. Horváth László 1966
Kiss Éva 1960
Kiss János 1964
Kiss József 1952
Koczka Sándor 1963
Kolláth Ferenc 1966
Kovács Ferenc 1966
Kovács József 1952
Kovács Sándor 1952
Kovács Róbertné
Csillag Éva 1956
Kozicz László 1963
Kozma Sándor 1966
Krakker György 1964

Laár Tibor 1952
Laklia Tibor 1962
Légrády Márton 1952
Lovasy József 1952
Lukács János 1952
Lukacsics Béla 1965

Mádl János 1966
Martos István 1960
Misszinsz Józsefné
Hirsch Edit 1963
Molnár Gézáné
Borbás Vera 1956
Molnár János 1952
Molnár József 1964
Molnár Lajos 1963

Nagy Éva
Kasza Ottóné 1963
Nagy Ilona 1956
Nagy Károly 1952
Nagy Lajos 1966
Nagy László 1966
Németh József 1966
Nagy Zoltán 1956
Ney Sándor 1952
Novák Árpád Róbert 1967

Nyeste Mátyásné
Ballács Viktória 1963

Pados Kázmér 1952
Papp Károly 1965
Papp Zoltán 1960
Pataki Emil 1959
Patocsny Gyula 1956
Páldi László 1952
Pánczél Pál 1952
Pásztor Miklós 1952
Pecsenka Lajos 1963
Persay Gyula 1961
Pethe István 1952
Petkó Gyula 1963
Pető Gábor 1959
Pintér Ferenc 1966
Pleszkáts Imre 1963
Priegner Mihály 1966
Pusztai Ádám 1960

Raáb Edit 1960
Radnai Imre 1958
Rados György 1952
Ramaszéder Károly 1965

Repper Károly	1963
Riba Pál	1956
Riener Pál	1966
Ring István	1952
Ritterodesz László	1956
Rosta Lajos	1952
Rozsos László	1956
Röschenthaler János	1966
Sebestyén Zsigmond	1952
Simon Lajos	1952
Solymosi István	1966
Somodi Zsuzsanna	1959
Surák Pál	1959
Szabó Gellért	1964
Szabó Lajos	1952
Szabó László	1966
Szalay Ferenc	1952
Szelényi István	1956
Székely István	1960
Székelyhidi István	1966
Szirmai Walter	1962
Szőnyegh János	1952
Szűcs György	1956
Szűcs István Árpád	1963
Tamás Tibor	1966
Tamási Zoltán	1956
Tischler Károly	1952
Tóth Albert	1965
Tóth Béla	1966
Tóth Ferenc	1952
Tóth Imre	1966
Török Tibor	1952
Törvényi Rezső	1966
Tuba Gyula	1966
Tuba Tibor	1965
Túróczi József	1966
Újhelyi László	1959
Üveges József	1952
Való Magdolna	1958
Varga József	1963
Verőczey Béla	1963
Wagensommer József	1956
Weisz János	1952
Wlasitsch László	1962
Wolf Ferenc	1952
Zöldi Miklós	1965
Zömbik József	1956
Zsida László	1965
Zsinka László	1965
Zsíros Balázs	1964
Zsombolyai Aurél	1956

Az egyetem levelező tagozatán végzett okleveles vegyészmérnökök

Ács Tibor 1968
Ágh János 1969

Badics István 1970
Baglyas István 1970
Baglyas Istvánné
Pősz Emma 1968
Balázsi István 1968
Balla Geyza 1969
Balla Sarolta 1969
Balogh István 1971
Bánhidy Kálmánné
Kubik Teréz 1972
Barabás Attila 1970
Bárdos György 1968
Bencze Tibor 1969
Benczik Tamás 1968
Blénessy Barnabás 1971
Biszterszky András 1969
Bódog József 1971
Bojárszky Dezső 1969
Bóna Gyula 1969
Bócz László 1970
Boruss Józsefné
Böszörményi Nóra 1971

Czibik Lajos 1972
Cziboly Csaba 1968
Csaba Kálmán 1969
Csapó Frigyes 1969
Csatári József 1972
Cser Imre 1970
Csom Lajos 1968
Csont József 1970

Dobrányi Lászlóné
Béres Ilona 1969
Domján József 1972
Dummel Albert 1968

Egry Róbert 1969
Eiserle Istvánné
Dugász Erzsébet 1970

Faludi István 1969
Fábián Zoltán 1969
Fehér Béla 1968
Fejes Endre 1972
Fekete László 1969
Ferdinánd Zoltánné
Csaba Margit 1969
Filep Gyula 1970
Fodor József 1968

Gaál Anikó 1970
Gacsályi Jenő 1971
Gavallér István 1969
Gellén László 1970
Gereben Zsuzsanna 1968
Gerezdes János 1971
Gergely Zsigmond 1972

Győrfy Jenő 1970

Hajdú Károlyné
Bayer Ilona 1970
Harkai János 1971
Hasitz Mária 1970
Herendi József 1968
Hódoss László 1968
Holéczy Pálné
Maróti Melinda 1968
Holényi Imre 1968
Horváth Lajosné
Fodor Ágnes 1968

Horváth László 1969
Horváth Tibor 1968

Ijjász István 1970
Imre Lajos 1972
Iványfy Bertalan 1968

Jakab Gábor 1968
Jedlovszky Pálné
Marián Veronika 1968
Jeszenszky Sándor 1968

Kálóczfai László 1968
Kálmán János 1970
Karsay Judit 1970
Kasper János 1970
Kádár Imre 1970
Károly Gabriella 1970
Keöves Erzsébet 1968
Kerese Istvánné
Virág Erika 1969
Kiss László 1969
Kiss Lászlóné
Pintér Magda 1971
Kiss Zoltán 1968
Kiss Zoltánné
Asbóth Mária 1971
Koi László 1968
Konecsnyi Miklós 1969
Koppa Györgyné
Réthy Eszter 1969
Kovács Béla 1968
Kovács Gábor 1972
Kozlik Mihályné
Vajai Katalin 1969
Körmön Gyula 1969
Kövecses Erzsébet 1968
Kövecses József 1970
Kubovics Sándor 1968
Kuntz Ildikó 1972
Kunvári Árpád 1968
Kurbel Sándor 1972
Kürtösy István 1970

Lakics Lajosné
Eisenhart Erzsébet 1970
Lakó József 1969
Latzkovits Péterné
Heinrich Edit 1970
Lázár István 1971
Lelkes István 1968
Lehner Mihályné
Lukács Renáta 1970
Lencse István 1968
Ligárt László 1969
Liszi Jánosné
Tóth Ilona 1970
Lovász Károly 1971
Lucskay Klára 1969

Mangliár Ferenc 1969
Major Lászlóné
Simon Borbála 1971
Marosi Péter 1968
Markó Lászlóné
Monostori Bernadett 1968
Marosi Tivadar 1971
Marton Antal 1969
Matusek Károly 1972
Mátyás Zsuzsanna 1969
Mérő János 1969
Mészáros Ferenc 1969
Mező Árpádné
Reidl Valéria 1970
Mosolygó Sándor 1970
Mózer Ferenc 1969

Nagy Dezsőné
Czigony Ilona 1970
Nagy Endréné
Keresztély Gabriella 1971
Nagy Gábor 1972
Nagy Géza 1972
Nagy István 1969
Nagy Lajos 1969
Németh Attiláné
Komondy Mária 1971
Németh Nándor 1968
Németh Ödön 1969
Nikodémusz József 1969

Nyíregyházi Erzsébet 1968

Orosz Márta 1970
Osvay István 1969
Osváth Árpád 1969
Ötvös Miklós 1969
Ötvös Irma 1969

Pap László 1969
Papp Kálmán 1971

Paulics Árpád 1969
Páldeák Márta 1969
Pétery Lajos 1970
Pethe Gábor 1970
Pethe László 1969
Pethő Tamásné
Friegler Zsuzsanna 1969
Pintér Csabáné
Lukács Irén 1969
Pintér János 1968
Pipa Károlyné
Adler Emília 1969
Pobozsny Katalin 1969
Pobozsny Mária 1970
Polhammer Gyula 1969
Pulai Istvánné
Füzéri Zsuzsanna 1970

Rakács Józsefné
Szabó Olga 1969
Ramaszéder Károly 1965
Répás László 1971
Richter Károlyné
Schneidhoffer Mária 1972
Richter Nándorné
Fritz Mária 1970
Rózsnyói Árpád 1971

Sallay Lajosné
Kovács Éva 1969
Sándor Istvánné
Sebők Eleonóra 1970
Sándor Károlyné
Christmann Edit 1969
Sarlós Bernát 1969
Sámpár Mária 1968
Schmidt László 1970
Schneidler János 1968
Schreyer Zsuzsanna 1970
Selényi Antalné
Szomjas Eszter 1970
Simon Gábor 1969
Sörös Géza 1968
Stráner György 1970

Szabó Ferenc 1970
Szabó Gáborné
Paulyuk Paula 1971
Szabó László 1969
Szaplonczay Pál 1969
Szarvas Zoltán 1970
Szedlák István 1968
Szedlák Istvánné
Weinhardt Erzsébet 1970
Szeőke Gabriella 1971
Székelyhidi János 1970
Széll László 1971
Szendy Csaba 1969
Szetey Zoltánné
Balassa Éva 1970
Szigeti Béláné
Sóthy Piroska 1968
Szitányi Mária 1971
Szőcs István 1969
Szörényi Erika 1969

Takács Gyuláné
Krasznai Emese 1971
Takács Sándor 1969
Takács Vilmos 1968
Talpai József 1970
Talpai Józsefné
Dugány Katalin 1970
Tepliczky János 1968
Temesi Imre 1969
Temesi Imréné
Vetzl Anna 1969
Tompa György 1969
Torma András 1970
Tóth Gábor 1968
Tóth Gábor István 1968
Tóth Miklós Mihály 1968
Tóth Pál 1970

Ujj Sándor 1971

Vannay Vince 1972
Varsányi Judit 1972
Vatai József 1972
Váradi Antal 1969
Váry Gizella 1969
Várnagy Csabáné
Sétáló Valéria 1969
Varsányi Lászlóné
Kiss Éva 1970
Víg Imréné
Vaganek Rozália 1968
Vető István 1969
Viniczai Lajos 1972
Vitéz Ferenc 1970

Vlasits Györgyné Agotai Emma	1970
Votisky László	1971
Vukovich Ferenc	1970
Weckermann Béla	1968
Werner György	1968
Wittmann Ferencné Matejka Piroska	1969
Wohlfart Richárd	1968
Zuberecz Sámuel	1971
Zsák Ödön	1970

Az egyetemen végzett szakmérnökök

K = korróziós; MK = mezőgazdasági korróziós;
MA = műszeres analitikai; P = petrolkémiai

Ács Dávid 1966, K
Ács Zoltán 1968, MA
Almási Miklósné
Buzási Éva 1972, MA
André László 1968, MA
Árkosi Ilona 1967, K

Babóczky Ervinné
Kampós Klára 1966, P
Bádonfai Lászlóné
Molnár Sarolta 1967, K
Balajti András 1967, P
Balogh András 1967, P
Balpataki István 1973, MK
Barcza Imréné
Csatai Edit 1972, MA
Barta Árpád 1971, K
Bártfay Kornél Emil 1966, K
dr. Bencze Lajos 1965, P
Bernolák Béla 1971, MA
dr. Bod Magdolna 1971, K
Bokor Lászlóné
Lanszky Erzsébet 1966, K
Borsi J. Miklós 1966, K
Börzsönyi István 1967, P
Braun Sándor 1967, K

dr. Cenkvári Istvánné
Bobest Éva 1969, MA
Csapó Zoltánné
Juhász Irén 1966, K
Csizinszky László 1973, MK

Dalmay Gábor 1966, K
dr. Damokos Tamás 1971, MA
Deák Bertalan 1971, P
Deák Bertalanné
Fehérvári Magdolna 1970, P
Demény Antal 1967, K
dr. Domonkos Tibor 1969, MA
Dubai Bálint 1971, K
Dudás Jenő 1967, K
Dudás József 1966, K

Ecser László 1966, K
Erdei János 1970, MA

dr. Fekete Gáborné
Zaránd Éva 1967, P
Fekete Karolin 1967, K
Földes Ernő 1966, P
Földes Ernőné
Füredi Lívia 1966, P
Frank László 1967, K
Füredi Zoltán 1971, P

Gémes István 1967, P
dr. Góth János László 1971, MA
Greguss Ákos 1966, K
dr. Gulya Imre 1970, P
dr. Gulya Imréné
Arjányina Mária 1972, P

Habó József László 1969, MA
dr. Hága László 1964, P
Halász Rózsa Éva 1967, K
Háló Gyula 1967, K
Hantos Antal 1966, K
dr. Hódossy Lajos 1964, P
Hohmann Jenő 1968, MA
Horváth József 1967, P
Horváth Lajos 1970, K
Horváth Pál 1967, K
Horváth Tibor 1971, P

Ilcsik Ferencné
Daróczi Mária 1966, P

dr. Illés Vendel 1965, P

dr. Juhász Béla 1971, P

Kaczander Károly 1967, K
Kántor Miklós 1968, MA
Kéri József 1966, K
dr. Kéthelyi József 1966, MA
Kiss Bertalan 1973, MK
Kiss László 1973, MK
Kiszely György 1971, K
Kocsis Mihály 1968, K
Komjáthy Béla 1972, P
Kovács Gyula 1968, MA
Kovács József 1968, K
Kun János 1972, P
dr. Kovács Magdolna 1970, P
Kutas György 1966, K
Kutasi László 1967, K

Lábody Imre 1966, K
Lázár Sándor 1971, K
Leitold Ferenc 1968, K
Lengyel Jenő 1966, MA
Lernyei Lóránt 1966, K
Lóth Tibor 1968, MA
Löffler László 1967, K
Lukász Pál 1967, K

Magda Lívia 1967, K
dr. Major Marianna 1971, MA
Malya István 1966, P
Makáry Endre 1966, K
Malik Rezső 1967, K
Martinusz Imre 1967, K
Marton László 1967, K
Máthé László 1970, K
Mészáros Balázs 1966, K
Molnár István 1967, K
Molnár István 1970, MA
dr. Mosoni Ferenc 1973, MK
Murányi Simon 1966, K

Nagy Gusztáv 1966, K
Nagy László 1971, P
Nagy Ottó 1971, K
dr. Neuwelt Róbert 1966, MA

Ollári Istvánné
Virág Edit 1967, MA

Ordasi Istvánné
Földes Éva 1966, K
Óvári Ferenc 1967, K

Ökrös Mihály 1971, K

Pallanek Jenő 1966, K
Pándi Ferencné
Alexandrovna Zinaida 1971, MA
Papp József 1966, K
Pellády György 1966, K
Péter István 1967, P
Péterfi Tibor 1966, K
Petruska Miklós 1972, P
Punyi László 1973, MK
dr. Putnoky János 1965, P

Rajnai Imre 1966, K
Rainiss Mátyás 1970, K
Rátkai József 1969, MA
Reiger Ferenc Károly 1969, K
Reiger József 1969, K
dr. Reisz Tivadar 1970, K
Rónay Dezső 1970, K
Rothstädter Endre 1966, K
Rozsnyay Kálmán 1971, K

Scherr Zoltánné
Bruzer Emília 1968, MA
Simor József 1972, MA
Sineger Dezső 1972, K
Sineger Dezsőné
Imrek Piroska 1970, K
Sebestyén Attila 1972, MA
Simor László 1971, K
Siska Elemér 1971, MA
Somodi Endre 1966, K
Sós Károlyné
Majoros Mária 1973, MK
Stocker Lajos 1966, K
Suha Endréné
Megyeri Éva 1967, K
Suplicz Antal 1966, K

dr. Szabados István 1966, P
Szabó Gáborné
Takács Margit 1967, K
Szabó István 1966, K
Szabó Margit 1966, K
Szabó Pál 1966, P

Szakács Árpád	1966, K
Szántó Lajos	1971, P
dr. Szántó Vilma	1966, MA
dr. Szarvas Pál	1971, MA
Szebényi Ignác	1968, MA
Szoboszlay Gábor	1970, K
Szolga Imre	1967, K
Szöllősi Ferenc	1967, K
Szűcs Imréné Bátor Edit	1967, K
Szűcs István	1971, P
Szvercsek István	1967, K
Tállay Ferenc	1973, MK
Telekesi Jánosné Magyari Margit	1967, K
Tihanyi Kálmán	1966, K
Toman László	1971, K
Töös István	1967, P
Torkos László	1967, MA
Túróczy Attila	1967, K
dr. Ubrankovics István	1970, K
Valló Ferenc	1968, MA
Vandlik György	1971, P
Váradi Mária	1972, MA
Varga István	1972, MA
dr. Váry Lászlóné Trábert Mária	1967, MA
Vasvári Margit	1967, K
Vereb Dér Ferenc	1968, K
Vida Albert	1966, K
Vörös Károly	1969, MA
dr. Wittmann Endre	1966, K
dr. Zsoldos Józsefné Pályi Erzsébet	1967, MA

Az egyetemen avatott műszaki doktorok

Ács Zoltán	1968
Ács Miklós	1965
Alaitner István	1963
Almássy Gedeon	1963
Almási Miklósné Buzási Éva	1972
Antal János	1967
Árva Péter	1964
Bahos Barnabás	1962
Badacsonyi Tivadar	1967
Bagyin László	1971
Balajti András	1967
Bálint Pál	1966
Bálint Tibor	1962
Balla László	1969
Balogh András	1967
Barati Istvánné Dési Katalin	1966
Baróti Lászlóné Lábár Zsuzsanna	1972
Bartha László	1972
Báthory József	1968
Bátyi Béla	1969
Bélafi Lászlóné Réthy Katalin	1973
Bencze Lajos	1965
Bencze Péter	1972
Bereczky Endre	1960
Berkes Rudolf	1970
Bernolák Béla	1971
Bényei Károly	1970
Bésán János	1970
Bíró Sándor	1968
Blickle Tibor	1960
Bocsi Imréné Berecz Katalin	1973
Bod Magdolna	1971
Bogárdi Endre	1971
Bognár József	1973
Bor György	1961
Boros Jánosné Osvald Margit	1962
Borszéki János	1973
Bucsky György	1970
Bunyitai János	1966
Cenkvári István	1968
Chovanecz Tibor	1972
Cornides István	1968
Czopf József	1978
Czunyi Zoltán	1972
Csáki Ida	1970
Csapó Zoltán	1964
Cseténi József	1965
Csikós Rezső	1964
Csíz László	1973
Csontos Gyula	1973
Csővári Mihály	1972
Csukás Béla	1972
Csurgai Lajos	1967
Damokos Tamás	1972
Dencs Béláné Havas Judit	1973
Demény Antal	1971
Domonkos László	1973
Domonkos Tibor	1969
Elek Sarolta	1966
Erdélyi Árpád	1969
Erdélyi Miklós	1972
Fáy László	1962
Faludi György	1967
Farády László	1962

Farkas Margit 1964
Farkas Ödön 1972
Fehér László István 1963
Fehér Zsófia 1970
Fehérvári Antal 1967
Fejes Pál 1960
Fekete György 1971
Fényi Gyula 1970
Ferencz Béla 1968
Ferenczy Zoltán 1963
Filka Judit 1969
Földiák Gábor 1960
Földvári István 1960
Fuchs Pál 1972

Garai Tibor 1971
Gárdos György 1962
Gedeon Arzén 1962
Gémes István 1967
Góth János László 1972
Görög Lászlóné
Privitzer Katalin 1968
Gruber Péter 1969
Gyenis János 1970

Hadobás Béla 1961
Hága László 1964
Halász András 1970
Halász Aurél 1971
Havas Jenő 1965
Heil Bálint 1971
Hinsenkamp Alfréd 1967
Hódossy Lajos 1964
Hohmann Jenő 1968
Horváth Géza 1973
Horváth József 1967
Horváth Márton 1960

Iglewski Stanislaw 1969
Illés Vendel 1962
Iván László 1972

Jelinkó Borbála 1965
de Jonge János 1959
Juhász Béla 1971
Juhász Zoltán 1959

Káldi Pál 1960
Kalló Dénes 1963
Kántor Miklósné
Kováts Edit 1972
Kemény György 1972
Kerényi Ervin 1959
Keresztes Mátyás 1961
Kéri József 1969
Keszler József 1971
Kéthelyi József 1966
Keve Tibor 1970
Király György 1963
Kiss Zoltán 1972
Klug Ottó 1967
Klumpp Egon 1965
Kocsis Albert 1962
Kocsis Géza 1963
Kocsis Mihály 1968
Kocsis Zsuzsa 1966
Komáromy Zsigmond 1972
Korcsmáros Iván 1972
Kósa Somogyi István 1963
Kotsis Levente 1969
Kotsis Leventéné
Szabó Márta Ildikó 1968
Kovács József 1968
Kovács József 1970
Kovács Magdolna 1968
Kovács Miklós 1967
Kovács Róbert 1963
Kovács Róbertné
Papp Júlia 1969
Kristóf Mihály 1968
Kurucz Jenő 1973

Lábody Imre 1969
Laczkó István 1961
Lakatos István 1970
Lakatos Tamás 1972
László Alfréd 1968
László Alfrédné
Parragi Mária 1966
László Antal 1960
ifj. Lengyel Béla 1965
Lengyel Jenő 1972
Lengyel Tamás 1960
Liszi János 1965
Loch Jakab 1972
Losonczy Géza 1963
Lovasi József 1968
Lőcsei Béla 1960
Lőrincz Imre 1963
Lux András 1972

Magassy Zoltán 1972
Magyar Miklós 1966
Maier Ferenc 1972
Majdik Ferenc 1966
Major Gyula 1969
Major Marianna 1972
Makoldi Mihály 1971
Makranczy József 1962
Maleczki Emil 1962
Maleczki Emilné
Szenes Márta 1963
Marton Gyuláné
Somorjay Tünde 1969
Markó László 1959
Marton Aurél 1971
Marton Gyula 1968
Matolcsy Kálmán 1963
Mátrai József 1967
Medvégyev Vladimir 1967
Medvégyev Vladimirné
Kis Erzsébet 1965
Mészáros Pálné
Händler Eszter 1970
Miskei Mihály 1967
Mohai Béla 1971
Mohamed Najah Mortada 1969
Mohilla Rezső 1973
Moldvai Rezsőné 1961
Molnár Lajos 1973
Molnár Zoltán 1967
Monostori Adorjánné
Felső Katalin 1965
Mosoni Ferenc 1965
Mózes Gyula 1961
Mucsky László 1961
Müller László 1961

Nádasy Miklós 1960
Nagy Bálint 1968
Nagy Géza 1970
Nagy Mihályné
Dragai Katalin 1972
Nagy Sándor 1967
Nagy Szilárd 1970
Nagypataki Gyula 1963
Náray Miklós 1973
Nazir Midani 1969
Néher Erzsébet 1965
Nemes Nándor 1973
Nityanandan John Paul 1969

Opoczky Ludmilla 1969
Orbán Ferencné
Kelemen Márta 1970
Ormos Zoltán 1968
Ország Imre 1963
Óvári Ferenc 1971

Paczolay Gyula 1962
Palágyi József 1973
Palágyi Józsefné
Fényes Borbála 1968
Pallai Iván 1959
Pálmai László 1968
Papp Lajos 1973
Papp Sándor 1962
Pataki Károly 1972
Pauka Imre 1972
Péchy László 1966
Péter István 1967
Péterfi Tibor 1972
Péterfi Tiborné
Halász Zsuzsanna 1970
Pfeifer Gyula 1959
Pfeifer Gyuláné
Flóra Teréz 1965
Podhorányi Gyula 1967
Polyák Klára 1970
Pór János 1973
Puskás Kázmérné 1972
Putnoky János 1965
Pünkösti Árpád 1966

Ráskai Béla 1961
Ratkovics Ferenc 1963
Ratkovics Ferencné
Schütz Rózsa 1964
Reis Thomas 1966
Reisz Tivadar 1970
Reisz Tivadarné
Szabó Katalin 1966
Reuter Ottó 1959
Révay Miklós 1967
Rónay Dezső 1970
Rusz László 1966

Sági Mihály 1966
Sayed Sabet Abd El-Rehim 1971
Salamon Tamás 1965
Schláger Károlyné
Lányi Erzsébet 1961

Scholtz József 1970
Schultheisz Zoltán 1964
Sebestyén Attila 1972
Siklósi Péter 1962
Simon Pál 1960
Siska Elemér 1971
Skvorecz Tibor 1968
Soltész László 1970
Somogyi Antal 1966
Söllei Pál 1969
Speier Gábor 1968
N. L. Sundaram 1964

Szabadka Ödön 1961
Szabados István 1966
Szabó Béla 1971
Szabó István 1969
Szabó János 1968
Szabó Miklós 1971
Szalay Ottó 1965
Szánya Tibor 1973
Szántay Balázs 1972
Szántó András 1963
Szántó Vilma 1966
ifj. Szarvas Pál 1971
Szatura László 1973
Szebényi Ignác 1968
Szeifert Ferenc 1973
Szergényi István 1971
Szepesváry Pálné
Ráth Éva 1966
Szépvölgyi János 1972
Szigeti György 1959
Szíjj Ferenc 1969
Sziklai Géza 1965
Szilvássy Zoltánné
Vámos Zsuzsanna 1969
Szolcsányi Pál 1959
Szotyory László 1971
Szűcs Ferenc 1967
Szűcs Imre 1964
Szűcs Imréné
Bátor Edit 1970
Szűcs István 1973

Takács László 1967
Talabér József 1961
Tamás Ferenc 1960
Tamási Zoltán 1961
Tímár László 1968
Torkos László 1967
Tóth Béla 1961
Tóth Klára 1964
Tóth Pál 1973
Tóth Tibor 1972
Töll László 1963
Treer Róbert 1968
Trócsányi Zénó 1973

Ubrankovics István 1970
Újhidy Aurél 1961
Újhidy Aurélné
Farkas Klára 1963
Ungváry Ferenc 1967
Upor Endre 1967

Valló Ferenc 1969
Varga István 1966
Varga Sándor 1963
Vasanits Dezsőné
Varga Enikő 1973
Vassányi István 1969
Vámos Endre 1960
Vízi Béla 1966
Vízi Béláné
Orosz Anna 1966

Wagih El-Sayed Kabil 1969
Wágner Endre 1972
Welther Károly 1970
Welther Károlyné
Sándor Mária 1970
Wojnárovits László 1970
Wojnárovits Lászlóné
Hrapka Ilona 1971

Zahorán János 1967
Zalka Lajos 1973
Zámbó János 1960
Zsilinszky Rudolf 1962

Bibliográfia

A Veszprémi Vegyipari Egyetem fennállásának 25 éves jubileuma alkalmából, az előzőekben felsorakoztatott sok-sok adat mintegy lezárásául a következőkben egy — a teljességre nem törekvő — bibliográfiai összeállítást adunk közre, amely a Veszprémi Vegyipari Egyetemen folyó oktató-nevelő munkáról, valamint a magyar műszaki felsőoktatás sajátos veszprémi arculatáról és törekvéseiről szóló publikációkat fűzi csokorba, különös tekintettel azokra a reformtörekvésekre, amelyek egybeforrtak egyetemünk 25 éves múltjával és jövőjével. A hivatkozott közlemények többsége tudományos folyóiratokban látott napvilágot, de idézünk olyan szerzőket és olyan aktualitásokat, jelentős momentumokról szóló beszámolókat is, amelyek mindennapi életünk legközvetlenebb tükörképében, a napi sajtóban jelentek meg.

*

1. Agrokémikus képzés Keszthelyen és Veszprémben. (Interjú dr. Káldi Pál rektorral.) Népszabadság **1969**, 27 (249), 9.

2. Babos Barnabás: Balatoni Nyári Egyetem. Felsőoktatási Szemle **1959**, 8 (7—8), 507—9.

3. Balogh János: Tananyagfeldolgozás a tanteremben és a nyelvi laboratóriumban. Modern Nyelvoktatás **1973**, 10 (2—3), 138—59.

4. Baróti László: Szakmunkagyakorlatok a Veszprémi Vegyipari Egyetemen. Felsőoktatási Szemle **1965**, 14 (5), 337—9.

5. Benedek Pál: A Veszprémi Vegyipari Egyetem feladatai és lehetőségei a magyar vegyipar műszaki fejlesztésében. Felsőoktatási Szemle **1956**, 5 (7—8), 368—74.

6. Bereczky Endre: A Szilikátipari oktatás és kutatás mai helyzete és távlati célkitűzései. Építőanyag **1963**, 15 (2—3), 48—51.

7. Beszteri Béláné, Farkas János: Egy szociológiai felmérés. (Adalékok a veszprémi egyetemisták életfelfogásáról.) Felsőoktatási Szemle **1965**, 14 (12), 742—7.

8. Bodor Endre: Tanszékeink feladatairól. Hozzászólás a tanszéki munka néhány kérdéséhez. Felsőoktatási Szemle **1960**, 9 (2), 148—9.

9. Bodor Endre: Tapasztalatok a rendszeres szemináriumi oktatómunka bevezetésével kapcsolatban a Veszprémi Vegyipari Egyetemen. Előadás, szeminárium, gyakorlat a felsőoktatásban. Budapest, Tankönyvkiadó **1966**, 77. p.

10. Csáki Frigyes: A kétlépcsős oktatás kezdetei a műszaki szakemberképzésben. Felsőoktatási Szemle **1971**, 20 (7—8), 385—91.

11. Dobos Dezső: Tudományos diákkörökkel kapcsolatos újabb szempontok és irányelvek a veszprémi tapasztalatok és eredmények alapján. Felsőoktatási Szemle **1953**, 2 (7—8), 328—33.

12. Erdey-Grúz Tibor: Hozzászólás a Veszprémi Vegyipari Egyetem tantervjavaslatához. Magyar Kémikusok Lapja **1963**, 18 (5), 201—4.
13. Erdey-Grúz Tibor: Reformálandó-e felsőoktatásunk? Felsőoktatási Szemle **1971**, 20 (9), 513—9.
14. Együttműködési szerződést kötött a Nehézipari Minisztérium és a Veszprémi Vegyipari Egyetem. Figyelő **1972**, 16 (52), 23.
15. Egyed Zoltán: Veszprémi Nehézipari Műszaki Egyetem. Építés—Építészet **1951**, 3 (1—2), 23—8.
16. Fabuss Béla: Diplomadolgozatok publikálása a Veszprémi Vegyipari Egyetemen. Felsőoktatási Szemle **1955**, 4 (5), 240.
17. Farkas János: A tudomány rendszerezésének problémái. Magyar Tudomány **1965**, 10 (1), 1—11.
18. Farkas János: A vegyészmérnökképzés korszerű optimalizálható programja kialakításának szempontjai. Veszprém. Veszprémi Vegyipari Egyetem Marxizmus—Leninizmus Tanszéke kiadv. **1967**, (Kézirat)
19. Farkas János: A felsőoktatás tudományrendszertani alapjai. I. Felsőoktatási Szemle **1968**, 17 (2), 65—71.
20. Farkas János: A felsőoktatás tudományrendszertani alapjai. II. Felsőoktatási Szemle **1968**, 17 (3), 129—35.
21. Farkas János: A természettudományok és a műszaki tudományok viszonyáról. Magyar Filozófiai Szemle **1965**, 9 (6), 1036—44.
22. Gombár Csaba: A KISZ szerepe az egyetemi építkezések során. Felsőoktatási Szemle **1963**, 12 (12), 760—3.
23. Gyenis János: Képek az V. Országos diákköri konferencia veszprémi ülésszakáról. Felsőoktatási Szemle **1962**, 11 (7—8), 462—3.
24. Gyárfás Endre: Ballag már . . . Diákszokások nyomában. Élet és Tudomány **1973**, 18 (19), 867—71.
25. Gyulay Zoltán, Szilas Pál, Péchy László: A magyar olaj- és gázmérnökképzés, valamint a kőolajfeldolgozó-ipar vegyészmérnök képzésének fejlődése. Bányászati és Kohászati Lapok, Kőolaj és Földgáz **1970**, 103 (4), 125—30.
26. Győri Pál: A testnevelés reformja a Veszprémi Vegyipari Egyetem több fokozatú képzési rendszerében. TF Tudományos Közlemények **1971**, 11 (4), 203—8.
27. Halász Auréll: Az egyetemi és főiskolai vizsgák előtt. Felsőoktatási Szemle **1954**, 3 (5), 193—6.
28. Hevesi Gyula és Erdey-Grúz Tibor felszólalásai: A vegyészmérnökképzés reformjának néhány elvi kérdése. Jövő Mérnöke **1961**. április 24.
29. Holló János, Szebényi Imre, Lásztity Radomir: A vegyészmérnökképzés fejlesztésének néhány kérdése. Pedagógiai Közlemények **1968**, (7), 53—7.
30. Horváth Tibor: Nehézvegyipari Kutatási napok. Veszprém, 1955. augusztus 26—27. Magyar Kémikusok Lapja **1955**, 10 (11), 347—9.
31. Káldi Pál: A Veszprémi Vegyipari Egyetem új oktatási és tudományos feladatai. Egyetemünk **1968**, 10 (7).
32. Káldi Pál, Korcsog András: Többfokozatú vegyészmérnökképzési rendszer bevezetésének előkészítése a Veszprémi Vegyipari Egyetemen. Magyar Kémikusok Lapja **1969**, 24 (4), 170—4.
33. Kállai Gyula: Irányelvek oktatási rendszerünk továbbfejlesztésére. I. Népszabadság **1960**. szept. 4.
34. Kállai Gyula: Irányelvek oktatási rendszerünk továbbfejlesztésére. II. Népszabadság **1960**. szept. 11.

35. Korach Mór: Az oktatási reform és a vegyészmérnökképzés elvi kérdései. Magyar Tudomány **1961**, 6 (3), 153—9.
36. Korach Mór: Műszaki felsőoktatásunk kérdéséhez. Műszaki Élet **1956**, 10 (16), 9—13.
37. Korach Mór: A műszaki kémiai kutatás helyzete és eredményei Magyarországon. Magyar Tudomány **1965**, 10 (10), 645—53.
38. Korányi György: Világszínvonalon vegyipari kutatásunk. Új Helikon **1962**, 2 (1), 25—8.
39. Korcsog András: A Veszprémi Vegyipari Egyetemen bevezetett többfokozatú vegyészmérnökképzési rendszer tapasztalatai. XIV. Georgikon Napok Tanácskozásai. Az 1972. évi XIV. Georgikon Napok kiadványa. 221—34. p.
40. Korcsog András: A többfokozatú vegyészmérnökképzési rendszer és bevezetésének tapasztalatai. Felsőoktatási Szemle **1972**, 21 (11), 647—58.
41. Kovács Zoltán: Vegyészek adatbankja Veszprémben. Természet Világa **1971**, 102 (6), 264—6.
42. Kurbel Sándor: A vegyipar centrumában. A szakszervezetek a vegyiparról szóló párthatározat végrehajtásáért Veszprém megyében. Munka **1964**, 14 (3), 5—6.
43. László Antal: A vegyipari művelettan kialakulása és mai helyzete. Magyar Tudomány **1964**, 9 (4), 223—7.
44. Lévai Zoltán: A mérnökképzés jövőjéről. Felsőoktatási Szemle **1971**, 20 (7—8), 391—9.
45. Magyari Miklós: Balatoni Nyári Egyetem. Felsőoktatási Szemle **1960**, 9 (7—8), 566—7.
46. A Magyar Kémikusok Egyesülete veszprémi csoportja február 18-án „A hazai kátrányfeldolgozás kérdései" címen ankétot rendezett. Magyar Kémikusok Lapja **1951**, 6 (3), 96.
47. Magyar Kémikusok Egyesülete Veszprém megyei Csoportjának hírei. Magyar Kémikusok Lapja **1951**, 6 (2), 64.
48. Makranczy József: Hogyan segítik pártszervezeteink az állami vezetést a Veszprémi Vegyipari Egyetemen? Felsőoktatási Szemle **1962**, 11 (10), 588—91.
49. Mayer Éva: Zwei Évas und Ihr Anfang. Neue Zeitung **1972**, 16 (2—7), 5.
50. A mérnökképzés új módszerei a Veszprémi Vegyipari Egyetemen. Magyar Nemzet **1958**, 14 (200), 3.
51. Meskó Gábor: Fiatal vegyészek bemutatkozása. Magyar Kémikusok Lapja **1958**, 13 (7—8), 289—90.
52. Meskó Gábor: Az első Balatoni Nyári Egyetem. Felsőoktatási Szemle **1958**, 7 (11), 696—700.
53. Meskó Gábor: A Veszprémi Vegyipari Egyetem tizenöt éve. Magyar Kémikusok Lapja **1964**, 19 (10—11), 527—31.
54. Meskó Gábor: Gondolatok a diákotthoni nevelésről. Felsőoktatási Szemle **1967**, 16, 212.
55. Meskó Gábor: Adatok a Veszprémi Vegyipari Egyetem hallgatóinak arculatáról. Bp. FPK kiadvány, 1973.
56. A MOM és a VVE közös kísérleti üzeme. Népszabadság **1971**, 29 (98), 8.
57. A Műszaki Egyetem veszprémi nehézipari tagozatának megnyitása. Köznevelés **1949**, 5 (21), 609.
58. Önálló Vegyipari Egyetem alakul Veszprémben. Szabad Ifjúság **1951**, 2 (63), 3.
59. Paczolay Gyula: A kutatás és az oktatás kapcsolata a vegyészmérnökképzésben. Felsőoktatási Szemle **1972**, 21 (7—8), 478—81.

60. Péchy László: Alumíniumipari szakemberképzés a Veszprémi Vegyipari Egyetemen és az Egyetem kapcsolatai. Bányászati és Kohászati Lapok, Kohászat **1972**, 105 (9), 427—9.

61. Polinszky Károly: A műszaki egyetem új veszprémi nehézvegyipari kara. Magyar Kémikusok Lapja **1949**, 4 (12), 681—2.

62. Polinszky Károly: Tudományos kutatás és vegyészképzés vegyiparunk szolgálatában a veszprémi tapasztalatok alapján. Magyar Kémikusok Lapja **1952**, 7 (1), 1—14.

63. Polinszky Károly: Egyetemi hallgatók tudományos körei a Veszprémi Vegyipari Egyetemen. Felsőoktatási Szemle **1952**, 1 (5—6), 282—5.

64. Polinszky Károly: A munkás-paraszt származású hallgatókkal való foglalkozás a Veszprémi Vegyipari Egyetemen. Felsőoktatási Szemle **1954**, 5 (1), 90—3.

65. Polinszky Károly: A Veszprémi Vegyipari Egyetem tudományos diákköreinek munkájáról. Felsőoktatási Szemle **1956**, 5 (7—8), 433—5.

66. Polinszky Károly: A vegyészfelsőoktatás jelenlegi helyzete és aktuális kérdései. Magyar Kémikusok Lapja **1956**, 10 (6), 134—8.

67. Polinszky Károly, Halászy Jenő: Vegyészeti laboratóriumok. Magyar Kémikusok Lapja **1956**, 11 (9), 261—5.

68. Polinszky Károly: 10 éves a Veszprémi Vegyipari Egyetem. Felsőoktatási Szemle **1959**, 8 (9), 562—4.

69. Polinszky Károly: A Veszprémi Vegyipari Egyetem eredményei és feladatai a magyar tudomány és ipar fejlesztésében. A Magyar Tudományos Akadémia Kémiai Tudományok Osztályának Közleményei **1960**, 14 (4), 431—44.

70. Polinszky Károly: A műszaki egyetemi reformról, a Veszprémi Vegyipari Egyetemen bevezetendő kísérleti oktatásról. Felsőoktatási Szemle **1960**, 9 (9), 541—5.

71. Polinszky Károly: Vegyészmérnökképzés a Veszprémi Vegyipari Egyetemen. Építőanyag **1963**, 15 (2—3), 79—82.
Ua. Magyar Kémikusok Lapja **1963**, 18 (2—3), 54—7.

72. Polinszky Károly: A kémiai felsőoktatás a felszabadulás után. Magyar Kémikusok Lapja **1970**, 25 (4), 173—9.

73. Polinszky Károly: A veszprémi vegyipari intézmények szerepe tudományos életünkben. Magyar Kémikusok Lapja **1968**, 23 (9), 473—6.

74. Polinszky Károly: A magyar műszaki kémia 100 éve. Magyar Tudomány **1971**, 16 (3), 162—9.

75. Polinszky Károly, Korcsog András, Szebényi Imre: Some New — Aspects of Engineering Education in Hungary. Scientific World **1973**, 17 (1), 12—4.

76. Polinszky Károly, Korcsog András, Szebényi Imre: Nyekatorüe voproszü novovo napravlenyija v podgatovke inzsenyerov sz vüszsim obrazoványiem v Vengrii. Szovremennaja Vüszsaja Skola — Varszava, **1973**, (3).

77. Preisich Miklós: Főtitkári beszámoló a Magyar Kémikusok Egyesülete 1963. évi munkájáról. Magyar Kémikusok Lapja **1964**, 19 (3), 117—24.

78. Rigler György: A műszaki felsőoktatás továbbfejlesztésének helyzete. Felsőoktatási Szemle **1961**, 10 (1—2), 15—9.

79. Rohkohl, H.: Veszprém — Ungarns jugendlichste Stadt. Neues Deutschland **1971**, (235), 6.

80. Ruisz Rezső: Veszprém, a nehézvegyipar szocialista fellegvára. Élet és Tudomány **1951**, 6 (11), 326—8.

81. Sattler Tamás: A magyar vegyipar fejlődése és vegyészeink feladata az ötéves népgazdasági terv teljesítésében. Magyar Kémikusok Lapja **1950**, 5 (8), 248—52.

82. Straub Gyula: Hogyan tehetjük maradandóvá hallgatóink tudását? Felsőoktatási Szemle **1953**, 2 (11), 517—9.
83. Straub Gyula: A Veszprémi Egyetemi Napok. Felsőoktatási Szemle **1958**, 7 (6), 385—6.
84. Szekér Gyula, Szerb Ferenc, Bontó László: A magyar vegyipar helyzete és fejlesztése. Bp. Közgazdasági és Jogi K. **1965**, 148. p.
85. Szesztay András: A diploma megszerzése után... (Szociológiai kutatás a Veszprémben végzett vegyészmérnökök között.) Felsőoktatási Szemle **1965**, 14 (7—8), 413—25.
86. Szesztay András: Az egyetem után... (Szociológiai tanulmányok.) Bp. Akadémiai K. **1970**, 216. p.
87. Szesztay András: Az egyetem után. A veszprémi egyetem végzett hallgatóiról. Valóság **1967**, 10 (1), 34—40.
88. Szesztay András: A személyes kapcsolatok és a tudományos kommunikáció. Felsőoktatási Szemle **1970**, 19 (9), 534—44.
89. Szesztay András: Veszprémben végeztek. Érdekes Szociológiai felmérés a fiatal vegyészmérnökök köréből. Magyar Hírlap **1966**, 19 (19), 10.
90. Szluka Emil: A Veszprémi Egyetem reformkísérletének tanulsága. Népszabadság **1962**, 20 (157), 8.
91. Szolcsányi Pál: Az elmélet és gyakorlat kapcsolata, a szemléltetés. Felsőoktatási Szemle **1970**, 19 (12), 711—5.
92. Szolcsányi Pál: Hozzászólás a Veszprémi Vegyipari Egyetem oktatási reformjához. Felsőoktatási Szemle **1960**, 9 (12), 741—5.
93. Szolcsányi Pál: A tudományos kutatás és az oktatási tevékenység analógiája. Felsőoktatási Szemle **1972**, 21 (9), 562—6.
94. Szőnyi Jenő: Az egyetemi felvételi vizsgákról. Elemzés a Veszprémi Vegyipari Egyetem hallgatóinak vizsgaeredményei alapján. **1962**, 11 (6), 363—5.
95. Szőnyi Jenő: A vizsgamódszerek korszerűsítése a Veszprémi Vegyipari Egyetemen. Felsőoktatási Szemle **1966**, 15 (1), 608—13.
96. Szőnyi Jenő: Egy vizsgamódszertani kísérletről. Felsőoktatási Szemle **1962**, 11 (7—8), 448—9.
97. Takács Vilmos: „Technológiai eljárások és műveletek" konferencia Veszprémben. Magyar Kémikusok Lapja **1959**, 14 (11), 452—5.
98. Tudományos ülésszak Veszprémben. Vegyipari szakemberek találkozója. **1957**, 1 (6), 280.
99. Az új mechanizmus és az egyetem. Érdekes tervek és kezdeményezések Veszprémben. (Interjú Káldi Pál rektorral.) Népszabadság **1967**, 2 (11), 6.
100. Vajta László: A vegyészmérnökképzés reformja és tervgazdálkodásunk igényei. Magyar Tudomány **1961**, 6 (6), 359—60.
101. Varga József: A vegyipari kutatás feladatai a magyar vegyipar fejlesztésében. Műszaki Élet **1955**, 10 (14), 3—7.
102. Varga József: A vegyipari felsőoktatás feladatai. Műszaki Élet **1955**, 10 (16), 14.
103. Veszprémben megnyílt a Műszaki Egyetem Nehézvegyipari tagozata. Szabad Nép **1949**, 7 (242), 7.
104. Veszprémben vegyipari műegyetem nyílik. Köznevelés **1949**, 5 (17), 480.
105. A veszprémi nehézvegyipari kar hallgatóinak felhívása: vegyenek részt a tanuló fiatalok iskolájuk építésében. Szabad Ifjúság **1951**, 2 (25), 4.
106. A Veszprémi Vegyipari Egyetem Évkönyve 1949—59. (Szerk. Meskó Gábor, Mohai Béla.) Veszprém, Veszprém megyei Nyomda V., 1959.

107. Veszprém Vegyipari Egyetem, 600 fős diákkollégium. Magyar Építőművészet **1962**, 11 (6), 8.
108. (Veszprém Vegyipari Egyetem) Tudomány a vegyipar szolgálatában. Tudományos ülésszak előadásainak programja. 1968. márc. 21—23. Veszprém, VE jegyz. soksz. 1968. 42. p.
109. (E. H.): A Veszprémi Vegyipari Egyetem. Természet és Technika **1953**, 112 (2), 100—1.
110. Vig István: A vegyészmérnökképzés új útjai. Az oktatási reform új eredményei Veszprémben. Magyar Nemzet **1961**, 17 (137), 3.
111. Vita a diplomatervezésről. (Kerti József a Veszprémi Vegyipari Egyetem és Németh Endre az Építőipari Egyetem Mérnöki Karának tapasztalataiból.) Felsőoktatási Szemle **1953**, 9, 394—9.
112. Zoltán Edit: A művelődéspolitikai irányelvek a Veszprémi Vegyipari Egyetemen. Felsőoktatási Szemle **1959**, 8 (9), 547—9.
113. Wotiz, John H.: Higher Education in Chemistry in Bulgaria, Hungary, Poland, Romania and Yugoslavia. Journal of Chemical Education **1973**, 50 (8), 520—5.

Tartalomjegyzék

Előszó (Nemecz Ernő) 5

Bevezetés (Schultheisz Zoltán) 7

Az egyetem szervezetének fejlődése (Magyari Miklós) 11

- Az egyetem alapítása 11
- Veszprém középkori főiskolája 11
- Főhatóságok 13
- Belső szervezeti felépítés 13
- Az egyetem állami vezetői 13
- A Veszprémi Vegyipari Egyetem tanácsa 17

Az egyetem építése (Somkúti Lajos) 21

- Az építkezés szakaszai 21
- Egyéb létesítmények 26
- Az egyetem építői 27

Az egyetem tudományos tevékenysége (Markó László) 29

- A Veszprémi Vegyipari Egyetem eredményei a tudósképzésben 30
- Részvételünk a nemzetközi és a hazai tudományos életben 30
- Tudományos tevékenységünk a számok tükrében 32
- Saját kiadású folyóirataink 33
- Konferenciák, rendezvények 33
- A Veszprémi Vegyipari Egyetemen tartott konferenciák és tudományos rendezvények jegyzéke 34

Az egyetem oktató-nevelő munkája (Mohai Béla) 37

- Az első tantervek 38
- Reformtervek, metodikai kísérletek 40
- A több fokozatú képzés 42
- Agrárkémiai és vegyipari szervezőmérnöki szak 46
- Tudományos diákkörök 47
- Esti és levelező tagozat 48
- Mérnöktovábbképzés, szakmérnökképzés 49

Az egyetem tanszékei 51

- Általános és szervetlen kémia tanszék (Meskó Gábor) 51
- Analitikai kémia tanszék (Halász András) 57
- Ásványolaj- és széntechnológia tanszék (Schultheisz Zoltán) 64

Ásványtan tanszék (Elek Sarolta) 70
Fizikai kémia tanszék (Paczolay Gyula) 74
Géptan tanszék (Pleva László) 80
Idegennyelvi lektorátus (Balogh János) 85
Kémiai technológia tanszék (de Jonge János) 90
Marxizmus–leninizmus tanszék (Törtely Sándor) 97
Matematika tanszék (László Zoltán) 102
Radiokémia tanszék (B. Jelinkó Borbála) 108
Szerves kémia tanszék (Farády László) 114
Szilikátkémia tanszék (Déri Márta) 122
Testnevelés tanszék (Győri Pál) 129
Üzemgazdaságtan tanszék (Tímár László) 134
Vegyipari műveletek tanszék (László Antal) 137
Központi könyvtár (Kováts Zoltán) 142
Az egyetem címzetes egyetemi tanárai 147
Az egyetem címzetes egyetemi docensei 149
Az egyetem volt főállású oktatói 151

Diákélet Veszprémben 159
Kossa István Kollégium (Schultheisz Zoltán) 159
Kulturális tevékenység és diákhagyományok (Meskó Gábor) 162
Az egyetem versenysportja (Győri Pál) 166

Seregszemle 169
Az egyetem nappali tagozatán végzett okleveles vegyészmérnökök 171
Az egyetem nappali tagozatán végzett vegyészüzemmérnökök 194
Az egyetem esti tagozatán végzett okleveles vegyészmérnökök 197
Az egyetem levelező tagozatán végzett okleveles vegyészmérnökök 200
Az egyetemen végzett szakmérnökök 204
Az egyetemen avatott műszaki doktorok 207

Bibliográfia 211

Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont
24753
Pannon Egyetem
Veszprém

JEGYZETEK

JEGYZETEK

JEGYZETEK

JEGYZETEK

JEGYZETEK

Megjelent a Műszaki Könyvkiadó gondozásában
Műszaki vezető: Hegedűs Ernő — Műszaki szerkesztők: Bártfai Magda és Metzker Sándor
A kötésterv Sebes János munkája
A könyv formátuma: B/5 — Terjedelem: 19,75 (A/5) ív
Példányszám: 1030 — Papír minősége: 120 g műnyomó
Betűcsalád és -méret: bg/gm Extended
Azonossági szám: 0661
73.1239. Egyetemi Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Janka Gyula igazgató

VEKK
0278 5240

